روزنامه اقتصادی صبح ایران

جهان صنعت

ISSN 2252-0767

www.jahanesanat.ir

یکشنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۰ ■ ۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ ■ ۱۲ دسامبر ۲۰۲۱

سال هجدهم ■ شماره ۴۸۹۳ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت ۳۰۰۰ تومان

سخنگوی وزارت خارجه:

سند همکاری ۲۰ ساله با روسیه تقریبا نهایی شده است

۲

رییس اتاق بازرگانی ایران و چین:

دلار تا پایان سال ۲۵ هزار تومان می‌شود

۱۲

وزارت ارشاد برای توزیع عادلانه یارانه وارد صحنه شد

هرس رسانه‌ها

۱۶

نشست وزرای خارجه گروه ۷ در لیورپول آغاز شد

جبهه متحد علیه تهاجم روسیه

skynews

سرمقاله

ابرهای تیره بر فراز برجام

نادر کریمی‌جونی–اختلاف میان ایران و سه کشور اروپایی عضو توافق هسته‌ای درباره برجام، از نامگذاری گفت‌وگوها شروع می‌شود؛ در حالی که ایـران گفت‌وگوهای برجام را مذاکرات برای رفع تحریم‌های ظالمانه می‌خواند و دیپلمات‌های مذاکره‌کننده همواره این نام را بر زبان می‌آورند و به تبع آنها، رسانه‌های دولتی و رسمی نیز همین نـام را به گفت‌وگوهای وین نسـبت می‌دهند، مقامات اروپایی این گفت‌وگوها را مذاکرات احیای برجام می‌نامند و ...

ادامه در همین صفحه

یادداشت

معلمان و فریادهایی که شنیده نمی‌شود

دکتر صلاح‌الدین هرسنی*

تـا دیـروز اعتـراض و اعتصاب مشکلات بی‌آبی در اصفهان و ده‌ها اعتراضات و اعتصابات کارگری دیگر و امروز تحصن و اعتصاب دوروزه جامعه معلمان در مدارس که قرار است اگر دولت به مطالبات بحق و صنفی آنها پاسخ ندهد، این اعتراضات تا حصول نتیجه ادامه یابد.

ادامه در همین صفحه

نقد روز

حراج آبروی صادراتی

احسان شادی–ایران در بهترین وضعیت و تداوم آسان‌گیری آمریکا در ادامه تحریم صادرات نفت می‌تواند حداکثر ۱۵ میلیارد دلار از صادرات نفت‌خام درآمد ارزی داشته باشد. از سوی دیگر ایران در کمترین برآورد برای نهاده‌های دامی، گندم و برنج و شکر، مواد اولیه صنعت و نیازهـای دفاعی به ۶۰ میلیارد دلار با صرفه‌جویی کامل نیاز دارد. یعنی باید رقمی برابر با ۴۸ میلیارد دلار صادرات غیر از نفت داشته باشیم. با توجه به سهم ارزش صادرات فرآورده‌های پتروشیمی، میعانات نفت و گاز و نیز فلزات اساسی در سبد کل صادرات غیرنفتی سهم کمتری به سایر کالاهای قابل صادرات ایران می‌رسد. اما دولت آقای رییسی اصرار دارد باید ارزش صادرات بیشتر و بیشتر شود. از سوی دیگر افزایش نرخ ارزهای معتبر به ریال تولیدکنندگان را ترغیب می‌کند صادرات را به هر قیمت در دستور کار قرار دهند. واقعیت این است که وضعیت این روزهای صادرات کالاهای کشاورزی می‌تواند تیغ دولبه‌ای باشد که همین میزان صادرات کالاهای ایرانی را با تهدید جدی مواجه کند. در وضعیت فعلی و در روزهای تازه‌سپری‌شده روسیه و هند دو کشور با اقتصادهای بزرگ برخی از محصولات صادرشـده ایران را به دلیل کیفیت نامطلوب و نیز استفاده از مواد تهدیدکننده شیمیایی برگشت داده‌اند و این می‌تواند زنگ خطری برای صادرات ایران و اعتبار فعلی باشد. واقعیت این است که صادرات در لفظ آسان اما در عمل سخت‌ترین کار دنیا در فعالیت‌های اقتصادی به حساب می‌آید و الزام‌ها و آدابی دارد که اگر آنها را ندانیم و یا بدانیم و خود را به ندانستن بزنیم می‌تواند ریشه این فعالیت را خشک کند. صادرکنندگان هر کالا به ویژه کالاهایی که به طور مسـتقیم به مصرف شهروندان جهانی می‌رسد باید برای جلب رضایت خریدارانی که فرسنگ‌ها با آنها فاصله دارند برنامه‌ریزی دقیقی کنند و با رقبای پرشماری نبرد کنند. در این وضعیت تحریمی و فشـار ارزی بر کل اقتصاد و نیاز به درآمد ارزی غیر از صادرات نفت خام که در حالت ابهام قرار دارد نباید اسـتانداردهای صادرات از سوی صادرکنندگان و نیز از سوی دولت و نهادهای دولتی ناظر بر امر صادرات را رها و باقی مانده اعتبار ایران را حراج کرد. صادرات حالا یک امر تخصصی پیچیده و چندلایه است که اگر صادرکنندگان آنها را نشناسند و یا به طمع اینکه حالا دلار گران شده بهتر است هر چه می‌شود صادر کنند آینده صادرات را به خطر می‌اندازند. واقعیت این است که در سال‌های تازه‌سپری‌شده صادرکنندگان به مثابه یک پدیده بدخیم در اقتصاد ایران پدیدار شده‌اند و با رفتارهای خارج از عرف و قانون صادرکنندگان قدیمی را نیز با دردسر روبه‌رو کرده‌اند. نباید در این وضعیت آینده صادرات ایران را به ثمن‌بخس حراج کرد.

«جهان‌صنعت» روند مذاکرات وین را بررسی کرد

منتظر و خوش‌بین

گروه سیاسی– مذاکرات برجامی وین همچنان در جریان است و اخبار واصله نیز به نحوی است که نه می‌توان خیلی خوش‌بین و امیدوار نشد، نه می‌توان هر آنچه طرف‌های غربی و رسانه‌هایشان می‌گویند را باور کرد و ناامید شد. دومین جلسه کمیسیون مشترک برجام در هفتمین دور مذاکرات وین ...

۲

همکاری‌های سازمان بورس و قوه‌قضاییه در گفت‌وگو با تحلیلگر بازار سرمایه بررسی شد

خطر عادی‌سازی دخالت سازمان بورس در معاملات

گروه بورس– تحرکات اخیر رییس قوه‌قضاییه در حوزه بورس حاکی از عزم جدی این قوه برای ورود به پرونده تخلفات احتمالی صورت گرفته در بازار سرمایه اسـت. بر همین اساس پس از آنکه غلامحسین محسنی‌اژه‌ای ...

۵

اتاق ایران موانع دریافت تسهیلات ارزی توسط سرمایه‌گذاران را بررسی کرد

انجماد منابع صندوق توسعه

گروه اقتصادی–موانع دریافت تسهیلات ارزی از صندوق توسـعه ملی بررسـی شد. مرکـز پژوهش‌های اتاق ایـران در تازه‌ترین بررسی خود به این پرسش که «چرا دریافت تسهیلات ارزی از صندوق توسعه به بن بست می‌خورد؟»

۳

دیدگاه

ادامه تراژدی قیمت دستوری خودرو

مهدی محمودی*

در انتهای هفته گذشته شاهد موافقت ستاد تنظیم بازار با افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودروهـای تولید داخل بودیم.

ادامه در صفحه ۸

ادامه سرمقاله

ابرهای تیره بر فراز برجام

... به تبع ایشان نه فقط رسانه‌های اروپایی که رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور، مذاکرات وین را گفت‌وگوهای احیـای توافق هسـته‌ای می‌نامند و محـور خبردهی و اطلاع‌رسانی درخصوص این مذاکرات را فعالیت‌هایی که احیای برجام تسهیل یا سخت‌تر می‌کند، قرار داده‌اند. دقیقا به همین دلیل است که همصدا با مقامات وزارت امور خارجه فرانسه و انگلستان، رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور از ایران به خاطر مجموعه تصمیم‌ها و اتخاذ راهبردهایی که حیات توافق هسته‌ای را بیش از پیش به مخاطره می‌اندازد، انتقاد کرده‌اند. از رفتار و گفتار دیپلمات‌ها و مقامات ایرانی چنین برمی‌آید که در حال حاضر تهران عجله چندانی برای احیای توافق هسته‌ای و یا رفع تحریم‌ها ندارد. گمان می‌رود که جمهوری اسلامی اتحادی راهبردی با چین و روسیه برقرار کرده و اکنون از ثمرات آن استفاده می‌کنند. قبل از هر مذاکره، ملاقاتی میان دیپلمات‌های ایران با دیپلمات‌های چین و روسیه صورت می‌گیرد تا هماهنگی لازم میان مواضع ایران، چین و روسیه پدید آید؛ همین مذاکرات باعث انسجام تواضع میان کشـورهای یادشده می‌شود. در این صورت می‌توان مواضع ایران را هماهنگ شـده با روسیه و چین دانست و تاکید کرد که این هماهنگی خودبه‌خود به حمایت چین و روسیه از مواضع کشورمان می‌انجامد. اختلاف‌هایی که اخیرا میان ایالات متحده و روسیه–بر سر اوکراین–و نیز با چین–بر سر عملکرد حقوق بشر–بروز کرده، به هر حال به نفع ایران است. مجموعه درخواست‌های ایران برای بازگشت به اجرای تعهداتش چنان است که گویی به توافق نرسیدن خواسته‌هایش را مطرح کرده است. ایران از یک‌سو می‌خواهد برای عدم خروج مجدد از برجام، از آمریکایی‌ها قول و تعهد بگیرد و از سوی دیگر خواستار پرداخت خسارت به ایران به خاطر خروج ایالات متحده از برجام شده است. گویا ایران درصدد است تا ایالات متحده را به خاطر عملکرد نادرست دونالد ترامپ تحقیر کند و از دولت جدید انتقام دولت پیشین را بگیـرد. موضع‌گیری‌های مقامات ایرانی هم به گونه‌ای است که نشان می‌دهد ایران برای به ثمر نشستن مذاکرات عجله‌ای ندارد و بیش از آنکه درصدد زودتر به هدف رسیدن باشد به دنبال تحقق خواست‌های حداکثری است. مقامات ایرانی می‌دانند که به لطف اقدامات و تمهیداتی که از زمان حسن روحانی آغاز شد، ایران از یک‌سو به هیچ‌یک از تعهدات برجامی خویش عمل نمی‌کند و از دیگر سو، روزشمار زمانی کاهش تحریم‌ها برابر توافق هسته‌ای در حال به پایان رسیدن است. یعنی ایران بدون آنکه تعهدی را عمل کرده باشد، مانند رفع تحریم‌های تسلیحاتی در سال ۱۳۹۹، تا چند سال دیگر همه تحریم‌های قانونی‌اش درباره فعالیت‌های هسته‌ای پایان می‌پذیرد و آنگاه تمام روابط هسته‌ای ایران با آژانس و فعالیت‌های آن به حالت عادی درمی‌آید. روشن است که اروپایی‌ها خطر وقوع این رویداد را حس کرده‌اند و می‌خواهند تا پیش از وقوع، چاره‌ای بیندیشند. گمان می‌رود که ایران با درک همین موقعیت و برای نیل به همین هدف، خواسته‌هایی را مطرح کرده تا زمان توافق هرچه بیشتر به تعویق بیفتد و مدت عمل نکردن به تعهدات از سوی ایران، هرچه طولانی‌تر شود از نظر تهران موضوع تحریم‌ها و ادامه آن اتفاقا چندان مهم نیست و آن‌قدر اهمیت ندارد که بتواند این مسیر را که از نظر جمهوری اسلامی ایران راهبردی محسوب می‌شود، تحت‌الشعاع قرار دهد. ایران منتظر پایان تحریم‌ها نیست و برای آن روزشماری نمی‌کند به همین دلیل امکان زمان خریدن برای تهران وجود دارد و می‌تواند تا مدت‌ها همین روند را ادامه دهد. در واقع تهران سخت‌ترین تحریم‌ها را تحمل کرده و ظرفیت اسمی آسیب‌زایی تحریم‌ها را می‌داند. تهران تصمیم گرفته در همکاری با روسیه و چین و استفاده از ظرفیت کشورهای اقماری آنان در پیمان‌های شانگهای و اوراسیا و نیز همکاری با کشورهایی که بالاخره در تخاصم با غرب قرار گرفته‌اند مانند افغانستان، ترکیه و ونزوئلا، نیازهای حداقلی اقتصاد خویش را فراهم کند و خود را از برداشتن تحریم‌ها، تا جایی که می‌تواند، بی‌نیاز کند. این تکنیک فعلا کارآمد بوده و همان‌طور که صندوق بین‌المللی پول در ابتدای وضع تحریم‌ها از جانب ترامپ پیش‌بینی کرده بود، اثر تحریم‌ها بر اقتصاد ایران رفته، رفته کاهش خواهد یافت و رشد منفی اقتصاد ایران به رشد مثبت تبدیل خواهد شد؛ رویدادی که هم‌اکنون رخ داده و اروپا و ایالات متحده از آن مطلع هستند. در مقابل این رفتار ایران، آمریکا و اروپا گزینه‌های زیادی برای مقابله با پاسخگویی ندارند؛ ایالات متحده که خارج از توافق هسته‌ای است و به جز تشدید تحریم‌ها فقط می‌تواند پیش‌نویس قطعنامه‌ای را علیه ایران تنظیم کند و به شورای امنیت ارائه دهد. رهگیری و اقدامات فیزیکی علیه منافع ایران از دیگر اقدام‌هایی است که آمریکا می‌تواند به آن متوسـل شـود. به جز تقدیم پیش‌نویس قطعنامه به شورای امنیت که با خطر وتو از سوی شوروی یا چین مواجه است، ایالات متحده سایر اقدامات را انجام داده ولی از آن نتیجه نگرفته است. ایالات متحده تحریم افراد و نهادهای ایرانی را همچنان در دستور کار دارد و به عنوان نشانه مخالفت با رفتار کشورمان، از این اهرم استفاده می‌کند. علاوه بر این همان‌طور که وزارت خزانه‌داری ایالات متحده بیان کرده، رهگیری و مصادره اموال ایران هم در دستور آمریکا بوده و هم هست. ایالات‌متحده همچنین دو بار تجربه استفاده روسیه از حق وتو، به نفع ایران را دارد و با توجه به تیرگی فعلی روابط روسیه و چین با ایالات‌متحده، احتمال استفاده بار سوم به نفع ایران وجود دارد؛ از این‌رو گمان می‌رود که واشنگتن گزینه تقدیم پیش‌نویس قطعنامه علیه ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحد را در روی میز ندارد. همچنین ایالات‌متحده عضو توافق هسته‌ای نیست و نمی‌تواند از ظرفیت‌های این توافق و من‌جمله برگزاری نشست اضطراری شورای حکام و ارجاع پرونده کشورمان به شورای امنیت استفاده کند. اما طرف‌های اروپایی قابلیت استفاده از این ظرفیت را دارند و برای استفاده از این ظرفیت، از سوی واشنگتن تحت فشار قرار گرفته‌اند. واشنگتن و رژیم صهیونیستی طی هفته‌های اخیر رایزنی‌های فشرده‌ای با مقامات آلمانی، فرانسوی و انگلیسی کرده‌اند تا فشار برجامی علیه ایران تشدید و زمینه برگزاری نشست اضطراری شورای حکام و ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت فراهم شود اما کشورهای یادشده تاکنون به این درخواست‌ها پاسخ مثبت نداده‌اند. هر چند که تهدیدهایی در همین‌باره از زبان وزرای خارجه سه کشور یادشده، شنیده شده است. مقامات آلمان، فرانسه و انگلستان در مقابل ایران، ملاحظات خودشان را دارند و از اوامر واشنگتن اطاعت نمی‌کنند؛ به‌طور غیررسمی گفته می‌شود که اروپایی‌ها گفته‌اند حتی اگر بر گزاری نشست اضطراری شورای حکام تقاضا شود، باز هم اراده‌ای برای ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت وجود ندارد. این امر از آن‌رو است که در صورت ارجاع این پرونده به شورای امنیت دیگر چیزی به نام توافق هسته‌ای وجود نخواهد داشت و اروپا مایل به وقوع این امر نیست. اروپایی‌ها همچنین از اینکه واشنگتن برای بازگشت به توافق هسته‌ای وقت‌گذرانی و ضعف نشان داده، خرسند نیستند و ایالات‌متحده را سرزنش می‌کنند با این حال اروپایی‌ها به‌طور موکد خواستار مهار ایران و توقف فعالیت‌های هسته‌ای و نظامی تهران هستند؛ هر چند که تاکنون تمهیدات عملی برای تحقق این هدف به‌کار گرفته نشده است.

در هر حال زمان می‌گذرد و ایران نه فقط به‌طور روزافزون توانایی‌ها و دارایی‌های هسـته‌ای خود را توسعه می‌دهد، بلکه انسجام میان ایران، چین و روسیه افزایش می‌یابد. در این میان گفته می‌شود که در ماه آینده میلادی برنامه‌ای برای دیدار رییسی از مسکو تدارک دیده شده است که در این صورت پیام‌های آشکار و روشنی به طرف‌های اروپایی برجام مخابره می‌شود. این پیام ممکن است پیچیدگی‌های بیشتری برای همگرایی در توافق هسته‌ای پدید آورد. در این صورت واقع‌بینانه نیست که در روزها و یا حتی هفته‌های آینده انتظار حل مشـکلات و احیای توافق هسـته‌ای را داشته باشیم؛ به همین نسبت احتمال پایان تحریم‌ها در چشم‌انداز قابل پیش‌بینی، به‌گونه‌ای قابل درک دور از ذهن به نظر می‌رسد.

ادامه یادداشت

معلمان و فریادهایی که شنیده نمی‌شود

بـا همـه وعده‌هایی که برای رفع مشـکلات جامعه معلمی و آموزگاران داده و شـنیده می‌شود، متاسفانه ماندگاری مشکلات معیشتی و اجتماعی فرهنگیان دیگر به روندی فرسایشی تبدیل شده و آن‌گونه که از روندهای آن پیداست نه بوی بهبودی از اوضاع شنیده می‌شود و شاید هم بخواهد به معضلی لاینحل تبدیل شود. همه‌ساله با آغاز سال تحصیلی و هفته معلم خطابه‌ها و همایش‌های متعددی در توصیف مقام معلم و ضرورت رفع مشکلات آنها برگزار می‌شـود، اما خروجی آنها فقط به حرف و شـعار و گفتاردرمانی محـدود شـده و از عمل خبری نیست. نباید تنها با این توجیه که معلمی شغل انبیاست، از توجه به نیازها و سختی‌هایی که معلمان تحمل می‌کنند، چشم پوشید.

در شرایط حاضر وضعیت بد معیشتی در کنار مشکلات دیگری که جامعه معلمان را تهدید می‌کند، به مشکل غالب و اصلی معلمان تبدیل شده است. به این معنی که درآمد معلمان با میزان مسوولیت و تنشی که متحمل می‌شـوند، متناسب نیست. شواهد و قراین نشان می‌دهند مشکلاتی که معلمان درگیر آنند، ریشه در عملکرد مدیریتی دارد. در این ارتباط نقش همه دولت‌ها و مجلسیان در بروز مشکلات جامعه معلمان غیرقابل انکار است. نکته اسفناک ماجرا آنجاست که در برنامه انتخابات ریاست‌جمهوری چه در برنامه‌های دولت روحانی و چه در برنامه‌های دولت رییسـی به مشـکلات و مطالبات جامعه معلمان اشاره ویژه‌ای شده بود، اما توجهی برای گشـودن و رفع مشـکلات و آلام معلمان دیده نمی‌شود و گویی دولت صدای معلمان را نشـنیده و نمی‌خواهد بشنود و متاسفانه این مشـکلات در شـرایطی رقم می‌خورد که نوک همه نگاه‌ها و انتظارات و امدادها متوجه جامعه معلمان است.

امروزه از دولتمرد گرفته تا وزیر و مقنن و هر رجل سیاسی به رغم بدهکاریشان به معلم، از معلمان انتظار دارند، اما گوش شنوایی برای شنیدن انتظارات و خواسته‌های بحق معلمان نیست. از معلم تکلیف و مسوولیت جامعه‌پذیری فرزندان خود را می‌خواهند، اما به حقوقشان کم‌توجهی می‌کنند. از معلم مسوولیت می‌خواهند و بازخواستش می‌کنند و حتی دایره اختیارش را تنگ می‌کنند، امـا او را به امان خدا رها می‌کنند. هر مقام مسـوولی حقوقی را کـه برای جامعـه معلمان معین می‌کند باید مکفی، انگیزشـی، رغبت‌برانگیز، اقتصادی، رقابتی، قابل پذیرش، عادلانه و متناسب با شأن و عملکرد جامعه معلمان باشد. همه مسوولان باید بدانند که معلمان در راستای کنش طبیعی و بحق خود نمی‌توانند تحمل کنند و ببینند که حقوقی را که دریافت می‌کنند، فقط کفاف ۱۰ روز اول مـاه را بدهد. معلمـان نمی‌توانند ببینند که چرا حقوق دریافتی گروه‌هایی چون فوتبالیست‌ها، جامعه پزشکان، کارکنان وزارت نفت، کارکنان بنادر و کشتیرانی و ده‌ها وزارتخانه دیگر از حقوقشان افزون‌تر است! بدون شک جامعه معلمان به شدت روی مسائلی از این دست که فاصله طبقاتی و اختلاف سطح زندگی و معیشتی را به رخ می‌کشند، حساس هستند و کاسه صبرشان لبریز می‌شود و خیلی سخت به آن واکنش نشان می‌دهند.

در شرایط حاضر جان‌مایه و دینامیک این اعتصابات معلمان، امتناع بی‌دلیل دولت در اجرای لایحه رتبه‌بندی معلمان اسـت. خواسـت و مطالبه معلمان در این اعتصابات صنفی آن است که حقوق معلمان باید ۸۰ درصد حقوق اساتید دانشگاه باشد. در این ارتباط، وعده‌های مرتبط با اجرای رتبه‌بندی سریع رنگ می‌بازد و یا آنکه با اما و اگرهای فراوان به زمان دیگری احاله داده می‌شود و شـاید هم با توجیه وضعیت نابسـامان اقتصادی و وعده‌شکنی واشنگتن در برجام اصلا اجرا نشود.

* مدرس علوم‌سیاسی و روابط بین‌الملل

انالله و انااليه راجعون

دکتر احمد روستا

پدر علم بازاریابی نوین ایران، به دیدار معبودش شـتافت. چهره ماندگار و از مفاخر جاویدان ایران‌زمین، پس از ۳۵ سـال سابقه تدریس، تحقیق و مشاوره، تربیت شاگردان و اساتید و تالیفات متعدد، امروز دعوت حق را پذیرفت.

روزنامه «جهان‌صنعت» این ضایعه دردناک را خدمت خانواده محترم ایشان و جامعه علمی و دانشگاهی کشور تسـلیت عرض نموده و بدین‌وسیله به اطلاع می‌رساند مراسم تشییع پیکر ایشان، امروز مورخ ۲۱ آذرماه ساعت ۸:۳۰ صبح از مقابل دانشکده مدیریت، دانشگاه شهیدبهشتی می‌باشد.

مراسـم خاکسپاری نیز در همین تاریخ ساعت ۱۱:۳۰ در قطعه ۷۳ ردیف ۸۲ شماره ۳۰ بهشت‌زهرا برگزار خواهد شد.

سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت

۰۲۱-۸۸۰۵۰۶۸۴

۰۲۱-۸۸۰۵۰۲۸۶

سازمان آگهی شهرستان ها

از سراسر کشور

نماینده فعال می پذیرد

www.jahanesanat.ir

سیاست خارجی

رییسی در گردهمایی روسای نمایندگان ایران در خارج کشور:

مصمم به رفع تحریم باشند، توافق به دست می‌آید

«جهان صنعت»- سیدابراهیم رییسی روز گذشته در گردهمایی روسای منتخب نمایندگان جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور با تمرکز بر کشورهای همسایه با بیان اینکه رمز موفقیت مصلحان اجتماعی صبر و بردباری است گفت: باید با قدرت تعقل و تدبیر امور را رصد کرد و پای کار ایستاد تا به نتیجه برسد؛ والا با سستی و وادادگی و چه کنم چه نکنم، کار پیش نمی‌رود. ما نیازمندیم که در ورود به گام دوم انقلاب، تحولی را در کشور شاهد باشیم. در حوزه‌های مختلف کارهای بزرگی انجام شده است و باید از آنهایی که این اقدامات را انجام دادند تشکر کرد، اما عقب‌ماندگی‌هایی وجود دارد که می‌توانست نباشد. به گزارش «جهان صنعت»، وی ادامه داد: بیانیه گام دوم یک سند واقع‌بینانه برای رسیدن به شرایطی است که در شأن ملت و تراز انقلاب اسلامی است. بر اساس این سند باید عقب‌ماندگی‌ها را جبران کنیم. ما به تحول نیازمندیم و باید فاصله وضع موجود تا مطلوب را کم کنیم. تحول‌شناختی مرحله اول این تحول است. تحول‌شناختی یعنی باید رویکردها تغییر کند. تحول فرآیندها دومین مرحله است. کار با کندی مواجه است؛ اگر فرآیندها متحول نشود، تحولی رخ نمی‌دهد. پیگیری مسائل از طریق سازمان‌ها و ادارات، کار را به جایی نمی‌رساند. اگر نظام بوروکراسی کند است، باید سفرا و وزارت خارجه اعلام کنند. باید کارها را مجدانه پیگیری کرد و به پاسخ اداری اکتفا نکرد. تحول نهادی سومین مرحله تحول است. بعضی سازوکارها چابکی ندارد و پاسخگو نیست.

رییسی با بیان اینکه شناخت ظرفیت داخل کشور و کشوری که ماموریت دارند برای سفرا مهم است، گفت: باید ظرفیت ایران به سایر کشورها شناسانده شود. ما در این زمینه باید بسیار کار کنیم. مصر هستیم سیاست همسایگی را دنبال کنیم و این رویکرد، برنامه راهبردی است، نه تاکتیکی.

■ راهبرد دشمن و راهبرد ما

رییسی خاطرنشان کرد: راهبرد دشمن این است که تحریم‌ها را همواره نگه دارد و بیشتر کند. راهبرد ما این است که تحریم‌ها شکسته شود. تحریم‌ها باید خنثی شود و اقدام جدی برای رفع تحریم‌ها انجام شود. دولت دنبال تحقق هر دو مورد است. برخی گفتند مذاکره نمی‌کنند، برنامه ندارند و جدی نیستند اما اگر طرف مقابل مصمم به رفع تحریم‌ها باشد، توافق خوب به دست می‌آید. ما در صنایع هسته‌ای، نظامی و فضایی بیشتر تحریم بودیم اما موفق‌تر بودیم اما در صنعت خودروسازی مشکل داریم. معلوم می‌شود همتی که در آن بخش‌ها بوده است، در سایر بخش‌ها نبوده است.

رییسی در ادامه با اشاره به نقش مهم وزارت خارجه در توسعه کشور اظهار کرد: در همین موضوع کرونا رمز موفقیت کشور این بود که وزیر خارجه و سفرای چین و روسیه پیگیری‌های لازم را انجام دادند؛ البته نباید به کارهای پیشینیان بی‌توجه بود بلکه باید قدردان آنها باشیم. در واقع کرونا داخل کشور بود اما وزارت خارجه سهم مهمی در مدیریت آن داشت. اکنون به آمار تزریق ۷۴ درصدی دو دوز واکسن رسیده‌ایم و به سمت تزریق دوز سوم حرکت کرده‌ایم.

وی ادامه داد: وزارت خارجه در موفقیت کشور در مسائل اقتصادی سهم مهمی دارد. بخش مهمی از ایرانیان، خارج از کشور هستند و سفرا باید به میان آنها بروند. اگر آنها به سفرا مراجعه نکردند، سفرا به آنها مراجعه کنند. ما نسبت به آنها وظیفه داریم و آنها مثل ایرانیان داخل کشور حقوقی دارند و حتما مایل به سرمایه‌گذاری در کشور هستند. در زمینه گردشگری هم مشتاقان زیادی برای دیدن ایران وجود دارد. ما اگر اقتصاد گردشگری، دیجیتال و دریا را فعال کنیم می‌توانیم با بیکاری مقابله کنیم. وزارت خارجه در این زمینه هم سهم مهمی دارد.

■ مولفه‌های قدرت

رییس‌جمهور با اشاره به ارتباطات حضوری و تلفنی خود با ۱۰۰ کشور خارجی از آغاز دولت سیزدهم خاطرنشان کرد: بدون استثنا همه آنها به برقراری ارتباط تجاری و اقتصادی با ایران تمایل دارند و البته اذعان دارند که میزان ارتباطات در حال حاضر قانع‌کننده نیست. باید توجه داشت که تعاملات خارجی یکی از مولفه‌های قدرت کشور بوده که وزارت خارجه در این بین نقش‌آفرین است. در واقع باید ظرفیت‌های کشور را به سایرین شناساند و البته سفرا باید ظرفیت‌های کشورهای دیگر را هم شناسایی کنند. می‌شود سفرا سوار ماشین‌های مدل پایین‌تر شوند اما با کشورهای محل ماموریت خود ارتباطات برقرار کنند. احساس می‌کنم گشایش‌هایی در حال ایجاد است. سفرا باید نهایت استفاده را از این شرایط بکنند. در این زمینه به یک حرکت فعال و جدی از سوی سفرا نیاز است و باید کار جدی در ارتباط با همسایگان انجام دهند. باید همسایگان را به چشم فرصت‌های بسیار خوب نگاه کنیم. مرزها برای ما تهدید نیست، بلکه فرصت است.

■ روابط پایدار با همسایگان

رییسی تاکید کرد: روابط اقتصادی با همسایگان باید پایدار شود؛ البته در کنار آن باید روابط فرهنگی هم وجود داشته باشد. برخی کشورهای همسایه دنبال عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی هستند اما این عادی‌سازی برای آنها و رژیم صهیونیستی به هیچ‌وجه امنیت‌ساز نیست، ما باید در عمل اثبات کنیم که ارتباط با جمهوری اسلامی ایران می‌تواند به امنیت، آرامش و صلح در منطقه کمک کند. ما هر چه در منطقه سختی کشیده‌ایم، از وجود بیگانگان بوده است. وضعیت فلاکت‌بار افغانستان و تبدیل مواد مخدر سنتی به صنعتی در این کشور حاصل حضور آمریکاییان در افغانستان است. در عراق و سایر کشورهای منطقه هم همین گونه است. این در حالی است که ایران خیرخواه کشورهای همسایه است.

خبر

سخنگوی وزارت خارجه:

سند همکاری ۲۰ساله با روسیه تقریبا نهایی شده است

«جهان صنعت»- سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: انشاءالله در روزهای آتی در حوزه خنثی‌سازی تحریم‌ها خبرهای بهتری در راه خواهد بود.

سعید خطیب‌زاده با بیان اینکه در جریان تعامل و همکاری با کشورهای همسایه در حوزه‌های پولی و بانکی گشایش‌هایی اتفاق افتاده و این موضوع در دست پیگیری است، اظهار کرد: انشاءالله در روزهای آتی در حوزه خنثی‌سازی تحریم‌ها خبرهای بهتری در راه خواهد بود.

سخنگوی وزارت خارجه کشورمان با اشاره به برگزاری اجلاس سفرای ایران در کشورهای همسایه به مدت پنج روز در تهران اظهار کرد: موازی با انجام مذاکرات وین برای لغو و رفع تحریم‌ها، موضوع خنثی‌سازی تحریم‌ها را نیز به پیش می‌بریم.

این دیپلمات ارشد کشورمان همچنین با بیان اینکه در وزارت خارجه برنامه‌ریزی کرده‌ایم که با کشورهای عمده همسایه نقشه راه و سند همکاری ۲۰ساله داشته باشیم، در این ارتباط گفت: سند جامع همکاری ۲۰ساله با روسیه تقریبا نهایی شده و انشاءالله از هیات دولت مجوز لازم را اخذ می‌کنیم تا مذاکرات مربوط به آن را انجام دهیم.

«جهان صنعت» روند مذاکرات وین را بررسی کرد

منتظر و خوش‌بین

گروه سیاسی- مذاکرات برجامی وین همچنان در جریان است و اخبار واصله نیز به نحوی است که نه می‌توان خیلی خوش‌بین و امیدوار نشد، نه می‌توان هر آنچه طرف‌های غربی و رسانه‌هایشان می‌گویند را باور کرد و ناامید شد.

دومین جلسه کمیسیون مشترک برجام در هفتمین دور مذاکرات وین ظهر پنجشنبه برگزار شد و نشست‌های کارشناسی نیز ادامه دارد. علی باقری‌کنی معاون وزیر امور خارجه و مذاکره‌کننده ارشد ایران بعد از نشست پنجشنبه از احساس متفاوت خود گفته و تصریح کرد: «آنچه امروز احساس کردم با آنچه روز جمعه احساس کردم متفاوت بود و احساسم این است که طرف مقابل اراده جدی‌تر برای ورود به گفت‌وگوهای موثر و نتیجه‌بخش پیدا کرده است.»

او درباره تحریم‌های اخیر آمریکا علیه ایران نیز گفت: «اقدامات غیرسازنده و تخریبی آمریکایی‌ها که در حین مذاکرات انجام می‌شود در نشست کمیسیون مشترک مورد اعتراض چند کشور ۱+۴ قرار گرفت و آنها هم این اقدام را غیرسازنده خواندند و خواستار آن شدند که آمریکا از این اقدامات تخریبی خودداری کند.»

وضعیت اما آنقدرها که باقری‌کنی می‌گوید مایه امیدواری و خوش‌بینی نیست. مصداق این مدعا آن است که سرگئی ریابکوف معاون وزیر خارجه روسیه گفته: «شرایط در حال تغییر است، زمان در حال گذر است، شرایط دشوار است و احتمالا حتی پیچیده‌تر از زمانی که دور ششم مذاکرات به پایان رسید، اما این دلیلی برای ناامید شدن نیست.» او افزود: «ما باید در این موضوع هماهنگی نزدیکی با همه شرکت‌کنندگان (در این مذاکره) داشته باشیم و روسیه آماده است چنین هماهنگی‌هایی را در مسیرهای مختلف انجام دهد.» او پیش از این هم تاکید کرده بود که «هیچ‌یک از اعضای برجام علاقه‌ای به از بین رفتن این پیمان ندارند.»

در دیدارها و مواضع طرف غربی هم نشانی از تغییر رویکرد نیست مثلا لیز تراس وزیر امور خارجه انگلیس با آنتونی بلینکن همتای آمریکایی‌اش پیش از نشست G۷ در لیورپول دیدار کرده و موضوع مذاکرات برای احیای توافق هسته‌ای نیز از جمله مهم‌ترین محورهای رایزنی آنان بوده است. در بیانیه وزارت خارجه انگلیس اما درباره این گفت‌وگوها آمده است: «در این دیدار بر ضرورت مشارکت هدفمند ایران برای رسیدن به یک توافق هسته‌ای تاکید شده است.» در واقع هاهیچ جای این گفت‌وگوها نشانی از عقب‌نشینی طرف غربی و تمایل به تن دادن به خواسته‌های ایران مشاهده نمی‌شود.

طرف ایرانی اما همچنان خوش‌بین است. مثلا سعید خطیب‌زاده سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان گفت که «انشاءالله در روزهای آتی در حوزه خنثی‌سازی تحریم‌ها خبرهای بهتری در راه خواهد بود.»

او البته تاکید کرد که «موازی با انجام مذاکرات وین برای لغو و رفع تحریم‌ها، موضوع خنثی‌سازی تحریم‌ها را نیز به پیش می‌بریم». اشاره خطیب‌زاده به بحث خنثی‌سازی تحریم‌ها احتمالا برای راحت کردن خیالمان است اما در واقعیت خیال مردم با این حرف‌ها راحت نمی‌شود چون تجربه نشان داده که هر وقت گزینه خنثی‌سازی تحریم را روی میز آورده‌ایم دلیلش این بوده که در امر لغو تحریم‌ها به در بسته خورده‌ایم.

■ جنگ روایت‌ها

تحلیلگران داخلی اما با همه این اوصاف تمایل دارند که خوش‌بین بمانند. مثلا امیرعلی ابوالفتح کارشناس مسائل آمریکا در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» تاکید می‌کند که «همین قدر که فعلا مذاکرات در حال انجام است و مذاکره‌کنندگان در وین هستند خود یک نقطه امیدواری است.»

او با اشاره به اینکه «مذاکرات بسیار سخت، دشوار و زمانبر و موضوعات نیز بسیار پیچیده و چندوجهی است» گفت: «دور از انتظار است که توافق به سرعت حاصل شود. ما هم اطلاعات پشت پرده و غیرعلنی نداریم که بر اساس آن تحلیل یا پیش‌بینی کنیم. فقط می‌دانیم که طرفین ابراز خرسندی کرده‌اند.»

این کارشناس مسائل بین‌المللی ادامه داد: «به نسبت هفته گذشته فضا امیدوارکننده‌تر شده است اما نمی‌توان با اطمینان گفت که توافق حاصل می‌شود یا خیر. همچنین نمی‌توان گفت که توافق احتمالی چه زمانی به دست خواهد آمد.»

وی وضعیت فعلی را «جنگ روایت‌ها» خواند و گفت: «روایت ایران می‌گوید که غرب عقب‌نشینی کرده و پذیرفته که در مورد دو پیش‌نویس ایران بحث کنند. ایران می‌گوید که روسیه و چین از موضع ایران حمایت کرده‌اند. در مقابل، طرف غربی می‌گوید که پیش‌نویس‌های ایران کنار گذاشته شده و به متنی که تا دور ششم مذاکرات محور بوده، برگشته‌اند. همچنین می‌گوید که روسیه و چین از ایران حمایت نمی‌کنند.»

ابوالفتح افزود: «ما چون دسترسی به اطلاعات پشت پرده و محرمانه طبقه‌بندی شده مذاکرات نداریم نمی‌دانیم که کدام روایت درست است اما این را می‌دانیم که به هرحال بخشی از قضیه فضاسازی است و همین اندازه که مذاکرات در جریان است می‌تواند نشانه امیدواری باشد و می‌توان گفت که مذاکرات رو به جلو است. اما شاید زمان زیادی نیاز باشد تا توافق حاصل شود.»

■ پوپولیسم در سیاست خارجی

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه اما بیش از آنکه امیدوار باشد، به دولت توصیه می‌کند که در این مذاکرات به توافق برسد. این کارشناس مسائل بین‌المللی که سابقه عضویت در کمیسیون امنیت ملی مجلس را دارد، در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» گفت: «مذاکرات به مرحله حساسی رسیده که طرف ایرانی نیازمند پل زدن نقد و اثبات است. یعنی دولت خود مسوول احیای برجامی شده که به شدت آن را نقد می‌کرد و بخشی از رای خود را نیز از این بابت کسب کرد. بخشی از حامیان دولت همان‌هایی هستند که برجام را از خیانت تا اشتباه نام‌گذاری کرده بودند. به همین دلیل الان شاهدیم که ادبیات حاکم بر تیم مذاکره‌کننده سعی دارد که نوعی انقطاع و انفصال از ادبیات دولت گذشته نشان دهد.»

وی افزود: «همین که الان گزارش‌های ضد و نقیضی درباره اینکه مذاکرات از کجا شروع شود، می‌رسد ناشی از آن است که دولت جدید می‌خواهد اعلام کند قصد ندارد پا جای پای دولت گذشته بگذارد لذا موضع و حتی ادبیات تازه‌ای در پیش گرفته است.»

این نماینده پیشین مجلس ادامه داد: «به همین دلیل دیدیم که دولت چند دور مذاکراتی که در زمان آقای عراقچی انجام شد را به رسمیت نمی‌شناسد؛ در بیانیه‌ای این موضوع را مطرح می‌کند اما گزارش‌هایی که از میز رسمی مذاکره بیرون می‌آید نشان می‌دهد که دولت در این قالب مذاکره می‌کند چون به هرحال همان مذاکرات نیز زیر نظر شورای عالی امنیت ملی ایران شکل گرفته بود.»

وی با تاکید بر اینکه «دولت باید یک بار برای همیشه تکلیف خود را با پوپولیسم در سیاست خارجی روشن کند» گفت: «سیاست خارجی را نمی‌شود با یک سری اخبار پوپولیستی ادامه داد. واقعیت این است که مذاکرات برجام حد مقدور بود و مذاکرات احیای آن نیز حد مقدور است. قرار نیست که یک طرف پیروز کامل باشد. می‌تواند چنین ادعا کند اما واقعیت این است که در برجام یک چالش قدرتی شکل می‌گیرد که در نهایت منجر به یک توافق نسبتی می‌شود؛ توافقی که سعی دارد نظرات کل طرف‌ها را دربر بگیرد.»

■ تعلل جایز نیست

فلاحت‌پیشه ادامه داد: «من معتقدم که دولت خودش هم می‌داند که بعد از این سفر پرهزینه نمی‌تواند دست خالی از وین برگردد، چراکه سفر هیات ایرانی در این دور پرهزینه‌ترین سفر تاریخ دیپلماسی ایران بعد از آخرین سفر احمدی‌نژاد به نیویورک بود، حتی هیات ایران به جای برگشت به تهران در وین ماند و همه اینها هزینه بود. بر این اساس معتقدم که در نهایت برجام احیا خواهد شد منتها هرچه بیشتر تعلل شود، ضرر خواهیم کرد. این تعلل ناشی از پوپولیستی است که طیف جدید سیاست خارجی کشور بر مذاکرات حاکم کرده و آسیب آن ملت خواهد رسید. ملتی که تماما زیر تحریم است.»

وی تاکید کرد: «تا زمانی که شرایط برای احیای برجام فراهم است، این کار باید صورت بگیرد. سال میلادی آینده سالی است که لابی‌های گسترده انتخاباتی میان دوره‌ای در آمریکا شکل می‌گیرد.

در این لابی‌ها، لابی‌های اسراییلی قوی‌تر عمل خواهند کرد و دست دولت بایدن برای اجرای چنین توافقی هم بسته خواهد شد. ضمن اینکه طرف‌های دیگر هم در حال پیش‌برد سیاست خود هستند، مثلا ماکرون در سایه ایران‌هراسی ناشی از احتمال عدم احیای برجام در حال قرارداد بستن با کشورهای عربی است. بازیگران منطقه‌ای هم برای خود حوزه‌های منافع جدیدی را مطرح کرده و به عبارتی سعی دارند که در مذاکرات به حساب آیند. همه اینها ناشی از تعللی است که طرف ایرانی انجام می‌دهد. من معتقدم که برجام تحت هر شرایطی و با هر اتفاقی که در وین اتفاق افتد یک گام اساسی است که می‌تواند زمینه را برای تنش‌زدایی مورد نیاز ایران فراهم کند. کشور را نباید در تنش نگاه داشت.»

وی در پایان ابراز امیدواری کرد که «سیاست خارجی کشور از حوزه منافع کاسبان تحریم و حوزه فریب‌آمیز پوپولیسم دور شود و در وین بر اساس منافع ملی تصمیم اساسی اتخاذ شود.»

بعد از همه این ابراز امیدواری‌ها، توصیه‌ها و هشدارها یا رصد پیاپی اخبار اما راهی نداریم غیر از آنکه همان‌طور که ابوالفتح گفت منتظر نتیجه بمانیم.

دیدگاه

طناب کشی تهران - واشنگتن

***مهدی مطرنیا**- تحلیل وضعیت مذاکرات در شرایط موجود ساده نیست زیرا آنچه دیده می‌شود نوعی برزخ است. این برزخ در موضع‌گیری‌های دوطرف نسبت به یکدیگر برای ورود به یک فاز جدید در ارتباط با پرونده هسته‌ای ایران است.

پرونده هسته‌ای ایران در زمینی لغزنده و بسیار نامناسب درحرکت است. لذا باتوجه به آنچه اکنون نظاره‌گر هستیم، جمهوری اسلامی ایران در دولت انقلابی کنونی و با توجه به جایگاه این دولت در نظام حکومتی و حاکمیتی، همچنین انتقادات شدیدی که از منظر دریچه نگرش حکومتی و حاکمیتی به برجام، انجام توافق و شروط ایران بوده است، نمی‌تواند به سهولت و به سرعت به برجام بازگردد. فهم همین موضوع موجب شده است که فشارهای بیرونی بر جمهوری اسلامی ایران برای بازگشت به برجام شدید و ایران را در یک وضعیت کیش و مات قرار دهد.

از یک طرف اعلام می‌کنند که وقت زیادی باقی نمانده و از طرف دیگر خواهان بازگشت ایران به برجام با شرایطی است که طرفین آن را به یکدیگر در قالب مواضع هم به یکدیگر ابلاغ می‌کنند. ایران مواضع روشن و شفافی را در چارچوب برداشتن همه تحریم‌ها، راستی‌آزمایی، تضمین نرفتن نیروهای ۱+۵ یا حداقل ۱+۴ از برجام و حتی خواهان جبران ضررهای ایران در قالب توافق جدید است و این امری بسیار دور از دسترس را نشان می‌دهد.

از طرفی دیگر آمریکایی‌ها خواهان تجدیدنظر در برجام و برداشتن زمان‌های معین شده در این توافقنامه برای ایران و افزایش آن و همچنین ورود ایران به برجام پلاس و گفت‌وگو درباره پرونده‌های دیگر و پذیرش ایجاد یک توافق گسترده‌تر از برجام در دوران بعد از پذیرش برجام هستند لذا در این بافت موقعیتی به نظر می‌رسد یک طناب‌کشی بسیار سخت بین تهران و واشنگتن در ارتباط با این معنا وجود دارد. با این تمایز که در واشنگتن، کشورهای اروپایی با ایالات متحده آمریکا همراه و قدرت‌های منطقه‌ای نیز به تشدید فشارهای خود بر ایران در قالب‌های گوناگون روی آورده‌اند.

بر این اساس، در این معادله آنچه به نظر می‌رسد آن است که ایران در یک بافت موقعیتی فشارهای فزاینده بین‌المللی و محاصره منطقه‌ای قرار گرفته است و به این ترتیب به نظر می‌رسد که یا ایران باید در تقابل با ایالات متحده آمریکا و دیگر کشورها تصمیم بزرگ را بگیرد و یا اینکه بزرگ‌ترین تصمیم دوران پس از انقلاب را اتخاذ و دربرابر کشورهای ۱+۴ به اضافه ایالات متحده آمریکا، همچنین قدرت‌های منطقه‌ای از جمله اسراییل به مذاکره تن داده و امتیازاتی را که می‌تواند از میز مذاکره بگیرد، برداشت کند.

حال اگر ایران امتیازاتی را که این بار در میز مذاکرات می‌گیرد کمتر از برجام باشد، برای دولت انقلابی حاکم بر تهران هزینه‌های بسیار زیادی را به همراه خواهد داشت. باید بگویم که آنچه هم اکنون در این معنا دیده می‌شود این است که برجام روی شن روان و لغزنده قرار گرفته است.

***تحلیلگر مسائل بین‌الملل**

گزارش

«جهان‌صنعت» گزارش می‌دهد

جدایی کارگزاران از اصلاح‌طلبان؟

آرزو فرشید- حسین مرعشی که اخیرا جای غلامحسین کرباسچی را گرفته و دبیرکل حزب کارگزاران شده است دیروز در مصاحبه‌ای با روزنامه «شرق» به نکاتی قابل تامل اشاره کرد. مصاحبه او در واقع از جهات مختلفی قابل توجه بود.

اول از همه اقرار دیرهنگام آقای اصلاح‌طلب. آن زمان که بدنه اجتماعی جریان اصلاحات اعم از جوانان و اقشار مختلفی همچون روزنامه‌نگاران به اصلاح‌طلبان نقد کرده و یادآور می‌شدند که چسبیدن به اعتدال‌گرایی همان انفعال و عقب‌نشینی سنگر به سنگر است، کسی گوشش بدهکار نبود. حالا اما بعد از شکست در سه انتخابات مجلس، شوراهای شهر و ریاست‌جمهوری (فارغ از اینکه حذف نیروهایشان نیز در این شکست موثر بوده است) به این نتیجه رسیده‌اند که هر چه می‌کشند از تسامح با دولت روحانی و مواضع پیشین است. در این شرایط است که مرعشی اعتراف یا به قول خود اقرار کرده که: «در مواجهه با اشتباهات دولت با تسامح برخورد کردیم. من صریح گفته‌ام و حالا هم می‌گویم که ما سیاسی‌ها باید میان مردم و منتخبان مردم، سمت مردم بایستیم و هیچ‌وقت نباید مردم را رها کنیم.»

دبیرکل جدید کارگزاران گفته: «ما باید با آقای روحانی با صراحت بیشتری حرف می‌زدیم و اجازه نمی‌دادیم در مسیری حرکت کند که همه سرمایه اجتماعی خودش و ما را بسوزاند»؛ اشاره‌ای هم به آبان ۹۸ و تصمیم و برخورد اشتباه دولت کرده اما این حرف‌ها حالا دیگر فایده ندارد. آقای مرعشی و دیگر تصمیم‌گیران جبهه اصلاحات باید این بینش و بصیرتی که الان یافته‌اند را همان وقتی که در قدرت بودند، از خود نشان می‌دادند.

نکته قابل توجه دیگر ترسیم چشم‌انداز روابط کارگزاران و اصلاح‌طلبان در پی این سخنان مرعشی است. وقتی او به جای کرباسچی دبیرکل شد گمان رفت که این حزب قدرت‌محور در منتها علیه راست جریان چپ بیش از قبل به سوی اصلاح‌طلبان برخواهد گشت. بالاخره مواضع مرعشی همیشه از کرباسچی ملایم‌تر بوده و این او بوده که در قامت سخنگو برای کاستن از تندی سخنان کرباسچی و کدورتی که با اصلاح‌طلبان ایجاد می‌کرد، می‌کاست. او به اندازه کرباسچی با نقش محوری خاتمی در جریان اصلاحات مشکل نداشت و تصور می‌شد که وقتی دبیرکل شود، کارگزاران که در انتخابات ۹۸ رسما راه خود را از اصلاح‌طلبان جدا کرده، لیست داد و در انتخابات ۱۴۰۰ تا لحظه مشخص شدن ردصلاحیت لاریجانی، دنبال ائتلاف با او بود، به سوی اصلاح‌طلبان جامعه محور چرخیده و در این دوران تازه که به ترمیم و احیای این جریان سیاسی می‌گذرد، همراهی می‌کند.

اظهارات اخیر مرعشی اما مشخص کرد که از این خبرها نیست و کارگزاران حتی در فصل دبیرکلی او هم سر همراهی بیشتر با اصلاح‌طلبان را ندارد. او در این مصاحبه تاکید کرده که «هیچ‌وقت با انتخابات قهر نمی‌کنیم.» درباره جایگاه خاتمی هم تکلیف را روشن کرده و می‌گوید: «ضمن احترام به او و همکفرانش، کارگزاران اصالت‌های خود را هم دارد.» و به این ترتیب مشخص می‌کند که کارگزاران همان رویکردی را ادامه خواهد داد که در دوران لیدری کرباسچی داشت.

واکنش‌ها به این مصاحبه را نیز نباید نادیده گرفت زیرا نشان می‌دهد که اصلاح‌طلبان چه نگاهی به کارگزاران و مواضع‌اش دارند و تا کجا این رویه را تحمل خواهند کرد. مرعشی هم مثل کرباسچی که هر بار مصاحبه می‌کرد، اصلاح‌طلبان را تحریک و عصبانی می‌کرد، با حرف‌های اخیرش کلی حاشیه به پا کرده و واکنش گرفته. مثلا او در بخشی از مصاحبه گفته که «کارگزاران علاقه دارد به طور مستقل دولت تشکیل دهد یا مجلس اداره کند.» این سخن اما چیزی نیست که اصلاح‌طلبان آن را بی‌پاسخ بگذارند. در همین راستا هم دیدیم که ناصرقوامی، نماینده پیشین مجلس در مصاحبه‌ای با سایت «خبر سراسری» گفت: «باید به مرعشی گفت شما چه پایگاهی در ایران دارید که بتوانید به تنهایی رییس‌جمهور تعیین کنید؟ اینکه بگویند ما از خاتمی عبور می‌کنیم، یعنی از اصلاحات عبور کرده‌ایم. هدف کرباسچی و مرعشی این است که یا خود وارد حکومت شوند یا عوامل‌شان را وارد حکومت کنند.»

هدایت‌الله آقایی فعال سیاسی اصلاح‌طلب نیز از دیگر کسانی است که به مرعشی واکنش نشان داده. او این موضع مرعشی را مصداق انشعاب کارگزاران از اصلاح‌طلبان دانسته و گفته است: «کارگزاران از اصلاحات جدا شده است و فاصله اینقدر زیاد است که فکر نمی‌کنم به این سادگی بتوان متحدشان کرد و فقط اعلام رسمی نشده است. در انتخابات هم مشاهده کردید که تناقض در کاندیداها وجود داشت و واگرایی بدتر از این نمی‌شود.»

به این ترتیب به نظر می‌رسد که کارگزاران رسما از اصلاح‌طلبان منشعب شده است. حتی اگر برای رسیدن به این نتیجه زود باشد، می‌توان پیش‌بینی کرد که چندی بعد و به محض شروع فعالیت‌های انتخاباتی کارزار ۱۴۰۲ این اتفاق رخ دهد. اصلاح‌طلبان جامعه‌محور مدت مدیدی است که کارگزاران را به زور تحمل کرده‌اند. این را در جریان انتخابات ۱۴۰۰ به وضوح دیده بودیم. حالا که اوضاع حسابی فرق کرده و این جریان سیاسی از قدرت دور مانده، به خصوص با این اوضاع و احوال اجتماعی دیگر بعید است که آن همراهی سابق بین کارگزاران و اصلاح‌طلبان ایجاد شود. اظهاراتی مثل همین اقرار اخیر مرعشی مبنی بر اینکه باید کنار مردم می‌ماندیم هم فایده ندارد زیرا مردم و مشخصا سرمایه اجتماعی اصلاح‌طلبان دلزده‌تر از آن هستند که با این اقرارهای دیرهنگام تغییر رویکرد دهند.

نمایه

نوبخت به ادعای خالی بودن خزانه واکنش نشان داد

تحویل دولت با ۲۰۰ هزار میلیارد تومان

گروه اقتصادی- به‌تازگی معاون پارلمانی رییس جمهوری ادعایی مبنی بر خالی بودن خزانه در زمان آغاز به کار دولت سیزدهم را مطرح کرده است، ادعایی که با واکنش محمدباقر نوبخت، رییس سازمان برنامه‌وبودجه در دولت دوازدهم همراه شده است.

آنطور که از شنیده‌ها برمی‌آید، محمدحسینی، معاون پارلمانی رییس‌جمهوری مدعی شده «دولت را با خزانه خالی و کلی بدهی تحویل گرفتیم.»

وی در جریان یک سخنرانی به وضعیت نابسامان خزانه در زمان مستقر شدن دولت سیزدهم اشاره و گفته بود: «همه می‌دانیم آقای رییسی در یک شرایط گل و بلبل کشور را تحویل نگرفته است. همین الان ماهانه چند هزار میلیارد تومان بدهی‌های دولت سابق توسط دولت سیزدهم پرداخت می‌شود. اگر در گذشته می‌گفتند خزانه خالی تحویل گرفتیم ما باید بگوییم که علاوه بر آن دولت را با قرض فراوان تحویل گرفتیم.»

به نظر می‌رسد این ادعا به صحبت‌های اخیر مسعود میرکاظمی، رییس سازمان برنامه‌وبودجه نیز مربوط می‌شود.

وی اخیرا در صفحه شخصی خود در فضای مجازی در خصوص مساله انتشار اوراق مالی نوشته بود «تا سال ۱۴۰۵ دولت باید ۵۳۵ هزار میلیارد تومان اصل و سود اوراق دولت قبل را پرداخت کند، دولت سیزدهم تاکنون بیشتر از آنکه اوراق بفروشد اوراق تسویه کرده است». در سال‌های اخیر و در سایه تشدید فشار تحریم‌ها رویکرد دولت در حوزه تامین مالی تغییر و به سمت فروش اوراق مالی متمایل شد. از نگاه کارشناسان این سیاست هرچند منجر به انباشت بدهی برای دولت‌های آینده می‌شود اما در دوره‌ای که دست دولت از درآمدهای نفتی کوتاه است فروش اوراق کم‌ریسک‌ترین سیاست تامین مالی محسوب می‌شود.

با این حال محمدباقر نوبخت، رییس سازمان برنامه‌وبودجه در دولت روحانی به ادعای اخیر معاون پارلمانی رییسی واکنش نشان داده و گفته «با شناختی که از آقای حسینی معاون امور مجلس رییس‌جمهور دارم، آدم دروغگو و فریبکاری نیست.

قطعا بی‌اطلاع هستند که بالغ بر ۲۰۰ هزار میلیارد تومان معادل ارزی به صورت نقد و اسکناس در دسترس از دولت دوازدهم برای دولت سیزدهم باقی ماند. حال از آقای حسینی سوال شود از این واقعیت مطلع بودند؟»

اتاق ایران موانع دریافت تسهیلات ارزی توسط سرمایه‌گذاران را بررسی کرد

انجماد منابع صندوق توسعه

گروه اقتصادی- موانع دریافت تسهیلات ارزی از صندوق توسعه ملی بررسی شد. مرکز پژوهش‌های اتاق ایران در تازه‌ترین بررسی خود به این پرسش که «چرا دریافت تسهیلات ارزی از صندوق توسعه به بن بست می‌خورد؟» پاسخ داده و دلایل عدم بازپرداخت تسهیلات دریافتی از سوی وام گیرندگان را به چالش کشیده است. از نگاه این مرکز، استفاده از تسهیلات ارزی از جمله راه‌های تامین مالی پروژه‌های تولیدی و تبدیل منابع حاصل از صادرات نفت و گاز به سرمایه‌های فزاینده در کشور محسوب می‌شود، با این حال شوک‌های ارزی چند سال اخیر و جهش‌های مکرر نرخ ارز در کنار مساله قیمت‌گذاری دستوری اثرات مخربی بر توانایی تسهیلات گیرندگان در بازپرداخت وام‌های ارزی دریافتی داشته است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که مساله بازپرداخت وام‌های ارزی به چالشی حل نشدنی بین تسهیلات گیرندگان و صندوق توسعه ملی تبدیل شده، به طوری که بیش از یک دهه است که بدهکاران بر سر نرخ ارزی که باید تسهیلات خود را براساس آن بازگردانند با صندوق اختلاف نظر دارند. این گزارش به این مساله مهم اشاره و اعلام کرده که بازپس‌گیری منابع صندوق به ارز با دو نتیجه نگران‌کننده برای وام‌گیرندگان همراه بوده است؛ نخست آنکه آسیب‌پذیری سرمایه‌گذاران به دلیل چند برابر شدن ارزش اقساط در سایه افزایش نرخ ارز را بالا برده و دوم به دلیل ناتوانی تولیدکنندگان در بازپرداخت تسهیلات دریافتی، بر سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های زیرساختی که نیازمند منابع مالی بالا هستند اثرات منفی بسیاری به جای گذاشته است. اطلاعات دریافتی از بنگاه‌های موجود در نمونه مورد بررسی این گزارش نشان می‌دهد که افزایش دوران تامین مالی، تسریع در ایفای تعهدات دولت، اصلاح شیوه قیمت‌گذاری محصول و حذف محدودیت و ممنوعیت بر صادرات به عنوان راهکارهای موجود در جهت حل مساله پیشنهاد شده است.

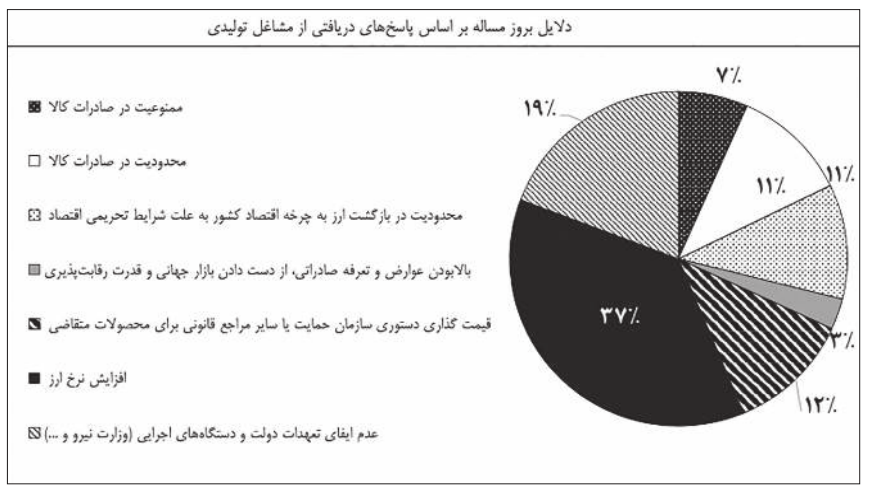

■ اختلاف نظر سرمایه‌گذاران و صندوق

در سال‌های اخیر مساله بازپرداخت بدهی‌های ارزی وام‌گیرندگان از صندوق توسعه ملی به یکی از چالش‌های مهم در ساختار اقتصادی کشور تبدیل شده است. جهش‌های مکرر نرخ ارز در این چند سال نیز مزید بر علت شده و بر توانایی سرمایه‌گذاران برای بازپرداخت وام‌های ارزی دریافتی از این صندوق اثرات منفی گذاشته است. نکته قابل توجه آنکه دریافت‌کنندگان این تسهیلات در این سال‌ها در خصوص نرخ ارزی که باید وام‌های دریافتی خود را بازپرداخت کنند با صندوق توسعه ملی اختلاف‌نظر دارند. مرکز پژوهش‌های اتاق ایران در گزارش مبسوط خود این مساله را واکاوی و موانعی که تولیدکنندگان را در بازپرداخت تسهیلات دریافتی تهدید می‌کند را اعلام کرده است. اتاق ایران برای بررسی این مساله اقدام به توزیع ۱۸۰ پرسشنامه برای بدهکاران ارزی عضو اتاق‌ها کرده و با دریافت پاسخ از ۸۴ بنگاه تولیدی و خدماتی چالش‌های مربوط به وام‌گیرندگان ارزی و صندوق توسعه ملی را مورد بررسی قرار داده است. بررسی‌های این مرکز نشان می‌دهد که در میان زیربخش‌های تولید، عمده بنگاه‌ها در بخش صنعت هستند که سهم ۷۴ درصدی از کل نمونه دارند و پس از آن بخش انرژی با ۱۸ درصد دومین رتبه را در میان زیربخش‌های تولیدی به خود اختصاص داده است. بخش‌های ساختمانی و سایر موارد مجموعا ۳ درصد بنگاه‌ها را در بر گرفته‌اند. بنابراین عمده شرکت‌های تولیدی مورد بررسی که از تسهیلات فوق استفاده کرده‌اند، در بخش‌های صنعت و انرژی مشغول فعالیت هستند که هر دو از بخش‌های کلیدی و حائز اهمیت اقتصاد محسوب می‌شوند. در بخش انرژی شرکت‌های تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا و در بخش صنعت زیربخش‌های تولید فلزات پایه، تولید سایر فرآورده‌های معدنی غیر فلزی؛ تولید مواد شیمیایی و فرآورده‌های شیمیایی؛ تولید فرآورده‌های غذایی و تولید منسوجات بیشترین درگیری را با مساله دارند. نمونه‌های آماری نیز نشان می‌دهد که در مجموع ۸۴ بنگاه بالغ بر ۲/۲ میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی تسهیلات دریافت کرده‌اند که بخش تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا با ۱۶ بنگاه و ۱/۰۵ میلیارد دلار بیشترین تعداد بنگاه‌های دریافت‌کننده وام در نمونه و بیشترین میزان دریافتی را داشته است.

■ چالش نیروگاه‌های برق

در میان گیرندگان تسهیلات ارزی صندوق توسعه ملی نیروگاه‌های تولیدکننده برق بنا به دلایلی شرایط پیچیده‌تری دارند. چون نیروگاه‌ها به دلیل منع قانونی، امکان کسب درآمد ارزی از طریق صادرات انرژی برق ندارند، صندوق توسعه ملی با تخصیص تسهیلات به آنان موافقت نمی‌کرد. برای رفع این مشکل هیات وزیران در سال ۱۳۹۴ به درخواست وزارت نیرو و صندوق توسعه ملی مصوبه‌ای را در فروردین سال ۹۴ و سپس عینا در خرداد ماه همان سال ابلاغ کرد که بر اساس این دو مصوبه، در زمان بازپرداخت اقساط وام ارزی دریافتی از صندوق توسعه ملی، توسط تولیدکنندگان غیردولتی برق که برق خود را به وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه می‌فروشند، بانک مرکزی موظف است بر اساس درخواست بانک عامل، شرایط لازم برای تبدیل ریال به ارز با نرخ رسمی را فراهم آورد و پس از دریافت مبلغ ریالی هر قسط، معادل ارزی آن را به حساب صندوق توسعه ملی واریز کند. این مصوبه موجب شد تا صندوق توسعه ملی طرح‌های نیروگاهی را بپذیرد و وام تخصیص دهد. اما با تغییر شدید نرخ ارز، این مصوبه توسط بانک مرکزی اجرا نشد و مشکل بسیار جدی پدید آمد. از سوی دیگر نیروگاه‌های غیردولتی تولیدکننده برق که با تسهیلات صندوق توسعه ملی اقدام به احداث و بهره‌برداری از واحد خود کردند، در زمان شروع افزایش نرخ ارز و جهش ارزی از محل فروش برق خود به سازمان‌های زیرمجموعه وزارت نیرو، مطالبات انباشته قابل توجهی (بالغ بر ۱۰ هزار میلیارد تومان) داشتند که در صورت پرداخت با نرخ ارز زمان ثبت مطالبه، قابل تبدیل به ارز و پرداخت چندین قسط بود. اما چنین اقدامی نیز صورت نگرفت. از طرفی قیمت برق به صورت تکلیفی تعیین می‌شود و در فاصله سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸ قیمت خرید برق از نیروگاه‌ها در بازار عمده‌فروشی برق که بیشترین حجم معاملات در آن صورت می‌گیرد، هیچ افزایشی نداشته است. همین دلایل موجب شده است که در سال‌های اخیر بخش خصوصی تمایلی به اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری در این حوزه نداشته باشد.

■ زنگ خطر ورشکستگی صنایع بزرگ

آن‌طور که این گزارش نشان می‌دهد ۷۳ درصد بنگاه‌هایی که از صندوق توسعه ملی وام ارزی دریافت کرده‌اند، نیروی کار بیشتر از ۵۰ نفر دارند که از این میان ۲۹ درصد سطح اشتغال ۲۵۰ نفر و بیشتر دارند. به عبارتی، هفتاد و سه درصد بنگاه‌های موجود در نمونه آماری مورد بررسی در گروه صنایع بزرگ هستند. همچنین چهار درصد از بنگاه‌های موجود در جامعه آماری بنگاه‌های سطح خرد؛ بیست و سه درصد کوچک؛ چهل و چهار درصد متوسط و بیست و نه درصد بزرگ هستند. این مساله حاکی از آن است که پروژه‌های سرمایه‌گذاری گیرنده این تسهیلات عمدتا در گروه بنگاه‌های متوسط و بزرگ با اشتغال بالا قرار دارند. بنابراین اهمیت ارائه راهکار برای حل مشکل این بنگاه‌ها با توجه به بزرگی مقیاس فعالیت و تبعات ورشکستگی احتمالی این پروژه‌ها بر بخش قابل توجهی از نیروی کار به خوبی آشکار است. از زاویه دیگر می‌توان این گونه برداشت کرد که پروژه‌های بزرگ‌مقیاس وابستگی بیشتری به تامین مالی بر اساس منابع ارزی صندوق توسعه ملی دارند که مطابق انتظار است. در نتیجه چنانچه مشکل موجود حل نشده باقی بماند، انتظار می‌رود تاثیرات منفی بر ورود سرمایه‌ها به فعالیت‌های بزرگ‌مقیاس و زیرساختی بگذارد و با توجه به پیشران بودن بسیاری از فعالیت‌های فوق و پیوندهای پسین و پیشین بزرگ با سایر بخش‌ها، عدم ورود سرمایه به این بخش‌ها می‌تواند تبعات منفی زیادی برای سایر فعالیت‌های اقتصاد داشته باشد.

■ اثر معکوس افزایش نرخ ارز بر سودآوری صنایع

اطلاعات این گزارش نشان می‌دهد که از میان ۸۴ طرح مورد نظر ۱۸ طرح معادل ۲۱ درصد هنوز به بهره‌برداری نرسیده است. با توجه به آنکه افزایش هزینه‌های ساخت پس از جهش ارزی، احتمال عدم بهره‌برداری پروژه بر اساس برنامه زمان‌بندی را افزایش می‌دهد، نگرانی‌ها در زمینه توانایی صاحبان پروژه برای بازپرداخت اقساط وام‌های دریافتی تشدید می‌شود. نکته مهم‌تر آنکه عمده طرح‌هایی که روی آنها اقدام به اخذ تسهیلات ارزی شده است، از نوع طرح‌های ایجادی و عمده سرمایه‌گذاری‌هایی که با کمک این تسهیلات تامین مالی شده است در زمینه استقرار؛ توسعه و تجهیز خط تولید بوده است. از آنجایی که این طرح‌ها برای بهره‌برداری اولیه و شروع درآمدزایی به تسهیلات صندوق توسعه ملی وابسته هستند، در صورت عدم بهره‌برداری به موقع به دلیل افزایش نرخ ارز با دشواری مضاعفی در بازپرداخت روبه‌رو می‌شوند. مورد حائز اهمیت دیگری که به تحلیل وضعیت این طرح‌ها کمک می‌کند، امکان یا عدم امکان کسب درآمد ارزی و نیز وابستگی آنها به مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای وارداتی است. از آنجایی که بازپرداخت تسهیلات ارزی صندوق توسعه ملی به صورت ارزی است، چنانچه پروژه‌ها امکان کسب درآمد ارزی از محل صادرات نداشته باشند، با مشکلات بسیار شدیدتری در پرداخت اقساط خود روبه‌رو خواهند شد. همچنین هر چقدر وابستگی عملکرد پروژه به واردات بیشتر باشد، بالا رفتن نرخ ارز اثرات بیشتری بر افزایش هزینه‌های ساخت، بهره‌برداری و تولید داشته و در نتیجه سودآوری سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد. خروجی پرسشنامه‌ها نیز نشان می‌دهد کمتر از ۱۰ درصد ارزش محصولات و خدمات تولیدی نیمی از پروژه‌هایی که بابت آنها تسهیلات ارزی دریافت شده، صادر شده است که در واقع به معنای عدم امکان کسب درآمد ارزی برای آنها است. در خصوص وابستگی به واردات مواد اولیه، نزدیک به ۳۵ درصد طرح‌ها وابستگی کمتر از ۱۰ درصد گزارش کرده‌اند، با وجود این ۱۸ درصد پروژه‌ها نیز بیش از ۷۰ درصد به واردات مواد اولیه متکی هستند. بنابراین افزایش نرخ ارز در جهت عکس بر عملکرد سودآوری آنها اثرگذار است.

■ موانع بازپرداخت تسهیلات ارزی

بر اساس پاسخ‌های دریافتی، افزایش نرخ ارز به عنوان دلیل اصلی بروز مشکل بنگاه‌ها در بازپرداخت تسهیلات ارزی دریافتی شناسایی شده است. بر اساس اطلاعات دریافتی، ۷۶ درصد از بنگاه‌های موجود در نمونه مورد بررسی، قبل از سال ۱۳۹۷ و پیش از جهش ارزی تسهیلات دریافت کرده‌اند و پیش‌بینی از چنین جهش‌هایی نداشتند. همچنین در فاصله سال‌های ۱۳۹۲ تا مرداد ۱۳۹۷ که آغاز جهش ارزی است یعنی پنج و نیم سال، ۲۴ متقاضی قادر به بازپرداخت اقساط تسهیلات ارزی نبوده‌اند و از مهر ۱۳۹۷ تا خرداد ۱۴۰۰ یعنی در فاصله سه سال بعد از جهش ارزی، این تعداد ۱۹ مورد بوده که با توجه به طول بازه زمانی نشان دهنده افزایش نسبت به دوره پیش از جهش ارزی است. جز افزایش نرخ ارز، قیمت‌گذاری دستوری و عدم ایفای تعهدات دولت و دستگاه‌های اجرایی، رتبه‌های بالایی را به خود اختصاص داده‌اند که هر دو مورد به نوعی بر اهمیت نقش دولت در بروز این مساله تاکید دارند. همچنین اطلاعات دریافتی از بنگاه‌ها نشان می‌دهد محصول نهایی ۳۵ شرکت در آخرین سال فعالیت مشمول قیمت‌گذاری دستوری بوده است که در این میان بخش تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا با ۱۳ مورد و ۳۷ درصد بیشترین میزان را به خود اختصاص داده است.

این میزان برای بخش‌های تولید فلزات پایه و سایر فرآورده‌های معدنی غیرفلزی که رتبه‌های دوم و سوم را از نظر میزان تسهیلات دریافتی در نمونه مورد بررسی دارند، به ترتیب ۴ مورد (۱۱ درصد) و ۵ مورد (۱۴ درصد) می‌باشد. همچنین ۲۸ شرکت در موعد شروع بازپرداخت تسهیلات اخذشده از صندوق توسعه ملی نیز مشمول قیمت‌گذاری دستوری بوده‌اند. بخش تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا با ۱۰ مورد و ۳۶ درصد در این بخش نیز بالاترین میزان را گزارش کرده است.

■ بحران قیمت‌گذاری دستوری

مشکل قیمت‌گذاری دستوری که منجر می‌شود بنگاه تولیدی همزمان با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها و افزایش هزینه‌های تولید، قادر به افزایش قیمت محصول تولیدی خود نبوده و در نتیجه بار تورم کشور به شکل مضاعفی سودآوری آن را تحت‌تاثیر منفی قرار دهد، مشخصا در مورد تمامی نیروگاه‌های تولیدکننده برق، تولیدکنندگان سیمان و شرکت ماهان در بخش خدمات حمل و نقل هوایی کشور گزارش شده است. در خصوص هواپیمایی ماهان علاوه بر قیمت‌گذاری دستوری، دخالت دولت در پروازها و شرایط کرونایی مشکلات را بیش از پیش دشوار می‌سازد. در بخش عدم ایفای تعهدات دولت نیز آنچه شایسته ذکر است، عمل نکردن دولت به تکلیف بند (ت) ماده (۴۶) قانون برنامه ششم توسعه است که مطابق آن بایستی با رعایت تبصره (۳) ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور طی اجرای قانون برنامه، سازوکار لازم برای پوشش خطرات افزایش سالانه بیش از ده درصد (۱۰٪) نرخ ارز در بودجه سنواتی پیش‌بینی و برای بنگاه‌های اقتصادی دریافت‌کننده تسهیلات ارزی طراحی و به اجرا در می‌آمد، اما این بند تاکنون عملکرد اجرایی نداشته است. یکی از دلایل این امر نقص دیدگاه علمی و کارشناسی درباره موضوع نوسانات ارزی است. اصولا نوسانات ارزی در ابعادی که در ایران وجود دارد، در دسته‌بندی ریسک‌هایی قرار نمی‌گیرد که قابل پیش‌بینی و اندازه‌گیری و در نتیجه بیمه شدن (پوشش) توسط سرمایه‌گذار یا شرکت‌های بیمه باشد. نوع این نوسانات را باید در دسته‌بندی نااطمینانی‌های شدید قرار داد که شرایط فورس‌ماژور ایجاد می‌کند و دولت‌ها باید آن را با لحاظ کردن شرایطی در قرارداد (مثلا عدم امکان فروش طرح، طی سال‌های معین) بپذیرند تا امکان سرمایه‌گذاری به وجود آید.

■ راهکارهای عبور از بحران

در میان راهکارهایی که به رای گذاشته شده است، افزایش دوران تامین مالی (ساخت، تنفس، بازپرداخت) با ۴۴ درصد به عنوان اولین پیشنهاد انتخاب شده است.

پس از آن به ترتیب تسریع در ایفای تعهدات دولت، اصلاح شیوه قیمت‌گذاری محصول و حذف محدودیت و ممنوعیت بر صادرات رتبه‌های بعدی را به خود اختصاص داده‌اند.

سایر راهکارهای پیشنهادی که عمومیت داشته باشند عبارتند از: پرداخت بر مبنای ارزش ارز در زمان گشایش اعتبار؛ استمهال ریال تسهیلات با نرخ عادلانه و منصفانه و تبدیل به تسهیلات ریالی؛ اجرای مصوبات قبلی هیات وزیران توسط دستگاه‌های مربوطه نظیر بانک مرکزی و افزایش دوره فروش تضمینی محصول؛ محاسبه نرخ ارز دولتی برای بازپرداخت تسهیلات؛ اجرای ماده ۴۶ قانون برنامه پنج ساله ششم؛ تعیین قیمت ارز بر اساس نرخ پایه قرارداد؛ پرداخت بر مبنای ارزش ارز در زمان گشایش اعتبار به علاوه ۱۰ %مازاد؛ تسریع در صدور مصوبات و مشارکت در تامین منابع مالی توسط بانک عامل؛ جبران کلیه ضرر و زیان‌هایی ناشی از عدم راه‌اندازی و بهره‌برداری از طرح که علت آن تاخیر بلندمدت در پرداخت به سازنده و متعاقبا تاخیر در تحویل اجناس و همین‌طور عدم گشایش اعتبار جهت تامین مابقی ماشین‌آلات بوده است. اعلام تقسیط جهت رفع مانع ورود به بورس؛ بازپرداخت تسهیلات به نرخ ارز زمان اخذ تسهیلات و کاهش نرخ سود تسهیلات نیز دیگر راهکارهای پیشنهادی هستند.

خبر

جزئیات جدید بودجه ۱۴۰۱

کسری تراز عملیاتی کاهش یافت

فارس- عضو هیات رییسه مجلس گفت: در پیش‌نویس لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ به دلیل رشد ۷۱ درصدی درآمدهای گمرکی و مالیاتی، کسری تراز عملیاتی از ۴۶۴ هزار میلیارد تومان بودجه سال ۱۴۰۰، به ۲۷۱ هزار میلیارد تومان رسیده که بابت توقف رشد کسری تراز عملیاتی اقدامی مثبت است.

محسن دهنوی با اشاره به کاهش کسری تراز عملیاتی لایحه بودجه ۱۴۰۱ نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۰ گفت: کسری تراز عملیاتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ به دلیل افزایش سرسام‌آور هزینه‌های دولت و افزایش محدود درآمدهای پایدار، به ۴۶۴ هزار میلیارد تومان افزایش یافت. اما در دولت سیزدهم و در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، به دلیل رشد ۷۱ درصدی درآمدهای گمرکی و مالیاتی، کسری تراز عملیاتی به ۲۷۱ هزار میلیارد تومان رسیده است. این اقدام به جهت کشیدن افسار رشد کسری تراز عملیاتی اقدامی مثبت است.

عضو هیات رییسه مجلس در ادامه با اشاره به شاخص وابستگی به فروش نفت در بودجه ۱۴۰۱ افزود: شاخص وابستگی به نفت بر اساس نسبت فروش ریالی نفت خام و گاز طبیعی به کل بودجه عمومی تعیین می‌شود. این شاخص در قانون بودجه سال گذشته به جهت رشد منابع حاصل از فروش اوراق مالی به حدود ۲۰ درصد رسید و این رقم در لایحه بودجه ۱۴۰۱، به ۲۷/۷ درصد رسیده است. دلیل اصلی افزایش سهم نفت در بودجه به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بازمی‌گردد. چراکه در سال گذشته دولت هشت میلیارد دلار از منابع نفتی را صرف واردات کالاهای اساسی و دارو با نرخ دلار ۴۲۰۰ تومانی کرده و مابقی را با نرخ دلار ۱۷۵۰۰ تومان محاسبه کرد اما این رقم در لایحه بودجه ۱۴۰۱ با نرخ دلار ۲۳۰۰۰ تومانی محاسبه شده است به همین دلیل رقم محاسباتی نفت در بودجه نیز افزایش یافته است.

دهنوی به کاهش وابستگی به فروش نفت در بودجه ۱۴۰۱ با احتساب میزان فروش روزانه نفت اشاره کرد و گفت: به عبارت صحیح دلیل افزایش حجم ریالی فروش نفت در بودجه سال آینده واقعی‌سازی نرخ تسعیر ارز و افزایش قیمت جهانی نفت است. با توجه به ظرفیت تولید نفت، کشور وابستگی کمتری به نفت پیدا کرده است؛ به طوری که در سال پیش در لایحه دولت تخمین زده بود روزی دو میلیون بشکه نفت بفروشد که این برخلاف مسیر بی‌اثر کردن تحریم‌هاست اما در بودجه سال ۱۴۰۱ میزان فروش نفت ۱/۲ میلیون بشکه در روز پیش‌بینی شده است که این با توجه به شرایط کشور اقدام قابل قبولی است.

دبیر کانون بانک‌ها خبر داد

افزایش هزینه پیامک بانک‌های خصوصی

«جهان صنعت»- دبیر کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی از افزایش هزینه سرویس پیامکی بانک‌های خصوصی به ۲۰ هزار تومان خبر داد. محمدرضا جمشیدی اظهار کرد: طبق آخرین مصوبه شورای عالی کانون بانک‌های خصوصی هزینه سرویس پیامکی بانک‌های خصوصی برای هر حساب بانکی متعلق به اشخاص حقیقی و حقوقی به ترتیب به ۲۰ و ۱۰۰ هزار تومان افزایش پیدا کرد که بانک‌ها ملزم به دریافت این مبلغ هستند و باید آن را در دو یا یک نوبت به شرط اطلاع به مشتری و اعلام رضایت او دریافت کنند که تنها در صورت رضایت مشتری حق کسر این هزینه از حساب مشتری را دارندوی با بیان اینکه برخی بانک‌ها همچنان در حال دریافت کارمزد پیامک به روال سابق هستند، افزود: بانک‌های دولتی در توافق بانک‌های خصوصی مبنی بر افزایش هزینه سرویس پیامکی شرکت نکردند و اعلام کردند که اکنون موقعیت مناسبی برای این امر نیست اما بانک‌های خصوصی این افزایش را قبول کردند و این افزایش کارمزد در این بانک‌ها قابل اجراست.

دبیر کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی ادامه داد: بانک شهر پیش از این هزینه سرویس پیامکی خود را به ۳۰ هزار تومان افزایش داده بود که معلوم نیست پس از این مصوبه، ۳۰ هزار تومان را به ۲۰ هزار تومان می‌رساند یا خیر و یا اینکه ۳۰ هزار تومان را برای اشخاص حقوقی به ۱۰۰ هزار تومان می‌رساند یا خیر.

بانک مرکزی اعلام کرد

تمدید مهلت تسویه بدهکاران بانکی

«جهان صنعت»- بانک مرکزی در بخشنامه‌ای به شبکه بانکی مهلت‌های مقرر در قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران، برای مشمولان را برای آخرین بار از اول مهر ماه به مدت شش‌ماه تمدید کرد.

پیرو بخشنامه مورخ ۲۸ فروردین سال ۱۴۰۰، موضوع ابلاغ مصوبات جلسه مورخ ۲۱ فروردین ماه سال‌جاری ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا در خصوص تمدید مواعد مقرر در «قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور»، بدین‌وسیله مفاد بند (۲) مصوبات نود و پنجمین جلسه مورخ ۶ آذرماه ۱۴۰۰ ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا در این رابطه را عینا به شرح زیر اعلام می‌شود:

«در راستای تحقق شعار سال ۱۴۰۰ با عنوان سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» و به دلیل استمرار شرایط ناشی از کرونا و اثرات تعطیلی‌های وضع‌شده برای مشاغل و کسب‌وکارها و اینکه برخی از مشمولان نتوانستند با تسویه نقدی، بدهی خود را تا پایان شهریور سال ۱۴۰۰ پرداخت و از مزایای تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی استفاده کنند، لذا مهلت زمانی مندرج در مصوبه جلسه ۶۴ ستاد ملی کرونا مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۱ در زمینه قانون تسهیل تسویه بدهی بدهکاران شبکه بانکی کشور، برای مشمولان برای آخرین بار از اول مهر ماه به مدت شش‌ماه تمدید می‌شود.» علاوه بر این، در بند (۳) از مصوبات جلسه مذکور نیز مقرر شده است:

تمدید اعطای تسهیلات کرونا تا پایان سال ۱۴۰۰ و همچنین امهال بازپرداخت اقساط تسهیلات بانکی اعطایی تا پایان سال ۱۴۰۰ به کسب‌وکارهای فرهنگی، هنری و رسانه‌ای آسیب‌دیده از بحران کرونا (اعم از تسهیلات کرونایی سامانه کارا، صندوق کارآفرینی امید و...).» بر این اساس و با توجه به مراتب پیش گفته، بانک‌ها و موسسات اعتباری موظفند به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط ابلاغ کنند و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آورند.

اطلاعیه جدید سازمان مالیاتی

خرید و فروش ارز مسافرتی و نیما مشمول مالیات ۱۰ درصدی نیست

«جهان صنعت»- سازمان امور مالیاتی در اطلاعیه جدیدی اعلام کرد: به اطلاع کلیه خریداران و فروشندگان ارز می‌رساند خرید و فروش ارز از طریق سامانه نیما، خرید ارز مسافرتی و سایر روش‌های تعریف شده قانونی برای تهیه ارز، مشمول پرداخت مالیات علی‌الحساب ۱۰ درصد فروش نمی‌شود.

در این اطلاعیه آمده: پیرو اطلاعیه قبلی درخصوص تعلق مالیات علی‌الحساب ۱۰ درصد فروش به معاملات ارزی اعلام می‌دارد: علی‌الحساب مالیات مذکور شامل فروشندگان و خریداران ارز از طریق روش‌های قانونی برای تهیه ارز از جمله معاملات از طریق سامانه نیما و همچنین خرید ارز مسافرتی نمی‌گردد و صرفا به معاملات ارزی اشخاصی تعلق می‌گیرد که با اعلام بانک مرکزی و نهادهای نظارتی از روش‌های غیرقانونی با اهدافی همچون سفته‌بازی و قاچاق ارز صورت می‌پذیرد.

اقتصاد بین‌الملل

تغییر چشم‌انداز اقتصادی ترکیه از «باثبات» به «منفی»

BBC– بی‌ثباتی‌های سیاسی و اقتصادی در ترکیه، وضعیت بحرانی در این کشور ایجاد کرده است. «استاندارد اند پورز»، یکی از سه سازمان بزرگ اعتبارسنجی بین‌المللی، چشم‌انداز اقتصادی ترکیه را به دلیل وضع اقتصادی این کشور تغییر داده است. این موسسه اعتبارسنجی، چشم‌انداز اقتصادی ترکیه را از «باثبات» به «منفی» تغییر داده است. ترکیه در حال حاضر با تورم بالا و کاهش ارزش پول دست و پنجه نرم می‌کند.

«استاندارد اند پورز» تغییری در ارزش بدهی ملی ترکیه نداده، اما هشدار داده که اگر سیاست‌های دولت نرخ مبادله لیر را بیشتر تضعیف و چشم‌انداز تورم را بدتر کند و خطر نابسامانی سیستم بانکی را افزایش دهد، این وضعیت ممکن است تغییر کند. ترکیه در سال‌های اخیر گرفتار تورم بالا و افزایش بیکاری بوده و همه‌گیری ویروس کرونا نیز باعث عمیق‌تر شدن مشکلات اقتصادی و مالی شده است.

«استاندارد اند پورز» گفت: چشم‌انداز منفی، منعکس‌کننده خطرات فزاینده‌ای برای اقتصاد ترکیه طی ۱۲ ماه آینده است. این موسسه به نوسانات شدید ارز و افزایش تورم و سیاست‌های ضد و نقیض مالی ترکیه اشاره کرده است.

بانک مرکزی ترکیه تحت فشارهای شدیدی از سوی رجب طیب اردوغان بوده است. اردوغان خواهان کاهش نرخ بهره است و می‌گوید این کار برای بهبود و تقویت رشد اقتصادی ترکیه ضروری است. او برای این خواسته خود چندین بار روسای این بانک و وزیران دارایی دولت خود را تغییر داده است. اردوغان می‌گوید کاهش نرخ بهره باعث افزایش صادرات شده که این منجر به رشد اقتصادی ترکیه خواهد شد. این در حالی است که میزان تورم در ترکیه به بیش از ۲۰ درصد رسیده که در سه سال اخیر بی‌سابقه است.

قرار است در سال ۲۰۲۳ در ترکیه انتخابات برگزار شود و اردوغان امیدوار است با اعمال سیاست‌های مورد نظرش، اوضاع اقتصادی ترکیه را متحول کند. احزاب مخالف از مدت‌ها پیش با بدتر شدن اوضاع اقتصادی به اردوغان و سیاست‌های اقتصادی او حمله کرده و او را مسوول بروز این وضعیت دانسته‌اند.

به گزارش از بلومبرگ، بانک مرکزی ترکیه در روز جمعه یک باردیگر در بازار ارز خارجی دخالت کرد و دلار فروخت. این سومین‌بار طی ۱۰ روز گذشته است که بانک مرکزی باوجود خالی شدن ذخایر مداخله می‌کند. این اقدام ارزش لیر را در برابر دلار به ۱۴ رساند.

ارزش لیر ترکیه ۳۸ درصد از اواخر ماه سپتامبر کاهش یافته است، یعنی از زمانی‌که بانک مرکزی این کشور طبق دستور اردوغان هزینه وام‌گیری را پایین‌تر آورد. اردوغان عقیده دارد نرخ بالای بهره تورم را بالا می‌برد. در این بین، تورم در ترکیه در ماه نوامبر به بیش از ۲۱ درصد رسید، یعنی بالاترین رقم طی ۳ سال گذشته.

بانک مرکزی ترکیه نرخ بهره را در سال جاری میلادی تا ۱۵ درصد پایین آورده است و سیاست‌گذاران انتظار دارند در اجلاس شانزدهم دسامبر، این رقم تا ۱۴ درصد هم پایین بیاید. رییس‌جمهور ترکیه بر مخالفت خود با نرخ بالای بهره تاکید دارد و بازار را مقصر ناآرامی‌های به وجود آمده می‌داند.

درحالی‌که اردوغان اطمینان داده ضعیف شدن لیر رقابت‌پذیری ترکیه را تقویت می‌کند، اقدامات بانک مرکزی این کشور نشان می‌دهد مقامات خواهان توقف روند کاهش ارزش لیر هستند تا تاثیر آن را بر تورم و تقاضای مصرف‌کننده به حداقل برسانند.

نظرسنجی‌های سراسری ترکیه از افول محبوبیت سیاستمداران چپ و راست به کمتر از ۳۰ درصد خبر می‌دهند. روندی که ممکن است به چرخه باطل فشار اقتصادی- دولت ائتلافی دهه نود منجر شود. سال‌هایی که در آن احزاب اصلی با ناتوانی در تشکیل دولت‌های مقتدر، ترکیه را به تورم سه‌رقمی رساندند. هرچند همین رکودهای سیاسی-اقتصادی بهترین فرصت برای سر برآوردن احزاب و سیاستمداران تازه‌نفس است.

خبر

آمریکا باز هم فرانسه را دور زد

AFP – وزارت امور خارجه آمریکا فروش احتمالی ناوچه‌های نیروی دریایی این کشور به دولت آتن را که توافق ماه سپتامبر میان فرانسه و یونان را به چالش می‌کشد، تایید کرده است.

آژانس همکاری امنیت دفاعی آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد، فروش ۶/۹ میلیارد دلاری چهار فروند ناوچه ضربتی ساخت کمپانی لاکهید مارتین آمریکا به یونان را تایید کرد و این درست ۱۰ هفته پس از آن صورت می‌گیرد که آتن یک تفاهمنامه را با پاریس منعقد کرد تا در معامله‌ای مشابه از فرانسه ناو خریداری کند.

این آژانس همچنین برنامه ۲/۵ میلیارد دلاری لاکهید مارتین را برای تقویت و ارتقای ناوچه کلاس «MEKO» یونان شامل افزودن و ارتقای سیستم‌های تسلیحاتی و الکترونیکی تایید کرده است. این توافق تسلیحاتی نشان می‌دهد که فرانسه با یک تهدید جدید تجارت تسلیحاتی پس از توافق آکوس میان آمریکا، استرالیا و انگلیس روبه‌رو شده است.

فرانسه بر سر توافق آکوس سفرایش را از آمریکا و استرالیا فراخواند و این پیمان را خنجری از پشت از سوی متحد خود دانست چون کانبرا توافق چندین میلیارد یورویی برای خرید زیردریایی‌های متعارف فرانسوی را به هم زده و با آمریکا وارد معامله شد. دو هفته پس از آن ماجرا، نخست‌وزیر یونان تفاهمنامه‌ای را با امانوئل ماکرون، رییس‌جمهوری فرانسه به منظور خرید سه یا چهار فروند ناوچه فرانسوی «بلهارا» به ارزش سه میلیارد یورو امضا کرد. این ناوهای فرانسوی که قرار بود توسط گروه ناوال فرانسه ساخته شوند برای سال ۲۰۲۴ به یونان تحویل داده می‌شدند. در این توافق، دو طرف باید تا پایان سال جاری میلادی منتظر می‌ماندند تا توافق نهایی امضا می‌شد.

آیت‌الله سیستانی، فرستاده سازمان ملل را به حضور نپذیرفت

ایسنا– کمیته مسوول برگزاری تظاهرات و تحصن‌ها علیه نتایج انتخابات عراق اعلام کرد که مرجع عالیقدر شیعیان با درخواست رییس هیات نمایندگی سازمان ملل در عراق (یونامی) برای دیدار با ایشان مخالفت کرده است.

کمیته برگزارکننده تظاهرات و تحصن‌ها در اعتراض به نتایج انتخابات پارلمانی دهم اکتبر عراق اعلام کرد که جنین هنیس پلاسخارت، رییس هیات نمایندگی سازمان ملل در عراق (یونامی) در سفر اخیر خود به شهر نجف خواستار دیدار با آیت‌الله سیستانی، مرجع عالیقدر شیعیان شده بود اما ایشان، وی را به حضور نپذیرفته است.

این کمیته تاکید کرد: امتناع مرجعیت از ملاقات با نماینده بدنام سازمان ملل پلاسخارت شرور و دورو، موضع عجیبی نیست، چراکه این مرجعیت همیشه ما را به اتخاذ چنین مواضع تاریخی در تاریک‌ترین و حساس‌ترین لحظات عادت داده است. کمیته برگزارکننده تظاهرات عراق در ادامه از دیگر گروه‌ها، طرف‌ها و رهبران سیاسی عراق خواست که با تبعیت از مرجعیت عالیقدر دینی از دیدار با پلاسخارت خودداری کنند.

در بیانیه این کمیته آمده است: رؤسای سه‌گانه (ریاست‌جمهوری، نخست‌وزیری، ریاست پارلمان) چیزی جز حلقه‌های مسموم در کمین ملت عراق نیستند و درصدد ربودن آینده، اصول و فرهنگ این مردم هستند، بنابراین عدم تجدید دوره آنها به یک خواسته اساسی و اجتناب‌ناپذیر تبدیل شده است.

این کمیته همچنین بر حفظ مسالمت‌آمیز بودن تظاهرات و همکاری با دستگاه‌های امنیتی عراق تاکید کرد. پلاسخارت اخیرا به نجف سفر و با مقتدی صدر، رهبر جریان صدر درباره انتخابات این کشور رایزنی کرده بود. پلاسخارت پس از اعلام نتایج انتخابات عراق و اعتراض گروه‌های شیعه به آن موضعی را اتخاذ کرد که مورد انتقاد طرف‌های مختلف قرار گرفت.

نشست وزرای خارجه گروه ۷ در لیورپول آغاز شد

جبهه متحد علیه تهاجم روسیه

گروه جهان– همزمان با اینکه انگلیس میزبان نشست وزیران خارجه گروه هفت در شهر لیورپول در شمال این کشور است، ثروتمندترین دموکراسی‌های جهان به‌دنبال ارائه یک جبهه متحد علیه تهاجم روسیه به اوکراین هستند. در میان نگرانی‌های بین‌المللی تحت عنوان اینکه روسیه می‌تواند به اوکراین حمله کند؛ گرچه روسیه چنین چیزی را رد می‌کند، نشست «جی ۷» با حضور آنتونی بلینکن وزیر امور خارجه آمریکا و همتایانش از فرانسه، ایتالیا، آلمان، انگلیس، ژاپن و کانادا برگزار شد. گفته می‌شود یکی از محورهای مذاکرات این نشست موضوع برنامه هسته‌ای ایران است.

لیز تراس وزیر امور خارجه انگلیس پیش از مذاکرات به خبرنگاران گفت: کاری که باید انجام دهیم این است که اقدامات روسیه را متوقف کنیم. نشست جی ۷ پیرامون اتحادی بین اقتصادهای اصلی و هم‌فکر جهان است. ما قطعا نسبت به موضع خود در قبال تهاجم روسیه با احترام به اوکراین قاطع خواهیم بود.

هم‌زمان با اینکه اوکراین، روسیه را به علت گردآوری هزاران سربازان روسی در مرز و ایجاد احتمال درگیری نظامی متهم کرده، این کشور (اوکراین) مرکز بحران در روابط شرق-غرب شده است. روسیه، اوکراین و آمریکا را به رفتار بی‌ثبات‌کننده متهم می‌کند و گفته است برای حفاظت از خود به تضمین‌های امنیتی نیاز دارد. انگلیس، به‌عنوان رییس فعلی نشست جی ۷، از اعضا خواسته تا در قبال دفاع از آنچه که «دنیای آزاد» نامیده می‌شود، مصمم باشند.

اواسط هفته گذشته، تراس اظهار کرد که غرب نیاز دارد تا نسبت به خطرات ایدئولوژی‌های رقیب بیدار شود. او خطرات اقتصادی وابستگی اروپا به گاز روسیه و تهدید امنیتی گسترده‌تر ناشی از فناوری چین را به‌عنوان یک مثال برجسته کرده است. آلمان که سال آینده رهبری دوره‌ای جی ۷ را از انگلیس بر عهده می‌گیرد، انتظار می‌رود در این نشست برنامه خود را برای سال ۲۰۲۲ تنظیم کند. وزرای اتحادیه اروپا، استرالیا، کره‌جنوبی و هند به همراه نمایندگانی از «انجمن کشورهای جنوب شرق آسیا» (آسه‌آن) نیز در نشست لیورپول در برخی از جلسات به عنوان مهمان گروه هفت شرکت خواهند کرد.

■ لندن، روسیه را به پیامدهای شدید اقتصادی تهدید کرد

این در حالی است که در آستانه برگزاری نشست وزرای خارجه گروه هفت، وزیر امور خارجه انگلیس از پاسخ به سوالی در مورد امکان واکنش نظامی لندن به حمله مسکو طفره رفت و تنها گفت که بن والاس وزیر دفاع به تازگی در اوکراین بوده و لندن به بهبود توانمندی دفاعی و امنیتی کی‌یف کمک می‌کند. ماه گذشته میلادی طرفین قرارداد خرید کشتی‌های جنگی و موشک از انگلیس را امضا کردند.

به نوشته ایندیپندنت، تراس در راستای کاهش وابستگی کشورهای غربی به گاز ارزان روسیه و برقراری امنیت بیشتر انرژی گفت که انگلیس خواهان جایگزینی برای گاز روسیه است.

والری گراسیموف رییس ستاد کل نیروهای مسلح روسیه روز پنجشنبه در نشست مطبوعاتی با حضور وابسته‌های نظامی کشورهای مختلف در مسکو، ادعاهای مطرح‌شده درباره حمله این کشور به اوکراین را رد کرد و گفت: مسکو با هرگونه اقدام تحریک‌آمیز کی‌یف در شرق اوکراین مقابله خواهد کرد.

از سوی دیگر، مقام‌های آمریکایی هفته پیش به اعضای کنگره اعلام کردند با آلمان این تفاهم را دارند که در صورت حمله روسیه به اوکراین، فعالیت خط لوله «نورداستریم ۲» متوقف شود.

جو بایدن رییس‌جمهوری آمریکا چندی پیش در مذاکره تصویری با همتای روس خود گفته بود که غرب نگران مساله حمله احتمالی روسیه به اوکراین است. بایدن همچنین به پوتین هشدار داد که مسکو در صورت آغاز مناقشه نظامی علیه اوکراین منتظر عواقب اقتصادی و تنبیهی از سوی غرب باشد.

کشورهای عضو گروه هفت در سال ۲۰۱۴ به دنبال الحاق شبه‌جزیره کریمه به خاک روسیه تصمیم به اخراج این کشور از این گروه گرفتند؛ امری که به معنای تبدیل گروه هشت به گروه هفت بود. آمریکا و متحدانش در ناتو به روسیه هشدار داده‌اند که در صورت حمله نظامی به اوکراین «تحریم‌های سنگین اقتصادی» علیه مسکو وضع خواهند کرد.

اتحادیه اروپا نیز اقداماتی را از سال ۲۰۱۴ و همزمان با الحاق شبه جزیره کریمه به روسیه علیه این کشور وضع کرده است. در حال حاضر، ۱۸۵ فرد حقیقی و ۴۸ حقوقی در فهرست تحریمی‌ها هستند. تحریم‌های اقتصادی جداگانه‌ای هم علیه بخش‌های اقتصادی، انرژی و مالی روسیه وضع شده است.

نشست لیورپول اولین دیدار آنلانا بربوک، وزیر خارجه جدید آلمان با اکثر همتایانش در گروه هفت خواهد بود. این سیاستمدار عضو حزب سبز آلمان گفته است که برلین باید رویکرد سختگیرانه‌تری در قبال مسکو و پکن اتخاذ کند. آلمان از ماه ژانویه ریاست دوره‌ای گروه هفت را از بریتانیا تحویل خواهد گرفت.

■ تعهد ماکرون به حفظ تمامیت ارضی اوکراین

این در حالی است که رییس‌جمهور فرانسه در تماس تلفنی با همتای اوکراینی خود بر عزم فرانسه برای کمک به اوکراین برای حفظ حاکمیت و تمامیت ارضی‌اش تاکید کرد. این تعهد در حالی مطرح شد که اتحادیه اروپا به روسیه هشدار داد در صورت حمله به اوکراین پس از جمع‌آوری نیرو در مرز با همسایه جنوب غربی خود، با عواقب جدی مواجه خواهد شد.

امانوئل ماکرون گفت که هر دو رییس‌جمهور بر لزوم از سرگیری مذاکرات در قالب چهارجانبه نرماندی، که شامل اوکراین، روسیه، فرانسه و آلمان می‌شود، توافق کردند. رییس‌جمهور فرانسه اضافه کرد که در روزهای آینده با ولادیمیر پوتین و در ۱۵ دسامبر بار دیگر با ولودیمیر زلنسکی در بروکسل گفت‌وگو خواهد کرد.

گفت‌وگوی تلفنی ماکرون با زلنسکی در بحبوحه افزایش تنش‌ها در شرق اروپا پس از افزایش اخیر نیروهای روسیه در نزدیکی مرز اوکراین انجام شد. زلنسکی در این مکالمه تلفنی همچنین از امانول ماکرون بابت حمایت بهنگام از دولت کی‌یف قدردانی کرد.

ماکرون نیز به مساله موقعیت متوازن اوکراین در قبال حضور و استقرار نیروهای روسی در نزدیکی مرز اشاره کرد. زلنسکی همچنین مساله تاثیرات بالقوه منفی ناشی از خط لوله گازی نورد استریم ۲ که از اوکراین عبور می‌کند و همچنین ضرورت تامین منابع انرژی از طرق مختلف را مورد بررسی قرار داد. روسای جمهوری اوکراین و فرانسه روی گفت‌وگوهای بیشتر در این مورد در تاریخ ۱۵ دسامبر در بروکسل نیز توافق کردند.

در همین حال اتحادیه اروپا به روسیه هشدار داد که در صورت حمله به اوکراین با عواقب جدی مواجه خواهد شد. اورزولا فون در لاین رییس کمیسیون اروپا در کنفرانس خبری مشترک با اولاف شولتس در بروکسل گفت: «تجاوز باید با هزینه‌ای همراه باشد، به همین دلیل است که ما این نکات را زودتر از موعد به روسیه ابلاغ خواهیم کرد.»

فون در لاین در پاسخ به این سوال که آیا تحریم‌های مسکو می‌تواند شامل بستن خط لوله نورد استریم ۲ باشد که برای انتقال گاز به اروپا در نظر گرفته شده، گفت که به طور کلی، انرژی هرگز نباید برای اعمال فشار استفاده شود و امنیت انرژی اروپا و همسایگان آن باید رعایت شود.

شولتس که پس از سفر خود به پاریس در بروکسل بود، از پاسخ به سوال در مورد خط لوله روسیه- آلمان خودداری کرد و گفت: اگرچه واضح است که اتحادیه اروپا و سایرین در صورت تهاجم به اوکراین واکنش نشان خواهند داد، اما مذاکرات برای جلوگیری از چنین حمله‌ای انجام می‌شود. می‌دانیم که آلمان، کشوری بزرگ در قلب اتحادیه اروپا، مسوولیت دارد. نمی‌توانیم در حاشیه بایستیم و در مورد آنچه در حال وقوع است تنها اظهار نظر کنیم.

مسکو اخیرا ده‌ها هزار نیروی خود را در نزدیک مرز اوکراین مستقر کرده است. این اقدام باعث به وجود آمدن این نگرانی شده که روسیه ممکن است به تهاجمی نظامی علیه اوکراین دست بزند. به گفته مقام‌های اوکراینی، مسکو شاید در ژانویه ۲۰۲۲ هم یک تهاجم بزرگ نظامی را رقم بزند.

بازتاب

نخستین سفر خارجی صدراعظم جدید آلمان به فرانسه صورت گرفت

اولاف شولتس در الیزه

صدراعظم جدید آلمان در اولین مقصد سفر خارجی خود روز جمعه به فرانسه رفت. او در کاخ الیزه از سوی امانوئل ماکرون رییس‌جمهوری فرانسه مورد استقبال قرار گرفت. اولاف شولتس در اولین سفر خارجی خود به پاریس و بروکسل رفته است. در هر دو جا با وجود اشتراکات، اختلاف‌نظرها هم با میزبانان کم نیست، از مساله مربوط به انرژی اتمی و رویکردهای حقوق بشری تا رعایت توافقات ناتو و... .

در کنفرانس مطبوعاتی مشترکی که پس از این دیدار برگزار شد، ماکرون بر عزم کشورش برای تداوم همکاری با آلمان تاکید کرد و خواهان ادامه مناسبات حسنه‌ای شد که به گفته او در زمان آنگلا مرکل میان دو کشور جریان داشته است. در همین حال رییس‌جمهوری فرانسه در کنفرانس خبری مشترک با اولاف شولتس صدراعظم جدید آلمان گفت: این خیلی سودمند است که جو بایدن رییس‌جمهوری آمریکا با ولادیمیر پوتین رییس‌جمهوری روسیه گفت‌وگو کردند. خواسته رایج ما این است که به چنین گفت‌وگوهایی میان بایدن و پوتین درخصوص وضعیت اوکراین ادامه دهیم.

ماکرون افزود: ما خواستار ثبات در منطقه هستیم، نه افزایش تنش‌ها. هدف اول این است که از هرگونه تنش غیرضروری جلوگیری شود. حواسمان به وضعیت کنونی است، اما نباید هیچ‌گونه افزایش تنشی وجود داشته باشد. در اصل این مساله مربوط به ثبات و حاکمیت اوکراین است.

اظهارات ماکرون توسط شولتس هم تکرار شد. وی گفت: ما همگی نسبت به وضعیت مرز در اوکراین نگران هستیم. طبیعی است که از دیدن آن حجم از سرباز نگران باشیم و همه‌جا پیرامون این مساله گفت‌وگو شود. پیگیری و گفت‌وگوی رییس‌جمهور آمریکا با رییس‌جمهور روسیه درخصوص این مساله، اتفاق خوبی است. در میان نگرانی‌های غرب درخصوص افزایش نظامیان روسیه در نزدیکی مرز اوکراین که آن را مقدمه‌ای برای حمله تلقی کرده‌اند، روز چهارشنبه گذشته پوتین گفت‌وگویی مجازی با بایدن داشت و آن را صریح، حقیقی و سازنده خواند. اما پوتین همچنین به مشکلات پیش‌رو اشاره کرد: روسیه درخواستی مبنی بر اینکه اوکراین برای عضویت در ناتو در نظر گرفته نشود دارد؛ موضعی که مقامات ناتو بارها تاکید کرده‌اند که با آن موافقت نمی‌کنند. پوتین اظهار کرد: می‌توانیم به این گفت‌وگوها که مهم به نظر می‌رسد، ادامه دهیم. بایدن روز چهارشنبه در واشنگتن گفت که گزینه قرار دادن سربازان آمریکایی بیشتر در خاک اوکراین، روی میز نیست. آمریکا در حال حاضر برای اهداف آموزشی در اوکراین نیرو دارد.

در همین حال، ماکرون و شولتس آمادگی خود را برای کمک به میانجیگری در درگیری روسیه و اوکراین به‌عنوان بخشی از فرمت موسوم به نرماندی که رهبران اوکراین، روسیه، آلمان و فرانسه را برای کمک به پایان دادن به درگیری در شرق اوکراین بین نیروهای کی‌یف و جدایی‌طلبان طرفدار روسیه گرد هم آورده است، ابراز کردند.

همچنین شولتس بر اهمیت مناسبات نزدیک میان دو کشور آلمان و فرانسه به خصوص در مسائل مربوط به اتحادیه اروپا تاکید کرد. او گفت: این مناسبات از جمله بر این متمرکز است که چگونه می‌توان اروپا را در همه جنبه‌های مربوط به استقلال آن قوی کرد. صدراعظم آلمان در این رابطه عرصه‌هایی مانند همگرایی اقتصادی، مسائل امنیتی و هماهنگی بیشتر در گستره سیاست خارجی را مورد اشاره قرار داد.

موضوعات مورد گفت‌وگوی دو رهبر شامل مسائل مختلفی می‌شد؛ از همکاری در امور اروپا تا نوع رویکرد و تدابیر درباره غلبه بر بحران اقلیمی و تا سیاست‌ها و راهبردهای دیجیتالی و مسائل مربوط به مهاجرت و پناهجویی.

شولتس پیش از انتخابش در مجلس به صدراعظمی آلمان اعلام کرده بود که اولین مقصد سفرش پاریس و دیدار با ماکرون است. در دهه‌های گذشته به طور سنتی اولین سفر خارجی صدراعظم‌های آلمان به فرانسه بوده است، تاکیدی بر اهمیت محور پاریس- برلین در گستره اروپا و در سطح بین‌المللی.

با این همه، در حال حاضر فرانسه و آلمان در مورد مسائل اقلیمی و اینکه انرژی اتمی باید به عنوان یک انرژی پایدار و در خدمت اهداف اقلیمی تلقی شود اختلاف نظر دارند. آلمان که سال آینده آخرین نیروگاه اتمی خود را خاموش خواهد کرد، انرژی اتمی را به دلیل خطرات ناشی از تشعشعات خطرناک آن که در دو فاجعه چرنوبیل و فوکوشیما عینیت یافت و نیز به دلیل هزینه بالای ساخت نیروگاه‌ها و لاینحل ماندن مساله دفع ایمن زباله‌های اتمی، در زمره انرژی‌های پاک، تجدیدپذیر و متناسب با حفظ محیط‌زیست و اقلیم تلقی نمی‌کند.

اما فرانسه که حدود هفتاد درصد انرژی خود را از نیروگاه‌های اتمی می‌گیرد خواهان واردکردن این نوع انرژی در فهرست انرژی‌های پاک و پایدار اتحادیه اروپاست تا هم از صرفنظرکردن از آن معاف باشد، هم تحقیقات مربوط به انرژی اتمی را در خدمت توسعه و ارتقای تسلیحات اتمی خود داشته باشد و هم از یارانه‌های مربوط به کمک به توسعه انرژی‌های پاک اتحادیه اروپا برخوردار شود. شماری از کشورهای اروپای شرقی هم که در وجه عمده به انرژی اتمی متکی‌اند از موضع فرانسه حمایت می‌کنند. قرار است اتحادیه اروپا به زودی در باره جایگاه انرژی اتمی در فهرست انرژی‌های پاک خود تصمیم‌گیری کند. شولتس در کنفرانس مطبوعاتی با ماکرون در ارتباط با این اختلاف گفت که هر کشوری در تحقق اهداف اقلیمی خود راهکار متفاوتی را دنبال می‌کند، ولی اصل این است که چگونه می‌توان همکاری‌ها را سازمان داد و سیاست‌هایی را پیش برد که تفاهم بر سر آنها نهایتا ممکن باشد.

■ زاویه‌ها در اتحادیه اروپا و ناتو

دیدار ماکرون و شولتس در روز جهانی حقوق بشر صورت گرفت. آنها هر دو در کنفرانس مطبوعاتی بر اهمیت و جایگاه حقوق بشر در سیاست داخلی و خارجی کشورهای خود تاکید داشتند، با این همه در مورد چگونگی پیشبرد سیاستی که تلفیقی از حفظ منافع و رعایت موازین حقوق بشری باشد اختلافاتی بین دو کشور وجود دارد.

ماکرون هفته پیش به دیدار بن‌سلمان، ولیعهد عربستان رفت. پس از قتل خاشقجی در کنسولگری عربستان در استانبول هیچ رهبر غربی با او دیدار نکرده بود و حضور ماکرون در کنار او اولین نوع دیدار از این دست بود که در خود فرانسه هم بحث‌های متفاوتی را به دنبال آورد.

در مورد بایکوت دیپلماتیک المپیک زمستانی در چین که آمریکا با طرح نقض حقوق بشر از سوی دولت پکن در مورد آن پیشگام شده، ماکرون نظری مخالف ابراز کرده است. این در حالی است که آلمان همچنان نسبت به ملاقات و دیدار با بن سلمان ملاحظات خود را دارد و در دولت جدید این کشور مساله بایکوت المپیک چین مورد بحث است و منتفی نیست. شولتس در کنفرانس مطبوعاتی با ماکرون در این رابطه گفت، پروسه تصمیم‌گیری در آلمان باید جمعی و در چارچوب دولت ائتلافی انجام شود.

یک روز قبل از حضور شولتس در بروکسل، بربوک، وزیر خارجه جدید آلمان هم در این شهر با مقام‌های اتحادیه اروپا، از جمله جوزپ بورل، هماهنگ‌کننده سیاست خارجی اروپا دیدار کرد. صدراعظم آلمان پس از دیدار با ماکرون، همچون وزیر خارجه دولت خود در روز قبل عازم بروکسل شد تا با مقامات اتحادیه اروپا، از جمله رییس کمیسیون و رییس شورای این اتحادیه و نیز با دبیرکل سازمان ناتو دیدار و گفت‌وگو کند.

در اتحادیه اروپا همه کشورها با خشنودی به استقبال دولت جدید آلمان نرفته‌اند. ویکتور اوربان، نخست‌وزیر مجارستان در مقاله‌ای در نشریه بیلدتسایتونگ آلمان، دولت جدید را به انحراف از راه هلموت کهل و در مسیر تبدیل اروپا به یک نهاد مرکزگرا و مهاجرپذیر و فمنیستی توصیف کرده است.

در مورد ناتو هم باوجود اعلام وفاداری دولت جدید آلمان به این سازمان، در توافق ائتلاف دولتی اشاره‌ای به اختصاص دو درصد تولید ناخالص ملی به امور تسلیحاتی و امنیتی که مورد توافق در ناتو است نشده است. تداوم بقای چتر اتمی آمریکا بر آلمان و باقی‌ماندن بخشی از زرادخانه اتمی آمریکا در این کشور نیز در ائتلاف جدید حاکم موضوع اختلاف است.

مطبوعات جهان

افزایش رکود اقتصادی آمریکا

روزنامه آمریکایی وال‌استریت ژورنال در صفحه نخست خود به رکود اقتصادی ایالات متحده پرداخته است. رابرت کیوساکی، نویسنده مشهور و کارشناس برجسته اقتصادی آمریکا به سهامداران و سرمایه‌گذاران هشدار داده که به زودی بورس این کشور سقوط خواهد کرد و اقتصاد آمریکا در حال رفتن به سمت رکود و بحران است. وی در توئیتر نوشت: سقوط و رکود در حال نزدیک شدن است. طلا، نقره، بیت‌کوین و قیمت ملک نیز سقوط خواهد کرد.

بندبازی پوتین در اوکراین

روزنامه آمریکایی فایننشال‌تایمز در صفحه نخست خود گزارشی را مبنی بر اینکه آیا پوتین به اوکراین حمله می‌کند یا خیر، منتشر کرده است. استقرار نیروهای روسی در مرز اوکراین این روزها انتقادات و واکنش‌های جهانی را به دنبال داشته است. این در حالی است که دیمیتری پسکوف، سخنگوی ولادیمیر پوتین رییس‌جمهوری روسیه با تاکید به اینکه مسکو قصد ندارد به اوکراین حمله کند، به استقرار نیروهای مسلح آمریکا در یونان اعتراض کرد.

سونامی اومیکرون در اسکاتلند

روزنامه هرالد در صفحه نخست خود درباره گسترش سویه جدید کرونا به نام اومیکرون از زبان نیکولا استورجن پرداخته است. به نظر می‌رسد که گونه اومیکرون ویروس کرونا در انگلیس در حال افزایش است، به طوری که تعداد مبتلایان به این‌گونه جدید به بیش از ۱۵۰ نفر رسیده است و ۷۵ نفر آنها فقط طی ۲۴ ساعت گذشته شناسایی شدند. مقامات بهداشتی بریتانیا اعلام کردند که مبتلایان به گونه اومیکرون ویروس کرونا در چند منطقه ازجمله اسکاتلند واقع در شمال انگلستان و شهر لندن شناسایی شده‌اند.

همکاری‌های سازمان بورس و قوه‌قضاییه در گفت‌وگو با تحلیلگر بازار سرمایه بررسی شد

خطر عادی‌سازی دخالت سازمان بورس در معاملات

رئیس قوه قضاییه: در مواردی که در بورس ایجاد فساد و رانت می‌کند شفاف سازی شود

گروه بورس- تحرکات اخیر رییس قوه‌قضاییه در حوزه بورس حاکی از عزم جدی این قوه برای ورود به پرونده تخلفات احتمالی صورت گرفته در بازار سرمایه است. بر همین اساس پس از آنکه غلامحسین محسنی‌اژه‌ای در جمع دانشجویان دستور ویژه‌ای را مبنی بر ورود سازمان بازرسی کل کشور به پرونده بورس صادر کرد، حالا در اقدامی جدید، میزبان رییس و مدیران سازمان بورس بوده است. رییس دستگاه قضا در این جلسه به موارد تخصصی‌تری پرداخته و با اشاره به دخالت‌های سلیقه‌ای ناظران بازار در معاملات سهام، خرید سهام با کدهای حقیقی از سوی حقوقی‌ها و دسترسی ناعادلانه به ردیف‌های عرضه و تقاضا، از رییس سازمان بورس برای رفع مشکلات بازار و ترمیم ریزساختارهای معاملاتی برنامه خواسته است. با این حال اما رییس قوه‌قضاییه تاکید کرده است که سازمان بورس به طور جدی و موردی به تخلفات رسیدگی و در صورت نیاز و وجود خلاءهای قانونی پرونده‌ها را به قوه‌قضاییه ارجاع دهد. فردین آقابزرگی تحلیلگر بازار سرمایه در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» تاکید کرده است که سازمان بورس اصولا وظیفه و حقی برای دخالت در روند معاملات بازار سرمایه ندارد و نباید دخالت این سازمان در مقام ناظر برای افراد نهادینه شود. با این حال اما او معتقد است که نشست اخیر رییس قوه‌قضاییه با رییس سازمان بورس ناظر بر طرح سوال بوده است اما برخی خبرگزاری‌ها این نشست را به عنوان بازخواست جلوه داده‌اند.

رییس قوه‌قضاییه ضمن برشمردن ۴ ابهام مهم در بورس کشور که سازمان بورس باید درخصوص آنها شفاف‌سازی و رفع ابهام کند، از آمادگی کامل دستگاه قضا برای کمک به دولت و سازمان بورس برای رفع آسیب‌ها و مشکلات بورس خبر داد. محسنی‌اژه‌ای در خصوص اهمیت بازار سرمایه و بورس بیان کرد: با استقبال مردم از بورس فرصت خوبی برای دولت و مردم پیش آمد و نباید این فرصت با عملکرد ناصواب از بین برود و لازم است با شفاف کردن فرآیندها در بورس دغدغه مردم هرچه زودتر رفع شود و مردم با امیدواری بتوانند کماکان در بورس فعالیت کنند. رییس قوه‌قضاییه با بیان اینکه بدیهی است بازار سرمایه نیز مانند بسیاری از بازارهای دیگر دادوستد دارای سود و زیان است، افزود: طبعاً افراد با اختیار و آگاهی و آشنایی با بازار باید وارد آن شوند لکن رشد فوق‌العاده شاخص بورس در سال‌های ۹۸ و ۹۹ غیرمتعارف و غیرمنطقی بود و به همین جهت خیلی از دلسوزان و سازمان بازرسی کل کشور و دادستانی کل کشور به مسوولین ذی‌ربط به صورت کتبی و شفاهی هشدار دادند و موارد خلاف را متذکر شدند. محسنی‌اژه‌ای با اشاره به دغدغه‌های موجود در خصوص ریزش بورس در کشور گفت: باید تلاش و ابعاد نظارتی بازار سرمایه تقویت شود تا فرصت بازار سرمایه به ضد آن تبدیل نشود. رییس دستگاه قضا همچنین از آمادگی کامل قوه‌قضاییه برای کمک به دولت و سازمان بورس برای رفع آسیب‌ها و مشکلات بورس خبر داد. محسنی‌اژه‌ای با بیان اینکه با افزایش غیرمتعارف شاخص بورس و تبلیغات صورت گرفته در سال‌های ۹۸ و ۹۹ جمع کثیری از مردم بدون اطلاع و آشنایی کافی حدود ۶۰ میلیون کد بورسی گرفتند، گفت: در آن مقطع زمانی سازمان بورس هم اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی مناسبی انجام نداد و در این فضا بعضی افراد کل موجودی را وارد بورس کردند و حتی بعضی از مردم با شرایط پیش آمده از بستگان و آشنایان خود نیز وجوهی را اخذ کرده و وارد بورس شدند و در حال حاضر برای این دسته مشکل مضاعفی به وجود آمده است. در این نشست مجید عشقی رییس سازمان بورس و اوراق بهادار نیز گفت: ورود سرمایه مردم به بازار بورس طی سال‌های ۹۸ و ۹۹ یک فرصت استثنائی برای شرکت‌های بورسی و رونق‌دهی به اقتصاد کشور ایجاد کرد اما متأسفانه از آن جهت که زیرساخت‌های فنی، حقوقی و نظارتی متناسب با این هجوم سرمایه به بورس تعبیه نشده بود موجب پدید آمدن مخاطراتی شد. رییس سازمان بورس و اوراق بهادار همچنین «آزادسازی بخش دوم سهام عدالت»، «مهیا نبودن زیرساخت‌های فنی و حقوقی کامل»، «فروکش کردن نقدینگی موجود با اقدامات دولت وقت» و برخی عوامل دیگر را از جمله دلایل ریزش بورس عنوان کرد. عشقی در ادامه، وضعیت فعلی بازار سهام را مثبت و امیدوارکننده ارزیابی کرد و گفت: در مدت اخیر سودهای شرکت‌های بورسی افزایش یافته است و مؤید این موضوع، صورت‌های مالی ماهانه‌ای است که شرکت‌های بورس در اختیار سازمان بورس قرار می‌دهند و این فرآیند، ما را به این نتیجه می‌رساند که نباید نگران بود. در این نشست حجت الاسلام والمسلمین منتظری دادستان کل کشور نیز اظهار داشت: از سال ۹۷ به بعد تذکرات و اخطارهایی به مسوولین ذی‌ربط بورس از جمله وزیر اقتصاد وقت داده‌ایم و به نظر می‌رسد بخش حقوقی سازمان بورس کارآمدی لازم را ندارد. دادستان کل کشور ساماندهی مجامع شرکت‌های سهام عدالت را ضروری دانست و گفت: در جلسه اخیر شورای عالی بورس فرصت سه ماهه برای این امر تعیین شد. معاون رییس سازمان بازرسی کل کشور نیز در این نشست طی سخنانی به تذکرات و گزارشات این سازمان به مسوولین ذی‌ربط سازمان بورس طی دو سال اخیر اشاره کرد.

■ **روند غیرعادلانه معاملات**

رییس قوه‌قضاییه در نشست اخیر با رییس سازمان بورس به طرح یک سوال پرداخته است. محسنی‌اژه‌ای این سوال را مطرح کرده است که آیا این سازمان برای تقویت زیرساخت‌ها و به طور خاص نظارت و اعتمادسازی مردم برنامه‌ای دارد؟ او همچنین بیان کرد: با ملاحظات گزارش‌های رسمی و مردمی تفاوت‌هایی بین فرایند بورس در کشور خودمان و سایر بورس‌های دنیا می‌بینم که می‌تواند باعث رانت و سوءاستفاده عده‌ای و متضرر شدن عده دیگری شود؛ لذا به بعضی از موارد اشاره می‌کنم و امیدوارم سازمان بازرسی کل کشور و مسوولین سازمان بورس و اوراق بهادار به طور دقیق این موضوعات را بررسی کرده و اقدام مقتضی را به عمل آورند.

رییس دستگاه قضا در همین راستا به «نمایش صف خرید و فروش در بورس»، «دخالت‌های ناظرین بورس در فرایند خرید و فروش سهامداران» و «خرید سهام با کد بورسی افراد حقیقی از سوی صندوق‌های حقوقی» اشاره کرد و افزود: این موارد ابهاماتی است که اعضای هیات‌مدیره سازمان بورس باید در رابطه با آن شفاف‌سازی و رفع ابهام کنند.

وی همچنین در خصوص نمایش صف خرید و فروش در بورس اظهار کرد: با وصف اینکه در بورس‌های متعارف دنیا صف خرید و فروش به نمایش گذاشته نمی‌شود چرا در بورس ایران صف خرید و فروش به نمایش گذاشته می‌شود؟ حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای افزود: از طرف ناظرین بورس دخالت‌های غیرمتعارف در امر خرید و فروش سهام صورت می‌گیرد و اموری بر سهامداران حقیقی و حقوقی تحمیل می‌شود و فرضا نمادی بدون ضابطه بسته می‌شود بدون اینکه توضیحی داده شود. رییس قوه‌قضاییه همچنین با اشاره به دسترسی کارگزاری‌ها و سازمان بورس به کلیه ردیف‌ها و سفارشات عرضه و تقاضا گفت: این در حالی است که سهامداران عادی به صورت آنلاین حداکثر ۵ ردیف از سفارشات را می‌توانند مشاهده کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای ادامه داد: همچنین دیده شده که صندوق‌ها به جای کد بورسی خود صندوق، با کدهای حقیقی که در صندوق سرمایه‌گذاری کرده‌اند در بورس شرکت می‌کنند و یا کدهای حقیقی صندوق را در اختیار دیگران قرار می‌دهند و آنها در بورس شرکت می‌کنند. رییس قوه‌قضاییه با بیان اینکه همه این موارد می‌تواند ایجاد رانت و فساد کند، گفت: باید در خصوص همه این موارد شفاف‌سازی شود. در پایان این نشست رییس قوه‌قضاییه از سازمان بازرسی خواسته است مسائل را به صورت جدی دنبال کند. در همین حال هیات‌مدیره سازمان بورس نیز موظف شدند تا آسیب‌ها و کمبودها را شناسایی، جمع‌بندی و رفع کرده و در صورت نیاز به کمک قوه‌قضاییه به این قوه مراجعه کنند.

نگاه

■ ضرورت توجه به حیطه وظایف سازمان بورس

فردین آقابزرگی*- یکی از موضوعاتی که در نشست رییس قوه‌قضاییه با رییس سازمان بورس مطرح شده، ناظر بر دخالت سلیقه‌ای در معاملات بوده است. از دیرباز وظایفی که هیچ ارتباط مستقیمی با سازمان بورس و شرکت‌های بورس و فرابورس نداشته است، از طرق مختلف در بازار سرمایه نهادینه شده است؛ از جمله این طرق، انتظارات نهادهای نظارتی و قضایی بوده است که حتی بعضا سازمان بورس و شرکت‌های بورس و فرابورس را در برخی موارد مورد پرسش قرار می‌دادند و خواستار کنترل بازار توسط سازمان بودند.

در نتیجه وظیفه‌ای که به سازمان بورس و شرکت‌های بورس و فرابورس ربطی نداشت به مرور زمان به شکلی نهادینه درآمد. حتی این انتظار را در شرکت‌های بورس و فرابورس ایجاد کرد که به شکلی نهادینه و عادی حتی در بازگشایی نمادها از جمله روزهای بازگشایی و زمان بازگشایی دخالت کنند. به عنوان مثال تصمیم بگیرند که در بازار منفی نمادهای مثبت باز شوند و مواردی از این دست را اجرا کنند. در واقع به مرور زمان این مسوولیت به سازمان بورس محول شده است در حالی که وظیفه‌ای در این باره ندارد. لذا نتیجه تبیین و تفسیر درباره اینکه چرا این‌گونه در بازار عمل می‌شود و دخالت صورت می‌گیرد، بعضا به نهادهای بالادستی بازمی‌گردد که خود آنها پیشتر پیگیر همین موضوعات بوده‌اند! به عنوان مثال در سال گذشته هم از سوی مجلس شورای اسلامی و سایر نهادها پرسش می‌شد که چرا سازمان بورس به‌گونه‌ای وارد عمل نمی‌شود و بازار را کنترل نمی‌کند. یعنی این اختیار را به سازمان می‌دانند که در بازار دخالت کند در حالی که هیچ نوع وظیفه دخالتی نه مقام ناظر و نه سازمان بورس و نه شرکت‌های بورس و فرابورس در این خصوص ندارند. در موضوع دیگری نیز که مطرح شده و رییس قوه‌قضاییه طرح پرسش کرده است باور من این است که آقای محسنی‌اژه‌ای تنها پرسشی را خطاب به مدیران سازمان بورس برای شفاف شدن موضوعات مطرح کرده است؛ به عنوان مثال مبنی بر اینکه دلایل ایجاد اختلاف بین درگاه‌های قابل مشاهده بین ناظر و کارگزار و افراد خرد از جمله یوزرهای آنلاین چیست؟ لذا برداشت من این بود که پرسش آقای اژه‌ای به نوعی بازتاب داده شده که گویا ایرادی وارد شده است. در حالی که این تنها یک پرسش برای روشن شدن دلایل بوده است. در پاسخ هم می‌توان گفت در واقع اگر بنا باشد تغییراتی در سیستم نظارتی و مسوولیت مقام ناظر در مشاهده رفتارهای سهامداران خرد و کلان بازار سرمایه و سرمایه‌گذاران ایجاد شود باید از طرق مربوطه صورت گیرد و به شکلی شفاف به اطلاع همه برسد. اما اینکه چرا این اختلاف بین درگاه‌ها وجود دارد بر اساس منطقی استوار است که به تناسب بازار در سال‌های گذشته مقرر شده است. این امر به حوزه نظارتی و مسوولیت مقام ناظر مربوط است که برای کنترل شرایط باید همه سفارش‌ها را به صورت انباشته ببینند.

*تحلیلگر بازار سرمایه

نمایه

آثار کاهش ۵ درصدی مالیات شرکت‌های بورسی بررسی شد

حرکت سرمایه‌ها به سمت تولید

کاهش مالیات بخش تولید همواره یکی از دغدغه‌های بخش تولید بوده است. موضوعی که در نهایت و پس از بررسی‌های فراوان طی یک سال اخیر بالاخره به نتیجه رسید؛ به طوری که در جلسه اخیر هیات دولت، پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی برای اعمال ۵ درصد معافیت مالیاتی واحدهای تولیدی از ۲۵ درصد به ۲۰ درصد به منظور حمایت از این واحدها تصویب شد.

به گزارش سنا، با کاهش مالیات در بخش تولید، انگیزه و جذابیت برای سرمایه‌گذاری در حوزه تولید افزایش یافته و سرمایه‌های مردمی به سمت تولید روانه خواهد شد. اقدامی که به گفته کارشناسان، یک گام به جلو برای حرکت نظام مالیاتی کشور از «مالیات بر تولید و بخش مولد اقتصاد کشور» به سمت «مالیات بر دارایی‌ها و بخش‌های نامولد اقتصاد» به حساب می‌آید. اکنون در شرایطی که تولیدکنندگان از کمبود نقدینگی و هزینه سنگین مالیات رنج می‌برند، اقدام اخیر دولت نویددهنده کاهش آلام مهم‌ترین بخش از اقتصاد کشور محسوب می‌شود؛ کاهش مالیات بخش تولید با افزایش سودسازی شرکت‌ها و کاهش هزینه‌های بخش تولیدی، نوید بخش اتفاقات خوبی برای صنایع بزرگ کشور مانند صنایع فولادی و خودرویی و پتروشیمی‌ها محسوب می‌شود که به دنبال خود اثرگذاری مطلوبی نیز بر بازارسرمایه خواهد داشت. به گفته کارشناسان، هر گونه کاهش تعرفه مالیاتی به حوزه صنعت کمک خواهد کرد تا فعالان اقتصادی با شرایط بهتری به امر تولید بپردازند و حرکت دولت به این سمت بسیار درست است. بنابر تحقیقات و در مقایسه با اقتصادهای پیشرفته، یکی از سیاست‌ها که می‌تواند ما را از اقتصاد غیرشفاف به سمت اقتصاد شفاف هدایت کند، مالیات است. اگر مسیر دریافت مالیات به‌سمت تجارت و خدمات برود، سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در حوزه صنعت تشویق می‌شوند و این امر کمک می‌کند که فعالیت دلالی و سوداگرانه شکل نگیرد. از طرفی دیگر، کاهش مالیات در این بخش، امکان تامین مالی شرکت‌های تولیدی از محل منابع درون‌زا را تقویت کرده و با توسعه ظرفیت‌های بالقوه شرکت‌های تولیدی مبتنی بر همین منابع درون‌زا به افزایش اشتغال نیز منجر می‌شود؛ موضوعی که برآیند آن بر کاهش فشار در تامین مالی شرکت‌ها از دوش نظام بانکی را به دنبال دارد و از زاویه‌ای دیگر به افزایش سرمایه‌گذاری در بخش‌های تولیدی به دلیل کاهش هزینه فرصت تولید که ناشی از کاهش هزینه‌های تولید است، می‌انجامد. در نظر داشته باشید، این کاهش هزینه‌ها با توجه به شرایط تحریمی موجود امکان جبران هزینه‌های مبادلاتی شرکت‌های صادرات محور و نیز هزینه تامین مواد اولیه برای واردکنندگان را نیز فراهم می‌کند. در نگاهی کلی‌تر، می‌توان همزمان شدن معافیت مالیاتی برای بخش تولیدی کشور را در کنار تصویب اخذ مالیات بر خودروهای لوکس در کنار اقداماتی دیگر چون حذف قیمت‌گذاری دستوری، تنها بخشی از اقدامات عملی دولت در راستای کمک به بازار سرمایه دانست. براین اساس، به نظر می‌رسد دولت جدید قبل از هرچیز به فکر رونق تولید است.

■ **اهرم‌های تقویت بازارسرمایه**

یک کارشناس بازارسرمایه در همین راستا به پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا) گفت: بازار سرمایه از مدت‌های قبل منتظر تحقق کاهش مالیات بر بخش تولید بود و حالا با توامان شدن آن و افزایش نرخ ارز به طور قطع بهترین اتفاق برای سرمایه‌گذاری و سودآوری در بازارسرمایه به شمار می‌آید. شهرام عجمی درباره محاسن کاهش پنج درصدی مالیات شرکت‌های تولیدی افزود: این موضوع روی حاشیه سود شرکت‌های بورسی تاثیرگذار است و می‌تواند محرک خوبی برای بازار سرمایه به شمار رود. به عبارت دیگر سودآوری خوبی را برای شرکت‌ها تضمین می‌کند. وی تاکید کرد: البته باید در نظر داشت، اغلب شرکت‌های بورسی معاف از مالیات هستند، اما با وجود این معافیت مالیاتی حاضر بر تمام بخش‌های باقی‌مانده بورسی و غیربورسی اعمال می‌شود. این موضوع سبب می‌شود تا شرکت‌های غیربورسی هم با آوردن نقدینگی خود به بازارسرمایه کمک زیادی در افزایش نقدینگی در این بازار داشته باشند. این کارشناس بازارسرمایه با اشاره به سودآوری خوب شرکت‌ها و گزارش‌های منتشرشده شش ماه گذشته گفت: با اینکه در شش ماه قبل شرکت‌ها و بنگاه‌های تولیدی با قطعی برق مواجه بودند اما سودآوری خوب شرکت‌ها در گزارش شش ماه نشان‌دهنده عملکرد خوب و سودآوری قابل قبولی بود. عجمی افزایش نرخ ارز را هم در حاشیه سود شرکت‌ها موثر دانست و گفت: در حال حاضر، افزایش نرخ ارز با کاهش پنج درصدی مالیات شرکت‌های بورسی، قطعا بهترین بازار برای سرمایه‌گذاری و سودآوری بورس است. این کارشناس، تنها چالش امروز بورس را کاهش نقدینگی دانست و گفت: با تزریق نقدینگی از صندوق توسعه ملی و سایر راه‌ها که در بالا اشاره شد بخش بزرگی از مشکلات بورس حل می‌شود.

۱۴۰۰۴۶
نوبت اول
شرکت انتقال گاز ایران
منطقه یک

فراخوان مناقصه عمومی / یک‌مرحله‌ای / دو نوبته

موضوع: خرید رگولاتور ۸ و ۱۰
شماره ۲۰۰۰۰۹۱۸۷۱۰۰۰۰۳۹

مدت قرارداد: ۲۴۰ روز
زمان توزیع اسناد مناقصه: توزیع اسناد مناقصه و کاربرگ استعلام ارزیابی کیفی بین مناقصه‌گران از تاریخ انتشار آگهی نوبت اول در روزنامه کثیرالانتشار به مدت ۵ روز کاری خواهد بود.
زمان ارائه پیشنهاد: حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه ۱۴۰۰/۱۰/۱۱
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۰:۰۰ روز شنبه ۱۴۰۰/۱۰/۲۵
شرایط متقاضیان شرکت در مناقصه:
۱- ارائه مجوز خرید و فروش یا تولید در زمینه مورد نظر از مراجع ذی‌صلاح یا جزء وندور لیست وزارت نفت یا رتبه ۵ نفت و گاز از سازمان برنامه و بودجه.
نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مبلغ ۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال ضمانت‌نامه بانکی مطابق با آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹هـ تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ (واریز وجه نقد به حساب سیبا بانک ملی به شماره حساب ۴۱۰۱۰۹۰۵۷۱۲۱۴۷۳۴ نزد بانک مرکزی و در وجه شرکت انتقال گاز ایران – منطقه یک انجام گیرد.)
مدت اعتبار پیشنهادها: پیشنهاد مناقصه‌گران و ضمانت‌نامه شرکت در فرآیند ارجاع کار به مدت ۳ ماه از آخرین تاریخ بازگشت پاکات معتبر بوده و در صورت درخواست مناقصه‌گذار تا ۳ ماه دیگر قابل تمدید باشد.
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس: ۴۱۹۳۴-۰۲۱ دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷-۰۲۱ / ۸۵۱۹۳۷۶۸ – ۰۲۱
کلیه مراحل برگزاری مناقصه از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.
نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۹/۲۱
نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۹/۲۲
شناسه ۱۲۳۵۴۷۱
روابط‌عمومی منطقه یک عملیات انتقال گاز

خبر

دبیرکل کانون نهادهای سرمایه‌گذاری تاکید کرد

کاهش سرمایه‌گذاری بلندمدت با تورم ۴۰درصدی

فارس- دبیرکل کانون نهادهای سرمایه‌گذاری گفت: در حال حاضر از دید بلندمدت می‌توان گزینه‌های سرمایه‌گذاری بسیار مناسبی را در بازار سرمایه پیدا کرد، اما دیدگاه اغلب سهامداران، کوتاه‌مدت است و از این منظر چشم انداز مناسبی پیش روی فعالان بازار قرار ندارد. سعید اسلامی‌بیدگلی افزود: فعالان با دیدگاه کوتاه مدت نرخ تورم بیش از ۴۰درصد را در نظر می‌گیرند و حساب می‌کنند در صورتی که این نرخ به حدود ۳۰درصد کاهش یابد و از آن نقطه بازار بخواهد رشد خود را آغاز کند، سوددهی سرمایه‌گذاری آنها تفاوت خواهد داشت، بنابراین تمایل آنها به سرمایه‌گذاری بلندمدت در شرایط فعلی اندک است. اسلامی تاکید کرد: سرنوشت مذاکرات میان ایران و کشورهای اروپایی درباره برجام یکی از عواملی است که موجب روشن نبودن چشم‌انداز کوتاه‌مدت بازار شده است، زیرا خروجی این مذاکرات روی متغیرهای کلان اقتصادی تاثیر می‌گذارد و از این جهت، بازار منتظر روشن شدن نتیجه مذاکرات است. وی ادامه داد: تصمیمات دولت درباره صنایع بورسی و قیمت‌گذاری دستوری نیز از جمله متغیرهایی است که تاثیر مهمی در شفافیت چشم‌انداز بازار دارد.

قدم‌هایی که تاکنون دولت در این باره برداشته به اندازه کافی قدرتمند نبوده و به همین دلیل نمی‌توان گفت که از این ناحیه، اقدام رو به پیشرفتی برای بازار رخ داده است. این کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: نقش سازمان بورس در بازار سرمایه، تکفل شرایط قیمتی سهم‌ها نیست. سازمان بورس متولی شفافیت، ورود شرکت‌ها به بازار و مواردی از این قبیل است و این تصور که سازمان در قبال قیمت‌ها مسوول است، تصور اشتباهی است که میان فعالان بازار جا افتاده است. وی افزود: وزارت اقتصاد با توجه به جایگاهی که دارد می‌تواند با تاثیرگذاری بر متغیرهای کلان، بر بازار سرمایه و شرایط قیمتی سهام تاثیر بگذارد، اما حتی نقش وزارت اقتصاد هم در این باره تاثیر قطعی ندارد و در نهایت، تابع شرایط کلی کشور مانند سیاست‌های دولت یا شرایط اقتصاد جهانی است.

اسلامی با اشاره به تاثیر فروش اوراق توسط دولت در بازار سرمایه برای تامین منابع گفت: کسری بودجه یکی از دغدغه‌های مهم دولت است، چرا که بخش مهمی از این کسری مربوط به حقوق کارمندان است، دولت نمی‌تواند از پرداخت حقوق کارمندان شانه خالی کند و باید به هر نحوی آن را تامین کند. وی افزود: دولت به راهکارهایی مانند فروش اموال مازاد فکر کرده است، اما راه بهتر آن است که با بهبود واقعی و درست درآمدهای مالیاتی، شرایطی را فراهم کند تا نیازی به فروش اوراق نداشته باشد. هرچند در شرایط فعلی، فروش اوراق اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد و تاثیر خود را در بازار بر جا خواهد گذاشت .

کارشناس بازار سرمایه بیان کرد

بورس کالا؛ مسیر شفاف فروش اموال تملیکی

سنا- قانونمند بودن رویه‌های داد و ستد، تسویه معاملات و همچنین شفافیت در انجام معاملات در بورس کالا به طور خود انتظام صورت می‌پذیرد بنابراین شرایط خرید اموال تملیکی عرضه شده برای همه متقاضیان یکسان خواهد بود به طوری که طیف وسیعی از مشتریان بالقوه در سراسر کشور را در بر می‌گیرد.

محمودرضا الهی‌فرد کارشناس بازارسرمایه در مورد عرضه اموال دپو شده سازمان اموال تملیکی در بورس کالا اظهار کرد: سازمان اموال تملیکی با عرضه کالاها و اموال در اختیار و قابل عرضه خود همانند خودرو، املاک، ورقه‌های فلزی و سایر موارد در بورس کالا، از مزایای ویژه‌ای برخوردار خواهد شد. او تاکید کرد: قانونمند بودن رویه‌های داد و ستد، تسویه معاملات و همچنین شفافیت در انجام معاملات در بورس کالا به طور خودانتظام صورت می‌پذیرد. از سوی دیگر شرایط خرید اموال عرضه شده دولتی برای همه متقاضیان یکسان است به طوری که طیف وسیعی از مشتریان بالقوه در سراسر کشور را در بر می‌گیرد. علاوه بر آنکه عرضه در بورس کالا، امنیت معاملات و پوشش ریسک عدم انجام تعهدات طرفین داد و ستد را برابر می‌کند، سرعت معاملات را نیز افزایش می‌دهد.

این کارشناس بازار سرمایه بیان کرد: بورس کالا به سبب دارا بودن زیرساخت‌های لازم، امکاناتی را برای چنین عرضه‌هایی فراهم کرده است، این اقدام دولت در رابطه با فروش اموال تملیکی، علاوه بر توسعه بازار سرمایه به ویژه افزایش حجم مبادلات بورس کالا، کمک شایانی به تسهیل و تسریع فرآیند فروش اموال تملیکی می‌کند. الهی‌فرد گفت: یکی دیگر از فواید انجام معاملات در بورس، امکان حذف تشریفات مزایده و مناقصه دولت است به گونه‌ای که این امر با روش الکترونیک که در بورس کالا وجود دارد به فرآیند معاملات سرعت می‌دهد و مانع بسیاری از اتلاف هزینه‌ها خواهد شد. او بیان کرد: دولت در سال ۹۴ نیز یک‌بار از طریق بورس کالا اقدام به فروش اموال دپو شده در سازمان اموال تملیکی کرد که تکرار این امر نشان از ترغیب شدن دولت برای استفاده از ارکان مختلف بازار سرمایه به ویژه بورس کالا دارد، ناگفته نماند که اگر این امر به درستی محقق شود می‌تواند به نفع اقتصاد کشور تمام شود.

این کارشناس بازار سرمایه در پایان تاکید کرد: اگر این امر از سوی سازمان اموال تملیکی ادامه‌دار باشد علاوه بر شفاف شدن قیمت این کالاها سبب خواهد شد تا سایر نهادها برای فروش اموال مازاد خود از طریق این بازار عمل کنند به سبب آنکه بورس کالا نشان داده است که نسبت به سایر بازارها شفاف‌تر و قابل اعتمادتر است.

ثبات نرخ خوراک پتروشیمی‌ها در بودجه ۱۴۰۱

کالاخبر- با توجه به شایعات اخیر مبنی بر افزایش نرخ خوراک شرکت‌های پتروشیمی، دولت در راستای حمایت از بازار سرمایه هیچ‌گونه افزایشی در فرمول و درصد نرخ خوراک این شرکت‌ها در بودجه ۱۴۰۱ ندیده است. بر این اساس در آستانه ارائه لایحه بودجه ۱۴۰۱ دولت به مجلس، هرگونه تغییر در فرمول و درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها در لایحه بودجه سال آینده تکذیب شد.

موانع پیش روی توسعه روابط ایران و افغانستان بررسی شد

رفع چالش‌ها از شش مسیر

علی اسماعیلی‌خوشمردان* – در روابط بین‌الملل، کشورهای همسایه جزو عمق استراتژیک محسوب می‌شوند به طوری که هر تغییر و تحولی در کشور همسایه به علت یک‌سری اشتراکات و نزدیکی جغرافیایی، تاثیرات دومینویی بر همسایگان و حتی منطقه دارد. ایران پس از چین و روسیه بیشترین تعداد همسایه را در جهان به خود اختصاص داده است. وجود مرزهای طولانی هرچند می‌تواند به عنوان فرصت تلقی شود، اما مشکلاتی نیز در پی دارد. در میان همسایگان ایران، کشور افغانستان در طول چند دهه گذشته دچار تحولات گسترده‌ای شده که تاثیرات آن تحولات، کشور را بسیار متاثر کرده است، به طوری که چالش‌هایی از قبیل قاچاق، هیدروپلیتیک، حضور کمرنگ رایزن‌ها و بخش خصوصی در دیپلماسی اقتصادی دو کشور، مهاجران غیرقانونی و افراط‌گرایی دینی به همراه بی‌ثباتی سیاسی در افغانستان، همواره به عنوان موانع جدی بر سر راه توسعه روابط بین ایران و افغانستان قلمداد شده است. به منظور رفع چالش‌های مذکور در آینده نزدیک، راهکارهایی مانند اتخاذ رویکرد محتاطانه نسبت به طالبان در مراودات آتی، رفع تهدیدات امنیتی ریشه‌دار با به کارگیری رویکرد امنیت مشارکتی، صدور روادید فصلی برای بهره‌گیری هدفمند از مهاجران افغانی و اعمال مرزهای نرم، تاکید بر طراحی و اجرای پروژه‌های استراتژیک توسط ایران در افغانستان و بهره‌گیری از فعالان بخش خصوصی در پیشبرد مراودات بین دو کشور می‌تواند کمک شایانی به بهبود و ارتقای سطح همکاری دو کشور کند.

■ نمای کلی وضعیت اقتصادی افغانستان

اقتصاد افغانستان در مجموع از سال ۲۰۰۱ میلادی روند رو به رشدی را آغاز کرده است به طوری که تولید ناخالص داخلی افغانستان از چهار میلیارد دلار در سال ۲۰۰۲ تا ۲۰/۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۳ صعود کرده و پس از آن هم بین ۱۹ تا ۲۰ میلیارد دلار نوسان داشته است. در آمد دولت نیز از سال ۲۰۱۶ به این سو به طور مداوم افزایش یافته ولی چالش‌های آن در بهبود فضای کسب و کار و اصلاح نظام مالیه عمومی با توجه به فساد موجود در ساختار اقتصادی این کشور، همچنان به قوت خود باقی است. البته طی ۲۰ سال گذشته اقدام‌های توسعه‌ای قابل توجهی در افزایش دسترسی به آب سالم، خدمات بهداشتی، برق و آموزش انجام شده ولی نابرابری موجود در توزیع این خدمات در سطح ملی، احساسی عمومی متفاوتی را نسبت به افزایش دسترسی به خدمات عمومی و بهبود زیرساخت‌ها ایجاد کرده است.

در ضمن، شیوع و همه‌گیری ویروس کرونا نیز اقتصاد افغانستان را به دلیل تاثیرات منفی این بیماری پرمصرف و صادرات، تحت تاثیر قرار داده است، به طوری که بنا بر ارزیابی صندوق بین‌المللی پول، نرخ رشد اقتصادی افغانستان در سال ۲۰۲۰ به پایین‌ترین میزان در ۱۷ سال گذشته رسیده است. شایان ذکر است در حالی که متوسط نرخ رشد اقتصادی افغانستان در فاصله سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۲۰ بیش از ۶/۱ درصد بوده، این نرخ برای همسایه غربی این کشور یعنی ایران، ۱/۶ درصد گزارش شده است. در همین مدت متوسط نرخ رشد اقتصادی جهان نیز ۳/۵ درصد ثبت کرد شده است. متوسط نرخ تورم افغانستان نیز در فاصله سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۲۰ کمی افزون بر هشت درصد بوده؛ در حالی که طی همین مدت، اقتصاد ایران به طور متوسط تورم ۲۰ درصدی را تجربه کرده است. لازم به ذکر است اقتصاد هر دو کشور نرخ تورمی بالاتر از متوسط جهانی یعنی ۳/۷ درصد را تجربه کرده‌اند. با این حال، افغانستان کماکان ناامنی و عدم اطمینان سیاسی را تجربه می‌کند. در سال ۲۰۱۹ برای ششمین سال پیاپی، تلفات غیرنظامیان در افغانستان از ۱۰ هزار نفر فراتر رفت. بحران آوارگی نیز همچنان ادامه دارد، تعداد آوارگان داخلی ناشی از درگیری‌های خشونت‌بار داخلی از ۳۶۹ هزار و ۷۰۰ نفر در سال ۲۰۱۸ به ۴۶۲ هزار و ۸۰۳ نفر در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته است. در ضمن تعهدات مالی جامعه بین‌المللی به افغانستان در سال ۲۰۲۰ پایان یافته است و همین امر بر دامنه نااطمینانی در مورد سطح کمک‌های آینده و پایداری هزینه‌های امنیتی و توسعه‌ای دولت افزوده و ادامه رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری در این کشور را با ابهام‌هایی مواجه کرده، زیرا بانک جهانی تاکید دارد که این کشور همچنان به تداوم کمک‌های مالی جامعه جهانی وابسته است.

در این بین، خروج غیرمنتظره و بدون برنامه‌ریزی دقیق ایالات متحده از افغانستان در آگوست ۲۰۲۱ (مرداد ۱۶۰۰) اوضاع فعلی و آینده این کشور را در ابعاد گوناگون با ابهامات و پیچیدگی‌های زیادی مواجه کرده است. این رویداد سرآغاز سلسله تحولاتی در افغانستان و منطقه در آینده خواهد بود. در رأس این تحولات، کاهش حضور نظامی آمریکا در منطقه بعد از ۲۰ سال هژمونی امنیتی آمریکا در خاورمیانه قرار دارد؛ اتفاقی که باعث خواهد شد رقابت میان قدرت‌ها و به تعبیری محورهای منطقه تشدید شود؛ رقابت میان سه محور شیعی به رهبری ایران، محور اخوانی به رهبری قطر و ترکیه، و محور سلفی به سرکردگی عربستان و امارات. آنچه در سوریه، لیبی، یمن، لبنان، عراق و دریای سرخ و مدیترانه و خلیج‌فارس می‌گذرد نشانه روشنی از رقابت این سه محور است که اکنون به افغانستان هم کشیده شده است. نظرات متفاوتی در خصوص اینکه مناسبات افغانستان و منطقه چه می‌شود، وجود دارد ولی یک تحلیل غالب این است که بعد از کاهش حضور نظامی آمریکا در افغانستان، رقابت قدرت‌های منطقه‌ای در این کشور تشدید خواهد شد. در مجموع تحلیلگران مسائل افغانستان بر این باورند که بدون پیشرفت قابل توجه در مسیر برقراری ثبات سیاسی و امنیت پایدار در افغانستان و ادامه حمایت‌های بین‌المللی، افق پیش‌روی این کشور در میان‌مدت چندان روشن و امیدوارکننده نخواهد بود.

■ نقاط اشتراک ایران و افغانستان

افغانستان در دوره‌ای از تاریخ کهن خود بخشی از کشور ایران بوده است و بسیاری از مشاهیر ادبی و تاریخی ایران زاده شهرهای افغانستان امروزی هستند. همین موضوع عامل وجود مشترکات فرهنگی فراوانی میان دو کشور است. برگزاری جشن نوروز به عنوان جشن سال نو، چیدن هفت‌سین، برگزاری مراسم سنتی مشابه با چهارشنبه سوری، طبخ و صرف غذاهای مشابه در ایام نوروز و دید و بازدید نوروزی از تشابهات فرهنگی میان دو کشور ایران و افغانستان است. تقویم دو کشور در دورانی که هنوز یک کشور بودند توسط ملک شاه سلجوقی، به تقویم خورشیدی تبدیل شد و تا به امروز دو کشور از همین تقویم استفاده می‌کنند. اشتراک زبان میان دو کشور باعث شده تا محصولات ادبی و فرهنگی مشترک و محبوب زیادی میان دو کشور رد و بدل شود. دین اسلام، اشتراک دیگر میان مردم ایران و افغانستان است. اکثریت جمعیت افغانستان را مسلمانان تشکیل می‌دهند و در میان مسلمانان، مذهب اکثریت سنی است. از این رو، می‌توان ادعا کرد که بین ملل مختلف در جهان، هیچ کجا به اندازه ایران و افغانستان از مبانی مشترک برخوردار نیستند.

ایران و افغانستان از دیرباز در کمال دوستی با یکدیگر زیسته‌اند و مانعی برای همزیستی و روابط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مسالمت‌آمیز و حتی پیوندهای خانوادگی میان آنان نبوده است. گذشته این دو کشور آنچنان به هم گره خورده است که نمی‌توان حتی برای یکی از آن دو، تاریخ جداگانه‌ای تعیین کرد مگر با توجه به پاره دیگر. تعاملات و ارتباطات ایران و افغانستان می‌تواند مانند گذشته دوام یابد و در پرتو فرصت‌های جدید، نوع دیگری از پیوستگی‌های اقتصادی، علمی و فرهنگی را پدید آورد. در ضمن هر دو کشور وارث جامعه‌ای متنوع و چندلایه هستند که مذهب در مرکز آن جای دارد، اما متشکل از اقشار مختلف طبقات (در مورد ایران) و قبایل (در مورد افغانستان) با سطوح اجتماعی – اقتصادی گوناگون هستند

■ اهمیت روابط اقتصادی افغانستان و ایران برای دو طرف

کشور افغانستان با حدود ۶۵۰ هزار کیلومتر مربع وسعت، تقریبا ۳۰ میلیون نفر جمعیت و بیش از ۹۳۰ کیلومتر مرز مشترک با ایران، جایگاه و اهمیت ویژه‌ای به‌لحاظ ژئواکونومی و ژئواستراتژیکی در بین همسایگان کشور دارد. مطابق آمار مرکز تجارت جهانی، ایران نخستین مبدأ واردات افغانستان در چند سال گذشته بوده است. اهمیت این مساله زمانی روشن‌تر می‌شود که افغانستان از سمت شرق با کشور چین هم مرز است. افغانستان بیش از ۹۰ درصد نیازهایش را از خارج و به خصوص از همسایگانش تامین می‌کند. ایران یکی از بزرگ‌ترین شرکای تجاری افغانستان و یکی از صادرکنندگان مهم برق به افغانستان محسوب می‌شود به گونه‌ای که بخش زیادی از استان‌های غربی این کشور کاملا وابسته به برق ایران هستند. شایان ذکر است افغانستان دروازه ورود ایران به آسیای مرکزی محسوب می‌شود. این کشور از سمت شرق با تاجیکستان و منطقه کشمیر هم مرز است که مردم این مناطق قرابت فرهنگی و دینی زیادی با ایران دارند؛ این مساله می‌تواند از نظر صادرات اهمیت بالایی داشته باشد.

همچنین روابط راهبردی با افغانستان می‌تواند مرزهای ایران را عملا تا چین برساند. کوتاهی جمهوری اسلامی ایران در ایجاد ارتباط مستحکم با افغانستان، پای رقبای ایران را به این کشور باز خواهد کرد و دست ایران از سرمایه‌های انسانی و طبیعی این کشور کوتاه خواهد شد. افغانستان می‌تواند در آینده نزدیک وضعیت اقتصادی آسیای مرکزی و جنوبی را تغییر دهد. منابع این کشور برای احیای دوباره وضعیت اقتصادی، حمل و نقل و انرژی منطقه مهم به حساب می‌آیند. نقشه حمل و نقل آسیای مرکزی در صورت ایجاد ثبات سیاسی در افغانستان به صورت بنیادی تغییر می‌کند و این موضوع به ساخت جاده‌ها و راه‌آهن وابسته است که آسیای مرکزی را به آسیای جنوبی متصل می‌کند و بر اساس آن ارتباط بین چین با تاجیکستان، افغانستان و ایران برقرار خواهد شد که تکمیل آن، نقشی کلیدی در حمل و نقل منطقه‌ای و تقویت روابط تجاری خواهد داشت.

در این راستا، ایران از سال ۲۰۰۲ متعهد شده تا بیش از ۵۰۰ میلیون دلار در بخش‌های راه‌سازی زیرساخت‌های انرژی و ساخت مدرسه در افغانستان سرمایه‌گذاری کند و بین سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۳ هر سال ۵۰ میلیون دلار هزینه کرده است. در ضمن ایران در حال برنامه‌ریزی برای افزایش صادرات غیرنفتی به افغانستان و همچنین ارتقای نقشی است که بازارچه‌های مرزی ایفا می‌کنند؛ مانند آنچه در استان خراسان‌رضوی در شمال‌شرقی ایران وجود دارد. علاوه بر این، ایران امیدوار است که افغانستان را در طرح‌هایش برای انتقال سالانه ۸۰ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی به کشورهای آسیایی تا سال ۲۰۲۵ مشارکت دهد. افغانستان به عنوان یک کشور محصور در خشکی که دسترسی به دریای آزاد برای انتقال کالا و انرژی ندارد، شناخته می‌شود. در مقابل، ایران به‌واسطه دسترسی به آبهای آزاد و داشتن پتانسیل‌های فنی و موقعیت‌های ممتاز ژئوپلیتیکی می‌تواند این نیاز افغانستان را با داشتن زیرساخت‌ها و راه‌های مناسبی که دارد، جبران کند به‌گونه‌ای که این دو کشور مکمل ژئوپلیتیکی یکدیگر باشند. بدین منظور ایران در تلاش است تا با ایجاد زیرساخت‌های ارتباطی مناسب در شرق کشور، تکمیل راه‌آهن در حال احداث و تجهیز بندر چابهار، به دلیل موقعیت راهبردی که نزدیک‌ترین راه دسترسی کشورهای محصور در خشکی منطقه آسیای مرکزی (ترکمنستان، ازبکستان، تاجیکستان، قرقیزستان و قزاقستان) و نیز کشور افغانستان به آب‌های آزاد است، روابط اقتصادی خود را با افغانستان و به تبع آن آسیای مرکزی، تقویت کند.

موضوعات هویتی اعم از قومی و مذهبی و ناسیونالیستی، فقدان استراتژی سیاسی و اقتصادی ناشی از نهادهای ناکارآمد، معضل مواد مخدر و مداخلات کشورهای خارجی (روسیه و آمریکا و بعضی قدرت‌های منطقه‌ای)، از جمله عوامل منفی تاثیرگذار بر تحولات افغانستان هستند که می‌توانند مخل روابط این کشور با همسایگان و به‌خصوص ایران شوند. در ادامه، مهم‌ترین چالش‌های موجود بر سر راه تقویت روابط دوجانبه ایران و افغانستان در قالب چند مولفه مهم، دسته‌بندی و به اختصار بیان می‌شود:

تهدید پدیده قاچاق برای ایران

همسایگی ایران با افغانستان به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده تریاک در جهان و قرار گرفتن در مسیر بازار مصرف این مواد (اروپا و آمریکای شمالی)، عامل مهمی در تضعیف امنیت مرزهای کشور به طور عام و امنیت مرزهای شرقی به طور خاص است. پدیده قاچاق مواد مخدر همواره در شمار موارد اصلی و فعال تنش بین دو کشور بوده است. از منظر دولت ایران، مکانیزم ورود، توزیع و حمل و نقل مواد مخدر، بخشی از اقدامات قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای علیه ایران هدف نهایی آن، ایجاد اختلال در امنیت داخلی کشور است.

حضور رقبای ایران در افغانستان

علائق و خواسته‌های ایران در حوزه شرقی مبتنی بر ملاحظات امنیتی و برقراری ثبات و در مرحله بعد بسط و توسعه همکاری‌های اقتصادی است، اما بررسی عملکردهای آمریکا و متحدین منطقه‌ای آن در افغانستان نشان می‌دهد که راهبرد «مهار و محاصره» ایران از سوی آنها پیگیری می‌شود و این مهم‌ترین تهدید موجود در حوزه شرقی است. بنابراین آمریکایی‌ها و متحدانش در منطقه همواره تلاش می‌کنند تا در افغانستان دولتی مخالف ایران بر سر کار آید؛ دولتی که ملاحظات ژئوپلیتیکی و ژئواستراتژیکی ایران را مد نظر قرار ندهد.

هیدروپلیتیک

در فضای سرزمینی مابین ایران و افغانستان رودخانه هیرمند جریان دارد که اختلاف بر سر استفاده از آب آن در دهه‌های گذشته، سبب بروز چالش‌هایی در روابط این دو کشور شده و با کاهش بارندگی‌ها در منطقه، بر شدت اختلافات افزوده شده است. در سالیان اخیر افغانستان با استفاده بیشتر از آب هیرمند در سرزمین خود، آب جاری به سمت سیستان ایران را کاهش داده که این مساله موجب کاهش وسعت زمین‌های کشاورزی این استان و کوچک‌تر شدن دریاچه هامون شده است.

مهاجران غیرقانونی افغان

هجوم مهاجران غیرقانونی افغانی جدای از آن که ثبات داخلی کشور را تهدید می‌کند، موجی از تنش‌های داخلی را به وجود می‌آورد که موجب می‌شود یک هزینه اضافی بر برنامه‌های اقتصادی دولت، برای جوابگویی به حداقل نیازهای معیشتی این مهاجران تحمیل شود. همچنین روی آوردن گروه‌هایی از این مهاجرین به کارهای خلاف قانون مانند قاچاق مواد مخدر، سرقت، آدم ربایی و غیره، هراس و وحشت را در بین مردم ایجاد و امنیت داخلی را شکننده می‌سازد. زاغه‌نشینی در اطراف شهرهای بزرگ و تکدی‌گری از پیامدهای حضور مهاجرین افغانی در فضای جغرافیایی ایران بوده است.

افراط‌گرایی دینی و عدم ثبات سیاسی در افغانستان

دو عامل قومیت‌گرایی و فرقه‌گرایی از مهم‌ترین تهدیدهای امنیت ملی در عرصه محیط داخلی کشور هستند که باعث تضعیف حاکمیت سیاسی و تمامیت ارضی ایران می‌شوند و در کوتاه مدت سایر حوزه‌های امنیت ملی را با چالش مواجه می‌سازند. قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای برای تضعیف دولت و حاکمیت ایران، تنش‌سازی فرقه‌ای و بهره‌برداری ابزاری از سازمان‌های تروریستی منطقه‌ای را به عنوان راهکارهای مؤثر دنبال می‌کنند. به ویژه این مساله وقتی جدی می‌شود که پیوندهایی در دو سوی مرز از جمله پیوندهای قومی وجود داشته باشد. جنبش‌های جدایی‌طلبانه و مسلحانه قومی، حملات چریکی و سبک و روش جنگ‌های جهادی از جمله تهدیدهای جدی علیه امنیت استان‌های مجاور مرزهای شرقی ایران به شمار می‌رود.

حضور کم‌رنگ رایزن‌ها و بخش خصوصی در دیپلماسی اقتصادی کشور

عموما در هیات‌های اعزامی کشور به افغانستان، رایزن‌ها و فعالان بخش خصوصی نقش شایان ذکری ندارند که این امر سبب ناآشنایی فعالان اقتصادی دو کشور از یکدیگر و در نتیجه اخلال در توسعه مراودات بازرگانی شده است. در مقوله بازاریابی و برپایی نمایشگاه‌های اختصاصی ایران در افغانستان و نیز حضور فعال در نمایشگاه‌های بین‌المللی دایر در این کشور، نهاد دیپلماسی کشور حمایت کافی را از بخش خصوصی به عمل نیاورده است. در ضمن ایران در حوزه تبلیغات، بازاریابی کلان و ترویج برندسازی و شناساندن برندهای داخلی به مردم افغانستان، به منظور توسعه کالاها و خدمات صادراتی در سه سطح محصول، بنگاه و ملی اقدامات لازم و کافی را انجام نداده است. به منظور کاهش چالش‌ها بر سر راه تعاملات بیشتر دو کشور و تبدیل آنها به فرصت، موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

اتخاذ رویکرد محتاطانه نسبت به طالبان در مراودات آتی

در خصوص تداوم و سطح روابط اقتصادی و سیاسی و همچنین ادامه همکاری‌ها از جمله در زمینه انرژی، ابتدا باید سنجید که افغانستان از این پس تا چه اندازه به تعهدات خود پایبند است؛ چه در بخش اجرای تعهد و چه در زمینه بازپرداخت بدهی‌ها. بنابراین رفتار محتاطانه نسبت به تحولات اخیر افغانستان و گرفتن تضامین پیش از فعالیت در صورت مشروعیت سیاسی طالبان، به دست‌اندرکاران کشور و بخش خصوصی فعال در این کشور توصیه می‌شود.

رفع تهدیدات امنیتی ریشه‌دار با به کارگیری رویکرد امنیت مشارکتی

این راهکار در راستای تقلیل و رفع چالش‌ها و معضلات امنیتی مانند قاچاق مواد مخدر، افراط‌گرایی دینی و ترویج تروریسم می‌تواند کارگشا باشد. عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر، محدود ساختن نفوذ و نقش قدرت‌های فرامنطقه‌ای در نظام تصمیم‌گیری، تلاش در جهت اعتمادسازی متقابل، افزایش دیدارها و ارتباطات میان نخبگان و فعالان اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی و همچنین تاسیس انجمن‌های دوستی میان این دو کشور در رفع تهدیدات امنیتی حیاتی است.

صدور روادید فصلی برای بهره‌گیری هدفمند از مهاجران افغانی و اعمال مرزهای نرم

منظور از مرزهای نرم، مرزهایی است که با غلبه مراودات تجاری – اقتصادی بر سایر مؤلفه‌ها، نوعی وابستگی متقابل در دو سوی مرزها ایجاد شود. ترویج گمرگات و بازارچه‌های مرزی مانند دوغارون، میلک و ماهیرود و اجازه صدور روادید فصلی برای ورود نیروی کار افغانی به کشور در فصول کاری مورد نیاز داخل، عواملی کارگشا در این زمینه محسوب می‌شود؛ زیرا اقتصاد و رفاه باعث تنفر و بیزاری از جنگ و دوری از بزهکاری و خشونت می‌شود.

تاکید بر طراحی و اجرای پروژه‌های استراتژیک توسط ایران در افغانستان

پروژه‌هایی مانند کشت جایگزین به منظور مقابله با تولید مواد مخدر در افغانستان (خرید تضمینی محصولات کشاورزی مورد نیاز کشور مانند گندم و چغندر قند کشت شده در افغانستان و فروش محصولات کارخانه‌ای به این کشور)، ترانزیت کالاها و خدمات به افغانستان در مقابل در یافت آب، صادرات برق به افغانستان به عنوان جایگزین احداث سد و پروژه‌های برق‌آبی، صدور طرح‌ها و فناوری آبیاری مکانیزه به افغانستان و مبادله فرآورده‌های نفتی با آب یا محصولات آبر می‌تواند برای هر دو کشور مفید باشد.

بهره‌گیری از فعالان بخش خصوصی در پیشبرد مراودات بین‌المللی

در سفرهای مقامات بلندپایه کشور به افغانستان، علاوه بر حضور فعالان اقتصادی، تولیدکنندگان و صادرکنندگان در ترکیب هیات‌های اعزامی مقوله تجارت در مذاکرات مورد توجه و حمایت جدی دولتمردان قرار گیرد و از ظرفیت اتاق‌ها، تشکل‌های صادراتی و شوراهای مشترک بازرگانی استفاده بهینه به عمل آید.

توجه ویژه به صادرات خدمات مهندسی، فنی و IT

با توجه به ضعف کشور افغانستان در این مقوله و نیاز روزافزون آن به این حیطه‌ها، می‌توان با ارائه مشوق‌های صادراتی مؤثر به صادرکنندگان کالاها و خدمات فنی و مهندسی و IT به توسعه صادرات در این بخش کمک شایانی کرد. این قبیل صادرات با توجه به ارزآوری، اشتغال‌زایی و ارزش افزوده بالا در خروج کشور از رکود، دستیابی به رشد اقتصادی پایدار و تحریک بازارهای هدف منطقه، بسیار کارساز است.

*** پژوهشگر اقتصادی**

نمایه

در دیدار رییس اتاق اصناف ایران با رییس سازمان مالیاتی مطرح شد:

تغییر روش مالیات‌ستانی از «ممیز سالار» به «اطلاعات‌محور»

رییس و هیات‌رییسه اتاق اصناف ایران با رییس سازمان امور مالیاتی دیدار و گفت‌وگو کردند. سعید ممبینی رییس اتاق اصناف ایران در این باره گفت: یکی از نگرانی‌هایی که در حال حاضر برای فعالان اقتصادی از جمله اصناف پیش آمده، رویکرد جدیدی است که دولت نسبت به مالیات دارد و این نگرانی باید به شکل منطقی از فعالان صنفی دور شود تا زمینه سرمایه‌گذاری افزایش یافته و برای افراد بیشتری ایجاد اشتغال کند. یکی از اقدامات جدید، تغییراتی است که در قانون مالیات بر ارزش افزوده ایجاده شده است و ما پیش‌تر به اطلاع اصناف رسانده‌ایم اما نیاز است با همکاری سازمان امور مالیاتی و اتاق اصناف ایران شفاف‌سازی بیشتری صورت گیرد.

وی ادامه داد: در خصوص قانون پایانه‌های فروشگاهی که به منظور شفاف‌سازی در فعالیت‌های اقتصادی اجرایی می‌شود، از سازمان امور مالیاتی خواستیم به علت عدم وجود زیرساخت‌های لازم و عدم آموزش کافی، مشاغل پر درآمد در اولویت اجرای این قانون قرار گیرند و صنوف اولویت‌دار با هماهنگی تشکل‌های صنفی انتخاب شوند. بنابراین تعیین اولویت‌ها، ضمن تقویت زیرساخت و افزایش آموزش مورد توجه سازمان امور مالیاتی قرار گرفت.

رییس اتاق اصناف ایران بیان کرد: با توجه به تورم ایجادشده درخواست افزایش رقم‌های پیشنهادشده در آیین‌نامه اجرایی ماده ۹۵ مورد تاکید ما قرار گرفت. ضرایب کاهنده مالیات بر ارزش افزوده و تمدید مهلت ماده ۱۸۶ در خصوص استعلام مالیاتی در زمان صدور پروانه کسب که پیش‌تر مورد موافقت رییس سازمان امور مالیاتی قرار گرفته و در کمیته اقتصادی ستاد ملی مبارزه با کرونا به تصویب رسیده نیز مورد تاکید مجدد قرار گرفت و از سازمان امور مالیاتی خواستیم با سرعت بیشتری تصویب و اعلام آن از ستاد ملی مبارزه با کرونا را دنبال کنند.

ممبینی بیان کرد: ضرورت فرهنگ‌سازی در مورد ابلاغ الکترونیک مالیات‌های تشخیصی نیز از اهم موارد مطروحه بود. مودیان صنفی چنانچه آموزش‌های کافی را در خصوص سامانه مودیان دریافت کنند می‌توانند علاوه بر ثبت درآمدها، از آن به عنوان ابزاری برای ثبت هزینه‌های خود نیز استفاده کنند و در این صورت مالیات‌ستانی بر پایه اطلاعات و نزدیک شدن به عدالت مالیاتی خواهد بود.

وی بیان کرد: اخطاریه‌ها و پیامک‌هایی از طرف بانک مرکزی برای افراد دارای دستگاه کارتخوان ارسال می‌شود که موجب نگرانی کسبه شده است.

پیشنهاد اتاق اصناف ایران به دولت این است که شرط دریافت دستگاه کارتخوان را اخذ پروانه کسب یا سایر مجوزهای فعالیت اعلام کند. این پیشنهاد هم مورد استقبال سازمان امور مالیاتی قرار گرفت و در مجموع این نشست را مثبت ارزیابی می‌کنیم.

■ حمایت از تولید با تدابیر و مشوق‌های مالیاتی

داود منظور، رییس سازمان امور مالیاتی نیز گفت: باور ما بر این است که مالیات را وقتی می‌توانیم دریافت کنیم که کسب‌وکارها در جامعه رونق داشته باشد لذا قبل از این که به وصول مالیات فکر کنیم باید بدانیم که تبعات اخذ آن در اقتصاد چیست. ضمن این که دولت سیزدهم هم نگاهی حمایت‌محور از تولید با استفاده از مشوق‌های مختلف جمله تدابیر و مشوق‌های مالیاتی دارد. وی ادامه داد: معتقدیم که تعیین مالیات با اشراف به اطلاعات یا مالیات داده‌محور موجب عدالت مالیاتی خواهد شد. از این رو از مودیان مالیاتی می‌خواهیم با ثبت اطلاعات دقیق و کامل ما را در اجرای این عدالت یاری کنند.

رییس سازمان امور مالیاتی گفت: سازمان امور مالیاتی اجرای دو قانون را در پیش دارد که برای اجرایی کردن آن نیاز به افزایش اطلاع‌رسانی است. نخست ظرفیت‌های قانون ارزش‌افزوده جدید است که کمتر از یک ماه دیگر اجرایی خواهد شد. این قانون تفاوت‌هایی با قانون قبل دارد و فرصت‌های جدیدی ایجاد کرده است که باید آنها را به جامعه معرفی کنیم. در مسیر این آموزش از اتاق اصناف ایران می‌خواهیم که همکاری کند تا جزوات آموزشی تهیه و توزیع شود.

وی ادامه داد: قانون دوم، قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان مالیاتی است. این قانون باید از چند ماه گذشته اجرایی می‌شد اما از آنجا که زیرساخت‌های آن فراهم نبود به تاخیر افتاده است که امیدواریم هرچه سریع‌تر این بسترها و زیرساخت‌های لازم ایجاد شود تا بتوانیم فراخوانی به مودیان بزرگ داشته باشیم.

منظور تصریح کرد: در تلاشیم تا در سامانه‌های موجود، پرونده‌های مالیاتی در اختیار مودیان قرار گیرند تا هر فرد پرونده خود را مطالعه و در صورت لزوم اطلاعات تکمیلی یا اعتراض خود را ثبت کنند.

تلاش برای جلوگیری از حملات سایبری در قاره سبز

گارد امنیتی اروپا

گروه فناوری- همزمان با پیشرفت تکنولوژی، میزان وقوع جرایم سایبری افزایش چشمگیری پیدا کرده است. به عنوان مثال، بر اساس گزارش روندهای حملات سایبری (اواسط ۲۰۲۱)، در سال ۲۰۲۱ سازمان‌های آمریکایی به طور متوسط ۴۴۳ حمله هفتگی را تجربه کرده‌اند که نسبت به اوایل سال، ۱۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد. در اروپا، خاورمیانه و آفریقا، میانگین هفتگی حملات به ازای هر سازمان ۷۷۷ مورد بوده که ۳۶ درصد افزایش داشته است.

سازمان‌های منطقه آسیا پاسفیک نیز شاهد ۱۳۳۸ حمله هفتگی بوده‌اند که ۱۳ درصد افزایش پیدا کرده است. این گزارش همچنین حاکی از آن است که تا اواسط ۲۰۲۱ حملات باج‌افزارها ۹۳ درصد افزایش داشته است. کشورهای اروپایی نیز بی‌نصیب از حملات سایبری نبوده‌اند.

در این باره مقام‌های غربی بارها روسیه را به دست داشتن در حملات سایبری متهم کرده‌اند. آمریکا، بریتانیا و هلند خواستار تلاش گسترده کشورهای غربی برای مقابله با جنگ‌الکترونیک و حملات سایبری روسیه شده‌اند. دیپلمات‌های اتحادیه اروپا و ناتو بر این باورند که چین و کره شمالی و همین طور روسیه، تجهیزات هکری پیشرفته‌ای را برای جاسوسی از کشورهای غربی و انجام حملات سایبری و هکری توسعه داده‌اند.

■ دیپلماسی سایبری اتحادیه اروپا برای جلوگیری از رفتارهای مخرب سایبری

طی سال‌های گذشته، مهم‌ترین نگرانی اتحادیه اروپا افزایش رفتارهای مُخرب در فضای سایبری بوده است. مقامات اروپایی استدلال می‌کنند که هدف این رفتارها تضعیف یکپارچگی، امنیت و رقابت اقتصادی اتحادیه اروپا با خطر احتمالی افزایش اختلافات داخلی است. با توجه به این نگرانی، شورای اروپا در سال ۲۰۱۷ چارچوبی به نام جعبه ابزار دیپلماسی سایبری را تصویب کرد که بر بهبود همکاری، جلوگیری از درگیری، کاهش تهدیدات احتمالی سایبری و تاثیرگذاری رفتار متجاوزان احتمالی تاکید داشت. به عبارت بهتر، این ابتکار در پاسخ به نگرانی فزاینده در مورد افزایش توانایی و تمایل بازیگران دولتی و غیردولتی برای انجام فعالیت‌های سایبری مُخرب بود.

هدف اصلی جعبه ابزار دیپلماسی سایبری شامل مجموعه‌ای از ابزارها از جمله اِعمال تحریم‌ها، توسعه ظرفیت‌های پیام‌رسانی و واکنش در سطح اتحادیه اروپا و کشورهای عضو با هدف تاثیرگذاری بر رفتار متجاوزان احتمالی، با درنظرگرفتنِ ضرورت و تناسب پاسخ، عنوان شده است. این چارچوب در ماه می ۲۰۱۹ تحت تصمیم شورای (CFSP) ۷۹۷/۲۰۱۹ و مقررات شورای (EU) ۷۹۶/۲۰۱۹ تصویب شده و سالانه توسط شورا مورد بررسی قرار می‌گیرد. به عنوان مثال در ۱۸ می ۲۰۲۱ این شورای اروپا تصمیم گرفت که چارچوب اقدامات محدودکننده در برابر حملات سایبری علیه اتحادیه اروپا یا کشورهای عضو آن را برای یک سال دیگر تا ۱۸ می ۲۰۲۲ تمدید کند.

این چارچوب اجازه می‌دهد تا اتحادیه اروپا افراد و نهادهایی را که تصور می‌شود در حملات سایبری بزرگ و تهدیدکننده علیه اتحادیه اروپا یا کشورهای عضو آن سهیم هستند، با اعمالی مانند توقیف دارایی یا ممنوعیت سفر مورد اشاره در قوانین حقوقی شورا تحریم کند.

بر اساس چارچوب مذکور، مجازات تحریم در موارد ذیل قابل اجرا است: ۱) افرادی که مسوول حملات سایبری یا در تلاش برای انجام آن هستند؛ ۲) ارائه پشتیبانی مالی، فنی یا مادی برای حملات سایبری و یا از طریق برنامه‌ریزی، آماده‌سازی، مشارکت، هدایت، کمک یا تشویق این حملات؛ ۳) با شخص یا اشخاصی که در موارد ۱ و ۲ به آنها اشاره شده مرتبط هستند. از زمانی که این چارچوب به اجرا درآمده، در دو مورد استفاده شده است. اولین مورد در جولای ۲۰۲۰ بود که شورای اتحادیه اروپا تحریم‌های سایبری علیه هکرهای روسی، چینی و کره شمالی را که در حملات مختلف مانند حملات موسوم به «Wannacry» و «NotPetya» نقش داشتند، وضع کرد. مورد دیگر نیز در اکتبر ۲۰۲۰ و در جریان رسیدگی فنی و قانونی به حملات هکرهای ۲۰۱۵ به پارلمان آلمان اِعمال شد. البته با توجه به حملات سایبری اخیر علیه اتحادیه اروپا، به‌ویژه علیه بیمارستان‌های تعدادی از کشورهای عضو، انتظار می‌رود تعداد دیگری از موارد در لیست تحریم‌های سایبری اروپا قرار بگیرد.

■ تصویب لایحه فعالیت‌های سایبری مخرب در اتحادیه اروپا

توجه اتحادیه اروپا در زمینه تحریم‌های سایبری صرفا به این موارد محدود نبوده است. به عنوان مثال شورای اروپا در سال ۲۰۱۸ برای مقابله با فعالیت‌های سایبری مُخرب که اهمیت فضای مجازی جهانی، باز، آزاد، با ثبات و امن را تضعیف می‌کند، لایحه‌ای تحت عنوان «لایحه فعالیت‌های سایبری مُخرب» را تصویب کرده و از فعالیت بازیگران مُخرب ابراز نگرانی کرد.

در این لایحه عنوان شده بود که اتحادیه اروپا نگرانی جدی خود را در مورد افزایش توانایی و تمایل کشورهای ثالث و بازیگران غیردولتی برای پیگیری اهداف خود با انجام فعالیت‌های سایبری مُخرب ابراز می‌کند و به تقویت توانایی‌های خود برای مقابله با تهدیدات سایبری ادامه خواهد داد. اتحادیه اروپا اذعان دارد که ماهیت به‌هم‌پیوسته و پیچیده فضای مجازی مستلزم تلاش‌های مشترک بخش خصوصی، جامعه مدنی، جامعه فنی، کاربران و دانشگاه برای مقابله با چالش‌هاست. از این رو از ذی‌نفعان می‌خواهد تا مسوولیت‌های خاص خود را برای حفظ یک فضای باز و آزاد و همچنین امن و پایدار انجام دهند. همچنین در سال ۲۰۱۹، نماینده عالی اتحادیه اروپا در سیاست خارجی با صدور بیانیه‌ای به‌نمایندگی از اتحادیه اروپا بر ضرورت رعایت نظم مبتنی بر قوانین در فضای سایبری تاکید کرده و از بازیگران خواست تا از انجام فعالیت‌های سایبری مُخرب از جمله سرقت مالکیت معنوی دست بردارند. همچنین اتحادیه اروپا از همه شرکای خود خواسته تا همکاری‌های بین‌المللی را برای ارتقای امنیت و ثبات در فضای سایبری تقویت کنند.

خبر

نام جدید واحد موبایل «سامسونگ»

«جهان‌صنعت»- سامسونگ ضمن تغییر نام واحد موبایل خود به Samsung MX اعلام کرده است که قصد دارد دی‌ماه امسال با تمام نیروی خود در نمایشگاه «CES ۲۰۲۲» حضور پیدا کند. چند روز پس از انتشار اخباری با محوریت تبدیل شدن واحد Samsung Mobile Communications به زیرمجموعه یکی از واحدهای تجاری بزرگ این شرکت در حوزه دستگاه‌های الکترونیکی مصرفی، شرکت کره‌ای اعلام کرده که قصد دارد نام این واحد را نیز تغییر دهد. براساس گزارش فون‌آرنا، واحد تجاری سامسونگ در حوزه تولید گوشی از این پس با نام «سامسونگ ام‌ایکس» (Samsung MX) شناخته می‌شود؛ MX در اینجا مخفف «تجربه موبایلی» است. اقدام جدید سامسونگ به شکل فوری وارد مرحله عملیاتی شده و از این پس نام سامسونگ MX در تمامی آگهی‌های تبلیغاتی شرکت کره‌ای مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

به گفته سامسونگ نام جدید واحد تجاری گوشی‌ساز این شرکت در راستای در پیش گرفتن مسیری تازه در حوزه موبایل انتخاب شده و سامسونگ قصد دارد تمرکز بیشتری را معطوف تجربه موبایلی کند. کره‌ای‌ها همچنین روی خدمات موبایلی متمرکز خواهند بود و اکوسیستم موبایلی خود را گسترش خواهند داد.

«تی‌ام رو»، رییس و مدیر سامسونگ MX، می‌گوید سامسونگ دهه‌ها است در صنعت موبایل دست به نوآوری می‌زند و قصد دارد «امکانات هیجان‌انگیزتری» را برای کاربران دستگاه‌های خانواده گلکسی به ارمغان بیاورد. سامسونگ همچنین اعلام کرده است امسال قصد دارد با برنامه‌های ویژه‌ای به مراسم CES در لاس وگاس بازگردد. کنفرانس مطبوعاتی سامسونگ در CES ۲۰۲۲ روز چهارم ژانویه ساعت ۱۸:۳۰ به وقت محلی (۱۴ دی ۱۴۰۰ ساعت ۶:۰۰ به وقت تهران) برگزار می‌شود. سامسونگ در این کنفرانس سرویس‌ها و محصولات جدیدی را به نمایش خواهد گذاشت و احتمالا گوشی گلکسی FE S۲۱ یکی از آنها خواهد بود.

امکان افشای داده‌های حساس شبکه‌های اجتماعی برای محققان

انگجت- طبق گزارشی جدید سه سناتور آمریکایی لایحه‌ای به مجلس آمریکا ارائه کرده‌اند که به محققان اجازه می‌دهد به داده‌های شبکه‌های اجتماعی دسترسی یابند. لایحه مذکور پیشنهاد کرده بنیاد ملی علوم آمریکا به عنوان واسطه‌ای میان اطلاعات حساس پلتفرم‌ها و درخواست‌های بررسی از سوی طرف‌های دیگر عمل کند. به گفته دستیاران سنا که به شرط ناشناس ماندن با وال استریت ژورنال صحبت کرده بودند، این لایحه پاسخی مستقیم به افشاگری‌های اخیر درباره تاثیرات منفی مرتبط با اینستاگرام است. طبق اسنادی که در ماه سپتامبر در اختیار این نشریه گذاشته شد، مطالعات داخلی فیس‌بوک نشان می‌داد استفاده از اینستاگرام برای برخی از کاربران به ویژه دختران نوجوان مخرب است و به سلامت روان آنها آسیب می‌رساند. پیش از ارائه این لایحه، «آدام موسری» مدیر اینستاگرام در برابر یکی از زیرمجموعه‌های کنگره حاضر شد تا درباره موضوعات گفته‌شده، شهادت دهد. تعداد زیادی از نمایندگان از تجربیات خود درباره ایجاد حساب‌های کاربری جعلی با مشخصات نوجوان و محتوای مخربی صحبت کردند که پلتفرم نوجوانان را به سمت آنها راهنمایی می‌کرد. هرچند لایحه مذکور در کل شامل همه شبکه‌های اجتماعی می‌شود، اما «متا» سوابق بسیار بدی در خصوص افشای اطلاعات برای مقاصد تحقیقاتی دارد.

فضا

تلسکوپ «جیمز وب» در راه ملاقات با پرتابگرش

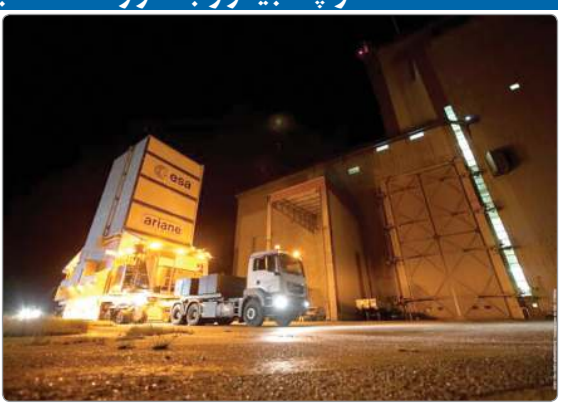

«جهان‌صنعت»-تلسکوپ‌فضایی «جیمز وب» ناسا اخیرا به ساختمان مونتاژ نهایی پایگاه فضایی اروپا در گویان فرانسه منتقل شد تا با پرتابگر خود یعنی موشک «آریان ۵» دیدار کند. به گزارش «جهان‌صنعت» به نقل از تی‌ای، «جیمز وب» بزرگ‌ترین و قدرتمندترین تلسکوپی خواهد بود که تاکنون به فضا پرتاب شده است. آژانس فضایی اروپا به عنوان بخشی از یک قرارداد همکاری بین‌المللی، خدمات پرتاب این تلسکوپ را ارائه می‌دهد. «جیمز وب» حاصل مشارکت بین‌المللی بین ناسا، آژانس فضایی اروپا و آژانس فضایی کانادا است. آژانس فضایی اروپا با همکاری شرکای خود، مسوول توسعه و نظارت بر شرایط پرتابگر «آریان ۵» ماموریت «جیمز وب» بوده است. شرایط این تلسکوپ پیشرفته در تمامی مراحل اعم از زمان انتقال بین ساختمان‌ها و حتی زمانی که در داخل یک محفظه مخصوص حمل‌ونقل و اتاق تمیز متحرک (mobile clean room) بود با دقت کنترل می‌شد. موشک «آریان ۵» نیز در ۲۹ نوامبر به این ساختمان منتقل شد. پلتفرم‌های قابل تنظیم این ساختمان به مهندسان اجازه می‌دهد تا به پرتابگر و محموله آن دسترسی داشته باشند.

گام بعدی این است که «جیمز وب» را به طور ایمن به یک پلتفرم بالایی که آماده شده است منتقل کنند تا این تلسکوپ بتواند به بخش بالایی پرتابگر «آریان ۵» متصل شود. پس از اتصال آن به موشک، تکنسین‌ها وارد عمل خواهند شد تا «جیمز وب» را در ساختار مخصوص «آریان ۵» قرار دهند. پایگاه خبری «اینورس» نوشت: عکس جدیدی که این هفته توسط آژانس فضایی اروپا منتشر شد، دقیقا خود تلسکوپ «جیمز وب» را نشان نمی‌دهد. در عوض، محفظه‌ای که تلسکوپ را پوشانده و تلسکوپ به سمت ساختمان جدیدی برای مراحل پایانی مونتاژ منتقل می‌شود را نشان می‌دهد. به نظر می‌رسد «جیمز وب» این سفر را در شب انجام داده است. پرتاب این تلسکوپ برای ۲۲ دسامبر سال‌جاری میلادی برنامه‌ریزی شده است. کارشناسان در جهت انجام عملیات آماده‌سازی پرتاب این تلسکوپ در ۲۲ دسامبر، عملیات حساس بارگیری فضاپیما با سوخت رانش آن که برای سفر در فضا به آن نیاز دارد را به دقت تکمیل کرده‌اند. تلسکوپ فضایی «جیمز وب» با کمک ابزار پیشرفته خود تاریخ کیهان را به طور کامل مورد مطالعه قرار خواهد داد.

تلسکوپ فروسرخ «وب» با کاوش خود به طیف وسیعی از سوالات علمی دانشمندان پاسخ خواهد داد تا آنها به درک بهتری از منشا جهان و جایگاه ما در آن دست یابند. ناسا اخیرا در حساب کاربری «جیمز وب» در «اینستاگرام» نیز نوشت: ابزار فروسرخ میانی وب (MIRI) بسیار خاص است. جهان در طول موج‌هایی که ابزار فروسرخ میانی «وب» پوشش خواهد داد، نسبتا ناشناخته مانده و مورد کاوش قرار نگرفته است، بنابراین ابزار فروسرخ میانی «وب» می‌تواند کاوش علمی که تاکنون رویای آن را در سر می‌پروراندیم را انجام دهد.

تکنولوژی

ظرفیت تولید تراشه ایالات‌متحده افزایش می‌یابد

«جهان‌صنعت»- توانایی آمریکا برای رفع کمبود تراشه محدود و ظرفیت داخلی تولید تراشه برای چندین دهه در حال کاهش بوده است. سایر کشورها همچنان به تولید تراشه در جاهای دیگر غیر از آمریکا ادامه می‌دهند به همین دلیل امنیت اقتصادی این کشور به دسترسی قابل اعتماد به نیمه‌هادی‌ها بستگی دارد، دسترسی که مستلزم سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در ظرفیت و توانایی ایالات‌متحده برای تولید تراشه‌های بیشتر است. به گزارش جهان‌صنعت به نقل از سی‌ان‌ان، حدود یک سال است که شرکت‌ها و مصرف‌کنندگان آمریکایی مجبور به رفع کمبود تراشه جهانی هستند. حتی در میان اختلالات ناشی از بیماری کووید۱۹، این کمبود به‌طور منحصربه‌فردی تاثیرگذار بوده است زیرا نیمه‌رساناها بخش مهمی از هر دستگاه دیجیتالی محسوب می‌شوند که تلفن‌ها، اتومبیل‌ها، بیمارستان‌ها و کارخانه‌های ما را تغذیه می‌کنند.

حمایت فدرال زمینه تولید بیشتر را فراهم می‌کند و دهها میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خصوصی ایجاد خواهد کرد. کنگره باید قانون تراشه (CHIPS) برای آمریکا را در نظر داشته باشد به همین دلیل ۵۲ میلیارد دلار در ظرفیت و قابلیت نیمه‌هادی داخلی سرمایه‌گذاری خواهد کرد.

این لایحه میلیاردها بودجه را برای تولید و کمک‌های مالی تحقیق و توسعه، سرمایه‌گذاری هنگفت در تولید پیشرفته و تحقیقات نیمه‌هادی، ایجاد مشارکت‌های دولتی و خصوصی با تمرکز بر توسعه میکروالکترونیک پیشرفته و زنجیره تامین ایمن ایجاد می‌کند. تامین مالی قانون تراشه برای آمریکا مستلزم اقدام کنگره است. با قانون تراشه برای آمریکا، شرکت‌های نیمه‌هادی تشویق می‌شوند تا سرمایه‌گذاری‌های عمده‌ای در اقتصاد و مشاغل ایالات‌متحده انجام دهند. سرمایه‌گذاری ترکیبی بخش دولتی و خصوصی، تولید تراشه‌های ایالات‌متحده را به‌طور قابل ملاحظه‌ای گسترش می‌دهد و مسیر را برای هزاران شغل در ساخت‌وساز، تولید، تحقیق و توسعه باز می‌کند. ساختن یک سایت بزرگ تولید نیمه‌هادی شبیه به ساختن یک شهر کوچک است که جامعه‌ای پر جنب‌وجوش از خدمات و تامین‌کنندگان پشتیبانی را به وجود می‌آورد اما این نوع سرمایه‌گذاری برای موفقیت، باید رقابتی باشد.

امروزه، برای بسیاری از شرکت‌های آمریکایی، تولید نیمه‌هادی‌ها در داخل کشور از نظر مالی رقابتی نیست و سازندگان تراشه هنگام ساخت نیمه‌هادی‌ها در ایالات‌متحده به جای آسیا با بیش از ۳۰ درصد ضرر هزینه مواجه می‌شوند. این موضوع باعث کاهش پیوسته سهم آمریکا در تولید جهانی نیمه‌هادی شده است که از ۳۷ درصد در سال ۱۹۹۰ به ۱۲ درصد در سال ۲۰۲۰ کاهش یافته است. سهم اروپا در همین بازه زمانی از ۴۴ درصد به ۹ درصد کاهش یافته است. رییس کمیسیون اروپا در ماه سپتامبر، قانون تراشه‌های اروپایی را تصویب کرد و به این طریق برنامه‌هایی برای سرمایه‌گذاری در ظرفیت تحقیقات و تولید اروپا ارائه شد. ایالات‌متحده و اتحادیه اروپا فرصتی برای متعادل کردن ظرفیت سیلیکون در سطح جهانی دارند اما سرمایه‌گذاری فدرال برای رقابتی ماندن تراشه‌سازان ایالات‌متحده و رقابتی ماندن آنها ضروری است. سایر کشورها سال‌هاست که به‌طور فعال برای تولیدکنندگان تراشه‌های خود سرمایه‌گذاری کرده‌اند و در نتیجه، آسیا ۷۵ درصد از کل ظرفیت تولید نیمه‌هادی‌های جهان را تشکیل می‌دهد و چین به تنهایی ۱۵۰ میلیارد دلار در سال‌های آینده در نیمه‌هادی‌ها سرمایه‌گذاری می‌کند. حمایت فدرال ممکن است کمبودهای فعلی تراشه در ایالات‌متحده را از بین نبرد اما برای جلوگیری از آنها در آینده ضروری است. بدون سرمایه‌گذاری ایالات‌متحده برای رقابتی ساختن تراشه‌های داخلی با سایر کشورها، آمریکا دسترسی پایدار به تراشه‌هایی که اقتصاد و دفاع ملی آن را تقویت می‌کند نخواهد داشت. همان‌طور که کمبود جهانی نشان داده است، عرضه تراشه آسیب‌پذیر و تولید داخلی آن محدود است و کنگره باید همین الان اقدام کند تا مطمئن شود که ایالات‌متحده بیشتر از این عقب نماند.

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

تهیه سم، طعمه مسموم و اجرای عملیات سمپاشی و طعمه‌گذاری در سطح جزیره زیبای کیش

- **شماره مناقصه:** ن /ع/ ۱۴۰۰/۱۱
- **نام مناقصه‌گزار:** شرکت عمران، آب و خدمات منطقه آزاد کیش
- **نشانی مناقصه‌گزار:**
- **دفتر مرکزی:** جزیره کیش- میدان خلیج‌فارس- بلوار ایران- مجتمع اداری پارس- شرکت عمران، آب و خدمات منطقه آزاد کیش. تلفن: ۴۴۴۲۱۳۸۰-۰۷۶
- **دفتر تهران:** بزرگراه آفریقا- بالاتر از چهارراه شهیدحقانی (جهان‌کودک) – نبش خیابان کیش- ساختمان شماره ۴۵- طبقه همکف. تلفن: ۸۸۷۸۰۷۴۷-۰۲۱ و ۸- ۸۸۸۷۲۲۳۵-۰۲۱
- **موضوع مناقصه:** **تهیه سم، طعمه مسموم و اجرای عملیات سمپاشی و طعمه‌گذاری در سطح جزیره زیبای کیش** به شرح مندرج در اسناد به مدت **۱۲ ماه شمسی**.
- **مبلغ برآورد:** ۱۶/۶۰۸/۰۰۰/۰۰۰ (شانزده میلیارد و ششصد و هشت میلیون ریال) بدون احتساب مالیات بر ارزش‌افزوده.
- **تاریخ فروش اسناد مناقصه:** از تاریخ درج آگهی نوبت اول تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۴
- **آخرین مهلت تحویل اسناد و ارائه پیشنهادها:** از تاریخ اتمام مهلت فروش اسناد تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۴
- **محل فروش و تحویل پیشنهادها:** دبیرخانه دفتر مرکزی و دفتر تهران مناقصه‌گزار
- **تاریخ و محل گشایش پیشنهادها (پاکات «الف» و «ب» و «ج»):** ساعت ۱۳:۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۶ در دفتر مرکزی مناقصه‌گزار

تبصره: حضور نماینده تام‌الاختیار پیشنهاددهندگان در جلسه بازگشایی پاکات «ج» در صورت ارائه معرفی‌نامه معتبر کتبی، مجاز می‌باشد.

- **مبلغ خرید اسناد مناقصه:** ۲/۵۰۰/۰۰۰ (دو میلیون و پانصد هزار) ریال که می‌بایست به روش ذیل ارائه شود:

- ارائه رسید بانکی واریز نقدی به شماره حساب ۱- ۷۷۷۸۸۹۹۹- ۸۲۰- ۴۱۱۰ نزد بانک سپه (انصارسابق) شعبه بازار ونوس جزیره کیش

- **مبلغ و نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار:** ۸۳۰/۴۰۰/۰۰۰ ریال که می‌بایست به یکی از سه روش ذیل ارائه شود:

۱- ارائه رسید بانکی واریز نقدی به شماره حساب ۱- ۷۷۷۸۸۹۹۹- ۸۲۰- ۴۱۱۰ نزد بانک سپه (انصارسابق) شعبه بازار ونوس جزیره کیش
۲- ارائه چک بانکی تضمینی در وجه مناقصه‌گزار
۳- ارائه ضمانتنامه بانکی بدون هرگونه قید و شرط به نام شرکت عمران، آب و خدمات منطقه آزاد کیش مطابق اسناد مناقصه

- **ترتیب دریافت اسناد مناقصه:**

شرکت‌کنندگان در مناقصه پس از دریافت یا خرید اسناد باید پیشنهادهای خود را به ترتیب زیر تهیه و به مناقصه‌گزار تسلیم نمایند:
۱- تهیه و تکمیل اسناد و پیشنهادها
۲- تسلیم پیشنهادها در مهلت مقرر در فراخوان
۳- دریافت رسید تحویل پیشنهادها

*** سایر شرایط مناقصه:**

- شرکت‌هایی می‌توانند در مناقصه شرکت نمایند که در شرح اساسنامه آنها موضوع سمپاشی و مبارزه با آفات قید شده باشد.
- ارائه مجوزهای لازم اعم از مجوز بهداشت و محیط‌زیست شرط لازم برای شرکت در مناقصه نمی‌باشد ولی برنده مناقصه متعهد می‌گردد پیش از ابلاغ قرارداد نسبت به ارائه مجوزهای مذکور اقدام نماید. در صورت عدم ارائه، تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار وی ضبط و بر اساس قوانین رفتار خواهد شد.
- به پیشنهادهای فاقد امضاء، مشروط، مخدوش و پیشنهادهایی که بعد از انقضای مدت مقرر در فراخوان واصل شود، مطلقا ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش یا کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- هزینه درج هر دو نوبت آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
- پیشنهادات شرکت‌کنندگان حداقل تا ۳ ماه بعد از آخرین موعد تسلیم پیشنهادها، اعتبار خواهد داشت و برای یک دوره سه ماهه دیگر قابل تمدید می‌باشد.
- سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مناقصه درج گردیده است.
- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۴۴۴۲۱۳۸۰ – ۰۷۶ تماس یا به سایت‌های www.kish.ir و www.urban.kish.ir مراجعه فرمایید.

خبر

عضو هیات‌رییسه مجلس:

وزارت صمت برای کنترل قیمت فقط گفتاردرمانی می‌کند

ایسنا- عضو هیات‌رییسه مجلس شورای اسلامی با انتقاد از افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودرو، گفت: وزارت صمت برای کنترل نرخ خودرو فقط به گفتار درمانی رو آورده است.

مجتبی یوسفی با انتقاد از افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودرو اظهار کرد: روندی که در خصوص افزایش قیمت خودرو وجود دارد، نشان می‌دهد که مافیای خودرو در داخل کشور میان دولت‌ها تفاوتی ندارد و در هر شرایطی کار خود را انجام می‌دهد.

وی با بیان اینکه مافیای خودرو با اعمال نفوذ، سوء مدیریت و هزینه‌های این سوءمدیریت را بر مردم تحمیل می‌کند، افزود: در دولت قبل هرچه تلاش کردیم، اقدامات موثری در خصوص کنترل قیمت خودرو انجام ندادند.

عضو هیات‌رییسه مجلس شورای اسلامی گفت: اکنون و در شرایط فعلی شاهد هستیم که با اظهارات شعارگونه در خصوص کاهش قیمت‌ها، در نهایت قیمت خودرو افزایش یافت و گرانی، علی‌رغم همه صحبت‌های انجام‌شده اتفاق افتاد.

یوسفی با بیان اینکه متاسفانه هزینه ناکارآمدی مدیریتی شرکت‌های خودروساز را مردم با خرید خودروهای گران می‌پردازند، عنوان کرد: وقتی قیمت خودرویی مثل پراید که در کف هرم قیمت خودروهای داخلی قرار دارد، با سوء مدیریت‌های انجام‌شده به عددی بالای ۱۸۰ میلیون تومان می‌رسد، معلوم است که قیمت سایر خودروها بالاتر می‌رود.

وی ادامه داد: دغدغه نمایندگان در مجلس شورای اسلامی، حمایت از تولید داخل و کارگران است اما قرار نیست که به این بهانه، هزینه سوءمدیریت انجام‌شده در صنعت خودروسازی را مردم از جیب و یا با جان خود بپردازند.

عضو هیات‌رییسه مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه متاسفانه در شرایط فعلی شاهد هستیم که وزارت صمت برای کنترل نرخ خودرو فقط به گفتاردرمانی رو آورده است، گفت: این مساله را در مجلس به جدیت پیگیری خواهیم کرد و حتی اگر نیاز باشد از ابزارهای نظارتی خود استفاده خواهیم کرد.

یوسفی با بیان اینکه از شرایط به وجودآمده در خصوص افزایش قیمت خودرو از سوی خودروسازان راضی نیستیم، ادامه داد: برخی وزرا و مسوولان اجرایی در اجرای مصوبات، پاسخگوی مطالبات به‌حق مردم نیستند و نمایندگان در این زمینه وظیفه خود می‌دانند که از ابزارهای به حق خود از جمله تذکر و... استفاده کنند.

سازمان تامین اجتماعی اعلام کرد

آمادگی برای اصلاح فهرست حق بیمه سهم کارفرمایی تا پنج کارگر

«جهان صنعت»- سازمان تامین اجتماعی آمادگی این نهاد برای اصلاح فهرست فعالیت‌های مشمول قانون معافیت از پرداخت حق بیمه سهم کارفرمایی تا میزان پنج نفر، را اعلام کرد.

این اعلام آمادگی پس از آن مطرح شد که شورای گفت‌وگوی دولت و بخش‌خصوصی طی نامه‌ای، پیشنهاد اصلاح‌فهرست‌فعالیت‌های‌مشمول‌قانون معافیت از حق بیمه سهم کارفرمایی تا میزان پنج نفر کارگر که مصوب سال ۱۳۶۱ مجلس شورای اسلامی است را ارائه کرد. در نامه معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی به رییس اتاق بازرگانی ایران و دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش‌خصوصی، تاکید و پیشنهاد شده که این موضوع طی کارگروهی مشترک متشکل از تمامی طرف‌ها و دستگاه‌های دخیل، مطرح و تصمیمات مناسب اتخاذ شود.

بر اساس ماده‌واحده قانون مزبور، از آغاز سال ۱۳۶۲ کارفرمایان تمامی کارگاه‌های تولیدی، صنعتی و فنی که از خدمات دولتی از قبیل برق، آب، تلفن و راه استفاده می‌کنند، تا میزان پنج نفر کارگر از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما معاف و از پنج نفر به بالا، نسبت به مازاد پنج نفر حق بیمه را پرداخت کنند.

این در حالی است که بنا بر اعلام معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی، گزارش عملکرد قطعی مرداد ماه سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که در مجموع تعداد یک میلیون و ۷۴ هزار و ۲۷۷ نفر کارگر شاغل در ۴۵۶ هزار و ۴۲۱ کارگاه تولیدی، صنعتی و فنی از ۲۰ درصد معافیت حق بیمه برخوردار و بار مالی مربوطه تا اسفندماه سال ۱۳۹۹ به میزان ۲۳۲ هزار و ۲۶۹ میلیارد ریال بوده‌است.

بنا بر اعلام معاون بیمه‌ای سازمان تامین اجتماعی، به‌رغم تصریح تبصره (۱) قانون موصوف مبنی بر تکلیف دولت در پیش‌بینی بار مالی مربوطه، مبلغ کمک دولت اعمال شده تاکنون پرداخت نشده، از این رو، هرگونه طرح اصلاحی در این رابطه، در راستای کاهش بار مالی دولت و جلوگیری از هزینه‌کرد از محل مشارکت سایر کارفرمایان و بیمه‌شدگان در صندوق باشد.

از این رو، این معاونت پیشنهاد تشکیل کارگروهی مشترک از تمامی طرف‌ها و دستگاه‌ها و ارگان‌ها برای بررسی این موضوع و دستیابی به تصمیمات مناسب را مطرح کرده‌است.

تجمع کارگران عظیم‌خودرو همزمان با سفر وزیر صمت به بروجرد

ایلنا- جمعی از کارگران کارخانه عظیم‌خودرو در اعتراض به نامشخص بودن وضعیت کارخانه و عدم دریافت مطالبات مزدی خود، روز جمعه همزمان با سفر وزیر صمت به شهر بروجرد، تجمع کردند.

یکی از کارگران که در تجمع حضور داشت، گفت: همزمان با ورود وزیر صمت به شهر بروجرد، کارگران با تجمع در مسیر حرکت وی خواستند صدای اعتراض‌شان را به گوش آقای فاطمی امین برسانند.

او با بیان اینکه خواسته اصلی کارگران عظیم‌خودرو مشخص شدن وضعیت کارخانه و کارگران است، افزود: شرکت عظیم‌خودرو تولیدکننده انواع خودرو در اشترینان بروجرد است که فعالیت آن از هشت ماه پیش به سبب برخی مشکلات قضایی متوقف شده و حدود ۱۸۰ کارگر آن با هفت ماه حقوق معوقه دیگر کاری برای انجام ندارند.

این کارگر با بیان اینکه خواسته اصلی ما از آقای فاطمی برطرف کردن مشکلات کارخانه و از سرگیری تولید است، افزود: از قرار معلوم این اتفاق با شکایت شماری از طلبکاران مالی که غالبا مشتریان محصولات پیش‌فروش شده کارخانه بودند، افتاده است و کارفرما هم امکان انجام تعهداتش را نداشته است.

این کارگر در ادامه سخنان خود تصریح کرد: طی سال‌های گذشته کارگران تلاش زیادی برای وصول مطالبات خود از مسوولان کرده‌اند اما هنوز هیچ اتفاقی نیفتاده است. در این تجمع، آقای فاطمی با مشاهده تجمع اعتراضی کارگران عظیم‌خودرو در جمع اعتراضی کارگران حاضر شد و پس از شنیدن سخنان نمایندگان کارگری وعده پیگیری موضوع مشکلات کارگران این کارخانه را داد.

«جهان صنعت» تازه‌ترین تحولات خودرویی را بررسی کرد

بازی دوسر باخت خودرو

گروه صنعت- اواخر هفته گذشته پس از شش ماه نرخ جدید محصولات دو خودروساز بزرگ کشور اعلام و بر اساس مصوبه ستاد تنظیم بازار مجوز افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودروها صادر شد.

در این رابطه و در حالی که هفته گذشته رصد بازار آزاد خودرو حاکی از افزایش ۱ تا ۵ میلیون تومانی قیمت‌های خودرو بود، بررسی قیمت‌های روز گذشته نشان می‌دهد که پژو ۲۰۶ بین ۲۶۷ تا ۲۷۰ میلیون، سمند ۲۵۵ میلیون، ۲۰۷ تا ۳۶۵ میلیون، رانا ۳۰۶ میلیون، پراید ۱۱۱ بین ۱۷۰ تا ۱۷۲ میلیون، پراید ۱۳۱ تا ۱۶۰ میلیون و تیبا ۱۹۲ میلیون تومان از سوی فروشندگان قیمت‌گذاری شده است. این در حالی است که به گفته فعالان بازار با وجود بالا رفتن قیمت خودرو همچنان بازار راکد است و علیرغم خواست فروشندگان برای کسب بیشترین سود، توان مصرف‌کننده نیز همپای قیمت‌های بازار نیست.

■ مسکن موقت ستاد تنظیم بازار

بازار راکد و پرالتهاب خودرو در شرایطی به وضعیت نابسامان و بی‌سابقه خودروسازان پیوند خورده که در طول ماه‌های گذشته به خصوص سه ماه اخیر طرح‌ها و دیدگاه‌های مختلفی در خصوص سامان دادن به وضعیت کنونی از سوی دولت و مجلس مطرح شده است. از طرح واردات خودرو گرفته که به‌رغم دو بار تصویب شدنش از سوی مجلس و موافقت ضمنی شورای نگهبان بار دیگر از سوی هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام مورد مخالفت قرار گرفته تا طرح وزارت صمت برای افزایش تولید خودروها و کاهش قیمت‌ها. در این میان سرانجام پس از کش و قوس‌های فراوان مجوز افزایش ۱۸ درصدی قیمت‌ها اعلام شد که در این خصوص فعالان صنعت خودرو و برخی کارشناسان معتقدند به هیچ عنوان مطابق با وضعیت تورمی و شرایط تولیدکننده نبوده و کمک چندانی به حل و فصل مشکلاتشان نمی‌کند.

در واقع استدلال خودروسازان و کارشناسان این است که قیمت‌های درب کارخانه به هیچ عنوان با واقعیت‌های تولیدی آنها همخوانی نداشته و گفته می‌شود تولید خودرو امروز برای دو خودروساز بزرگ کشور بین ۳۰ تا ۵۰ درصد زیان ایجاد می‌کند. این زیان محصول قیمت‌گذاری دستوری و فشار روی خودروسازان است که منجر به افزایش زیان انباشته آنها به بیش از صد هزار میلیارد تومان و بدهی آنها به قطعه‌سازان به میزان ۳۶ هزار میلیارد تومان شده است. البته در مورد بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان از سوی برخی از فعالان این صنعت رقمی در حدود ۷۰ هزار میلیارد تومان نیز مطرح می‌شود؛ امری که گفته می‌شود وضعیت تولیدکنندگان قطعه را بسیار بغرنج کرده و حتی نایب‌رییس انجمن قطعه‌سازان چندی قبل رسما اعلام کرده بود که اگر به داد ما نرسید، نابود خواهیم شد.

در همین رابطه برآوردهای برخی از کارشناسان حاکی از آن است که هر گونه افزایش قیمت برای محصولات دو خودروساز کشور اگر زیر ۴۰ درصد باشد، زیان آنها را جبران نکرده و تنها به صورت موقت می‌تواند راه تنفسی مقطعی برای آنها بگشاید. در واقع از آنجا که هزینه تولید در ایران بالاست و به سبب ساختارهای نامناسب خودروسازان این هزینه‌ها افزایش بیشتری نیز می‌یابد، شواهد نشان می‌دهد که همچنان سیاست‌گذاری‌ها برای صنعت خودرو به روال سال‌های گذشته تکراری بوده و در این میان قیمت‌گذاری دستوری و الزام به افزایش تولید به جای اصلاح ساختارها و سازوکارهای ناکارآمد خودروسازی ادامه دارد.

■ فراخواندن وزیر صمت به مجلس

وزیر صمت اخیرا در تازه‌ترین اظهارنظر خود در خصوص صنعت خودرو اعلام کرده است: اصلاحات در قیمت بسیار کمتر از تورم بوده است. تورم کشور ما بالای ۴۰ درصد است ولی از ابتدای سال تا امروز تنها ۱۸ درصد افزایش قیمت خودرو را شاهد بوده‌ایم. به عبارتی اصلاح قیمت خودرو به میزان نصف مقدار تورمی بوده که در بازار و کالاها وجود دارد. این موضوع باعث می‌شود میزان گردش مالی در خودروسازی افزایش یابد و تا حدی از زیان آنها کاسته شود. همچنین این عوامل می‌تواند باعث افزایش تولید شود. امیدوارم که این ۲۶۰ هزار دستگاهی که تا پایان سال عرضه خواهد شد بازار را متعادل کند.

وی همچنین تصریح کرده با برنامه‌ای که تنظیم شده از این هفته به طور مرتب هر هفته در روزهای دوشنبه و سه‌شنبه پیش‌فروش خواهیم داشت، یعنی یک روز ایران‌خودرو و یک روز سایپا پیش‌فروش خواهند داشت، بنابراین تا پایان امسال بیش از صد و سی هزار دستگاه تحویل داده خواهد شد و به همین میزان هم برای سال آینده پیش‌فروش می‌شود.

این صحبت‌ها از سوی وزیر صمت در حالی مطرح شده که وی قرار است در جلسه کمیسیون صنایع پاسخگوی نمایندگان مجلس باشد. از سوی دیگر علی خضریان سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس نیز در گفت‌وگویی که با خبرگزاری ایسنا داشته ضمن انتقاد از افزایش ۱۸ درصدی قیمت خودروها، گفته است: افزایش مکرر قیمت خودرو بر بهای سایر کالاها نیز اثر روانی دارد و از این رو باید وزیر صنعت، معدن و تجارت نسبت به این موضوع پاسخگو باشد.

وی همچنین تاکید کرده است: باید میزان تاثیرگذاری بهای قطعه، دستمزد پرسنل، هزینه‌های بالاسری و غیره در قیمت تمام‌شده به‌طور شفاف مشخص شود. ناکارآمدی مدیریتی و بهره‌وری پایین این صنعت و نبود رقیب دلیل اصلی تداوم گرانی خودرو است حتی برنامه مشخصی ارائه نمی‌شود که به‌طور مثال تا سال آینده تولید افزایش می‌یابد و رشد بهای تمام‌شده خودرو مهار می‌شود. بنابراین مادامی که خودروسازان تولید خود را افزایش ندهند و با برنامه‌ریزی درست به دنبال کاهش قیمت تمام‌شده محصولات خود نباشند، بازار خودرو ساماندهی نمی‌شود و خودروسازان هر چند ماه یکبار با اکتفا به اینکه نرخ تورم رشد داشته، موافقت مسوولان را برای افزایش قیمت خودرو جلب می‌کنند و این چرخه باطل همچنان ادامه خواهد داشت و خودروسازان در بازار انحصاری کشور محصولات خود را گران می‌کنند.

در همین حال سوال دیگری که از وزیر صمت مطرح می‌شود این است که با توجه به مشخص بودن زیان انباشته خودروسازان در صورت‌های مالی آنها که ناشی از فشار قیمت‌گذاری دستوری است، افزایش تیراژ تولید با توجه به این زیاندهی از کدام منطق اقتصادی تبعیت می‌کند؟

■ مقاومت شورای رقابت

در همین راستا از جمله دیگر اظهارنظرهای صورت گرفته در خصوص صنعت خودرو و آشفته‌بازار آن مربوط به شورای رقابت است؛ شورایی که به عنوان یک نهاد بالادستی بیش از یک دهه مسوولیت قیمت‌گذاری خودرو را برعهده داشته و روند یک ماه گذشته نشان می‌دهد که عملا از گردونه قیمت‌گذاری خودرو کنار گذاشته شده است. امری که محسن بهرامی‌ارض‌اقدس به عنوان یکی از اعضای شورای رقابت اعلام کرده است: تا زمانی که قانون اصلاح نشود یا مصوبه سران سه‌قوا که ادعا می‌شود در مورد تغییر مسیر قیمت‌گذاری از شورا به ستاد تنظیم بازار بوده است به تایید مقام معظم رهبری نرسد که البته تاکنون هم ابلاغی به شورا نشده، هرگونه تصمیم‌گیری در رابطه با قیمت خودرو خارج از شورای رقابت فاقد وجاهت قانونی خواهد بود. این صحبت‌ها در شرایطی مطرح می‌شود که بسیاری از کارشناسان زیاندهی خودروسازان را ناشی از عملکرد شورای رقابت دانسته و معتقدند که دولت طبق قانون موظف به جبران زیان خودروسازان و سهامداران آن است، اما بهرامی در این رابطه مدعی است که زیان خودروسازان ناشی از عملکرد شورا نیست!

■ با این فرمان اصلاحات ممکن نیست

در واقع به گفته ناظران، صنعت خودرو در شرایطی گرفتار شده که از هر گوشه یک متولی خواستار اصلاح و ساماندهی به آن است، اما تمامی این متولیان تقصیر و وضعیت موجود را به دوش سایر عوامل انداخته و از قبول مسوولیت‌های ناشی از تصمیمات خود سر باز می‌زنند. به عنوان نمونه در شرایطی که اکثر سهام دو شرکت خودروسازی متعلق به اشخاص حقیقی و خصوصی است، دولت همچنان تصدی‌گری کامل خود را بر این صنعت حفظ کرده است. از طرف دیگر همچنان از میان طرح‌های مختلف برای ساماندهی به بازار به نظر می‌رسد که طرح تکراری و شکست‌خورده نزدیک کردن قیمت کارخانه به حاشیه بازار در دستور کار است. یعنی به جای اجرای یک دستورالعمل و سیاست مشخص، از هر طرح و برنامه‌ای قرار است یک گوشه آن اجرایی شود که این امر نیز بیشتر حاصل رقابت میان دستگاه‌های مختلف به منظور حذف یا اخذ کنترل بر این صنعت است. به همین دلیل به گفته تحلیل گران با توجه به تورم و افزایش هزینه‌های تولید، شاید افزایش ۱۸ درصدی کنونی قیمت‌ها بتواند یک راه تنفس برای خودروسازان ایجاد کرده و میزان تولید آنها را افزایش دهد، اما چند ماه بعد دیگر این ۱۸ درصد، تورم را پوشش نداده و نتیجه این می‌شود که خودروسازان دوباره در انتظار مصوبه افزایش قیمت‌ها بوده و از طرف دیگر شکاف قیمت‌های بازار با درب کارخانه روند صعودی بیشتری خواهد یافت؛ به طوری که که علاوه بر گران شدن خودرو در کارخانه، به میزان قابل توجهی قیمت‌ها نیز در بازار افزایش می‌یابد.

دیدگاه

در مراسم معارفه مدیرعامل جدید شرکت دخانیات مطرح شد

قرارداد ترکمانچای با دو شرکت خارجی

«جهان صنعت»- مراسم تودیع و معارفه مدیرعامل جدید و سابق شرکت دخانیات ایران برگزار شد؛ مراسمی که در آن محمد شیخان مدیرعامل جدید این شرکت تصریح کرد: شرکت دخانیات نقدینگی زیادی دارد، اما سهمش از بازار ۶-۵ درصد است؛ قراردادی که در سال ۸۱ با دو شرکت خارجی منعقد شد، بدتر از قرارداد ترکمانچای بود.

وی در بخشی از صحبت‌های خود اظهار کرد: نگاه ما برای حرکت به سمت آینده، نگاه شایسته‌سالاری و کار جهادی است. صنعت دخانیات کشور در زنجیره اول به بخش کشاورزی و کشت توتون گره خورده که متاسفانه با سیاست‌های غلط هر روز بخش کشاورزی را کوچک‌تر کردیم. همچنین در بخش تولید، بازار و فروش نیز باید اقدامات اساسی انجام دهیم.

مدیرعامل شرکت دخانیات ایران افزود: شرکت دخانیات ایران یک بنگاه تولیدی و اقتصادی است و زمانی این بنگاه ساخته خواهد شد که برای آن برنامه داشته باشیم. برنامه‌هایی را که تدوین کردم پس از اعمال نظرات کارشناسی بدنه شرکت عملیاتی خواهیم کرد.

وی ادامه داد: صنعت دخانیات از حجم بالای نقدینگی و پول برخوردار است، اما فقط پنج تا شش درصد بازار را در اختیار دارد. شیخان اظهار کرد: آنهایی که در سال ۸۱ بدون مطالعه علمی پای شرکت‌های خارجی را به صنعت دخانیات باز کرده‌اند، به کشور خیانت کرده و باید پاسخگو باشند که چرا با اقدامات خود، سهم زیادی از بازار را به خارجی‌ها داده‌اند. قراردادی که در دولت اصلاحات در حوزه دخانیات منعقد شد، بدتر از ترکمانچای بود.

مدیرعامل شرکت دخانیات ایران گفت: صنعت دخانیات باید مورد توجه همه قرار گیرد، زیرا زمانی می‌توانیم صنعتی قوی و مبتنی بر اقتصاد مقاومتی داشته باشیم که تولید داخل را حمایت کنیم. به گفته وی، آنهایی که در سال ۸۱ با شرکت‌های خارجی در حوزه دخانیات قرارداد امضا کردند، نمی‌دانستند که چه زخمی به بدنه شرکت دخانیات زدند و کمر شرکت را خم کردند، اما من قول می‌دهم که با توان بیشتر سهم بزرگ‌تری از بازار را در اختیار بگیریم.

■ افضلی: ۷۰ درصد بازار دخانیات در اختیار خارجی‌ها است

در ادامه این مراسم سیاوش افضلی مدیرعامل پیشین شرکت دخانیات ایران اظهار کرد: آخرین وظیفه هر مدیر این است که شرایط را به مدیر جدید انتقال دهد که ما این تجربیات دوره مدیریت خود را در یک دفترچه آماده کردیم و تحویل مدیر جدید خواهیم داد. افضلی ادامه داد: به دلیل حواشی و ضربه‌هایی که به این شرکت خورده بود، ناامیدی در سراسر شرکت موج می‌زد، از این‌رو برای توسعه تولید و بازار نیاز به همکاری همه بدنه شرکت داشتیم و باید اعتماد ایجاد می‌کردیم، بنابراین استراتژی اصلی این بود که اعتماد ایجاد کنیم و سهم خود از بازار را توسعه دهیم.

مدیرعامل پیشین شرکت دخانیات ایران گفت: در حال حاضر در حوزه تولید بیشتر مجتمع‌ها را فعال کردیم و مجتمع خوی نیز تا ماه بعدی فعال خواهد شد. همچنین ماشین‌آلات جدیدی که پنج، شش سال پیش خریداری شده اما راه‌اندازی نشده بودند، از هفته گذشته فعال شده و مورد استفاده قرار خواهند گرفت.

افضلی تاکید کرد: نکته اصلی این است که باید درک مشترکی در بدنه شرکت دخانیات و سهامداران ایجاد شود، زیرا در غیر این صورت سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ها دقیق و علمی جلو نخواهد رفت. به عنوان مثال یک زمانی صندوق بازنشستگی فولاد از شرکت دخانیات خواست که یک ماه حقوق کارکنان صندوق به میزان حدود ۱۶۰ میلیارد تومان را واریز کند که امری نشدنی بود، بنابراین رسیدن به نقطه مشترک امر بسیار مهمی است.

وی گفت: در آبان امسال یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ و در ماه جاری نیز یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون نخ سیگار تولید شده که بیانگر تحقق ۱۰۲ درصدی برنامه‌های ما است. اگرچه در بازار سیگار سوداگری ایجاد شده و قیمت‌ها به صورت مضاعف بالا می‌روند، اما تاب‌آوری خود را حفظ کرده‌ایم.

مدیرعامل پیشین شرکت دخانیات ایران اظهار کرد: در حال حاضر ۷۰ درصد بازار در اختیار دو شرکت خارجی است که به نوعی برای بازار تصمیم‌گیر نیز شده‌اند؛ این مساله در هیچ کجای دنیا وجود ندارد.

■ حواشی شرکت دخانیات بسیار زیاد بود

از سوی دیگر حسین عامریان مدیرعامل صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد که در مراسم دیروز حضور داشت، گفت: شرایط دخانیات به این صورت نیست که پله‌پله آن را پیش ببریم، بلکه نیاز است یک جهشی در این صنعت ایجاد شود تا شرایط بهتری را رقم بزنیم.

وی با بیان اینکه صنعت دخانیات نیاز به یک فکر نو دارد، گفت: به دنبال این نیستیم که منش کنونی را ادامه دهیم بلکه باید با استفاده از تجربه گذشته، فکر جدیدی را به کار ببریم. اصلاح بذر، افزایش تولید، تشویق توتون‌کاران، توجه به تولید داخل و مدیریت فضای رقابتی از جمله اقداماتی است که باید انجام شود. در حال حاضر رقبای ما با هم متحد شده‌اند تا شرکت دخانیات کار نکند و در نهایت بسته شود.

وی افزود: در دولت قبلی کسی که می‌خواست کاری کند باید روی مین می‌رفت و ممکن بود از پشت هم خنجر بخورد، اما در دولت سیزدهم نباید این اتفاقات بیفتد، زیرا همه می‌خواهند کار کنند.

عامریان تصریح کرد: انتظار از دولت سیزدهم این است که ایرادات دولت قبلی را نداشته باشد و شأن دخانیات را برگرداند.

مدیرعامل صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد گفت: ما از صنعت دخانیات حمایت خواهیم کرد و این شرکت باید وضعیت سوددهی خود را اصلاح کند. افق تولید برای امسال ۱۲ میلیارد نخ است که باید با قوت بیشتری این رقم را افزایش دهیم. متاسفانه حواشی بسیار زیادی اطراف شرکت دخانیات بود که اگر این حواشی نبود، شاید این شرکت می‌توانست ۲۰ میلیارد نخ نیز تولید کند. آقای افضلی (مدیرعامل سابق شرکت دخانیات) تنها به میدان آمده بود.

وی خاطرنشان کرد: نباید درگیر بدبستان‌های سیاسی شویم. باج نخواهیم داد و کار را آن طور که صحیح است، انجام خواهیم داد. باید به فکر تامین بازارهای داخلی و خارجی باشیم. نیاز است یک اصلاح ساختاری در مجموعه رخ دهد که با توانایی‌هایی که در آقای شیخان مدیرعامل جدید شرکت دخانیات سراغ داریم، صفحه جدیدی برای صنعت دخانیات ایران رقم خواهد خورد.

ادامه دیدگاه

ادامه تراژدی قیمت دستوری خودرو

در این مجال جا دارد به آنالیز اثرات این تصمیم بر این صنعت و به تبع آن روند بازار خودرو پرداخته شود.

مطلب نخست در خصوص این تصمیم‌گیری ادامه نظام دستوری قیمت‌گذاری روی این کالاست. نفس تعیین سقف و کنترل قیمت بنا بر تجربیات مجرب در تمام دنیا منجمله کشور خودمان نمی‌تواند اثر موثری روی هیچ کالایی از جمله خودرو بگذارد و بالعکس باعث افزایش قیمت در سطح بازار سیاه خواهد شد. دلیل این امر نیز کاملا مبرهن است زیرا تعیین قیمت یک کالا نیازمند بررسی دقیق تمامی مؤلفه‌های اثرگذار روی آن کالا و به عبارت دیگر مهندسی قیمت به صورت علمی است تا با محاسبه قیمت تمام‌شده و در نظر گرفتن سود منطقی بهای خودرو محاسبه و اعمال شود. ولیکن در این روش به کرات آزموده‌شده اخیر، صرفا روی یک عدد ثابت ۱۸ درصدی تکیه شده و همین امر نه‌تنها باعث کاهش قیمت نخواهد شد، بلکه سیگنالی جهت افزایش قیمت در سطح بازار تلقی شده و به احتمال زیاد شاهد روند صعودی قیمت در بازار خواهیم بود. همچنین با توجه به اینکه این مقدار افزایش جوابگوی هزینه‌های خودروسازان نبوده و ولع بازار به دلیل اختلاف قیمت مابین کارخانه و بازار آزاد رو به فزونی است صرفا شاید قدری از روند افزایشی زیان انباشته آنان را کاسته و زمان به بن‌بست رسیدن این صنعت را برای مدت نه‌چندان دراز به تاخیر اندازد.

از طرف دیگر با توجه به افزایش نرخ ارز در هفته‌های اخیر که حدودا ۱۵ درصد است سایر مولفه‌های تولید از قبیل مواد اولیه افزایشی بیش از این مقدار را تجربه کرده و خواهد کرد که اثرات این افزایش ۱۸ درصدی را نیز خواهد بلعید. لذا به نظر می‌رسد وضع این عدد صرفا به منظور کاهش فشار روانی در برابر درخواست خودروسازان و قطعه‌سازان است تا یک روش مدلل علمی و عملی و تنها از زیان انباشته خودروسازان نمی‌کاهد بلکه باعث افزایش آن خواهد شد.

یکی دیگر از مشکلات خودروسازان به دلیل بحران نقدینگی مواجهه آنان با حجم بالای مطالبات قطعه‌سازان است که با این افزایش هیچ گشایش محسوسی در راستای مطالبات پیمانکاران به وقوع نخواهد پیوست زیرا با افزایش نرخ ارز و مؤلفه‌های تولید قطعا قطعه‌سازان درخواست افزایش قیمت را مطرح خواهند کرد و کماکان شاهد تحلیل روزافزون این صنعتگران خواهیم بود و مشکلات بر جای خود باقی خواهند ماند. حال جای این سوال باقی است که با این ادامه اعمال استراتژی قیمت دستوری «ضرر و زیان واردشده به صنعتگران این حوزه از کدام محل پرداخت خواهد شد؟ آیا تولید یک کالا از سوی یک واحد صنعتی خصوصی به عنوان قطعه‌ساز» نه‌تنها بدون سود بلکه با ضرر منطقی و ادامه‌دار است؟

در این راستا ممکن است برخی صنعتگران به منظور وصول مطالبات خود با کارفرمایان بالادستی تا مدت محدودی به صورت کج‌دار و مریز طی طریق کنند ولیکن باید مطمئن باشیم این روند مستمر نبوده و در صورت ادامه همین مسیر نه‌چندان طولانی نیز شاهد کاهش کیفیت بوده و متاسفانه زنجیره تامین خودروسازان با مشکلات عدیده‌ای منجمله تامین قطعات از سوی قطعه‌سازان مابه‌ازای دریافت مطالبات (و یا اصطلاحا گروکشی) در نظام تامین خواهیم بود تا قطعه‌سازان به مرور بتوانند حداقل مانع از افزایش حجم مطالبات خود از خودروسازان شوند. بدیهی است در چنین فضایی هیچ‌گاه افزایش تیراژ به دلیل نقصان در زنجیره تامین رخ نخواهد داد و قاعدتا بدون افزایش تیراژ خودرو امید بستن به تعادل مابین عرضه و تقاضا آرزویی واهی است. لذا تنها راه‌حل این معضل در گام نخست برچیدن نظام قیمت دستوری و تعیین قیمت خودرو به صورت منطقی و در مرحله بعد کاهش معنادار تعرفه واردات خودروهای اقتصادی برای استفاده عامه جامعه (نه خودروهای لوکس و تجملاتی) متناسب با نیاز بازار خواهد بود. البته در خصوص واردات خودرو می‌توان در قالب تاسیس شرکت‌هایی با مشارکت مردمی بدون انتقال ارز اقدام کرد تا ارز خانگی افراد نیز در چرخه درست اقتصادی قرار گیرد.

پرواضح است اگر فاصله بین قیمت خودروی تولیدی در کارخانه و بازار سیاه روند کاهشی داشته باشد تقاضای کاذب برای این کالا کم شده و مسلما با کاهش تقاضا قیمت‌ها روند نزولی به خود خواهد گرفت. از طرف دیگر واردات خودروهای اقتصادی با نظام واردات صحیح و صرفا به مقدار مورد نیاز و متناسب با تقاضا ولع بازار را کاهش داده و طی گذشت مدتی ضمن اینکه دست دلالان این حوزه کوتاه می‌شود مردم نیاز خود را بنا به تشخیص خود از خودروسازان داخلی و یا خودروهای وارداتی به صورت مختارانه تامین می‌کنند و این کشتی متلاطم رفته‌رفته به ساحل آرامش خواهد رسید.

* کارشناس صنعت خودرو

دیدگاه

ارجحیت افغانستان برای سرمایه‌گذاری معدنی

«جهان صنعت»- در حال حاضر افغانستان می‌تواند مواد اولیه معدنی ایران را تامین کند تا در داخل کشور فرآوری و با توجه به دسترسی به آب‌های گرم، صادر شود. در واقع این موضوع هم به نفع افغانستان و هم به نفع ایران است. این در حالی است که افغانستان به لحاظ مسافتی گزینه مناسب‌تری نسبت به قزاقستان یا دیگر کشورهایی که در این خصوص پیشنهاد می‌شوند، است.

در این باره بهرام شکوری عضو اتاق بازرگانی ایران اظهار کرد: افغانستان می‌تواند مواد اولیه ما را تامین کند و ما آنها را در داخل کشور فرآوری کنیم و با توجه به دسترسی‌ای که به آب‌های گرم داریم بتوانیم آن را صادر کنیم.

او در مورد خبر منتشرشده از وزارت صمت مبنی بر واردات سنگ‌آهن و دیگر مواد اولیه معدنی از سه کشور قزاقستان، ونزوئلا و پاکستان در قبال صادرات به این کشورها اظهار کرد: طبیعتا اگر در آینده بخواهیم چشم‌انداز تولید ۵۵ میلیون تن فولاد را داشته باشیم باید بخش عمده‌ای از توسعه را به سواحل جنوبی منتقل کنیم. با مصرف داخلی ۲۷ میلیون تن فولادی که داریم، با چشم‌انداز ۵۵ میلیون تن تولید حدود ۱۸ میلیون تن را باید صادر کنیم.

وی افزود: اگر بخواهیم به این هدف برسیم باید در سواحل جنوبی و در کنار آب، کارخانه‌های فولاد را ایجاد کنیم. این موضوع چند دلیل عمده دارد: اول اینکه بتوانند محصول خود را بفروشند و هزینه‌های حمل‌ونقل کمتری بپردازند، دلیل دوم این است که بتوانند مواد اولیه خود را که سنگ‌آهن است از دیگر کشورها با کمترین هزینه تامین کنند و سوم اینکه آب خود را تامین کنند. در نتیجه نیازمند واردات سنگ‌آهن در آینده خواهیم بود.

عضو اتاق بازرگانی ایران توضیح داد: اگر بنا باشد این واردات از کشورهای CIS انجام شود با اینکه عملی است اما مشکلی در شمال شرق کشور برای تامین سنگ‌آهن نداریم، چراکه معادن سنگ‌آهن کشور در این منطقه مواد اولیه کارخانه‌های فرآوری سنگ‌آهن را تامین می‌کنند. ما باید برای صادرات به فکر تامین سنگ‌آهن باشیم که می‌تواند از طریق دریایی به دست ما برسد.

وی در ادامه با اشاره به معادن افغانستان و ارجح دانستن این کشور نسبت به کشورهای مورد اشاره گفت: یکی از کشورهایی که به ما نزدیک است و پتانسیل معدنی بالایی دارد، افغانستان است. افغانستان به آب هم دسترسی ندارد و بخش بزرگی از معدن سنگان هم در افغانستان است. بنابراین یکی از کشورهایی که باید در حوزه معدن در آن سرمایه‌گذاری کنیم افغانستان است.

به گزارش ایلنا، شکوری اضافه کرد: افغانستان می‌تواند مواد اولیه ما را تامین کند و ما در داخل کشور فرآوری کنیم و با توجه به دسترسی‌ای که به آب‌های گرم داریم بتوانیم آن را صادر کنیم. این موضوع هم به نفع افغانستان و هم به نفع ایران است. بنابراین افغانستان گزینه مناسب‌تری نسبت به قزاقستان یا دیگر کشورهای مورد اشاره است، چراکه مسافت زیادی برای رسیدن مواد اولیه به کشور ما دارند.

مدیر کل طرح و برنامه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور هشدار داد

زنگ خطر تامین منابع معدنی صنایع

گروه معدن- در حال حاضر نکته حیاتی برای کشور در حوزه اکتشاف ذخایر معدنی، وجود محدودیت جدی در ذخایر کشف‌شده به نسبت تولید و مصرف صنایع است.

کارشناسان باور دارند که امروز نوعی آمیختگی نامناسب در فعالیت‌های حاکمیتی و نوع سرمایه‌گذاری در حوزه معدن به وجود آمده که نتیجه آن عدم کشف ذخایر بزرگ در کلاس جهانی، دوباره کاری‌های غیرعلمی و صرف منابع مالی هنگفت به‌صورت غیرهدفمند است و در نهایت شاهد دستاورد چشمگیری نخواهیم بود.

گفته می‌شود در شرایط فعلی مبنای تمام برنامه‌ریزی‌ها باید در زمینه تولید اطلاعات پایه حاکمیتی و اکتشاف منابع جدید و توجه به این مقوله در قالب طرح پایش ذخایر معدنی و اکتشاف هدفمند باشد. کارشناسان در این عرصه از وجود منابع مناسب مالی، نیروی انسانی متخصص کافی در بخش دولتی و خصوصی و همچنین تجهیزات و فناوری‌های به‌روز سخن می‌گویند.

در ادامه با اینکه ایران از لحاظ سرزمینی، تنوع خاستگاه‌های زمین‌شناسی و وجود ذخایر معدنی موقعیت منحصر به‌فردی در منطقه دارد اما این مهم از دید تصمیم‌سازان و برنامه‌ریزان مغفول مانده و به نوعی شاهد هستیم که بدنه حاکمیت روزبه‌روز ضعیف‌تر می‌شود. با این حال گفته می‌شود که با توجه مناسب و صرف منابع هدفمند می‌توان تحول بزرگی در این حوزه رقم زد.

در این رابطه رضا جدیدی مدیر کل طرح و برنامه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور تصریح کرد: با ادامه روند کنونی و همچنین با توجه به زمانبر بودن فرآیند اکتشاف تا بهره‌برداری از معدن این امر مناسب به نظر نمی‌رسد و این زنگ خطری است برای آینده تامین منابع معدنی مورد نیاز صنایع کشور که هرچه زودتر باید چاره‌اندیشی شود.

■ ریسک سرمایه‌گذاری بالاست

مدیر کل طرح و برنامه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با تاکید بر اینکه به‌طور معمول در تمامی کشورهای توسعه‌یافته مقوله اکتشاف اولیه و تولید اطلاعات پایه بر عهده سازمان‌های زمین‌شناسی و در زمره فعالیت‌های حاکمیتی است، افزود: در این مرحله ریسک سرمایه‌گذاری بالا و جذابیت سرمایه‌گذاری برای بخش خصوصی جهت تولید اطلاعات ناچیز و حتی نامعقول است.

به گفته وی در کشور ما طی سالیان اخیر و با توجه به ظهور شرکت‌های قدرتمند دولتی-خصوصی با قدرت مالی و منابع کافی، نوعی آمیختگی نامناسب در فعالیت‌های حاکمیتی و نوع سرمایه‌گذاری به وجود آمده که نتیجه آن عدم کشف ذخایر بزرگ در کلاس جهانی، دوباره کاری‌های غیرعلمی و صرف منابع مالی هنگفت به‌صورت واگرایانه و غیرهدفمند بوده است. جدیدی در ادامه تصریح کرد: به دلیل نبود مدیریت مناسب در روند برنامه‌ریزی کشور در حوزه زمین‌شناسی، اکتشاف و معدنکاری، بدنه حاکمیت روزبه‌روز ضعیف‌تر شده و اکنون به مرحله‌ای نزدیک می‌شویم که اطلاعات پایه مورد نیاز کشور در حوزه زمین‌شناسی به عنوان لازمه توسعه زیرساخت‌های عمرانی، شهری، تاسیسات بزرگ عمرانی و شریان‌های حیاتی و همچنین اطلاعات به‌روز پایه در اکتشاف ذخایر معدنی کشور به‌ویژه ذخایر پنهان و کشف‌نشده موجب شکل‌گیری محدودیت‌های جدی زیرساختی و معدنی شده است.

برای بهبود وضعیت کشف، تولید و عرضه محصولات معدنی در کشور اقداماتی باید صورت گیرد که از مهم‌ترین راهکارهای بهبود این مساله در کشور می‌توان به مواردی همچون لزوم تغییر نگاه حاکمیت اشاره کرد. کارشناسان باور دارند این روزها تصمیماتی که در بخش معدن از جانب حاکمیت گرفته می‌شود بسیار وحشتناک است، گویی که می‌خواهند معدنکار را اذیت کرده و دست و پای او را ببندند. این مساله نه تنها باعث شفافیت و بهبود فضای کسب‌وکار نمی‌شود بلکه تنها باعث خرابی خواهد شد.

■ امکان ورود سرمایه به حوزه اکتشاف و تولید اطلاعات پایه

جدیدی خاطرنشان کرد: نبود امکان تامین منابع مالی سازمان‌های حاکمیتی دولتی و نبود ظرفیت قانونی مشارکت با سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در فرآیند تولید اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اکتشافی است که تعریف و طراحی مدل‌های بُرد-بُرد برای بدنه دولت و بخش خصوصی در این روند ضروری به نظر می‌رسد. مدیر کل طرح و برنامه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور از رایزنی‌های گسترده سازمان متبوع خود طی سال‌های اخیر خبر داد و گفت: امکان ورود سرمایه و تامین منابع مالی به حوزه اکتشاف و حتی تولید اطلاعات پایه زمین‌شناسی و شناسایی ذخایر جدید معدنی وجود دارد که لازمه آن تعریف قوانین، منابع مالی پایدار و ظرفیت‌های قانونی جذب سرمایه از سوی بخش خصوصی و بنگاهای اقتصادی است.

به گفته وی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور طی مطالعات گسترده خود و همچنین در نظر گرفتن پارامترهای آمایش سرزمین و در راستای استفاده بهینه از توان سرزمینی به وجود تیپ‌های متنوع اکتشافی و معدنی در کشور یقین دارد که لازمه بالفعل کردن آن، اکتشاف هدفمند و پیشرفته در این حوزه است.

■ نقش پررنگ نیروی متخصص

با توجه به اینکه بخش معدن با کمبود شدید در نیروی متخصص کارگری مواجه است، اگر این عارضه ادامه پیدا کند می‌تواند مشکلات زیادی را برای کشور ایجاد کند. در این رابطه جدیدی گفت: آمار رو به افول دانشجویان و فارغ‌التحصیلان حوزه زمین‌شناسی و معدن از جمله مواردی است که باید به آن توجه شود، چراکه پیامد این امر از بین رفتن حلقه آغازین و نیروی محرکه بخش معدن و زمین‌شناسی است؛ مساله‌ای که به دست آوردن آن در آینده دشوار است.

مورد دیگری که جدیدی در قالب چالش نیروی انسانی به آن اشاره کرد بحث بازنشستگی و خروج نیروهای متخصص حوزه معدن و زمین‌شناسی بود. او در این باره گفت: متاسفانه این مساله رو به افزایش است و هیچ جایگزینی هم ندارد که نتیجه آن کاهش ظرفیت جذب نیروهای متخصص در دو بخش خصوصی و دولتی است. او به عنوان پیامد این امر گفت: خروج تدریجی و کمبود نیروی انسانی متخصص جهت شناسایی و بهره‌برداری از معادن باعث اضمحلال چرخه حاکمیت معدنکاری می‌شود.

■ نگاهی به پتانسیل‌های کشور

ایران دارای ۸۱ نوع از انواع مختلف مواد معدنی است. ذخایر اثبات‌شده سنگ‌آهن ایران به مقدار ۲/۷ میلیارد تن (هشت دهم درصد کل ذخایر جهان) و ذخایر سنگ معدن مس به مقدار ۲/۶ میلیارد تن (چهاردهم درصد از ذخایر جهانی) است. ایران همچنین دارای ۱۱ میلیون تن روی (چهار درصد از ذخایر جهانی) است.

کل ذخایر اثبات‌شده معادن ایران در حدود ۶۰ میلیارد تن برآورد شده که با اجرای اولویت نخست اکتشافی کشور در گستره‌ای به مساحت ۵۰۰ هزار کیلومتر مربع، انتظار می‌رود به بیش از ۱۰۰ میلیارد تن برسد. از این رو بخش معدن و صنایع معدنی یکی از حوزه‌های مهم و اثرگذار در تولید و تجارت کشور به شمار می‌آید.

در ادامه جدیدی با اشاره به اینکه با توجه به وجود ذخایر بزرگ معدنی در کشورهای همسایه و نحوه مواجهه آنها با استفاده درست از منابع‌شان به خوبی نمایان است، افزود: ایران از لحاظ سرزمینی، تنوع خاستگاه‌های زمین‌شناسی و وجود ذخایر معدنی موقعیت منحصربه‌فردی در منطقه دارد که تاکنون از دید تصمیم‌سازان و برنامه‌ریزان مغفول مانده که با توجه مناسب و صرف منابع هدفمند می‌توان تحول بزرگی در این حوزه رقم زد.

وی ضمن اشاره به مطالعات صورت گرفته در خصوص نقش چرخه معدنکاری در تولید ناخالص ملی کشورها و مقایسه آن با کشورمان تصریح کرد: در مقایسه با ۱۹۱ بیلیون دلار تولید ناخالص ملی سال ۲۰۲۰ میلادی، نقش معدن در این پارامتر چیزی در حدود ۰/۸ درصد است که با توجه به پتانسیل‌های طبیعی موجود و ظرفیت‌های بالقوه عدد قابل قبولی نبوده و انتظار بیشتری از آن داریم.

خبر

تولید بیش از ۷۱۰ هزار تن فولاد در چادرملو

«جهان صنعت»- شرکت چادرملو موفق شد از ابتدای امسال تا پایان شانزدهمین روز از آذرماه ۷۱۰ هزار و ۳۶۲ تن فولاد تولید کند.

مجموع فروش فولاد این شرکت در مدت یاد شده ۶۲۸ هزار و ۳۰۲ تن بود. در این مدت ۲ میلیون و ۵۸۹ هزار و ۱۷۸ تن گندله در شرکت تولید و یک میلیون و ۱۱۴ هزار و ۲۳۳ تن از آن به فروش رفت. همچنین تولید آهن اسفنجی در چادرملو تا پایان شانزدهمین روز از آذر ماه یک میلیون و ۶۲ هزار و ۱۰۰ تن بود. با این حال، در مدت یاد شده در مجموع ۸۹۷ هزار و ۷۴۸ تن آهن اسفنجی در چادرملو مصرف شد.

مشکل حلقه آهن اسفنجی تهدیدی برای تولید فولاد

دنیای معدن- کمبودبرق و گاز در سال جاری بزرگ‌ترین ضربه را به تولید صنعت فولاد وارد کرده است، این در حالی است که ظرفیت‌های نصب‌شده به هدف ۱۴۰۴ نزدیک می‌شود اما بهره‌برداری از آن‌ها به طور کامل جای سوال دارد. از سویی دیگر عدم توازن در زنجیره به دلیل کاهش تولید در برخی حلقه‌ها، قیمت افزایشی خواهد شد.

سید رضا شهرستانی عضو انجمن فولاد، درباره مشکل پیش‌آمده در حلقه «آهن اسفنجی» اظهار کرد: به علت بحران انرژی که در حوزه گاز در آستانه وقوع است، توازن زنجیره برهم خورده و قیمت آهن اسفنجی به شدت افزایش یافته و دیگر توجیهی برای تولید به ویژه برای بخش خصوصی وجود ندارد.

وی ادامه داد: در حال حاضر تولید با ۲ هزار تومان زیان در هر کیلو همراه است و این موضوع با برنامه وزارت صمت برای عرضه در بورس می‌تواند مشکلات دیگری را به همراه داشته باشد.

به گفته شهرستانی، در حال حاضر تمام شمش تولیدی در بورس عرضه می‌شود و در سه هفته اخیر قیمت شمش سه درصد کاهش داشته اما در مقابل آهن اسفنجی به صورت قطره‌ای عرضه می‌شود.

وی تصریح کرد: اگر به دنبال توازن هستیم باید در مقابل عرضه ۱۰۰ درصدی شمش به میزان ۱۲۰ درصد آهن اسفنجی عرضه شود زیرا برای تولید ۱۰۰ کیلوگرم شمش نیازمند ۱۲۰ کیلوگرم آهن اسفنجی هستیم.

شهرستانی تاکید کرد: اگر چنین اتفاقی رخ ندهد متاسفانه شاهد تعطیلی حداقل ۱۱۰ شرکت در بخش خصوصی و بیکاری هزاران نفر خواهیم بود.

وی اظهار کرد: البته راه دیگری نیز وجود دارد و آن برگشت به استفاده از فرمول قیمت‌گذاری بر مبنای شمش فولاد خوزستان است، روشی که ۱۰ سال از آن استفاده می‌شد اما در دوره قبلی وزارت صمت متوقف شد. در این روش قیمت آهن اسفنجی ۵۰ درصد قیمت شمش خوزستان محاسبه می‌شد.

شهرستانی به دنیای معدن گفت: پس از توقف این روش، وزارت صمت به سراغ شیوه‌نامه فولاد رفت و در مقابل مجلس نیز طرح فولاد را در دستور کار قرار داد. اما متاسفانه این طرح اشتباه است و بازگشت به روش گذشته بهترین تصمیم در شرایط فعلی است.

وی تاکید کرد: در صورتی که هیچ یک از دو راهکار اعلام شده استفاده نشود، در سال آینده شش میلیون تن تولید فولاد کاهش خواهد یافت. درنتیجه وزارت صمت باید توجه ویژه به این موضوع داشته باشد.

۱۱ معدن جدید در چهارمحال و بختیاری فعال شد

دنیای معدن- معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال و بختیاری گفت: در حال حاضر ۱۱۲ معدن فعال وارد چرخه تولید شده و زمینه اشتغال برای ۹۹۷ نفر فراهم شده است. مهرداد قاسمی با اشاره به ظرفیت اشتغال‌زایی معادن، گفت: در سال جاری ۹ معدن متروکه و دو معدن با صدور مجوز بهره‌برداری جدید، به معادن فعال چهارمحال و بختیاری افزوده شد.

وی افزود: بر این اساس از ۱۵۴ پروانه بهره‌برداری صادر شده در حوزه معادن استان، ۱۱۲ معدن فعال و وارد چرخه تولید شده است و زمینه اشتغال برای ۹۹۷ نفر فراهم شد. به گفته وی، امسال سه میلیون و ۸۷۴ تن مواد معدنی در استان استخراج شده است که در مقایسه با سال گذشته افزایش داشته است.

مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت مطرح کرد؛

راه توزیع عادلانه سود در کل زنجیره فولاد

کالا خبر- توازن در زنجیره فولاد از موضوعات مهمی است که از سوی وزارت صمت دنبال می‌شود و در ادامه تلاش می‌کند با عرضه کامل زنجیره فولاد در بورس کالا قیمت‌ها را شفاف و توزیع سود را عادلانه کند.

سیف‌اله امیری مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت درباره تغییر عنوان معاونت معدنی و تاثیر آن بر رویکردهای اجرایی وزارت صمت برای بخش معدن و صنایع معدنی اظهار کرد: معاونت قبلی به قوت خود باقی است تنها بحث فرآوری مواد به آن اضافه شده است.

وی افزود: در بخش اضافه شده مدیریت برخی کالاها همچون پتروشیمی به این قسمت انتقال داده می‌شود. بعید است تغییرات خاصی در معاونت معدنی در رویکردها ایجاد شود.

مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت همچنین با اشاره به موضوع صدور مجوزها بیان کرد: توازنی را که برای زنجیره فولاد و افق ۱۴۰۴ در اختیار داریم همچنان برقرار است. اگر کسی به دنبال مجوز جدید است باید خوراک را داشته باشد. در غیر این صورت به هیچ عنوان مجوز برای آنها صادر نمی‌شود.

اما موضوع دیگری که وزارت صمت به دنبال آن است، بحث رفع محدودیت‌های گازی برای تولیدکنندگان فولاد بوده تا بتوانند تولید در زمستان را با کمترین چالش پیش ببرند.

وی همچنین با اشاره به تعامل وزارت صمت و نفت برای رفع محدودیت‌های گازی برای فولادی‌ها در زمستان، اظهار کرد: تقسیم‌بندی‌هایی درباره سوخت انجام و به وزارت نفت ابلاغ شده تا واحدهای سیمانی و فولادی کمترین آسیب را از این موضوع ببینند.

بین الملل

نرخ جدید جهانی فولاد و سنگ‌آهن

معدن ۲۴ - قیمت سنگ‌آهن ۶۲ درصد در چین در روز جمعه با ۴/۱۰ دلار کاهش ۱۰۲/۶۰ دلار معامله شد. سنگ‌آهن عیار ۶۵ درصد نیز با ۲/۴۵ دلار کاهش ۱۲۲/۴۵ دلار معامله شد. همچنین شمش فولاد در چین با ۲/۹۸ دلار کاهش ۶۸۷ دلار معامله شد. در این میان شمش روی با ۱۸/۵۰ دلار کاهش ۳۳۳۱ دلار قیمت خورد. همچنین زغال‌سنگ بدون تغییر دلار کاهش ۳۲۷ دلار معامله شد.

بازار جهانی

منتظر کاهش قیمت طلا نباشید

«جهان صنعت»-نظرسنجی هفتگی کیتکونیوز نشان داد تحلیلگران وال استریت بر این باور هستند که قیمت طلا هفته جاری هنگامی که بانک مرکزی آمریکا تسریع روند تعدیل برنامه خرید اوراق قرضه را اعلام کند، بعید است کاهش پیدا کند.

در نظرسنجی هفته جاری کیتکونیوز از تحلیلگران وال‌استریت، ۱۳ نفر شرکت کردند و از میان آنها ۴۶ درصد به افزایش قیمت طلا رای دادند و به همین تعداد نظر خنثی داشتند و هشت درصد هم به کاهش قیمت طلا رای دادند.

در این بین، ۱۰۳۹ نفر در نظرسنجی آنلاین کیتکونیوز از سرمایه‌گذاران خُرد شرکت کردند که از میان آنها ۵۳/۶ درصد به افزایش قیمت طلا و ۲۳/۹ درصد به کاهش قیمت طلا رای دادند در حالی که ۲۲/۵ درصد نظری نداشتند.

رویداد مهم هفته جاری نشست سیاست پولی بانک مرکزی آمریکا خواهد بود. بازارها پس از اظهارات جروم پاول، رییس فدرال‌رزرو تا حدودی روی تسریع روند تعدیل تدابیر محرک مالی بانک مرکزی آمریکا حساب باز کرده‌اند. پاول هفته گذشته لحن جدی در خصوص تحکیم سیاست پولی داشت و گفت زمان آن رسیده که واژه موقتی را در توصیف تورم حذف کنیم. در معاملات روز جمعه بازار آمریکا، هر اونس طلا با هشت دلار و ۱۰ سنت معادل ۰/۵ درصد افزایش، در ۱۷۸۴ دلار و ۸۰ سنت بسته شد و در مقایسه با قیمت نهایی ۱۷۸۳ دلار و ۹۰ سنت هفته پیش، اندکی افزایش داشت.

سرمایه‌گذاران هفته گذشته منتظر جدیدترین آمار تورم آمریکا بودند که عامل تعیین‌کننده در آستانه نشست سیاست پولی بانک مرکزی آمریکا به شمار می‌رفت. آمار نوامبر نشان داد قیمت مصرف‌کننده آمریکا با سریع‌ترین روند سالانه در حدود ۴۰ سال اخیر افزایش پیدا کرده و ۶/۸ درصد رشد کرده است. با این حال این تغییر ماهانه کمتر از اکتبر بود و با ۰/۸ درصد رشدی که داشت به بازارها این امیدواری را داد که فشارهای قیمت به اوج خود رسیده است.

فیلیپ استرایبل، استراتژیست ارشد بازار در شرکت «بلو لاین فیوچرز» در گفت‌وگو با کیتکونیوز اظهار کرد: من نسبت به قیمت طلا خوش‌بین هستم. همه می‌دانند بانک مرکزی

آمریکا چه اقدامی می‌خواهد انجام دهد و انتظارات تورمی تعدیل خواهد شد. بازده اوراق قرضه پایین‌تر می‌رود و شاخص دلار ملایم‌تر می‌شود. طلا در مقطع فعلی در موقعیت بهتری قرار داد. همین وضعیت مشابه برای نقره دیده می‌شود.

آدریان دی، رییس شرکت مدیریت دارایی «آدریان دی» به کیتکونیوز گفت: تورم به بالاترین حد از سال ۱۹۸۲ رسیده و سرمایه‌گذاران در آستانه بازگشت به سمت طلا برای حفظ دارایی قرار دارند. سرمایه‌گذاران بیشتری درمی‌یابند تورم واقعی است و مدت طولانی‌تری از تصور قبلی استمرار خواهد داشت و بانک مرکزی آمریکا، بانک مرکزی اروپا و بانک‌های مرکزی بزرگ دیگر در مبارزه با این پدیده که باور ندارند وجود دارد، عقب هستند. دنیل پاویلونیس، کارگزار ارشد کالای شرکت «آر جی او فیوچرز» اظهار کرد: در نهایت بانک مرکزی آمریکا نمی‌تواند اقدامی کند و پیش از افزایش نرخ‌های بهره، باید اجازه دهد اقتصاد داغ شود. اقتصاد آمریکا همچنان پول بیشتری چاپ خواهد کرد و تورم بالاتر می‌رود. اما بانک مرکزی آمریکا نمی‌خواهد کاری کند که بازار سهام آمریکا متلاطم شود. بنابراین برای افزایش نرخ‌های بهره در سال آینده مردد خواهد بود. به گزارش ایسنا، دارین نیوسام، رئیس شرکت «دارین نیوسام آنلایز» به کیتکونیوز گفت: مقاومت اولیه طلا هفته جاری در سطح ۱۷۹۴ دلار دیده می‌شود. به محض شکسته شدن این سطح، مقاومت بعدی در ۱۸۰۸ دلار قرار دارد. مارک چندلر، مدیر کل شرکت «بانوک برن گلوبال فارکس» یکی از تحلیلگرانی بود که به افزایش قیمت طلا بدبین بود و دلیل آن را مواضع موافق تحکیم سیاست پولی بانک مرکزی آمریکا عنوان کرد.

استان‌ها

فرماندار اسفراین اعلام کرد

صدور گواهی کشف معدن آلبلاغ اسفراین تا دو هفته آینده

براساس پیگیری‌های انجام شده با مدیران سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و ارائه گزارش‌های این سازمان در باره میزان ذخایر معدن آلبلاغ، گواهی کشف این معدن سرب و روی تا دو هفته آینده صادر می‌شود. مهدی کرامتی فرماندار اسفراین گفت: از زمان آغاز حفاظت، مطالعات اولیه اکتشافی، نمونه‌برداری و تعیین میزان ذخایر معدن تاکنون نشست‌های زیادی با مدیران ایمیدرو برگزار و قرار شد اقدامات قانونی برای صدور گواهی اکتشاف به سرعت انجام شود.

وی مطالعات تکمیلی و ایجاد راه دسترسی به منطقه معدنی آلبلاغ را از الزامات صدور گواهی اکتشاف ذکر کرد و افزود: مسیر روستای گنجدان که در مطالعات اولیه به عنوان راه دسترسی به معدن آلبلاغ برگزیده شده بود در بررسی مجدد کارشناسان به مسیر دره گوارکی تغییر کرده است. کرامتی گفت: برای مسیر دسترسی به معدن آلبلاغ از مسیر دره گوارکی که در مناطق تحت حفاظت سازمان محیط‌زیست شهرستان قرار دارد نیاز به صدور مجدد مجوز از سازمان محیط‌زیست است که با ارجاع این موضوع به سازمان حفاظت محیط‌زیست و پیگیری انجام شده مجوز ایجاد راه دسترسی از مسیر جدید دره گوارکی از سوی سازمان محیط‌زیست در هفته گذشته صادر شد. وی افزود همزمان ایمیدرو باید پیمانکار اجرای مسیر دسترسی به معدن را انتخاب کرده و عملیات راه دسترسی به معدن آلبلاغ را آغاز کند.

فرماندار اسفراین گفت: پس از صدور مجوز کشف و انتخاب پیمانکار، کار اکتشاف و استخراج از محدوده مشخص شده آغاز خواهد شد. گفتنی است شهرستان ۱۲۰ هزار نفری اسفراین در ۶۰ کیلومتری جنوب شرقی بجنورد قرار دارد.

معاون استاندار بیان کرد

وجود ذخایر معدنی تا عمق ۱۰۰۰ متری در سیستان و بلوچستان

«جهان صنعت»- تا عمق هزار متری زمین در استان سیستان‌وبلوچستان ذخیره معدنی وجود دارد که بهره‌برداری از آنها نیازمند نگاه ویژه ملی است. داود شهرکی معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار سیستان و بلوچستان گفت: در سنوات گذشته اکتشاف معادن در استان محدود و دانش فنی اندک بود و در استخراج بعضی از مواد معدنی ناموفق بودیم اما امروزه با وجود دانش و مهارت‌های لازم راه برای بهره‌برداری از ظرفیت‌ها باز شده که امیدواریم شرکت‌ها و بنگاه‌های بزرگ از این فرصت استفاده و ظرفیت‌های بالقوه منطقه را شکوفا کنند. وی بیان کرد: شرکت‌های مستقر در پارک علم و فناوری استان ظرفیت لازم برای تامین دانش فنی بهره‌برداری از معادن را دارند که می‌توان از آنها به خوبی استفاده کرد.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار سیستان و بلوچستان بیان کرد: تا عمق هزارمتری زمین در این استان ذخیره معدنی وجود دارد که بهره‌برداری از آنها نیازمند نگاه ویژه ملی است. وی ادامه داد: امسال برای ۳۰۰ میلیون تن سنگ معدنی سرمایه‌گذار جذب شده و بخش دیگر آن نیز به فراخوان سرمایه‌گذاری گذاشته شده که امیدواریم به زودی مورد بهره‌برداری قرار گیرند.

به گفته معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار سیستان و بلوچستان در حال حاضر چهار معدن طلا در استان وجود دارد که در سه معدن سرمایه‌گذاری اتفاق افتاده است.

وی ادامه داد: در حوزه آهن سیستان و بلوچستان کمتر کار شده در حالی که ذخایر زیادی وجود دارد اما در هیچ‌کدام اکتشاف کامل انجام نشده که می‌توانیم با حضور سرمایه‌گذاران زمینه اکتشاف را فراهم کنیم.

خبر

مدیرکل دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان خبر داد

رسیدگی به اعتراض داوطلبان آزمون نظام مهندسی

«جهان‌صنعت»– مدیرکل دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان از رسیدگی به اعتراض داوطلبان آزمون ورود به حرفه مهندسان در دو گروه تخصصی خبر داد و روند بررسی به اعتراض‌ها را تشریح کرد.

آزمون ورود به حرفه مهندسان پس از صدور مجوز از سوی ستاد مدیریت بیماری کرونای کشور در تاریخ ۱۳ تا ۱۵ مرداد ۱۴۰۰ به طور همزمان در سراسر کشور برگزار شد. به گفته مدیرکل دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان، وزارت راه‌وشهرسازی با هدف حفظ حقوق شرکت‌کنندگان، همچون سال‌های گذشته فرآیند رسیدگی به اعتراضات را به عنوان بخشی از فرآیند برگزاری آزمون در دستورکار خود قرار داده است. به این منظور پس از اعلام نتایج، علاوه بر پاسخگویی اختصاصی و عمومی به داوطلبان در فضای مجازی، امکان ارسال متن اعتراضات به نشانی پست الکترونیک به تفکیک هر رشته نیز فراهم شده تا شرکت‌کنندگان بتوانند در مهلت تعیین‌شده نسبت به ارسال اعتراض و دلایل آن اقدام کنند.

حامد مانی‌فر در این خصوص گفت: آزمون ورود به حرفه مهندسان، بزرگ‌ترین آزمون حرفه‌ای کشور محسوب می‌شود و بعد از کنکور سراسری پرجمعیت‌ترین آزمون عمومی است.

مدیرکل دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان افزود: اساسا اعتراض به آزمون در ماهیت همه آزمون‌ها نهفته است. حتی اگر همه داوطلبان شرکت در آزمون جزو قبول‌شدگان باشند باز هم اعتراض به آزمون از سوی سایر گروه‌های ذی‌نفع وجود خواهد داشت. اما این به آن معنا نیست که همه اعتراضات به آزمون نابجا هستند. تجربه نشان داده هرچند که اکثریت قریب به اتفاق اعتراضات فاقد وجاهت علمی و تخصصی و بعضا ناشی از برداشت ناصحیح یا متفاوت از ضوابط و مقررات است اما برخی از آنها نیز بجا و قابل رسیدگی هستند، بنابراین با پیش‌بینی این موضوع در هر دوره از برگزاری آزمون، وزارت راه‌وشهرسازی فرصت مناسبی را برای دریافت اعتراض شرکت‌کنندگان، بررسی و پاسخگویی به آنها در نظر گرفته است.

مانی‌فر ادامه داد: عمده اعتراض‌ها در آزمون ورود به حرفه مهندسان شامل ادعای نادرست بودن سوالات، مبهم بودن سوالات و گزینه‌های نادرست پاسخ‌دهی و یا روش تصحیح پاسخنامه‌ها است. دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان به عنوان برگزارکننده آزمون ورود به حرفه مهندسان وظیفه دارد تا تمامی اعتراض‌ها را مورد بررسی قرار بدهد و نتایج آن را در کارنامه داوطلبان اعمال کند. دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان در این فرآیند نیز بعد از اعلام نتایج اولیه که به اطلاع داوطلبان می‌رسد، جزئیات نتایج آزمون، همراه با کلید سوالات را با شفافیت کامل در اختیار شرکت‌کنندگان قرار می‌دهد تا بتوانند گزینه درست را برای هر سوالی بررسی کنند.

او همچنین گفت: بعد از مهلت مقررشده که زمانی یک ماهه است، وزارت راه‌وشهرسازی نتایج بررسی‌ها را در کارنامه داوطلبان اعمال و در نهایت نتایج را به داوطلبان اعلام می‌کند.

مدیرکل دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان خاطرنشان کرد: در آزمون ورود به حرفه مهندسان مورخ مرداد ۱۴۰۰ حدودا ۱۷۰ هزار نفر شرکت کردند. در حال حاضر بخش اعظم اعتراضات رسیدگی و صورتجلسه شده و نتیجه نهایی آزمون‌های تستی حداکثر تا روز سه‌شنبه ۲۳ آذر به اطلاع کلیه داوطلبان خواهد رسید.

بودجه عمرانی ۱۴۰۱ آب می رود

بلاتکلیفی پروژه های نیمه تمام

«جهان‌صنعت»– گزارش‌ها حاکی از آن هستند که روند کاهش سهم پروژه‌های عمرانی از بودجه ۱۴۰۰ در لایحه سال آینده نیز ادامه دارد؛ اتفاقی که در پی تصمیم دولت برای دستیابی به رشد اقتصادی هشت درصدی در نظر گرفته شده و قرار است صندوق‌های پروژه استانی برای تامین مالی آنها از محل منابع مردمی تشکیل شود. همچنین قرار است بودجه عمرانی به پروژه‌هایی تعلق گیرد که در راستای دستیابی به رشد اقتصادی مورد نظر رییس‌جمهور باشد که احتمالا آن دسته از پروژه‌هایی که اجرا می‌شوند و تکمیل آنها اشتغالزاست و سبب تحرک اقتصادی خواهد شد، در اولویت هستند. قرار است امروز یکشنبه ۲۱ آذر لایحه بودجه ۱۴۰۰ با حضور رییس‌جمهور در مجلس، به هیات رییسه جهت آغاز بررسی آن تقدیم شود.

■ **بودجه‌ای ضدتورمی و منتج به رشد اقتصادی**

رییس جمهور صبح روز چهارشنبه ۱۰ آذرماه در نشست مشترک دولت و مجلس شورای اسلامی اعلام کرد: بودجه ۱۴۰۱ اولین سند مالی مهمی است که در این دولت به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود. رییس سازمان برنامه و بودجه برای تدوین لایحه بودجه از نظرات نمایندگان مجلس استفاده کرده و استفاده خواهد کرد. دولت می‌خواهد این بودجه کسری و تورم نداشته و دارای رشد اقتصادی باشد.

■ **کاهش اعتبارات عمرانی**

چندی پیش نیز سیدمسعود میرکاظمی معاون رییس‌جمهور و رییس سازمان برنامه و بودجه کشور در جلسه نهاد تعامل شورای هماهنگی تشکل‌های فنی، مهندسی و حرفه‌ای کشور اعلام کرده بود: هیچ جای دنیا این طور نیست که همه کارها را دولت انجام دهد؛ لذا باید با مشارکت و همکاری بخش خصوصی پروژه‌های عمرانی را جلو ببریم. روند حرکت در سال‌های گذشته به گونه‌ای بوده که امروز منابع لازم برای پشتیبانی از این حجم پروژه‌های عمرانی وجود ندارد.

به تدریج هزینه‌های جاری افزایش پیدا کرده و با توجه به افزایش تورم، اعتبارات عمرانی، ناچار کاهش پیدا کرده است.

■ **سهم ۱۱ درصدی پروژه‌های عمرانی از قانون بودجه ۱۴۰۰**

سال گذشته و در کش‌وقوس ارائه لایحه بودجه ۱۴۰۰ توسط دولت قبل به مجلس شورای اسلامی، مرکز پژوهش‌های مجلس اعلام کرد سهم اعتبارات عمرانی در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به مصارف عمومی این لایحه از ۱۵ درصد در قانون بودجه ۱۳۹۹ به ۱۱ درصد کاهش پیدا کرده که در ۱۰ سال گذشته بی‌سابقه بوده است.

لازم به ذکر است، در حالی سهم ۱۱ درصدی برای بودجه عمرانی نسبت به بودجه عمومی در سال ۱۴۰۰ تعیین شد که مطابق با قانون برنامه ششم توسعه باید این سهم به عدد ۲۲ درصد می‌رسید.

■ **تحقق ۵۶ درصدی بودجه عمرانی**

از سوی دیگر، با توجه به وضعیت اقتصادی سال‌های اخیر، میزان تحقق همین سهم اندک بودجه‌های عمرانی از بودجه عمومی کشور، از ۵۶ درصد تجاوز نکرده است.

به بیان دیگر می‌توان گفت اگرچه در سال‌های اخیر تقریبا نیمی از همین بودجه محدود در نظر گرفته‌شده برای تکمیل پروژه‌های زیربنایی، که تنها برخی از آنها موتور محرک رشد اقتصادی کشورند، تخصیص پیدا می‌کرده، اما در عمل برخی پروژه‌های اولویت‌دار از دستیابی به این بودجه محروم بوده‌اند.

■ **تداوم روند کاهش سهم پروژه‌های عمرانی از بودجه**

روند کاهش سهم پروژه‌های عمرانی از بودجه ۱۴۰۰ به نظر می‌رسد در لایحه سال آتی (۱۴۰۱) نیز ادامه داشته باشد. این اتفاق در پی تصمیم دولت برای دستیابی به رشد اقتصادی هشت درصدی در نظر گرفته شده و قرار است صندوق‌های پروژه استانی برای تامین مالی آنها از محل منابع مردمی تشکیل شود.

همچنین بودجه عمرانی به پروژه‌هایی تعلق می‌گیرد که در راستای دستیابی به رشد اقتصادی مورد نظر رییس‌جمهور باشد که احتمالا آن دسته از پروژه‌هایی که اجرا می‌شوند و تکمیل آنها اشتغالزاست و سبب تحرک اقتصادی خواهد شد، در اولویت هستند.

■ **ایجاد انضباط مالی**

تا پیش از این تخصیص بودجه به پروژه‌های عمرانی در هنگام بررسی لوایح بودجه سنواتی، بستگی به قدرت چانه‌زنی نمایندگان مجلس برای کسب بودجه بیشتر جهت اجرای برخی پروژه‌ها در سطح استان یا حوزه انتخابیه آنها داشت. اتفاقی که سبب می‌شد تا از یک سو اولا حجم زیادی پروژه نیمه‌کاره عمرانی در کشور مانده باشد و از سوی دیگر بسیاری از پروژه‌هایی که می‌توانست در خدمت رشد اقتصادی باشد، با روند طولانی برای تکمیل مواجه می‌شدند.

اما کارشناسان اقتصادی با استقبال از این تصمیم دولت برای تشکیل صندوق‌های پروژه استانی و همچنین تکمیل هوشمندانه پروژه‌های عمرانی از محل بودجه ۱۴۰۱، آن را اقدامی در راستای ایجاد انضباط مالی دولت و نیز گسیل منابع مردمی و بخش خصوصی به سمت تکمیل سایر پروژه‌های غیراولویت‌دار می‌دانند.

■ **علت کاهش سهم پروژه‌های عمرانی**

در همین رابطه محمدجواد شاهجویی کارشناس اقتصاد حمل‌ونقل اظهار کرد: تاکید رییس‌جمهور بر داشتن بودجه‌ای بدون تورم و کسری، در شرایط حال حاضر نشان از عزم دولت جدید برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور دارد. برای انجام این مهم، یکی از ابزارها، حذف اعتبار پروژه‌های عمرانی از لایحه بودجه سال‌های آتی است. به عنوان نمونه، کسری بودجه عملیاتی در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۱۷۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. اگر دولت قبل عزم جدی برای برداشتن بار مالی پروژه‌های زیربنایی از بودجه عمومی کشور را داشت، می‌توانست ۱۰۴ هزار میلیارد تومان از کسری بودجه کل سال را جبران کند. دولت جدید نیز می‌تواند با رویکرد حذف بار مالی پروژه‌های عمرانی از بودجه عمومی، روندی تازه در اقتصاد ایران آغاز کند. او تصریح کرد: کاهش بودجه عمرانی به معنی عدم تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام عمرانی و یا عدم آغاز پروژه‌های زیربنایی جدید در کشور نیست، بلکه اتفاقا به معنی اتخاذ تدابیری است که در نتیجه آن سرعت انجام پروژه‌ها و تکمیل و بهره‌برداری از آنها افزایش پیدا کند تا به سرعت شاهد افزایش شتاب رشد اقتصادی کشور باشیم.

■ **افزایش شتاب توسعه اقتصادی**

این کارشناس اقتصادی خاطرنشان کرد: برای رخ دادن چنین اتفاقی، می‌توان به تجربه‌های جهانی در زمینه احداث پروژه‌های زیربنایی از طریق روش‌های نوین تامین مالی رجوع کرد. در بسیاری از کشورها دیگر دولت به تنهایی مسوول تامین مالی اجرای پروژه‌های زیربنایی نیست، بلکه دولت‌ها با ایجاد بسترهای مناسب سرمایه‌گذاری برای پروژه‌های زیربنایی، کمک می‌کنند که سرمایه‌های مردمی و غیردولتی به سمت این دست از پروژه‌ها جذب شوند.

شاهجویی در گفت‌وگو با مهر ادامه داد: برای اکوسیستم اقتصاد ایران، بهترین راهکار جذب سرمایه‌های مردمی جهت تکمیل پروژه‌های زیربنایی، ایجاد شرکت‌های سهامی‌عام پروژه‌محور است که مزایای زیادی هم در حوزه تامین مالی گسترده پروژه‌های عمرانی و هم در جهت کنترل و هدایت نقدینگی به سمت فعالیت‌های مولد به ارمغان می‌آورد.

او افزود: ایجاد شرکت‌های سهامی‌عام پروژه‌محور کمک خواهد کرد که دیگر دولت مجبور به تامین مالی خیل عظیم پروژه‌های روی‌زمین‌مانده نباشد. بنابراین، دولت به واسطه کمبود اعتبار مجبور به فروش اوراق قرضه نیز نخواهد بود و می‌تواند داشتن بودجه‌ای بدون کسری را تجربه کند.

گزارش نمایندگان «جهان صنعت» از سراسر کشور

خوزستان

رییس کمیته امداد امام خمینی کشور تشریح کرد

محل هزینه درآمد حاصل از زکات

رییس کمیته امداد امام خمینی کشور با بیان اینکه ۶۰ درصد درآمد حاصل از زکات به صورت مستقیم صرف کمک به سفره محرومان می‌شود گفت: در برخی از استان‌ها تا سقف ۸۰ درصد زکات صرف کمک به معیشت و اقتصاد خانواده‌های نیازمند می‌شود.

مرتضی بختیاری در نشست شورای زکات استان خوزستان در دفتر نمایندگی ولی‌فقیه در اهواز اظهار کرد: در راستای کمک به محرومان از هیچ تلاشی دریغ نخواهیم کرد. در استان خوزستان تاکنون برنامه‌های خوبی برای حمایت از محرومان صورت گرفته اما همچنان باید در این زمینه تلاش شود. او افزود: رهبر معظم انقلاب تا اندازه‌ای در خصوص همکاری‌ها در امر زکات گله‌مند بودند لذا باید تلاش کنیم در این زمینه اقدامات بیشتری صورت گیرد تا رهبر معظم انقلاب نیز رضایت کامل داشته باشند.

رییس کمیته امداد امام خمینی کشور ادامه داد: اکنون بر اساس مصوبه شورای زکات اقدامات خوبی صورت گرفته و بیش از ۶۰ درصد درآمد حاصل از زکات به سفره محرومان تعلق گرفته است. او تصریح کرد: بر اساس تفاهم‌نامه بین کمیته امداد و سازمان تبلیغات اسلامی قرار است در زمینه ترویج فرهنگ زکات پنج هزار طلبه کمیته امداد را یاری کنند تا بتوانیم فعالیت‌های بیشتری در زمینه دریافت زکات داشته باشیم.

بختیاری گفت: تاکنون حضور مردم در پرداخت زکات موثر بوده و نمایندگان ولی‌فقیه در استان‌های مختلف تلاش‌های خوبی برای افزایش پرداخت زکات داشته‌اند. او با اشاره به محرومیت‌های استان خوزستان از جمله شهرستان اندیکا گفت: در زلزله اندیکا یک هزار واحد مسکونی آسیب دید که باید بازسازی شود. همچنین از این تعداد ۵۸۱ واحد مسکونی متعلق به مددجویان کمیته امداد هستند که تخریب شده‌اند و نیاز به بازسازی دارند. در حاشیه نشست شورای زکات خوزستان طرح پرداخت صدقات و کمک‌های مردمی از طریق کد کیو آر (QR) رونمایی شد.

با حضور رییس کمیته امداد امام خمینی بررسی شد

مسائل و مشکلات زلزله‌زدگان شهرستان اندیکا

مسائل و مشکلات زلزله‌زدگان اندیکا در استان خوزستان روز پنجشنبه با حضور رییس کمیته امداد امام خمینی بررسی شد. مرتضی بختیاری در سفر خود به استان خوزستان از مناطق زلزله‌زده اندیکا و شرایط امدادرسانی به زلزله‌زدگان بازدید کرد.

رییس کمیته امداد امام خمینی همچنین محل اسکان و کمک‌های اهدایی به زلزله‌زدگان به ویژه اسکان عشایر منطقه را مورد بررسی قرار داد. تعدادی از اهالی منطقه زلزله‌زده اندیکا در گفت‌وگو با رییس کمیته امداد، رفع مشکلات و محرومیت از این منطقه و نیز ارسال کمک‌های بیشتر را خواستار شدند.

سازه‌های احداثی برای زلزله‌زدگان اندیکا توسط گروه جهادی شهید احمد متوسلیان نیز مورد بازدید رییس کمیته امداد امام قرار گرفت. این سازه‌ها به نام پناهگاه با مصالح طبیعی منطقه ساخته می‌شوند و طبق گفته مسوول این گروه جهادی این سازه‌ها تا هشت ریشتر زمین‌لرزه را تحمل می‌کنند. این‌سازه‌ها برای پناهگیری اهالی مناطق که اغلب عشایر هستند در زمان وقوع زلزله ساخته شده‌اند. لوله‌کشی آب، برپایی چادرهای اسکان، ایجاد پناهگاه و تامین مایحتاج زندگی از جمله اقدامات انجام‌شده در مناطق زلزله‌زده اندیکا است. از زمان وقوع زلزله در شهرستان اندیکا تاکنون اغلب مسوولان کشور از جمله رییس‌جمهور و معاونان وی از مناطق زلزله‌زده بازدید کرده‌اند. از تاریخ ۱۲ تا ۱۹ آبان ماه امسال پنج زمین‌لرزه در شهرستان اندیکا رخ داد که بزرگ‌ترین زلزله ۵/۷ ریشتر بوده است. طبق اعلام استاندار خوزستان بر اثر این زمین‌لرزه در اندیکا ۹۸۰ خانه تخریب شدند و یک هزار و ۹۵۰ خانه آسیب دیدند.

از ابتدای سال‌جاری در استان خوزستان صورت گرفت

سرقت ۹ هزار درب منهول فاضلاب

مدیرعامل آبفای خوزستان گفت: بیش از ۹ هزار درب منهول فاضلاب از ابتدای سال ۱۴۰۰ در استان خوزستان سرقت شده است.

محمدرضا کرمی‌نژاد در جلسه‌ای با حضور سرهنگ عیدی رییس پلیس پیشگیری با اشاره به سرقت درب‌های منهول در خوزستان اظهار کرد: سرقت بیش از ۹ هزار درب منهول فاضلاب از ابتدای سال‌جاری موجب خسارتی بیش از ۱۵ میلیارد تومان به شرکت آب و فاضلاب خوزستان شده است. او افزود: نگرانی ما فقط از افتادن کودکان در شبکه فاضلاب است که این سرقت‌ها از یک طرف موجب نارضایتی مردم و از طرف دیگر موجب خسارت به آبفا می‌شود.

مدیرعامل آبفای خوزستان بیان کرد: وقتی در خیابان‌های اهواز بازدید می‌کنم و می‌بینم که درب منهول سرقت رفته و به جای آن تایر یا درخت گذاشته‌اند موجب ناراحتی می‌شود. مردم باید بدانند ما سریعا درب منهول جدید را نصب می‌کنیم اما باز هم مشکلاتی برای مردم و آبفا ایجاد می‌شود. او سرقت درب‌های منهول فاضلاب را از مشکلات عمده در استان دانست و گفت: شرکت آب و فاضلاب خوزستان با این معضل جدی روبه‌رو است که تبعات فراوانی را در پی داشته است. کرمی‌نژاد با اشاره به مهم‌ترین مشکلات به وجود آمده از سرقت درب منهول گفت: سرقت درب منهول می‌تواند خسارت مالی و جانی، خطر سقوط کودکان و سالمندان، ایجاد تصادف و ترافیک و آسیب به شبکه دفع فاضلاب باشد که نیاز به همکاری مردم و همیاری نیروهای انتظامی داریم. او با بیان اینکه گرفتگی فاضلاب هزینه‌بر و مشکل‌زا خواهد بود، افزود: ورود زباله و نخاله در لوله‌های دفع فاضلاب، منجر به گرفتگی سخت مسیر می‌شود.

مدیرعامل آبفای خوزستان خاطرنشان کرد: در حال خریداری ۱۰ هزار درب منهول کامپوزیت هستیم که به زودی خریداری می‌شوند و در استان در حال آماده‌باش نگهداری خواهیم کرد.

خراسان‌رضوی

میان دانشگاه آزاد و پالایشگاه شهید هاشمی‌نژاد امضا شد

تفاهمنامه همکاری تقویت ارتباط بین صنعت و دانشگاه

رییس پژوهش و فناوری شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد گفت: در راستای تقویت ارتباط بین صنعت و دانشگاه و استفاده از ظرفیت کسب‌وکارها و استارت‌آپ‌های دانش‌بنیان و پیشگام در عرصه‌های نوآورانه فناوری، شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد و دانشگاه آزاد خراسان رضوی تفاهمنامه همکاری پژوهشی و توسعه فناوری امضا کردند.

سعید ضرابی با اعلام این خبر افزود: این تفاهمنامه با عنوان طرح پویش به منظور افزایش همکاری‌های فنی و پژوهشی صنعت گاز با دانشگاه و استفاده از امکانات طرفین، بهره‌گیری از توانمندی‌های دوجانبه فنی، علمی و تحقیقاتی توسط مهندس یحیی فیضی سرپرست پالایشگاه و دکتر مرادی مدیرکل دانشگاه آزاد اسلامی خراسان رضوی امضا شد تا فصل نوینی از همکاری‌های مشترک آغاز شود. او با بیان اینکه دانشگاه و صنعت به عنوان دو بخش پویا و محوری جامعه، نیازمند همکاری متقابل و موثر هستند، تصریح کرد: امروزه برقراری ارتباط منسجم و سازمان‌یافته میان صنایع و دانشگاه‌ها یکی از نیازهای اساسی کشور به شمار می‌آید.

این مقام مسوول ادامه داد: پالایشگاه گاز شهید هاشمی‌نژاد نیز در تلاش است تا با گسترش و ارتقای همکاری‌های دوجانبه با دانشگاه‌ها و مراکز علمی، فعالیت‌های حوزه فناوری خود را در قالب این تفاهمنامه‌ها گسترش دهد.

ضرابی با بیان اینکه شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد به عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان محصول گوگرد کشور به شمار می‌رود تاکید کرد: یکی از فعالیت‌های جدی صنعت گاز در استفاده بهینه از این محصول، جلوگیری از خام‌فروشی و ایجاد ارزش‌افزوده بالاتر است که در این راستا با ایجاد پژوهشکده گوگرد در منطقه عملیاتی خانگیران تلاش می‌کنیم تا با همکاری‌های فی‌مابین با شرکت‌های دانش‌بنیان و انجام طرح‌های پژوهشی، این مهم را پیگیری کنیم و گسترش دهیم.

کرمانشاه

با حضور ۴۷ دستگاه اجرایی، مراکز آموزشی و دانشگاهی صورت گرفت

گشایش نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و فناوری

نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و فناوری استان کرمانشاه با حضور بیش از ۴۷ دستگاه اجرایی، مراکز آموزشی و دانشگاهی آغاز به کار کرد. سیامک آزادی رییس پارک علم و فناوری جهاد دانشگاهی کرمانشاه در افتتاحیه این نمایشگاه که همزمان با مراسم تجلیل از پژوهشگران برتر استان برگزار شد، با اشاره به برپایی این نمایشگاه به صورت مجازی اظهار کرد: امسال برای دومین سال متوالی است که به دلیل شیوع بیماری کرونا نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و فناوری را به شکل مجازی برگزار می‌کنیم. او افزود: فراخوان برگزاری این نمایشگاه از ۱۳ آذر داده شد که در نهایت ۴۷ دستگاه اجرایی، مراکز آموزشی و دانشگاهی برای شرکت در آن اعلام آمادگی کردند.

رییس پارک علم و فناوری جهاد دانشگاهی کرمانشاه تصریح کرد: در این نمایشگاه ۳۵۸ محصول و ۳۲۱ دستاورد پژوهشی و فناوری بارگذاری شده که علاقه‌مندان می‌توانند از آن بازدید داشته باشند. او مدت زمان برپایی این نمایشگاه را به مدت یک هفته اعلام کرد و گفت: علاقه‌مندان می‌توانند برای بازدید از آن به آدرس www.p.kti.ir مراجعه کنند. آزادی از تفاوت نمایشگاه امسال با سال گذشته هم گفت و افزود: در نمایشگاه مجازی امسال تلاش کرده‌ایم تا قابلیت‌های بیشتری به آن اضافه کنیم و فیلم، صوت، تصویر و اطلاعات کاملی از دستاوردهای پژوهشی و فناوری یک‌سال گذشته استان در آن بارگذاری شده است.

به گفته این مسوول در نمایشگاه امسال این قابلیت فراهم شده که بازدیدکنندگان و شرکت‌کنندگان بتوانند برای همکاری و تعامل باهم ارتباط برقرار کنند.

مدیرعامل شرکت برق‌منطقه‌ای غرب:

امیدواریم زمستان امسال را بدون خاموشی بگذرانیم

سهراب مرادی– مدیرعامل شرکت برق‌منطقه‌ای غرب ذخیره سوخت کنونی نیروگاه‌های برق استان را نسبت به مدت مشابه سال قبل بسیار مناسب ارزیابی کرد و گفت: امیدواریم با این روند زمستان امسال کمبود سوخت نیروگاه‌ها و خاموشی نداشته باشیم. علی اسدی در جلسه ستاد بحران استان کرمانشاه که با موضوع تامین پایدار برق و گاز در فصل زمستان برگزار شد، ابتدا اشاره‌ای به وضعیت نیروگاه‌های استان کرمانشاه کرد و گفت: هم اکنون چهار نیروگاه بیستون با ظرفیت ۶۴۰ مگاوات، زاگرس با ظرفیت ۶۴۸ مگاوات، اسلام‌آباد با ظرفیت ۱۰۰ مگاوات و دالاهو با ظرفیت ۶۰۰ مگاوات در استان فعال است. او مجموع برقی که هم اکنون توسط نیروگاه‌های استان تولید می‌شود را ۱۵۸۰ مگاوات و مصرف استان را هم ۷۰۰ مگاوات اعلام کرد. او ادامه داد: از سوی دیگر کرمانشاه در مسیر کریدور صادراتی برق کشور قرار دارد و نزدیک به ۷۰ درصد صادرات برق ایران از این مسیر است.

مدیرعامل شرکت برق‌منطقه‌ای غرب با بیان اینکه سال گذشته در چنین ایامی گاز نیروگاه‌های استان محدود شده بود، یادآور شد: اکنون با همکاری شرکت گاز هنوز سهمیه گاز به دو نیروگاه اسلام‌آباد و دالاهو داده می‌شود.

اسدی ابراز امیدواری کرد با این وضعیت مشکلی برای تامین سوخت نیروگاه‌ها رخ ندهد و فصل زمستان پیش‌رو را بدون چالش خاموشی پشت‌سر بگذاریم و افزود: البته سناریوهایی برای محدود شدن مصرف برق ۳۰ درصدی صنایع در شرایط اضطرار و مدیریت بار تعریف شده است. او تاکید کرد: اگر بنا به اعمال محدودیت باشد، متوجه صنایع خواهد بود و تلاش می‌کنیم برق بخش خانگی پایدار باشد. اسدی تنها نگرانی اصلی را برای تابستان سال ۱۴۰۱ دانست و اضافه کرد: تقاضا داریم از همین حالا صنایع به فکر برقراری ژنراتورها باشند.

در مراسمی با حضور معاون استاندار و مسوولان دانشگاه‌های کرمانشاه انجام شد

تجلیل از پژوهشگران و فناوران برتر

سهراب مرادی– طی مراسمی به مناسبت هفته پژوهش از ۷۰ نفر از پژوهشگران و فناوران برتر استان کرمانشاه تجلیل شد.

در این مراسم که با حضور معاون استاندار و مسوولان دانشگاه‌های مختلف استان برگزار شد، محمد نبی‌احمدی رییس دانشگاه رازی با اشاره به دستاوردها و اقدامات خوبی که طی چهار سال گذشته در استان به دست آمده، اظهار کرد: اگر بخواهیم وضعیت حوزه علم را هم در استان بررسی کنیم، باید گفت که با وجود توان علمی بسیار خوبی که داریم، اما در بحث تجهیزات با مشکلاتی مواجه بوده‌ایم. او ادامه داد: دانشمندان و پژوهشگران برتر استان در این مدت توانمندی‌های زیادی داشته‌اند، اما از تجهیزات خوبی برای نشان دادن این توان برخوردار نبوده‌ایم. رییس دانشگاه رازی اضافه کرد: گاها کمبود تجهیزات مشکلاتی جدی برای پژوهشگران ما به وجود آورده، به گونه‌ای که در حال حاضر این مساله در دانشکده نفت و پتروشیمی ارتباط آن را با صنعت دچار مشکل کرده است. او با تاکید بر اینکه مسوولان استانی باید برای حوزه پژوهش در استان دانشگاه را یاری کنند، گفت: دانشگاه کردستان طی سال گذشته از استانداری این استان حدود ۴۰ میلیارد تومان بودجه گرفته، این در حالی است که طی این مدت استانداری کرمانشاه ریالی به دانشگاه رازی کمک نکرده که این مساله نیاز به بازنگری دارد.

در پایان این مراسم علی‌اکبر زینتی از دانشگاه رازی، سیروس زین‌الدین از دانشگاه رازی، محمدحسین فرزایی از دانشگاه علوم پزشکی و نادر نادری و شیرین زردشتیان هر دو از دانشگاه رازی به عنوان پژوهشگران برگزیده استان در سال ۱۴۰۰ معرفی شدند. در ادامه ۲۹ نفر از پژوهشگران برتر از دانشگاه‌های مختلف استان، ۹ نفر از پژوهشگران مراکز تحقیقاتی و ۱۹ نفر از پژوهشگران برتر دستگاه‌های اجرایی مورد تقدیر قرار گرفتند.

در پایان از ۱۲ فناور برتر استان و فعالان رسانه‌ای در حوزه دانشگاه از جمله خبرنگار «جهان‌صنعت» کرمانشاه در این مراسم تجلیل شد.

البرز

به دستور وزارت راه‌وشهرسازی صورت می‌گیرد

تعیین تکلیف پروژه‌های مسکن مهر شهر جدید هشتگرد

ساوجبلاغ – غلامرضا زارع – حسب دستور معاون وزیر راه‌وشهرسازی با حضور عضو هیات‌مدیره و مدیرکل دفتر فنی، اجرایی و نظارت شرکت مادرتخصصی عمران شهرهای جدید، پروژه‌های مسکن مهر و خودمالکی شهر جدید هشتگرد تعیین‌تکلیف خواهد شد.

بنابر این گزارش در راستای تاکید طاهرخانی معاون وزیر راه‌وشهرسازی مبنی بر تعیین‌تکلیف واحدهای مسکن مهر و متقاضیانی که آورده کافی نداشته‌اند، عضو هیات‌مدیره و مدیرکل دفتر فنی، اجرایی و نظارت شرکت مادرتخصصی عمران شهرهای جدید در شهر جدید هشتگرد حضور یافته تا با بررسی پروژه‌ها مسائل و مشکلات را مرتفع و تعیین‌تکلیف کنند.

در این نشست که اعضای هیات‌مدیره و مدیران شرکت عمران شهر جدید هشتگرد نیز حضور داشتند، عضو هیات‌مدیره شرکت مادرتخصصی عمران شهرهای جدید بر تعیین‌تکلیف کردن واحدهای فاقد متقاضی مسکن مهر و متقاضیانی که آورده پایینی دارند تاکید کرد.

میرمحمد غراوی از جابه‌جایی متقاضیان موثر که پروژه آنها زیر ۳۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند به پروژه بالای ۶۰ درصد خبر داد و گفت: جابه‌جایی منوط بر افزایش آورده متقاضیان خواهد بود. او همچنین اظهار کرد: متقاضیانی که با وجود اخطارهای متعدد به تعهدات مالی خود عمل نمی‌کنند از سامانه مسکن مهر حذف خواهند شد.

لازم به ذکر است پیشرفت پروژه‌های مسکن مهر و فعالیت‌های اجرایی بر اساس آورده‌های صددرصدی که متقاضیان داشته‌اند، انجام می‌شود. لذا افزایش موجودی و آورده متقاضیان از شروط تکمیل و تحویل واحدها است.

کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

چالش ارزشگذاری شرکت‌ها در بورس

یکی از چالش‌های شرکت‌ها در زمان عرضه اولیه، که گاه انتقادات زیادی هم به دنبال داشته، ارزشگذاری است. دانیال آستانه کارشناس بازار سرمایه در این خصوص بیان کرد: مقوله ارزشگذاری در ذات خود یکی از پیچیده‌ترین و حساس‌ترین مقوله‌های حوزه مالی و مدیریت سرمایه‌گذاری است که حسب این پیچیدگی، باید با دقت فراوان به آن پرداخته شود. وی افزود: یکی از چالش‌های حال حاضر بازار سرمایه ایران، مقوله ارزشگذاری شرکت‌هایی است که در مرحله بدو ورود به بازار سرمایه و اصطلاحا عرضه اولیه هستند. اینکه گزارش ارزشگذاری چگونه تهیه شود، چه مفروضاتی در آن دیده شود و در این گزارش، چه نگاهی به آینده شرکت وجود داشته باشد و یا در حقیقت آینده شرکت با چه نگاهی مورد بررسی قرار گیرد، اینکه در فرآیند ارزشگذاری از چه روش‌هایی استفاده شود، در هر روش از چه مقیاس‌هایی بهره گرفته شود و اعدادی که به عنوان مقیاس اقتصادی در نظر گرفته شده از چه منابعی استخراج شده باشند و... از جمله مهم‌ترین مسائل در مقوله ارزشگذاری در بازار سرمایه ایران هستند. آستانه افزود: تغییر جزئیات و کلیات در این مقوله می‌تواند حاصل کار را به کل تغییر دهد؛ لذا در یک فرآیند کامل ارزشگذاری، با مراحل متعددی روبه‌رو هستیم که برای پشتوانه هر یک از این مراحل، محاسبات دقیق و بسیار حساسی وجود دارد. انتخاب روش‌های ارزشگذاری برای یک شرکت، یکی از مراحل اساسی این فرآیند محسوب می‌شود که می‌تواند در نتیجه نهایی تغییرات حائز اهمیتی ایجاد کند. این کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: در طول تاریخ بازار سرمایه کشور ما، چندین بار به این مسائل پرداخته و تلاش شده که ارزشگذاری در چارچوب و انتظامی معقول قرار بگیرد. از این رو در دوره‌های مختلف نسبت به آن، رویکردهای متفاوتی وجود داشته است. در دوره‌های قبلی بازار سرمایه ایران، ابتدا شرکت‌ها ارزشگذاری می‌شدند و سپس قیمت‌گذاری در فرآیندهایی همچون کشف قیمت و نیز قیمت‌گذاری در جلسات اصطلاحا یک دیدار، یک عرضه با حضور ارکان بورس تهران یا فرابورس ایران انجام می‌شد. در این جلسات قیمت‌گذاری شرکت لزوما با ارزشگذاری اولیه یکسان نبود و در نهایت، حاصل مذاکرات و جلسات به مبنایی برای تعیین قیمت شرکت تبدیل می‌شد و عرضه اولیه با این قیمت صورت می‌گرفت.

■ **نحوه قیمت‌گذاری شرکت‌ها**

این کارشناس بازار سرمایه ضمن طرح ایراداتی به این روش قیمت‌گذاری شرکت‌ها در زمان عرضه اولیه اظهار کرد: نکته اینجاست که به فراخور نوع کسب‌وکار شرکت و یا صنعتی که شرکت در آن فعال است، می‌توان روش‌های مختلفی را برای ارزشگذاری در نظر گرفت و بدون شک هر صنعتی می‌تواند متضمن انتخاب ارزشگذاری در یکی از این روش‌ها باشد و لزوما نمی‌توان برای ارزشگذاری تمامی شرکت‌ها از یک روش مشخص استفاده کرد. معتقدم در کنار موضوع ارزشگذاری، با توجه به مختصات بازار سرمایه در هر برهه زمانی، قیمت‌گذاری گامی است که در کنار ارزشگذاری می‌تواند قیمت سهم را رقم بزند.

وی اضافه کرد: در گذشته گاهی قیمت‌گذاری شرکت‌ها بالاتر از ارزشگذاری شرکت بود و در واقع قیمت عرضه اولیه سهم شرکت‌ها، بالاتر از گزارش ارزشگذاری تعیین می‌شد. آستانه بیان کرد: در اوایل سال ۱۳۹۹ به دستور رییس وقت سازمان بورس، هرگونه مذاکره‌ای برای تعیین قیمتی بالاتر گزارش ارزشگذاری در عرضه‌های اولیه، کنار گذاشته شد. این موضوع در آن برهه زمانی که بازار سرمایه روند صعودی داشت، موجب شد که برخی از عرضه‌کنندگان سهام در بازار سرمایه به رویه ناصحیح تهیه گزارشات خارج از عرف و منطق برای ارزشگذاری سهام شرکت‌ها و استفاده از مفروضات خارج از چارچوب و برمبنای تخیلات و استفاده از مقیاس‌هایی که هیچ ارتباطی به شرایط اقتصادی کشور نداشت و در نظر گرفتن اعداد و ارقامی که شاید با هیچ مخالفتی توسط ارکان بازار سرمایه روبه‌رو نمی‌شد و البته هیچ سنخیتی هم با شرایط اقتصادی و صنعتی کشور نداشت، روی بیاورند. وی افزود: در ماه‌های اخیر هم در فضای بازار سرمایه تصمیم گرفته شده رکن ناظر به فرآیند ارزشگذاری شرکت‌ها ورود کند و این دوستان تلاش کنند تا چارچوبی را برای ارزشگذاری (چه در روش‌ها و چه در خصوص استفاده از مقیاس‌ها) در گزارشات ارزشگذاری به مشاوران سرمایه‌گذاری و شرکت‌های تامین سرمایه که مجوز ارزشگذاری دارند، دیکته کنند و نهایتا آنها مکلف شوند برای ارزشگذاری شرکت‌ها، از این روش‌ها و مقیاس‌ها استفاده کنند. نکته مبهم در این زمینه این است که آیا روش‌ها و مقیاس‌ها به درستی انتخاب و به کارشناسان ارزشگذاری دیکته شده یا خیر.

■ **روش‌های بدون پشتوانه علمی**

آستانه با اشاره به برخی روش‌های غلط ارزشگذاری شرکت‌ها در فرآیند عرضه اولیه عنوان کرد: یکی از روش‌های تاریخی در فضای ارزشگذاری شرکت‌ها در ایران، استفاده از روش میانگین‌گیری از قیمت‌های ارزشگذاری به روش‌های مختلف است که در چنین حالتی از چند روش مختلف برای ارزشگذاری شرکت استفاده می‌کنند و در نهایت، میانگینی از این قیمت‌ها به دست آورده و قیمت عرضه را مشخص می‌کنند. این روش در فضای علم مالی و سرمایه‌گذاری، هیچ جایگاهی ندارد و به هیچ‌وجه ارزشگذاری یک شرکت در فرآیند IPO، نمی‌تواند میانگینی از روش‌های متفاوت باشد. این میانگین‌گیری در دنیای مالی هیچ جایگاهی ندارد. این کارشناس بازار سرمایه بیان کرد: روش نادرست دیگر، استناد به روش NAV یا خالص ارزش دارایی‌های شرکت برای شرکت‌های تولیدی، بازرگانی یا خدماتی است! NAV، ارزش انحلال را نشان می‌دهد و اصلا صحیح نیست که ارزش انحلال یک شرکت را به عنوان ارزش فروش سهام لحاظ کنیم، زیرا سهامداری به معنی بهره‌مندی از عایدات فعالیت شرکت در آینده است و نه تعطیلی آن. اما ارزشگذاری بر اساس NAV یکی از روش‌های ارزشگذاری است که این روزها به صورت غیررسمی توسط سازمان بورس و اوراق بهادار جهت محاسبه به شرکت‌ها ابلاغ می‌شود. وی در گفت‌وگو با بورس‌نیوز افزود: حال آنکه هیچ منطق مالی پشت استناد به این روش نیست. البته از روش ارزشگذاری برمبنای NAV، برای ارزشگذاری شرکت‌های سرمایه‌گذاری هم استفاده می‌شود که استناد به آن اقدام معقولی است، ولی مشکل اینجاست که در ارزشگذاری شرکت‌های سرمایه‌گذاری، رویکرد اشتباه دیگری توسط ارکان ناظر بازار دیکته شده که اگر NAV شرکتی ۱۰۰ واحد است، باید تخفیفی به سهامدارانی که قصد شرکت در عرضه‌های اولیه را دارند، اعطا کنیم و سهم شرکت‌های سرمایه‌گذاری در حدود ۶۵ تا ۷۰ درصد ارزش NAV، عرضه شوند که چنین رویکردی هم هیچ منطقی ندارد! منطقی‌تر آن است که قیمت‌گذاری سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری که بر اساس NAV ارزشگذاری شده‌اند، ۱۰۰ درصد ارزش NAV شرکت‌ها باشد تا خریداران سهام، معادل ارزش سهامی که تحت تملک این شرکت سرمایه‌گذاری است، پول پرداخت کرده باشند.

■ **سایه روشن مداخلات ناظر در ارزشگذاری**

آستانه اظهار کرد: تفاوت شرکت سرمایه‌گذاری با یک پرتفوی سهام، وجود تیمی از تصمیم‌گیرندگان خبره در آن شرکت سرمایه‌گذاری است که موجب می‌شود ارزش شرکت سرمایه‌گذاری از ارزش پرتفوی تحت تملک آن بیشتر باشد. لذا معتقدم نسبت P/NAV شرکت‌های سرمایه‌گذاری در زمان عرضه اولیه نباید کمتر از صددرصد NAV آنها باشد، بلکه حتی اعدادی بالاتر از ۱۰۰ درصد به عنوان ارزش‌افزوده خبرگی نهاد مالی محاسبه شود. اما ناظران اصرار به عرضه سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری، با قیمتی کمتر از NAV دارند که منطق مالی ندارد. این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: این نکته که خود نشان‌دهنده ورود و نظارت مقام ناظر بر مسائل مربوط به ارزشگذاری است، از یک سو مداخله‌ای مثبت است، چراکه فضای بازار سرمایه در دوران رشد، آنقدر فضای ملتهبی بوده که ارزشگذاری شرکت‌ها مورد مطالعه و ارزیابی قرار نمی‌گرفت و یا شاید هم به دلیل تخصیص تعداد اندک سهام بین سهامداران در زمان عرضه اولیه، ارزشگذاری اصلا حائز اهمیت نبوده و شرکت‌ها بالاتر از ارزش واقعی در بازار سرمایه عرضه می‌شدند. وی افزود: بنابراین نظارت ارکان برای جلوگیری از چنین رخدادهایی ضرورت دارد. اما نکته اینجاست که اگر تصمیم بگیریم که مقام ناظر با نظارت دستوری، یک روش ارزشگذاری را برای تمامی شرکت‌ها به بازار دیکته کند (برای مثال الزام به استفاده از ارزشگذاری بر اساس NAV برای شرکت‌های تولیدی و بازرگانی و خدماتی)، موجب افت کیفی شدید گزارش‌های ارزشگذاری خواهد شد و منطق روش ارزشگذاری متناسب با کسب‌وکار شرکت و صنعت، نادیده گرفته می‌شود. آستانه بیان کرد: در مقابل، توجه و ورود کارشناسی به مقیاس‌های صحیح برای ارزشگذاری همچون نرخ ارز و نرخ تورم معقول و یا مقیاس‌های مربوط به کسب‌وکار شرکت مثل تعداد مشتریان و سهم بازار و... توسط کارشناسان سازمان بورس اوراق بهادار، اتفاق خوبی است و می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد شرایطی برای ارزشگذاری صحیح و منطقی باشد. به گفته آستانه، در هر صورت نقطه ایده‌آل در ارزشگذاری شرکت‌هایی که در مرحله ورود به بازار سرمایه و IPO شدن هستند، این است که اگر به غلط، ارزش شرکتی بالاتر از ارزش ذاتی محاسبه شده، بهتر است با سازوکارهای منطقی همچون کشف قیمت در بازار سرمایه، قیمت سهم تعدیل شود. این کارشناس بازار سرمایه بیان کرد: می‌توان این کشف قیمت را در اختیار نهادهای دارای صلاحیت و مجوز از سازمان بورس واگذار کرد تا این شرکت‌ها و نهادها با توجه به شناخت بهتری که نسبت به بازار سرمایه و ارزشگذاری شرکت‌ها دارند، قیمت منصفانه‌تری برای عرضه اولیه شرکت‌ها تعیین کنند. قطعا در این روش هم رکن ناظر بازار، ملاحظاتی برای ارزشگذاری خواهد داشت، اما از فضای ارزشگذاری دستوری فاصله خواهیم گرفت.

خبر

کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

بورس در چنگ کنترل دستوری

عصر مالی- یک تحلیلگر بازار سرمایه بیان کرد: روند بازار سرمایه به صورت تصنعی کنترل شده، در صورتی که پایین نگه داشتن ارزش بازار باعث بی‌اعتمادی بیشتر سرمایه‌گذاران و خروج آنها از بورس می‌شود. وحید کشمیری با اشاره به روند پرالتهاب و نزولی بازار سرمایه گفت: ارزش کل بازار «بورس» ایران با توجه به شرکت‌هایی که از ۱۰ سال اخیر تا امروز وارد بازار سرمایه شدند همچنین با داشتن طرح‌های توسعه‌ای و افزایش سرمایه‌هایی که داشتند به رقمی حدود ۱۷۰ هزار میلیارد تومان رسیده است که معادل ارزش یک شرکت دارویی در آمریکا یا ۱۰ درصد ارزش یک شرکت نفتی عربستان است. وی با اشاره به کاهش ارزش سهام عدالت با توجه به شرایط فعلی بازار بیان کرد: روند نزولی طولانی‌مدت معاملات باعث شده تا ارزش کل بازار به کف برسد، بنابراین طبیعی است که سهام عدالت هم روزانه با افت ارزش روبه‌رو شود. پرتفوی سهام عدالت مجموعه سهم‌های برتر بازار را داراست، اما نوسان بازار دیگر سهم برتر یا کم‌رونق‌تر را جدا نکرده و همه گروه‌ها درگیر هستند. این تحلیلگر بازار سرمایه اظهار کرد: متاسفانه کل ارزش بورس کشور به طور مصنوعی پایین نگه داشته شده و علت این کار را فعالان بازار هم نمی‌دانند، چون این سوال وجود دارد که چرا با ورود دلار به کانال ۳۰ هزار تومان، رشد قیمت‌های جهانی، کاهش نرخ بهره بین‌بانکی و... بورس در حال درجا زدن است؟ با در نظر داشتن همه شرایط منفی اما این شرایط پایدار نیست و تغییر خواهد کرد. وی افزود: برای آزادسازی سهام عدالت باید بازار شرایط خوب و نسبتا پایدار یا هیجانی مثبتی داشته باشد یعنی حداقل ۵۰ درصد از نقطه فعلی رشد کند و اعتماد سهامداران برگردد و سپس به صورت پله‌ای آزادسازی اتفاق بیفتد، این روند باعث می‌شود تا سهامداران سبد سهام خود را به قیمت ارزان نفروشند و با درک داشتن دارایی با ارزششان آن را در بازار حراج نکنند. همچنین باید از هم اکنون کارگزاری‌ها زیرساخت‌های مربوط به آزادسازی سهام عدالت را تقویت کنند تا در زمان اجرا با مشکلات زیرساختی مواجه نشویم. کشمیری‌پور با انتقاد از نحوه خصوصی‌سازی گفت: دولت سهام عدالت را واگذار و شرکت‌ها را خصوصی‌سازی کرده، اما حاضر نیست دست از مدیریت این شرکت‌ها بردارد. باید برای اجرای درست و کامل خصوصی‌سازی در کشور، اجازه داد تا خون تازه‌ای در شرکت‌ها جریان یابد. آن موقع است که روند سودسازی شرکت‌ها تا حد زیادی تغییر خواهد کرد. این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: هم‌اکنون بازارهای مختلفی وجود دارد که رقیب جدی بورس هستند و مردم با دانش و آگاهی بیشتری نسبت به ابزارهای سرمایه‌گذاری بازار هدف را تعیین می‌کنند، بنابراین نباید رفتاری جریان یابد که بورس را به بازاری سرمایه‌گریز تبدیل کند. وی گفت: برخلاف صحبت‌های رییس‌جمهور مبنی بر اینکه اقتصاد کشور باید پیش‌بینی‌پذیر باشد پارامترهای اقتصادی که در بورس وجود دارد پیش‌بینی‌پذیر نیستند و بورس را فرسایشی کرده که منجر به خروج سرمایه‌گذاران می‌شود و ارزش بازار را کاهش می‌دهد. کشمیری‌پور تاکید کرد: تا همین نقطه فعلی، ارزش بورس بیش از حد افت کرده و به همین دلیل انتظار افت بیشتر بعید است، مگر اینکه تصمیمات غیرمنتظره‌ای این بازار را با التهاب جدیدی روبه‌رو کند.

کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد

توقف نمادها، تهدیدی برای فعالان بازار مشتقه

بورس‌نیوز- سیدعلی‌هاشمی فشارکی کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: علت اصلی وجود اختیار معامله کنترل ریسک و مدیریت ریسک برای سرمایه‌گذاران است. در حال حاضر اکثر سرمایه‌گذاران جهت کنترل ریسک خود از اختیار خرید و فروش استفاده می‌کنند؛ البته عده‌ای نیز جهت استفاده اهرمی روی به سرمایه‌گذاری اختیارهای معامله آورده‌اند که از نظر ریاضی و محاسباتی خیلی منطقی نیست و بهتر است از اعتبار استفاده کنند. وی افزود: ارزش اختیار معامله بر اساس نوسانات قیمت سهم و تاریخ اعمال (تعداد روزهای قابل معامله سهام تا تاریخ اعمال) بر اساس فرمول بلک شولز مشخص می‌شود. البته هر سرمایه‌گذار ارزشگذاری خود را برای معاملات بر اساس نیاز خود و درجه ریسک‌پذیری مشخص می‌کند. این کارشناس بازار سرمایه افزود: ولی متاسفانه در ایران باید یک ریسک بسیار بزرگ‌تر را نیز کنار ریسک‌های موجود در نظر بگیریم که ریسک نهاد ناظر است. هاشمی فشارکی اظهار کرد: همان‌طور که توضیح داده شد، یکی از عوامل کلیدی در ارزشگذاری قیمت اختیار معامله تعداد روز مانده به تاریخ اعمال است که ناظر با بستن نماد، مانع از تغییر قیمت سهام می‌شود و بدون نوسان تعداد روزهای باقی مانده تا اعمال را دستخوش تغییر می‌کند. وی افزود: به عنوان مثال نماد بانک ملت برای مدتی طولانی بسته بود و تا تاریخ اعمال اختیارها اجازه معاملات سهام و اختیارها داده نشد و دقیقا روز اعمال، نماد بازگشایی شد که باعث از بین رفتن کل سرمایه افرادی شد که اختیار بانک ملت را خریده بودند. در نماد سایپا حتی تا تاریخ اعمال نیز، نماد بازگشایی نشد، و سرمایه‌گذاران باید بدون داشتن قیمت سهام، برای اختیار معامله‌های خود تصمیم‌گیری می‌کردند. حتی اشخاصی اختیار ۱۸۰ تومانی سایپا را اعمال کردند، ولی تعدادی از فروشندگان اختیار خرید، از انتقال سهام خودداری کردند و باعث ضرر خریداران شد. هاشمی تصریح کرد: خوشبختانه نماد خودرو قبل از تاریخ اعمال بازگشایی شد، نمادی که بیش از دو میلیارد و ۵۰۰ میلیون سهم در قیمت‌های مختلف موقعیت باز اختیار خرید دارد. ولی همین بسته بودن دوهفته‌ای ریسک و زیان بسیاری را به سهامداران وارد کرده است. این کارشناس بازار سرمایه عنوان کرد: اگر در تاریخ اعمال، نمادی که اختیار معامله آن را داریم متوقف باشد، تصمیم‌گیری برای دارندگان اختیار دشوار خواهد شد. برای مثال شاید سرمایه‌گذاری در نماد «خساپا» با توجه به زیان انباشته شرکت برای سرمایه‌گذاری جذاب نباشد، ولی به سبب جو بازار، معامله‌گران بخواهند روی اختیار معامله، پوزیشن بگیرند که اگر اتفاقی در این نماد رخ داد، از سود آن جا نمانند؛ ولی ریسک بزرگی هم متقبل نشوند؛ بنابراین اختیار معامله خریداری می‌شود که ریسک کنترل شده و بتوان از نوسانات سهم استفاده کرد. با این شرایط، توقف نماد در زمان اعمال بدون اطلاع از قیمت بازگشایی، امکان تصمیم‌گیری را از معامله‌گران سلب می‌کند.

نمایه

رییس سازمان بورس از همکاری با مجلس خبر داد

بررسی اصلاح قانون بازار سرمایه در کمیسیون اقتصادی

قانون بازار اوراق بهادار مصوب اول آذر ۱۳۸۴ است؛ این قانون پس از ۱۶ سال نیازمند اصلاح جدی جهت تحقق عدالت در بازار سرمایه بوده و گویا چند ماهی است که این قانون در مجلس شورای اسلامی در حال بررسی است تا اصلاحات لازم در این قانون انجام شود. این در حالی است که بازار سرمایه این روزها چشم به راه لایحه بودجه ۱۴۰۱ نیز است و بیم آن می‌رود که در بودجه سال آینده، تصمیماتی اتخاذ شده باشد که موجب کاهش سودآوری صنایع بورسی شود. بر همین اساس انتظار می‌رود در فرآیند اصلاح قانون بازار اوراق بهادار، تدابیری اندیشیده شود که نمایندگانی از بازار سرمایه در اتخاذ تصمیمات موثر بر این بازار دخیل باشند. مجید عشقی رییس سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص اصلاح قانون بازار سرمایه بیان کرد: اصلاح قانون بازار سرمایه اکنون در کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در دست بررسی است و سازمان بورس نیز، از همان ابتدای طرح در کنار کمیته و اعضای کمیسیون مذکور حضور فعال داشته و دارد. وی اضافه کرد: مدتی قبل اصلاحیه قانون بازار سهام از سوی کمیسیون اقتصادی مجلس به سازمان بورس ارسال شد و سعی کردیم تا از همان ابتدا، کمیته‌ای را به همین منظور تشکیل دهیم تا جزئیات این اصلاحیه را بررسی کنیم. رییس سازمان بورس تاکید کرد: امیدواریم بتوانیم بررسی اصلاح قانون بازار سرمایه را اواخر آذرماه به اتمام برسانیم و پس از این امر، آن را در اختیار اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی قرار دهیم.

عشقی خاطرنشان کرد: سازمان بورس و اوراق بهادار نقشی بسیار اساسی در اصلاح قوانین بازار سهام ایفا کرد، هرچند که نظر سازمان بورس در رابطه با قانون بازار اوراق بهادار، این بود که بهتر است به جای آنکه این طرح در قالب اصلاحیه مطرح شود، در قالب جدیدی تحت عنوان قانون جدید در اختیار سهامداران قرار گیرد و این نظریه هم به کمیسیون اقتصادی مجلس ارجاع داده شد، ولی به هر حال صلاح بر این دیده شد که نام طرح اصلاحی روی آن باقی بماند.

■ **رفع انحصار کارگزاری‌ها جدی‌تر می‌شود**

وی با اشاره به بخش‌هایی از اصلاحات قانون بازار اوراق بهادار به بورس‌نیوز گفت: یکی از اقداماتی که اکنون از سوی سازمان بورس انجام می‌شود، رفع انحصار از نهادهای مالی از جمله کارگزاری‌ها است، زیرا بر اساس مستندات درج شده، مدت زمان طولانی از عدم صدور مجوز به منظور تاسیس کارگزاری‌های جدید و شرکت‌های تامین سرمایه می‌گذرد. به منظور جبران این امر، رییس قبلی سازمان تصمیماتی را اتخاذ کرده بودند که ما نیز اجرای آن را سرعت بخشیده‌ایم.

■ **تاسیس نهادهای مالی**

رییس سازمان بورس اضافه کرد: اکنون نهادها یا اشخاصی که توانایی مالی و تخصص لازم را به منظور تاسیس نهادهای مالی دارند، می‌توانند درخواست خود را به سازمان بورس ارسال کنند و در حال حاضر نیز تقاضاهای زیادی در خصوص این امر در سازمان بورس وجود دارد که مسوولان مربوطه با سرعت و دقت در حال بررسی آنها هستند. عشقی در پاسخ به دغدغه‌های فعالان بازار سرمایه در مورد لایحه بودجه ۱۴۰۱ گفت: در چند روز آتی شاهد خبرهای خوبی در راستای حمایت از صنایع تولیدی حاضر در بازار سرمایه خواهیم بود. اعداد و ارقامی که در بودجه ۱۴۰۱ در مورد مباحثی از جمله حقوق دولتی معادن، مالیات و نرخ خوراک در نظر گرفته شده، بسیار مناسب و به نفع شرکت‌های بورسی تمام خواهد شد؛ لذا هیچ نگرانی در این باره وجود ندارد. وی ادامه داد: البته اعداد و ارقام به صورت قدرمطلق افزایش یافته‌اند که دلیل چنین مساله‌ای نیز سطح افزایش فروش شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه نسبت به سال‌های گذشته است؛ به طور مثال در این زمینه می‌توان به سطح حقوق دولتی معادن اشاره کرد. عشقی اضافه کرد: حقوق دولتی معادن در سال گذشته ۱۰ هزار میلیارد تومان برآورد شد، در حالی که تحقق واقعی آن در ۶ ماهه نخست امسال بیشتر از عدد مذکور بود؛ یعنی به‌تناسب افزایش میزان فروش شرکت‌های معدنی، حقوق دولتی نیز افزایش می‌یابد بنابراین چنین امری طبیعی است که دولت از این محل درآمد قابل‌توجهی را تا پایان سال داشته باشد و سود شرکت‌ها از محل افزایش درآمد دولت کاهش نخواهد یافت.

اتفاق نظر درباره نرخ تسعیر ارز

عشقی در خصوص نرخ تسعیر ارز بانک‌ها نیز بیان کرد: در خصوص نرخ تسعیر بانک‌ها به اتفاق نظر خوبی دست یافتیم، به‌گونه‌ای که این عدد تا پایان سال که موعد تهیه صورت مالی بانک‌هاست، اصلاح خواهد شد. با این وضعیت، نگرانی بابت سودآوری بانک‌ها هم وجود ندارد. رییس سازمان بورس در خاتمه خبر داد: تا پایان سال جاری، عرضه اولیه‌های بسیار خوبی را هم خواهیم داشت که هم سهامداران و هم شرکت‌ها از آن منتفع شوند.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۰۱۰۶۰۰۰۲۱۹۵ هیات اول/ موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک ورامین تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای مسیب شیر کوند فرزند حسین به شماره شناسنامه ۵ صادره از ورامین شش‌دانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۱۴۹/۶۰ مترمربع عرصه از پلاک ۹۷۰ فرعی از ۱۰۰ اصلی و اعیانی از ۳۰ فرعی از ۱۰۰ اصلی واقع در عمرآباد بخش حوزه ثبت ملک ورامین از مقدار ۱۰۱ مترمربع از مالکیت محسن و مجتبی شیر کوند ورثه حسین شیر کوند و مابقی از سهم مشاعی متقاضی آقای مسیب شیر کوند (عرصه) و محمدطاهر شیر کوند (اعیانی) محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۹/۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۹/۲۱

۴۱۲ ث/ م الف- محمود داودی- رییس ثبت اسناد و املاک ورامین

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۲۴۰۰۹۰۰۱۶۱۸ – ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ هیات موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی شهرستان بوشهر تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضی جهانگیر قارداشی فرزند داداش شماره شناسنامه ۷۷۵ صادره از میانه به شماره ملی ۱۵۳۰۵۸۹۱۳۴ در شش‌دانگ یک باب خانه به مساحت ۹۷/۸۵ مترمربع پلاک ۴۹ فرعی از ۳۳۵۹ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک اصلی ۳۳۵۹ واقع در بخش دو بوشهر خریداری از مالک رسمی گردیده است.

لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۹/۰۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۹/۲۱

شکراله سعادتی- سرپرست اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان بوشهر

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۲۴۰۰۱۰۰۳۲۶۶ مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۱ هیات موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بندر گناوه تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای عبدالکریم نظام‌پور فرزند نظام به شماره شناسنامه ۷۲۹۷ کدملی ۳۵۳۹۲۶۲۹۷۰ صادره از گناوه را نسبت به شش‌دانگ یک باب خانه به مساحت ۲۱۱/۶۱ مترمربع در قسمتی از پلاک ۹۱۷ اصلی واقع در امامزاده (سربست) گناوه خریداری مع‌الواسطه از آقای خداکرم نظامی و شرکاء محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذی‌صلاح قضایی نمی‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۹/۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۹/۲۱

۴۶۶ م الف- محمد چهابدار- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان گناوه

آگهی فقدان

سند یک دستگاه موتورسیکلت لیفان ۲۰۰ CC رنگ آبی مدل۱۳۹۵ شماره پلاک ۳۲۳/۸۳۵۶۷ شماره موتور NC۵۰۸۴۰۹۴ ۰۲۰۰ و شماره بدنه NC۵ ***۲۰۰L۹۵۱۶۲۷۱ به نام سیف‌الله امینی مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط است.

نظرآباد

آگهی فقدان مدرک تحصیلی

(نوبت اول)

مدرک فارغ‌التحصیلی اینجانب وجیهه اشرفی فرزند محمود به شماره شناسنامه ۴۵۸۰۱۴۵۷۷۱ صادره از شاهرود در مقطع کارشناسی پیوسته رشته زیست‌شناسی سلولی و ملکولی- میکروبیولوژی صادره از واحد دانشگاهی دامغان با شماره ۹۵/۱۳۰۰۵ فا مفقود گردیده است و فاقد اعتبار می‌باشد از یابنده تقاضا می‌شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان به نشانی: دامغان بلوار چشمه علی بعد از میدان سعدی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان کدپستی ۳۶۷۱۶-۳۹۹۹۸ اداره دانش‌آموختگان ارسال نماید.

آگهی دادنامه

مشخصات محکوم‌له
نام: قربانعلی
نام‌خانوادگی: شریفی‌فرد
نشانی محل اقامت: قلعه میر خیابان ملاصدرا پلاک ٤
محکوم‌به
به موجب دادنامه شماره ۲۱۷/۹۹ دادگاه شورای شعبه ۱۱ دادگاه تجدیدنظر شهرستان بهارستان قطعیت حاصل کرده است: محکوم علیه محکوم است به استرداد دو عدد باند W۱۷ و به پرداخت مبلغ هفتاد میلیون و ششصد هزار ریال بابت اصل خواسته و نیز پرداخت مبلغ یک میلیون و پانزده هزار ریال بابت هزینه دادرسی در حق ایشان محکوم و اعلام می‌دارد.
مشخصات محکوم‌علیه
نام: علی
نام خانوادگی: اصغرجوان‌بخش
نشانی محل اقامت: مجهول‌المکان
محکوم‌علیه مکلف است از تاریخ ابلاغ اجرائیه:
۱- پس از ابلاغ اجرائیه ظرف ده روز مفاد آن را به موقع اجرا بگذارد.
۲- ترتیبی برای پرداخت محکوم به بدهد.
۳- مالی معرفی کند که اجرای حکم و استیفاءِ محکوم به از آن میسر باشد و در صورتی که خود را قادر به اجرای مفاد اجرائیه نداند باید ظرف مهلت ده روز صورت جمع دارایی خود را به قسمت اجرا تسلیم کند اگر مالی ندارد صریحا اعلام نماید. هرگاه ظرف سه سال بعد از انقضاءِ مهلت مذکور معلوم شود که قادر به اجرای حکم و پرداخت محکوم‌به بوده‌اید، لیکن برای فرار از پرداخت اموال خود را معرفی نکنید یا صورت خلاف واقع از دارایی خود بدهید به نحوی که اجرای تمام یا قسمتی از مفاد اجرائیه متعسر باشد، به مجازات حبس از ۶۱ روز تا ۳ ماه محکوم خواهید شد.
٤- علاوه بر موارد بالا که قسمتی از ماده ۳٤ قانون اجرای احکام مدنی می‌باشد به مواردی از قانون اجرای احکام و قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۷۹/۱/۲۱ و همچنین مفاد قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۰ آبان ۱۳۷۷ که ظهر برگ اجرائیه درج گردیده است توجه نموده و به آن عمل نمایید.

شورای حل اختلاف شهرستان بهارستان

آگهی تجدید نظرخواهی

مدیریت محترم کارگاه/ شرکت پیمانکاری شرکت هامون، کارخانه سیمان
موضوع: آقای/ خانم خدانظر سلیمی‌فرد
احتراما با توجه به درخواست بازنشستگی پیش از موعد آقای/ خانم خدانظر سلیمی‌فرد در کارهای سخت و زیان‌آور که در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۸/۹ کمیته بدوی استانی این اداره کل مطرح شده و شغل ایشان به شرح ذیل مورد تایید قرار گرفته است. همچنین مطابق با تبصره ۵ ماده ۸ تصویبنامه هیات محترم وزیران، رای مذکور ظرف مدت ۱۵ روز اداری از تاریخ ابلاغ نامه با ارائه تقاضای کتبی (فرم شماره ٤) قابل تجدیدنظر خواهی می‌باشد و در غیر این صورت رای مذکور قطعی و لازم‌الاجراست.
۱- شغل کارگر ساده از تاریخ ۷۸/۷/۱ لغایت ۸۱/۷/۳۰

م الف: ۶۹۹- اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان دشتستان

آگهی مزایده اموال منقول

یک دستگاه خودرو سواری پژو ٤۰۵ به رنگ سفید روغنی SLX- TV۵ به شماره پلاک انتظامی ۶۳۶ ن ٤۵ ایران ۳٤ مدل ۱۳۹۷ تعداد محور ۲، تعداد سیلندر ٤، نوع سوخت: بنزین، ظرفیت ۵ نفر، تعداد چرخ ٤ و موتور و متعلقات مربوط سالم (طبق نظریه کارشناس) متعلق به آقای فرزاد فردی بدهکار پرونده اجرایی به شماره بایگانی ۹۹۰۰۲۷۶ اجرای ثبت بهبهان که برابر سند ازدواج شماره ۱۹۱۹۵ دفترخانه ازدواج شماره ۳۰ بهبهان بابت طلب (مهریه) خانم سارا فروغی بازداشت و ارزیابی خودروی فوق به مبلغ یک میلیارد و نهصد و پنجاه میلیون ریال (۱/۹۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال) قطعیت یافته در روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۰/۱۰/۰۸ از ساعت ۹ صبح الی ۱۲ ظهر در محل اداره ثبت اسناد و املاک بهبهان – واحد اجرا از طریق مزایده (به صورت نقدی) به فروش خواهد رسید طالبین می‌توانند در روز و ساعت مقرر در جلسه حاضر و در مزایده شرکت نمایند. مورد مزایده از مبلغ یک میلیارد و نهصد و پنجاه میلیون ریال (۱/۹۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال) شروع و به بالاترین قیمت که خریدار داشته باشد فروخته خواهد شد. بدهی‌های احتمالی، کلیه هزینه‌های اجرائی و قانونی و سایر بدهی‌ها تا روز مزایده اعم از اینکه رقم قطعی آن معلوم شده یا نشده باشد به عهده برنده مزایده است. این آگهی طی یک نوبت به تاریخ ۱۴۰۰/۹/۲۱ در روزنامه منتشر و در محل برگزاری مزایده و محل بازداشت خودرو الصاق خواهد شد. ضمنا چنانچه روز مزایده تعطیل رسمی اعلام گردد، مزایده روز اداری بعد از تعطیلی در همان ساعت و مکان مقرر برگزار خواهد شد.

۸/۳۱۷ م الف- آرش کاظمی- رییس ثبت بهبهان

خبر

وصول ۷ میلیارد دلاری مطالبات ایران از عراق

برنا- رییس اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق گفت: بخشی از مطالبات هفت میلیارد دلاری از عراق وصول شده و روند وصول این مطالبات براساس توافق بانک‌های مرکزی دو کشور ادامه دارد.

یحیی آل‌اسحاق اظهار کرد: بانک‌های مرکزی ایران و عراق موافقتنامه‌ای دارند که براساس آن، بانک مرکزی ایران بخشی از مطالبات را برای خرید اقلام مورد نیاز از طریق عراق هزینه می‌کند و بخشی نیز به صورت اسکناس به ایران پرداخت می‌شود. از آنجا که با پرداخت بخشی از مطالبات، جریان صادرات به عراق ادامه دارد، مطالبات ایران از عراق همچنان در محدوده پنج تا هفت میلیارد دلار باقی است که رایزنی‌ها برای کاهش این میزان و وصول کل مطالبات ادامه دارد.

هند استاندارد کیوی صادراتی ایران را تایید نکرد

ایلنا- از سال‌جاری هند و دیگر کشورهای هدف صادراتی بنا به استانداردهای خود محصولات کشاورزی را وارد می‌کنند. این در حالی است که بنا به این استانداردها، کیوی ایران با استانداردهای هند مطابقت ندارد. رییس اتحادیه بارفروشان با بیان این مطلب خاطرنشان کرد: از سال‌جاری دیگر برخی کشورهای هدف صادراتی به اخذ تاییدیه سازمان حفظ نباتات ایران برای ورود محصولات کشاورزی کفایت نمی‌کنند و ایران باید بنا به کیفیت و استانداردهای آنها تولید کند.

مصطفی دارایی‌نژاد گفت: از خرداد سال‌جاری بخشنامه‌ای از کشورهای صادراتی به دست ما رسیده است که مبنی بر آن میزان سم و کود در محصولات کشاورزی مشخص است. کشورهای عمان، قطر، هند، روسیه، امارات متحده عربی و پاکستان بنا به دستورالعمل‌های جدید خواهان محصولات کشاورزی ما خواهند بود.

وی در ادامه پیشنهاد داد: بهتر است ما نیز در ایران مانند سایر کشورها تولیدکننده محصولات کشاورزی یک نهاد مشخص بذر را در اختیار کشاورزان قرار دهد و در زمان صادرات محصول سود ۱۵ درصدی به کشاورز داده شود؛ اگر وزارت جهاد کشاورزی به خصوص سازمان حفظ نباتات در این زمینه با جدیت ورود نکند تردید نداشته باشید که بازارهای صادراتی خود را از دست می‌دهیم و بر همگان مشخص است که چه آسیبی به بدنه اقتصادی کشور خواهد خورد. برخی از کشورهای همسایه از جمله ترکیه منتظر این هستند که ما بازارهای خود را از دست بدهیم و آنها این بازارها را تصاحب کنند. این هشدار جدی است و باید بیشتر به آن توجه شود.

بنا به اظهارات این فعال اقتصادی، روسیه دیگر بارهای آلوده را مرجوع نخواهد کرد و آنها را معدوم می‌کند. دارایی‌نژاد در ادامه تصریح کرد: دقت در نبود سموم فقط نباید محدود به محصولات صادراتی باشد این دقت با کیفیت محصولاتی که در داخل کشور نیز استفاده شده لحاظ شود چراکه ایرانیان نیز مستحق خوردن نیترات و دیگر سموم باقی مانده در محصولات کشاورزی نیستند. دارایی‌نژاد اضافه کرد: اگر تلاشی برای حذف باقی ماندن سموم در محصولات کشاورزی انجام ندهیم بدون تردید کیوی دوقلو ایران که از سوی پاکستان و افغانستان خریداری می‌شد نیز بازار خود را از دست خواهد داد.

وی در پایان با بیان اینکه در چهار فصل میوه در ایران تولید می‌شود، افزود: اگر وزارت جهاد کشاورزی به خصوص سازمان حفظ نباتات در این زمینه با بخش خصوصی و کشاورزان بیشتر همکاری کند ما این توان و ظرفیت را داریم که از محل صادرات میوه بیشتر از نفت، ارزآوری برای کشور ایجاد کنیم.

تداوم روند افزایش قیمت ماهی قزل‌آلا تا شب یلدا

باشگاه خبرنگاران جوان- مدیرعامل اتحادیه تعاونی ماهیان سردآبی اعلام کرد: از هفته گذشته روند افزایش قیمت آغاز شده و پیش‌بینی می‌شود که این روند تا شب یلدا استمرار یابد. آرش نبی زاده ادامه داد: صادرات یکی از دلایل افزایش قیمت قزل‌آلاست. با توجه به نزدیک شدن کریسمس در کشورهای اروپایی، صادرات به اوج خود رسیده است.

نبی‌زاده قیمت کنونی هر کیلو قزل‌آلا سرمزرعه را ۶۶ تا ۶۸ هزار تومان اعلام کرد و گفت: هم اکنون هر کیلو قزل‌آلا با نرخ ۷۰ تا ۷۱ هزار تومان به دست مغازه‌دار می‌رسد که اتحادیه پرنده و ماهی باید نظارت دقیق داشته باشد تا ماهی با سود معقول به دست مصرف‌کننده برسد. این مقام مسوول درباره آخرین وضعیت صادرات قزل‌آلا گفت: بنابر آمار گمرک در شش ماهه نخست سال نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۵۰۰ تن صادرات عقب است، اما هم‌اکنون درخواست برای صادرات قزل‌آلا و تخم ماهی بسیار بالاست.

او ادامه داد: امسال تولید قزل‌آلا با کاهش ۳۰ تا ۳۵ هزار تنی (معادل ۲۰ تا ۲۵ درصد) نسبت به سال قبل به ۱۱۰ هزار تن رسید.

به گفته نبی‌زاده، با وجود آنکه ماهی جزو کالاهایی نیست که همیشه در سفره مردم باشد؛ بنابراین گرانی آن منجر به حذف از سفره خانوار شده، در حالی که اگر تقاضا همانند سال گذشته بود، قیمت هر کیلو قزل‌آلا کمتر از ۱۰۰ هزار تومان نبود.

او ادامه داد: دولت با دست گذاشتن بر بازار مرغ به پرورش‌دهندگان ماهی فشار می‌آورد که این امر به بخش آبزیان خسارت می‌زند، از این رو امیدواریم دولت تمهیداتی بیندیشد تا قیمت ماهی را کاهش دهد.

در نشست کارشناسان اقتصادی وزارت خارجه در اتاق ایران مطرح شد

کمک به حل مشکلات با شناخت رایزن‌های بازرگانی از ظرفیت اقتصادی

«جهان صنعت»- بخش خصوصی در نشست با کارشناسان اقتصادی وزارت خارجه با تاکید بر نقش پارلمان بخش خصوصی در اقتصاد کشور، خواستار پررنگ‌تر شدن فعالیت بخش‌های بازرگانی سفارتخانه‌های ایران در دیگر کشورها شدند.

در ابتدای نشست محمدرضا کرباسی، معاون بین‌الملل اتاق ایران، درباره نوع ارتباط بخش خصوصی با وزارت امور خارجه گفت: قبل از این نشست‌هایی با رایزن‌های اقتصادی و نماینده‌های وزارت خارجه ایران در کشورهای مختلف برگزار شده و آن نشست‌ها موثر بوده است.

کرباسی ادامه داد: البته در دو سال گذشته با توجه به درگیری دنیا با کووید۱۹، هیات‌های تجاری به کشورهای مختلف اعزام نشده اما مانشست‌های متعددی را به‌صورت وبینار مشترک با کشورهای هدف برگزار کرده‌ایم که ارزنده بوده است. اعزام هیات‌های تجاری شروع شده و اخیرا این سفر به سوریه انجام شده است.

معاون بین‌الملل اتاق ایران از ظرفیت تولیدی و صادراتی کشور با توجه به اولویت سیاست اقتصادی و صادراتی به کشورهای منطقه گفت و تاکید کرد که باید کشورهای آفریقایی و کشورهای آمریکای لاتین را به دایره تجارت خود اضافه کنیم، قطعا حجم تجارت ما فراتر از این خواهد رفت. معاون بین‌الملل اتاق ایران تاکید کرد: یکی از مسائلی که نیازمند هماهنگی است اینکه در اقصی نقاط جهان از سطح صادرات محصولات سنتی فراتر رویم و تنوع صادراتی را به کشورهای جهان افزایش دهیم؛ این با بررسی میدانی از پتانسیل صادراتی آن کشورها فراهم می‌شود.

او ادامه داد: فرض بر این است که با قوانین موجود در کشور باید حضور خود را در بازارهای هدف برنامه‌ریزی و مدیریت کنیم.

بعد از آن محمدرضا صبوری مدیرکل دیپلماسی اقتصاد مقاومتی- پایش و مقابله با تحریم‌های وزارت امور خارجه خطاب به محمدرضا کرباسی گفت که ما در وزارت امور خارجه از تجربه بخش خصوصی در امور اقتصادی، صادرات و واردات استفاده می‌کنیم. او ادامه داد: اگرچه تشکیل و ادامه فعالیت معاونت اقتصادی وزارت امور خارجه با فرازونشیب‌هایی همراه بوده است ولی ما در این دوره سعی می‌کنیم با در نظر گرفتن شرایط موجود، کار کنیم و امیدواریم با کمک اتاق ایران در این مسیر گام‌های مستحکمی برداریم. او تاکید کرد: اولین هدف ما تقویت بخش خصوصی است و به این واقف هستیم که بدون تقویت جایگاه بخش خصوصی اقتصاد کشور تقویت نمی‌شود. برای همین از بخش خصوصی انتظار داریم که به ما در این مسیر کمک کنند.

صبوری گفت: برای تقویت بخش خصوصی بسترسازی، زمینه‌سازی و تسهیل گری باید کرد و اعزام کارشناس و رایزن اقتصادی به کشورهای دیگر در این مسیر با همین هدف انجام می‌شود. ما تاکید می‌کنیم که باید کارشناسان اقتصادی با ظرفیت‌های اقتصادی کشور در بخش‌های مختلف آشنا شوند و در مسیر کار خود ظرفیت‌های اقتصادی کشور مقصد را شناسایی کرده و به همکاری اقتصادی کشور کمک کنند.

او با اشاره به نقشه راه تجارت خارجی گفت: ما باید با هر کشوری نقشه راه اقتصادی داشته باشیم. در حال حاضر ۳۵ کارشناس اقتصادی به کشورهای مختلف اعزام می‌شوند و باید نقشه راه این کشورها با اولویت تهیه شود.

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران بررسی کرد

تحولات اقتصادی منطقه به چه سمت و سویی می‌رود؟

«جهان صنعت»- در پانزدهمین گزارش پایش تحولات تجارت جهانی، تحولات جهانی و منطقه‌ای مانند طرح کلان اقتصادی اروپا و توافق امارات و ترکیه بر سر یک بسته سرمایه‌گذاری ۱۰ میلیارد دلاری بررسی شده است.

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران در رویکردی تازه، موقعیت دوگانه اقتصاد سیاسی ایران در محیط بین‌الملل را با انتشار سلسله گزارش‌های «پایش تحولات تجارت جهانی» بررسی می‌کند و واکاوی رویدادهای کلیدی در محیط ژئواکونومیک ایران را در دستور کار قرار داده است.

در این قالب رویدادهای کلیدی از منظر تاثیرگذاری بر دیپلماسی اقتصادی و موقعیت ژئواکونومیک ایران موردبحث و بررسی قرار می‌گیرند. در پانزدهمین گزارش از این سلسله گزارش‌ها، گلچینی از تحولات اخیر در دولایه جهانی و منطقه‌ای محیط ژئواکونومیک ایران ارائه‌شده، و آخرین روندها و پیش‌بینی‌های اقتصادی ارائه‌شده توسط بزرگ‌ترین نهادهای اقتصادی بین‌المللی، در قالب داده‌های تازه مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند.

در بخش اول گزارش و ذیل عنوان تحولات جهانی، جزئیات طرح کلان اقتصادی اروپا موسوم به دروازه جهان مطرح شده که در راستای رقابت با مگاپروژه راه‌ابریشم چین و با هدف تقویت زنجیره‌های عرضه و نوسازی و ایجاد زیرساخت‌های جدید طراحی‌شده است. در نشست اخیر وزرای بازرگانی ایالات‌متحده، ژاپن و معاون کمیسیون اروپا رفتار تجاری چین به‌ویژه ارائه یارانه‌های صنعتی گسترده دولتی، به عنوان مهم‌ترین عامل اختلال در تجارت جهانی شناخته شد. چین نیز در واکنش به فشارهای اقتصادی ایالات‌متحده، روند عملیاتی کردن توافق تجاری با این کشور را کند کرده است.

در بخش دوم گزارش و در ذیل تحولات منطقه‌ای، به توافق رسیدن امارات و ترکیه بر سر یک بسته سرمایه‌گذاری ۱۰ میلیارد دلاری، با وجود اختلافات متعدد سیاسی بین طرفین، در صدر اخبار قرار دارد. عربستان نیز در راستای پروژه بلندپروازانه چشم‌انداز ۲۰۳۰ خود، خبر تاسیس بزرگ‌ترین مجتمع صنعتی شناور موسوم به اکساگون را مطرح کرده که قرار است کانون انرژی پایدار، نوآوری در حوزه آب، تولید غذای پایدار، سلامت و فناوری دیجیتال باشد. علاوه بر این، پس از گذشت شش سال، منطقه آزاد مشترک میان سوریه و اردن باهدف بازگشت سوریه به جهان عرب، کاهش نفوذ ایران، متنوع‌سازی شرکای تجاری این کشور و کمک به بازسازی اقتصادی آن بازگشایی شد. ترکیه نیز باهدف دسترسی زمینی ساده‌تر به ۵۳ کشور آفریقایی، نفوذ خود را در لیبی از طریق بالا بردن حجم تجارت با این کشور، افزایش داده است.

مسائل مطرح در ذیل عنوان داده‌های تازه نیز شامل گزارش جدید آنکتاد از احیای تجارت جهانی در مناطق مختلف، به ویژه خاورمیانه، گزارش صندوق بین‌المللی پول از کاهش چشم‌گیر موانع غیرتعرفه‌ای اروپا در قیاس با سایر مناطق جهان، گزارش بانک جهانی در مورد رشد سهم خدمات داده‌محور در تجارت خدمات جهان و نهایتا هشدار گزارش جدید برنامه توسعه ملل متحد در مورد زوال اقتصادی افغانستان است.

تجارت خارجی

مدیرکل دفتر خاک وزارت کشاورزی با اشاره به ۷ چالش بزرگ خاک اعلام کرد

نه پول داریم نه کارشناس!

گروه بازرگانی- مباحث مربوط به قاچاق خاک در هفته‌های اخیر مجددا بر سر زبان‌ها افتاده و مسوولان زیادی این مساله را تکذیب و در عین حال برخی نیز آن را تایید کرده‌اند. به گفته رییس فراکسیون محیط‌زیست در مجلس، شاهد تداوم قاچاق خاک از کشورهای حوزه خلیج‌فارس هستیم. سمیه رفیعی معتقد است نمایندگان خاصه در استان‌های فارس، سیستان‌وبلوچستان یا حتی شمال کشور و هرمزگان باید نسبت به این موضوع حساسیت بیشتری نشان دهند؛ معمولا چون بیشترین گزارش‌ها از تخلفات قاچاق خاک در لایه‌های خبری درج می‌شود، خاصه باید به این موضوع ورود جدی‌تری داشته باشند. این گفته‌ها در حالی است که مدیرکل دفتر خاک وزارت جهاد با بیان اینکه درباره قاچاق خاک جوسازی می‌شود، اعلام می‌کند: در حوزه خاک با چالش‌های بزرگی مواجه هستیم که هیچ توجهی به آنها نمی‌شود و عده‌ای به حاشیه‌ها چسبیده‌اند.

علی مراد اکبری معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی در واکنش به مباحث مطرح شده درباره قاچاق خاک از کشور و نگرانی‌های ابرازشده از سوی برخی نمایندگان مجلس گفت: این بحث چهار تا پنج سال است که در کشور مطرح شده و کلیپ‌هایی نیز در این زمینه منتشر شده است که ما تمام آن کلیپ‌ها را به دقت بررسی کردیم و بر این اساس می‌توانم اعلام کنم چنین مساله‌ای به هیچ عنوان صحت ندارد.

وی بیان کرد: تا این لحظه مستندی مبنی بر اینکه در منطقه‌ای از کشور، خاک قاچاق می‌شود، به بنده نرسیده است.

■ **عده‌ای درباره قاچاق خاک جوسازی می‌کنند**

در این راستا، برخی کارشناسان معتقدند که مطرح کردن مباحثی مانند قاچاق بیشتر توجه به حواشی و فاصله گرفتن از مسائل اصلی خاک کشور است، مسائلی که بی‌توجهی نسبت به آنها منجر به ایجاد چالش‌های جدی برای خاک شده و احتمال ایجاد بحران‌های بزرگ‌تر وجود دارد. در همین زمینه جهانبخش میرزاوند مدیرکل دفتر خاک وزارت جهاد کشاورزی درباره مباحث مطرح شده مبنی بر قاچاق خاک از کشور گفت: بنده به عنوان مسوول اجرایی این حوزه تاکنون گزارش مستندی مبنی بر اینکه خاک کشاورزی قاچاق می‌شود، دریافت نکرده‌ام و تاکنون موردی نبوده که یک محموله خاک قاچاق توسط پلیس ضبط و به ما تحویل داده شود.

وی ادامه داد: وزارت جهاد کشاورزی تاکنون حتی برای خروج یک کیلوگرم خاک کشاورزی نیز مجوز صادر نکرده و موردی نیز درباره قاچاق آن گزارش نشده است، بنابراین احتمال می‌دهیم عده‌ای در این زمینه جوسازی می‌کنند. مدیرکل دفتر خاک وزارت جهاد کشاورزی افزود: ما نیز مانند شما از رسانه‌ها چنین خبرهایی را می‌شنویم و از مطرح‌کنندگان آن درخواست می‌کنیم که اگر مستنداتی دارند، ارائه کنند تا پیگیری کنیم. این مقام مسوول اضافه کرد: کلیپ‌هایی نیز در فضای مجازی پخش شده بود که ما آنها را پیگیری و بررسی کردیم و مشخص شد که خاک‌های موجود در کلیپ‌های مذکور، خاک صنعتی بوده است که این نوع خاک‌ها قانون خاص خود را برای صادرات دارد.

■ **دستورالعمل جابه‌جایی خاک در حال تدوین است**

وی با اشاره به اینکه وزارت جهاد کشاورزی برای پیشگیری از قاچاق خاک در حال تدوین دستورالعمل جابه‌جایی خاک است، گفت: بر این اساس جابه‌جایی خاک در کشور حتی درون شهرها ضابطه‌مند و برای حمل‌کننده آن بارنامه صادر می‌شود و در چنین شرایطی وقتی که مبدا و مقصد و میزان جابه‌جایی براساس مجوز صادره از طرف دستگاه‌های ذی‌ربط مشخص باشد پلیس نیز می‌تواند محموله را به راحتی رصد کند و از حمل‌کننده بارنامه و یا مجوزهای لازم را مطالبه کند. میرزاوند گفت: بر این اساس کاربرگی برای کامیون حامل خاک صادر خواهد شد که در آن مقدار و میزان جابه‌جایی و هدف آن باید کاملا مشخص باشد. وی با اشاره به اینکه در حال حاضر کامیون‌هایی که داخل شهرها تردد و خاک را جابه‌جا می‌کنند به دلیل اینکه برای آنها بارنامه صادر نمی‌شود، پلیس نیز نمی‌تواند آنها را بررسی کند، گفت: با ابلاغ آیین‌نامه جابه‌جایی خاک و صدور کاربرگ و ساماندهی جابه‌جایی خاک از امکان قاچاق این کالا جلوگیری خواهد شد. این مقام مسوول در وزارت جهاد کشاورزی توضیح داد: قرار است این وزارتخانه با معاونت عمرانی وزارت کشور تفاهم‌نامه‌ای را به امضا برساند که بر اساس آن، خاک‌هایی که در حفاری شهری و خاکبرداری ناشی از ساخت و سازها و تجدید بناها قابلیت کشت داشته باشند در خارج از شهر دپو و غنی‌سازی شوند تا بعدا بتوانند برای کشت در فضای سبز مورد استفاده قرار گیرند. میرزاوند، دلیل این کار را جلوگیری از مصرف خاک‌های درجه یک کشاورزی در فضای سبز عنوان کرد و افزود شهرداری‌ها با این کار خاک مورد نیاز توسعه فضای سبز خود را از همین خاک‌های ناشی از خاکبرداری تامین و در صیانت از منابع خاک کشاورزی که امنیت غذایی کشور به آن وابسته است مشارکت خواهند داشت.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا احتمال دارد کامیون‌هایی که در حال حاضر خاک را جابه‌جا می‌کنند و به دلیل عدم بارنامه، پلیس نمی‌تواند آنها را بررسی کند، حامل خاک قاچاق باشند؟ گفت: ما نمی‌توانیم براساس احتمالات صحبت کنیم و نظر بدهیم، برای صحبت کردن درباره مساله مهمی مثل قاچاق خاک باید مستندات کافی وجود داشته باشد.

■ **۷ چالش بزرگ خاک**

میرزاوند در ادامه با اشاره به اینکه در حال حاضر خاک کشور ما با هفت چالش عمده مواجه است، گفت: فرسایش، آلودگی، تغییر کاربری، شوری، فشردگی، فروچاله‌ها، کاهش حاصلخیزی، کمبود ماده تا خاک و ریزگردها از جمله این چالش‌ها است که خاک کشور را به سوی نابودی می‌برد. در این میان عده‌ای به جای اینکه به این مسائل مهم و بحران‌زا توجه کنند، به حاشیه‌ها چسبیده‌اند و آنها را بُلد می‌کنند.

این مقام مسوول با بیان اینکه اگر کسی دوست دارد برای خاک کشور کاری انجام دهد باید روی این هفت مورد تمرکز کند، افزود: در استان اصفهان سالی ۱۶ سانتیمتر از خاک نشست می‌کند و در فسا فارس نیز منطقه‌ای وجود دارد که زمین آنجا دهان باز کرده و مرتب در حال گود شدن است، در اکثر دشت‌های کشور به خاطر برداشت بی‌رویه آب زیرزمینی این اتفاق رخ داده یا در حال رخ دادن است و یا در آینده نزدیک رخ خواهد داد. وی با اشاره به اینکه بحث تخریب خاک در کشور بسیار جدی است، گفت: در «دشتیاری» منطقه سیستان‌وبلوچستان فرسایش گالی یا خندقی در حال اتفاق افتادن است و برخی از باغات به عمق سه تا چهار متر توسط سیلاب کنده و بُرده شده و الان گودال‌های سه چهار متری جای آن باغ‌ها باقی مانده است. میرزاوند با اشاره به اینکه عده‌ای در کشور ما شتر را گم کرده و دنبال افسار آن می‌گردند، اضافه کرد: ما برای تمام این مشکلات خاک برنامه مدون تدوین کردیم، اما نه کارشناس متخصص داریم و نه پول انجام آن را.

■ **تقاضای درخواست بودجه‌مان را بررسی هم نکرده‌اند**

مدیرکل دفتر خاک وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه از کل کارشناسان متخصص در وزارت جهاد کشاورزی فقط چهار درصد آنها در حوزه خاک تخصص دارند و خاک‌شناس هستند، به مهر گفت: بودجه حفاظت از خاک کمترین بودجه ممکن است و متاسفانه حمایت لازم از آن نمی‌شود.

وی تصریح کرد: سه سال است که ما از سازمان برنامه و بودجه درخواست کرده‌ایم برای خاک بودجه‌ای را در نظر بگیرد تا در زمینه پایش خاک از آلودگی‌ها، ارتقای ماده آلی، شناسایی قدرت حاصلخیزی، آزمون خاک، برآورد نیاز کودی، تهیه نقشه مدیریت‌پذیر خاک و زهکشی خاک‌های شور اقدامات لازم انجام گیرد و این درخواست طی سه سال گذشته با امضای سه وزیر متفاوت وزارت جهاد کشاورزی به همراه پیوست مستندات لازم فرستاده شده، اما سازمان برنامه و بودجه حتی تقاضای ما را مورد بررسی هم قرار نداده است. نمی‌دانم اگر اختصاص بودجه به خاک که مادر تولیدات کشاورزی و امنیت غذایی است در اولویت نیست چه چیزی اولویت‌دارتر از این مساله در کشور می‌تواند باشد.

وی گفت: استدعای من از مقامات مسوول این است که قبل از آنکه دیر شود اقدامی کنند، وگرنه بعد از ظهور بحران تشکیل کمیته بحران نوشداروی بعد از مرگ سهراب خواهد بود.

گزارش ۲

رییس اتاق بازرگانی ایران و چین پیش‌بینی کرد

دلار تا پایان سال ۲۵ هزار تومان می‌شود

«جهان صنعت»- رییس اتاق بازرگانی ایران و چین با بیان اینکه تلاطمات اخیر بازار دلار با توجه به افزایش تقاضای تجار موقتی است، گفت: به نظر می‌رسد دلار تا پایان سال در کانال قیمتی ۲۵ تا ۲۶ هزار تومان معامله شود.

طی روزهای گذشته در پی افزایش نرخ ارز و ورود دلار به کانال ۳۰ هزار تومانی، گمانه‌زنی‌های بسیاری در خصوص احتمال جهش نرخ ارز در فضای مجازی مطرح شده است. البته با توجه به آغاز دور جدید مذاکرات وین، تا حدود زیادی این پیش‌بینی‌ها رنگ و بوی سیاسی گرفته است. رییس‌جمهور، روز سه‌شنبه در جمع دانشجویان دانشگاه شریف ضمن اشاره به تلاش دستگاه‌های اطلاعاتی برای برقراری آرامش در بازار ارز گفت: خبر دقیق داریم عده‌ای شبانه‌روز در تلاش هستند همزمان با مذاکرات، نرخ ارز را بالا برده و مذاکرات را به اقتصاد گره بزنند تا خواسته‌های خود را به ملت تحمیل کنند. برخی از این افراد در داخل و برخی نیز در خارج از کشور در محافل و فضای مجازی و واقعی به دنبال بالا بردن قیمت ارز هستند.

اظهارات رییس‌جمهور در خصوص تلاش خارج‌نشینان مبنی بر افزایش غیرواقعی و تنش‌آفرینی در بازار ارز منحصر به چند روز گذشته نیست. در سال‌های اخیر با حضور فعال دلالان و نوسان‌گیران بازار ارز در فضای مجازی، بازار ارز در مقاطعی تحت تاثیر پیش‌بینی‌های منفی و کاذب قرار می‌گیرد؛ به گونه‌ای که در ایام تعطیل و در زمان خارج از فعالیت بازار رسمی، نرخ‌ها بدون اینکه تقاضای واقعی و موثری در بازار وجود داشته باشد؛ افزایش می‌یابد. از همین رو، بنابر اعلام مدیرکل مبارزه با قاچاق معاونت اقتصادی وزارت اطلاعات در تاریخ ۱۶ آذر، حساب‌های بانکی بیش از ۷۰۰ نفر از فعالان غیرمجاز ارزی در سطح کشور با همکاری بانک مرکزی شناسایی و مسدود شده که گردش مالی برخی از این حساب‌ها در ۹ ماهه ابتدایی سال‌جاری بالغ بر ۲۰ هزار میلیارد تومان بوده است.

بنابر نظر برخی از کارشناسان اقتصادی، هر چند نرخ ارز در این ایام از سال، معمولا تحت تاثیر افزایش تقاضای تجار در انتهای سال میلادی قرار می‌گیرد، اما افزایش ۱۰ درصدی نرخ دلار در یک ماه اخیر بیشتر تحت تاثیر هیجانات و عوامل غیراقتصادی صورت گرفته است، چراکه بنا بر اعلام رییس کل گمرک ایران صادرات غیرنفتی در هشت ماهه ابتدایی سال‌جاری بیش از ۴۰ درصد افزایش یافته و وزیر نفت هم به تازگی از افزایش چشمگیر صادرات نفت نسبت به ماه‌های گذشته خبر داده است. به همین جهت برخورد با دلالان و اخلالگران بازار ارز می‌تواند بخشی از تلاطمات بازار را کاهش دهد.

در همین زمینه مجیدرضا حریری رییس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین با بیان اینکه وضعیت فعلی بازار ارز متاثر از انتظارات ذهنی بخشی از جامعه است، افزود: به طور کلی در انتهای سال میلادی با یک افزایش نسبی در نرخ ارز مواجه هستیم. می‌توان این مساله را با بررسی نرخ ارز در ماه‌های انتهایی سال میلادی مشاهده کرد. البته پس از طی این دوره، معمولا نرخ ارز به حد متوسط قیمت خود در همان سال برمی‌گردد.

حریری ادامه داد: به نظر می‌رسد که دلار در پایان سال ۱۴۰۰ در کانال قیمتی ۲۵ تا ۲۶ هزار تومانی قرار خواهد گرفت و نوسانات اخیر در قیمت دلار همان‌طور که پیش از این اشاره کردم به دلیل افزایش تقاضا در انتهای سال میلادی است.

وی با تاکید بر نقش برخی رسانه‌های خارجی بر تلاطم بازار ارز گفت: همان‌طور که می‌دانید قیمت دلار در کشور ما تحت تاثیر مسائل سیاسی و روابط بین‌المللی قرار دارد. رییس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین افزود: اگر در روابط خارجی کشور گشایش ایجاد شود، به طور معمول شاهد کاهش نرخ ارز خواهیم بود. همچنین این مساله می‌تواند تاثیر مستقیم بر کاهش تقاضای ارز داشته باشد، چراکه افراد از نظر ذهنی انتظار جهش نرخ ارز را نداشته و عرضه ارز به صورت عادی می‌تواند بازار را متعادل کند.

■ **تاثیر اخبار منفی مذاکرات بر نرخ دلار**

حریری با بیان اینکه در سطح عرضه ارز طی ماه‌های اخیر تغییر محسوسی رخ نداده است، اظهار کرد: نسبت به چند ماه گذشته با کاهش عرضه در بازار مواجه نشده‌ایم، اما با افزایش تقاضا مواجه بوده‌ایم. رییس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین افزود: بخشی از این تقاضا مربوط به اخبار منفی منتشرشده در مورد مذاکرات وین و تاثیر آن بر نرخ دلار بوده است. متاسفانه افکار برخی از مردم توسط رسانه‌های خارجی تغذیه می‌شود و این رسانه‌ها به صورت مکرر بر عوامل منفی سیاسی موثر بر بازار ارز دامن می‌زنند.

■ **مبادلات سامانه نیما وضعیت بازار ارز را نشان می‌دهد**

حریری با اشاره به اینکه تخصیص سهمیه ارز مسافرتی منطقی نیست، افزود: البته تخصیص این ارز، تاثیر چشمگیری بر تقاضای موثر بازار ندارد و در مقابل آنچه که اهمیت دارد، مبادلات ارزی در سامانه نیما است، چراکه عمده نیازهای ارزی کشور در این سامانه تامین می‌شود و برای بررسی بازار و نرخ ارز باید وضعیت سامانه نیما را مورد توجه قرار دادوی در ادامه گفت: بازار اسکناس نقدی معمولا شامل سفته‌بازی و بازار فردایی می‌شود و بیشتر هم جنبه سیاسی دارد؛ باید به این نکته توجه کرد که بازار نقدی بخشی از تقاضا را تامین می‌کند، اما در مقایسه با تبادلات ارزی سامانه نیما قابل توجه نیست.

■ **تاثیر موقت «اثر ژانویه» بر نوسانات اخیر نرخ ارز**

به گزارش مهر، به طور معمول شرکت‌ها و موسسات مالی با فرا رسیدن سال مالی جدید، برای تسویه حساب‌های ارزی خود نیاز به تهیه ارز دارند که این موضوع تاثیر مقطعی بر بازار ارز دارد. این مساله باعث می‌شود که سمت تقاضا در بازار ارز فشار موقتی را احساس کند و در نتیجه آن قیمت ارز در این دوره زمانی با افزایش موقت مواجه می‌شود. معمولا این روند افزایش تقاضا از ماه‌های پایانی سال میلادی شروع می‌شود به طوری که معامله‌گران بازار، انتظار افزایش قیمت ارز را در ماه‌های منتهی به سال جدید دارند. بنابر اعلام روابط عمومی بانک مرکزی، روند عرضه ارز و تامین نیازهای ارزی بخش‌های مختلف شتاب گرفته، به‌طوری که سامانه نیما و بازار متشکل به عنوان دو نهاد اصلی بازار ارز کشور با افزایش عرضه مواجه شده‌اند و عرضه روزانه در سامانه نیما ۷۰ درصد بیشتر از سال گذشته شده است. بر اساس آمار سامانه نیما، حجم فروش ارز توسط صادرکنندگان، در این سامانه طی هشت ماه ابتدایی سال ۱۳۹۹ (فروردین تا پایان آبان)، معادل ۱۰/۷ میلیارد دلار بود که این میزان در سال ۱۴۰۰ به ۱۸/۱ میلیارد دلار رسیده است. این امر حاکی از بهبود بازگشت ارز حاصل از صادرات توسط صادرکنندگان به کشور است.

نوبت دوم
آگهی مناقصه
شماره ۱۱۰۰۱۱۰
شرکت ملی صنایع مس ایران
شرکت ملی صنایع مس ایران در نظر دارد «تهیه، طبخ و سرو غذا داخل رستوران مرکزی دفتر شرکت ملی صنایع مس ایران (تهران) با استفاده از آشپزخانه موجود» را به شرکت‌های پیمانکاری واجد صلاحیت واگذار نماید. مقتضی است جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت‌های رسمی این شرکت به شرح ذیل مراجعه نمایید.
www.nicico.com
www.dargah.nicico.com

نوبت دوم
آگهی مناقصه
شماره ۲۱۰۰۱۶۸
شرکت ملی صنایع مس ایران
شرکت ملی صنایع مس ایران در نظر دارد «احداث جاده شاهزاده عباس، مغوئیه و روستاهای همجوار مجتمع مس سرچشمه» را به شرکت های پیمانکاری واجد صلاحیت واگذار نماید. مقتضی است جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت های رسمی این شرکت به شرح ذیل مراجعه نمایید.
www.nicico.com
sarcheshmeh.nicico.com
www.dargah.nicico.com

نخست

نفت ۶۰ دلاری در بودجه سال آینده محقق می‌شود؟

«جهان صنعت»– در روزهای گذشته گمانه‌هایی از میزان فروش نفت در بودجه سال ۱۴۰۱ منتشر شده و گفته می‌شود دولت میزان فروش نفت در سال آینده را بر ۱/۲ میلیون بشکه نفت‌خام با قیمت ۶۰ دلار بسته است.

حمید بهزادی کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با مهر گفته بود که پیش‌بینی می‌شود درآمد نفتی دولت در بودجه سال آینده به ۱۲ میلیارد دلار برسد.

برای قضاوت اینکه این میزان چقدر واقعی است لازم است مقایسه‌ای میان این رقم با ارقام بودجه‌های سال گذشته شود. لازم به ذکر است بر اساس قانون تا سقف یک میلیون بشکه ۲۰ درصد و بالاتر از آن ۳۸ درصد به صندوق توسعه ملی می‌رسد و سهم ۱۴/۵ درصدی فروش نفت نیز از آن شرکت ملی نفت خواهد بود.

در بودجه سال ۹۸ میزان فروش نفت ۱/۵ میلیون بشکه در روز با قیمت ۵۴ دلار تنظیم شد. با احتساب این میزان فروش نفتی باید درآمد ۲۹ میلیارد دلاری نصیب کشور می‌شد در حالی که محمد باقر نوبخت، رییس وقت سازمان برنامه و بودجه در خردادماه ۹۹ در مجلس شورای اسلامی از کاهش درآمدهای نفتی به ۸/۹ میلیارد دلار در سال ۹۸ خبر داد.

با توجه به کاهش درآمدهای نفتی و نبود چشم‌انداز روشن برای افزایش فروش، در بودجه سال ۹۹ میزان فروش نفت کاهش قابل‌توجهی یافت و به رقم یک میلیون بشکه در روز و با قیمت ۵۰ دلار رسید. با وجود اینکه این میزان نسبت به سال گذشته‌اش به شدت کاهش پیدا کرده بود ولی بر اساس گزارش تفریغ بودجه، درآمد نفت سال ۹۹، انحراف ۶۹ درصدی از قانون بودجه داشته است.

با وجود کاهش بی‌سابقه درآمدهای نفتی در سال ۹۹، پیش‌بینی درآمد نفتی در بودجه ۱۴۰۰ جهش عجیبی پیدا کرد که با انتقاد تمامی کارشناسان این حوزه روبه‌رو شد. دولت گذشته با خوش‌بینی نسبت به مذاکرات هسته‌ای و اتفاقات سیاسی بین‌المللی رقم ۲/۳ میلیون بشکه‌ای و با قیمت ۴۰ دلاری برای بودجه پیش‌بینی کرد.

بر اساس این پیش‌بینی خوش‌بینانه، درآمد نفتی دولت در سال ۱۴۰۰، پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی و شرکت ملی نفت، در حدود ۱۹ میلیارد دلار در نظر گرفته شده بود. با احتساب میانگینی از نرخ دلار نیمایی و دلار ترجیحی، پیش‌بینی می‌شد درآمدهای نفتی دولت با رقمی در حدود ۱۸ هزار تومان به ازای هر دلار در بازار داخلی به فروش برسد و به این ترتیب درآمد نفتی دولت در قانون بودجه ۱۴۰۰، در مجموع مبلغی در حدود ۳۵۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شد.

بر اساس گزارش خزانه‌داری کل در دو ماه ابتدایی سال‌جاری تنها ۱/۵۰۰ میلیارد تومان از محل فروش نفت و فرآورده‌های نفتی درآمد به خزانه دولت واریز شده است. همچنین بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در چهار ماه و نیم ابتدایی امسال تنها ۳ درصد از منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی قانون بودجه سال ۱۴۰۰ و تنها ۱۵ درصد مصوب چهارونیم ماهه منبع مذکور در ۱۳۹ روز ابتدای سال محقق شده است.

در حال حاضر قیمت نفت و میزان فروش نفت تحت تاثیر عوامل متعدد و پیش‌بینی‌ناپذیری است. عواملی همچون احتمال افزایش ویروس کرونا و آزادسازی ذخایر استراتژیک نفت توسط آمریکا که تاثیر منفی بر قیمت نفت دارد و حفظ شرایط فعلی که باعث رشد قیمت نفت می‌شود. از طرفی هم میزان فروش نفت نیز تا حدی به مذاکرات هسته‌ای بستگی دارد که آن نیز متأثر از عوامل مختلفی است. به دلیل همین شرایط پیچیده کارشناسان معتقدند دولت تا حد امکان باید میزان وابستگی بودجه را به نفت کاهش دهد تا محاسبات کشور با درآمد پایدار و مطمئن انجام شود و مشابه سال‌جاری دچار کسری بودجه گسترده نشود.

مصوبه‌ای که همه را سردرگم کرده است

قیر رایگان؛ از عدالت تا رانت

رقیه هویدا– اجرای بند مربوط به اختصاص قیر برای دستگاه‌های اجرایی کشور در قانون بودجه سال ۱۴۰۰، پس از حدود هشت ماه و نیم تاخیر، با صدور حواله‌های قیر بین بخش‌های مختلف آغاز شده است. این قانون که البته طی سال‌های گذشته نیز با تغییراتی تصویب شده بود، به نام قیر تهاتری یا رایگان شناخته می‌شود.

بند «ز» تبصره یک قانون بودجه سال ۱۴۰۰، وزارت نفت را مکلف کرده است تا معادل ۱۵ هزار میلیارد تومان نفت‌خام را به صورت ماهانه در اختیار پالایشگاه‌ها قرار دهد تا بتواند مواد اولیه قیر یعنی وکیوم باتوم مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی را تامین کند. درصد و رقم اعتبار هر یک از دستگاه‌ها نیز طبق جدول زیر تعریف شده است.

وزارت نفت در دولت گذشته، این قانون را این طور تفسیر کرده بود که اجرای آن باید از نیمه دوم امسال آغاز شود. این مساله مورد اعتراض دستگاه‌های اجرایی موضوع این قانون قرار گرفت، چون عقیده داشتند که این اقدام وزارت نفت، سبب از دست دادن زمان اجرای پروژه‌های عمرانی در نیمه نخست سال می‌شود.

با تغییر دولت، وقفه‌ای در رسیدگی به این مساله ایجاد شد و در نهایت، نمایندگان مجلس نیز در ۲۴ شهریور امسال قانون تفسیر این بند از قانون بودجه سال ۱۴۰۰ را به تصویب رساندند که بر اساس آن، وزارت نفت در شش ماهه نخست سال نیز می‌تواند منابع مورد نیاز را به پالایشگاه‌ها تحویل دهد. دولت جدید نیز حدود یک هفته پس از دریافت این استفساریه یعنی در پایان شش ماهه دوم سال، آیین‌نامه اجرایی قانون را ابلاغ کرد. موضوع جالب توجه این بود که با ابلاغ این آیین‌نامه، به طور ناگهانی قیمت وکیوم باتوم در بورس کالا افزایش یافت به‌طوری که حتی قیمت‌های دو تا سه برابری را تجربه کرد. صدیف بدری نایب‌رییس کمیسیون عمران مجلس در این باره، ضمن بیان اینکه در استان‌های سردسیر، پروژه‌ها با تعلل مواجه است اما از فروردین سال ۱۴۰۱، به مدت چهار ماه استان‌های سردسیر همچنان می‌توانند از این ظرفیت استفاده کنند، گفت: متاسفانه ساختار ارائه مواد اولیه قیر در بازار بورس و همچنین کنترل و نظارت‌هایی که باید توسط دولت صورت گیرد، باعث ایجاد یک مشکل برای تعیین قیمت واقعی قیر شده است. او توضیح داد: برای کشف قیمت، یک درصدی را در بورس و بیشتر از آن را در خارج از سیستم بورس ارائه می‌کنند و می‌فروشند. اینها باعث ایجاد مشکل در پروژه‌های عمرانی کشور شده که باید یک ساختار نظارتی مناسبی برای بورس تعیین شود.

نماینده مردم اردبیل، نمین، نیر و سرعین در مجلس شورای اسلامی همچنین گفت: برای تنظیم‌گری این موضوع با هدف رسیدن محصول با قیمت واقعی به دست مصرف‌کننده، دولت باید از ابزار سلبی و ایجابی استفاده کند. اگر لازم باشد، قانون را هم می‌توان اصلاح کرد. عایدات مازاد به دست آمده از قیمت تمام‌شده و فروش نیز باید توسط دولت تنظیم‌گری شود مثلا در مورد قیمت‌های تامین انرژی کارخانه‌های تولیدی یا مالیات بر درآمد، این مساله را به صورت دقیق بررسی کنند تا فشار بیشتری بر مصرف‌کننده واقعی ایجاد نشود. این ضعف نظارتی در بورس و افزایش قیمت قیر سبب شد تا دولت و مجلس تصمیم بگیرند که اجرای قانون بودجه امسال را به تعیین قیمت در بورس گره نزنند. این اخبار بر بازار بورس تاثیر گذاشت و قیمت وکیوم باتوم تاحدودی کاهش یافت. به همین دلیل، در جلسه روز هجدهم آبان ماه کمیسیون عمران مجلس، مصوب شد تا قیمت ثابت هفت هزار و ۵۰۰ تومان برای هر کیلوگرم تا پایان سال برای حواله‌های وکیوم باتوم در نظر گرفته شود و دستگاه‌های اجرایی بتوانند به تناژ مدنظر خود دسترسی پیدا کنند.

مابه‌التفاوت قیمت وکیوم باتوم این حواله‌ها با قیمت‌های موجود در بورس نیز، باید توسط وزارت نفت، از طریق تعدیل نرخ خوراک شرکت‌های پالایش نفت جبران شود.

■ **معاملات خارج از بورس چگونه شفاف خواهند شد؟**

داود محمدی رییس هیات‌مدیره انجمن قیر ایران نیز، درباره نحوه شفاف شدن معاملات مربوط به این قانون در فضایی خارج از بورس، توضیح داد: متاسفانه به دلیل سفته‌بازی‌هایی که در بورس انجام می‌شد، قیمت مواد اولیه به طرز فزاینده‌ای افزایش پیدا می‌کرد و وکیوم باتوم با قیمت‌های بسیار بالاتری به دست تولیدکنندگان می‌رسید. به همین دلیل، مجلس شورای اسلامی تصمیم گرفت تا این معاملات را خارج از بورس انجام دهد.

او تاکید کرد: این معاملات کاملا شفاف خواهد بود، زیرا انجمن قیر ایران که متولی صنعت قیر ایران است، سامانه‌ای را در این زمینه طراحی کرده که در آینده، تمام سیستم‌های اطلاعاتی و نظارتی می‌توانند به آن دسترسی داشته باشند. از سوی دیگر سیدحمید حسینی سخنگوی اتحادیه فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی (اوپکس) می‌گوید: از مجموع تولید قیر در کشور، ۸۰ درصد مربوط به بازارهای صادراتی و ۲۰ درصد مربوط به بازار داخلی است؛ بنابراین، باید به نحوی رفتار کنیم که بازار داخلی به بازار صادراتی لطمه‌ای نزند.

او با انتقاد از اینکه برنامه بلندمدت مشخصی در زمینه تامین قیر پروژه‌های داخلی وجود ندارد، گفت: هر سال این مساله وارد قانون بودجه سالانه شده و در روند اجرا دچار مشکلاتی می‌شود. اگر قرار است دولت هر سال این طرح را وارد بودجه کند، باید آن را در بخش احکام دائمی بودجه به ثبت برساند، زیرا تنها در این صورت است که تکلیف تولیدکنندگان داخلی، وزارت راه و سایر بازیگران این مساله مشخص می‌شود.

■ **حذف قیمت‌گذاری یک طرفه توسط پالایشگاه‌ها**

درباره پالایشگاه‌های خصوصی که این عضو کمیسیون عمران مجلس به آن اشاره کرد، نکات جالب توجهی وجود دارد. این پالایشگاه‌ها پس از اجرایی شدن اصل ۴۴ قانون اساسی، از دولت به بخش خصوصی واگذار شده‌اند. یعنی دولت قبلا خودش تولیدکننده قیر بود، اما اکنون تمام ظرفیت تولید قیر خود را به بخش خصوصی واگذار کرده است. در این بین، هر زمان که دولت به قیر نیاز داشته باشد، دچار مشکلات اینچنینی از قبیل افزایش غیرمتعارف قیمت مواد اولیه می‌شود. فعالان صنعت قیر و حوزه انرژی، عقیده دارند که پالایشگاه‌های نفت که تولید مواد اولیه را در اختیار دارند، تعمدا سبب افزایش قیمت‌ها می‌شوند و حیدشیخی کارشناس صنعت قیر گفت: وکیوم باتوم یکی از فرآورده‌های نهایی است که از نفت‌خام استحصال می‌شود و قیمت‌گذاری آن به شیوه درستی صورت نمی‌گیرد؛ یعنی پالایشگاه‌هایی که تولیدکننده این خوراک اولیه واحدهای تولیدی قیر هستند به صورت یکطرفه قیمت‌گذاری می‌کنند و اینجا نقش نهاد رگولاتوری بیشتر خودش را نشان می‌دهد.

او گفت: اگر چنین نهادی وجود داشته باشد و تولیدکنندگان قیر هم بتوانند در سرنوشت خودشان تصمیم‌گیری کنند، اوضاع بهبود پیدا می‌کند، اما اکنون چنین چیزی وجود ندارد.

■ **بورس انرژی باید وارد میدان شود**

حسن الماسی کارشناس حوزه انرژی یکی دیگر از راهکارهای رفع این مشکل را فعال کردن سازوکارهای بورس انرژی عنوان کرد و گفت: بر اساس قانون رفع موانع تولید قرار بود تا بورس انرژی محلی برای شفاف شدن نرخ خوراک پالایشگاه‌ها شود، اما متاسفانه این مساله هنوز اجرایی نشده است. اگر نفت‌خام، میعانات گازی و همین‌طور گاز، در بورس انرژی با سازوکار درستی عرضه شوند، خوراک پالایشگاه‌ها کشف قیمت می‌شود. الماسی گفت: کاری که باید در این زمینه صورت گیرد، این است که زیرساخت‌های لازم برای عمل به این قانون از نظر سخت‌افزاری و نرم‌افزاری ایجاد شود.

در حال حاضر، نرخ متوسط صادرات نفت‌خام و میعانات گازی به عنوان مبنای نرخ خوراک پالایشگاه‌ها استفاده می‌شود، اما به دلیل شرایط خاص تحریمی، زمان احراز شدن آن برای مسوولان وزارت نفت طولانی است و مشکلاتی را برای صنایع پالایشی در کشور ایجاد می‌کند، مانند اتفاقی که امسال رخ داد و ارائه صورت‌های مالی آنها به سازمان بورس را با مشکل مواجه کرد. او افزود: بنابراین در گام اول باید شاخص هم وزن نرخ فروش نفت‌خام پالایشگاه‌ها در بورس و فرابورس تعیین شود، زیرا با این کار، یک میانگین حاصل می‌شود و سپس با تاثیردادن تخفیفی که وزارت نفت برای پالایشگاه‌ها در نظر گرفته، می‌توان به تعیین نرخ خوراک آنها به شیوه متناسب کمک کرد. با ایجاد شفافیت برای تعیین نرخ خوراک پالایشگاه‌ها در بورس انرژی، رانت‌های موجود در سایه تخفیف خوراک پالایشگاه‌ها نیز حذف خواهد شد.

این کارشناس در ادامه با بیان اینکه بسیاری از صنایع پایین‌دستی پالایشگاه‌ها، مواد اولیه مورد نیاز خود را از طریق بورس کالا به دست می‌آورند، گفت: این موضوع همچنین سبب می‌شود تا صنایع پایین‌دستی نیز با عدالت بیشتری بتوانند به مواد اولیه مورد نظر خود دست پیدا کنند، چراکه پس از شفاف شدن نرخ خوراک پالایشگاه‌ها، دیگر فعالیت‌های غیرمتعارف برای ایجاد رقابت‌های کاذب در بورس کالا و افزایش قیمت محصولات تولیدی آنها که در واقع مواد اولیه صنایع پایین است، رخ نخواهد داد. بر اساس این گزارش، کارشناسان سه راهکار برای حل شدن مشکل چند ساله تامین قیر مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی کشور بدون آسیب رساندن به صادرات این محصول را مشخص کردند. راهکار نخست، تعیین تکلیف قیر تهاتری یا رایگان در احکام دائمی بودجه‌ای یا برنامه‌های توسعه‌ای کشور است.

راهکار دوم، مربوط به ایجاد یک نهاد تنظیم‌گر یا رگولاتوری میان فعالان این حوزه است تا پالایشگاه‌های نفت دیگر به طور یکطرفه قیمت‌گذاری نکنند. راهکار سوم نیز، فعال کردن سازوکارهای بورس انرژی و هم‌افزایی آن با بورس کالاست.

روی خط بازار جهانی نفت

رکوردزنی طلای سیاه با فروکش ترس از کرونا

در حالی که بانک جی‌پی‌مورگان پیش‌بینی کرده که قیمت نفت در سال ۲۰۲۲، با پایان شیوع ویروس همه‌گیر کرونا و بهبود شرایط اقتصادی به ۱۲۵ دلار برای هر بشکه می‌رسد، بازار هنوز به شرایط ثبات نرسیده است. روز گذشته، قیمت نفت در معاملات روز جمعه اندکی افزایش یافت و با ملایم شدن نگرانی‌ها نسبت به تبعات شیوع واریانت اومیکرون بر رشد اقتصاد جهانی و تقاضا برای نفت، بزرگ‌ترین رشد هفتگی خود از اواخر اوت به این طرف را رقم زد. نفت برنت و وست‌تگزاس اینترمدییت هفته گذشته حدود هشت درصد رشد کردند که نخستین رشد هفتگی آنها در هفت هفته گذشته بود. بازار نفت اوایل هفته گذشته حدود نیمی از ضرری که از زمان شناسایی واریانت جدید اومیکرون در ۲۵ نوامبر متحمل شده بود را جبران کرد. پس از مطالعاتی که نشان دادند سه دوز واکسن کووید۱۹ فایزر در برابر اومیکرون ایمنی ایجاد می‌کنند، قیمت‌ها بهبود پیدا کردند. کارستن فریچ، تحلیلگر کومرس بانک در این باره اظهار کرد: بازار نفت به این ترتیب بدترین سناریوی ممکن را کنار گذاشت اما همچنان توصیه می‌شود تا اندازه‌ای ریسک تقاضا برای نفت در نظر گرفته شود.

عاملی که رشد قیمت‌ها را محدود کرد، کاهش ترافیک هوایی در چین به دلیل محدودیت‌های سفر و اعتماد مصرفی ضعیف‌تر به دلیل موج‌های شیوع کوچک بود. آمار رسمی که روز جمعه منتشر شد، نشان داد قیمت‌های مصرفی آمریکا در نوامبر رشد بیشتری پیدا کرده و بزرگ‌ترین افزایش سال به سال را از سال ۱۹۸۲ داشته است. این آمار به خوش‌بینی نسبت به تقاضا برای نفت افزود.

■ **پیش بینی به سبک جی‌پی‌مورگان**

بانک آمریکایی جی‌پی‌مورگان در چشم‌انداز اقتصادی خود برای سال ۲۰۲۲ پیش‌بینی کرد که اقتصاد جهانی در سال آینده میلادی بسیار پویاتر خواهد بود و کرونا از یک ویروس همه‌گیر به منطقه‌ای بدل می‌شود. تحلیلگران این بانک اعلام کردند: اقتصاد پویا به معنای تقاضای بالای نفت است و قیمت نفت به‌دلیل ظرفیت محدود افزایش عرضه سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، می‌تواند در سال ۲۰۲۲ به ۱۵۰ دلار برای هر بشکه و در سال ۲۰۲۳ به ۱۵۰ دلار برای هر بشکه برسد. مارکو کولانوویچ و برام کاپلان، استراتژیست‌های جی‌پی‌مورگان در یادداشتی نوشتند: سویه اومیکرون که طی دو هفته گذشته بازارها را به وحشت انداخت، می‌تواند آغاز پایان ویروس همه‌گیر کرونا باشد، اگر شدت بیماری‌زایی و مرگ‌ومیر ناشی از اومیکرون کمتر باشد، بخشی از الگوی تاریخی تحول ویروس خواهد بود. این موضوع برای بازارهای پرریسک مثبت خواهد بود زیرا نشان می‌دهد پایان شیوع ویروس همه‌گیر کرونا نزدیک است. بر اساس گزارش اویل‌پرایس، بیل گیتس هم ابراز خوش‌بینی کرده که پایان شیوع ویروس همه‌گیر کرونا ممکن است در مقطعی در سال میلادی آینده اتفاق بیفتد.

■ **آمریکا همچنان دست به دامان ذخایر**

شرکت‌های انرژی آمریکایی هفته گذشته برای ششمین بار در ۷ هفته گذشته به شمار دکل‌های حفاری نفت و گاز طبیعی اضافه کردند. شرکت خدمات انرژی بیکرهیوز روز جمعه اعلام کرد شمار دکل‌های حفاری نفت و گاز طبیعی آمریکا در هفته منتهی به ۱۰ دسامبر، با هفت حلقه افزایش، به ۵۷۶ حلقه رسید که بالاترین میزان از آوریل سال ۲۰۲۰ بود. شمار دکل‌های حفاری ۲۳۸ حلقه معادل ۷۰ درصد بالاتر از مدت مشابه سال گذشته است. وزارت انرژی آمریکا در راستای برنامه قبلی برای پایین بردن قیمت بنزین، ۱۸ میلیون بشکه نفت از ذخایر نفت استراتژیک خود را در ۱۷ دسامبر خواهد فروخت. دولت بایدن ماه گذشته اعلام کرده بود حدود ۵۰ میلیون بشکه نفت از ذخایر نفت استراتژیک را به همراه کشورهای مصرف‌کننده دیگر شامل چین، هند و کره‌جنوبی برای مقابله با افزایش هزینه سوخت آزاد خواهد کرد. کاخ سفید در تلاش است نگرانی‌های شهروندان آمریکایی درباره هزینه‌های بالای سوخت و تورم همزمان با خروج از پاندمی را برطرف کند با این حال رییس‌جمهور آمریکا گزینه‌های معدودی برای مقابله با قیمت‌های بالای نفت دارد که در سطح جهانی تحت تاثیر عوامل متعددی قرار دارد. جنیفر گرانهولم، وزیر انرژی آمریکا اظهار کرد: رییس‌جمهور به درستی معتقد است شهروندان آمریکایی سزاوار راحتی هستند و برای واکنش به عدم توازن عرضه و تقاضای بازار و کاهش هزینه‌ها برای مصرف‌کنندگان، با استفاده از ذخایر نفت استراتژیک موافقت کرده است. قیمت‌های نفت اواخر اکتبر تحت تاثیر افزایش تقاضا برای سوخت، به بیش از ۸۶ دلار در هر بشکه صعود کرده بود اما از آن زمان حدود ۱۳ درصد کاهش پیدا کرد که تا حدودی به دلیل اعلام تصمیم آمریکا و شیوع واریانت جدید اومیکرون بوده است. نفت برنت روز جمعه در ۷۵ دلار و ۱۵ سنت در هر بشکه بسته شد

.فروش ۱۸ میلیون بشکه نفت در سال‌های پیش توسط کنگره تصویب شده بود. بشکه‌های باقی‌مانده در ماه‌های آینده در قالب سواپ عرضه خواهند شد و باید به همراه سود به ذخایر نفت استراتژیک برگردانده شوند. نخستین سواپ به میزان ۴/۸ میلیون بشکه به اکسون موبیل داده می‌شود که بزرگ‌ترین شرکت نفتی آمریکاست. وزارت انرژی آمریکا اعلام کرد با اقدام این وزارتخانه برای فروش، درخواست‌های سواپ پذیرفته خواهد شد و برای رسیدگی به مساله اختلالات عرضه، مورد موافقت قرار می‌گیرند. طبق اعلام انجمن اتوموبیل آمریکا، قیمت خرده‌فروشی بنزین آمریکا به طور میانگین سه دلار و ۳۳ سنت در هر گالن است که پایین‌ترین میزان از اواسط اکتبر است. قیمت‌ها در نوامبر به سه دلار و ۴۲ سنت در هر گالن صعود کرده بودند. بر اساس گزارش رویترز، آمریکا در حال حاضر حدود ۶۰۰ میلیون بشکه نفت‌خام در غارهای زیرزمینی بزرگ در تگزاس و لوییزیانا دارد و سطح این ذخایر در حال حاضر در پایین‌ترین میزان از سال ۲۰۰۳ قرار دارد.

خبر

مشکل پرداخت پمپ‌بنزین‌ها حل شد

رییس صنف جایگاهداران کشور گفت: کارت‌های بانکی سپه، مهر اقتصاد، حکمت ایرانیان و قوامین در دو روز گذشته با اختلال مواجه بودند اما اکنون مشکلی وجود ندارد.

اسدالله قلی‌زاده در گفت‌وگو با ایسنا ضمن بیان اینکه با هماهنگی‌های انجام‌شده و اطلاع‌رسانی خوب رسانه‌ها کمترین مشکل را شاهد بودیم ادامه داد: درحال حاضر شرایط همه جایگاه‌ها روال عادی دارد و در پرداخت‌ها نیز با مشکل مواجه نیستیم.

به گفته وی این موضوع هیچ ارتباطی با جایگاه‌ها و سامانه هوشمند سوخت نداشت و ناشی از تغییرات سیستمی در بحث ادغام بانکی بود که با تلاش مسوولان محترم بانک سپه هم اکنون برطرف شده است و درصورتی که بازهم در حوزه پرداخت چنین مواردی را شاهد باشیم از قبل اطلاع‌رسانی خواهیم کرد و انشاءالله بانک‌ها هم در این امر مشارکت خواهند داشت.

به گزارش ایسنا، روز چهارشنبه اعلام شد که تا پایان شب ۱۹ آذرماه امکان پرداخت بهای سوخت توسط کارت‌های بانکی سپه. مهر اقتصاد، حکمت ایرانیان و قوامین امکانپذیر نیست و مالکان خودرو با وجه نقد وارد جایگاه شوند.

تامین برق پایدار در زمستان

«جهان صنعت»–سخنگوی صنعت برق از همکاری وزارتخانه‌های نفت و نیرو برای ذخیره‌سازی سوخت نیروگاه‌ها در زمستان خبر داد.

مصطفی رجبی مشهدی اعلام کرد: خوشبختانه هم اکنون وضعیت مخازن سوخت نسبت به سال گذشته بهتر است و حدود ۱۵ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته سوخت بیشتری ذخیره شده است.

وی با اشاره به اینکه اقداماتی هم برای کاهش سوخت مایع در نیروگاه‌ها انجام شده است، خاطرنشان کرد: با برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته، مصرف سوخت مایع از حدود ۲۳۰ میلیون لیتر به ۲۰۵ میلیون لیتر کاهش یافته است.

رجبی‌مشهدی همچنین از تشدید نظارت‌ها برای کاهش مصرف برق ادارات خبر داد و افزود: بر این اساس تمام ادارات باید پس از پایان وقت اداری، تا حد امکان نسبت به کاهش و یا قطع مصارف خود اقدام کنند.

سخنگوی صنعت برق ادامه داد: در بخش روشنایی معابر نیز با بهینه‌سازی روشنایی‌ها، مصرف در این بخش حدود ۳۰۰ مگاوات کاهش یافته است که صرفه‌جویی خوبی از این محل در مصرف سوخت صورت می‌گیرد.

رجبی مشهدی درباره واردات برق نیز گفت: در حال حاضر واردات برق از ترکمنستان را افزایش داده‌ایم که با این کار نیز روزانه حدود ۱/۵ میلیون لیتر در مصرف سوخت صرفه‌جویی می‌شود.

وی یادآور شد: در کنار همه این برنامه‌ریزی‌ها و فعالیت‌های انجام شده، با هماهنگی وزارت نفت، نسبت به تخصیص سوخت به نیروگاه‌هایی با راندمان بالا نیز اقدام مناسبی صورت گرفته است.

افزایش ۱۱۰ میلیون مترمکعبی ظرفیت انتقال روزانه گاز

«جهان صنعت»–مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران در بازدید از مراحل آزمون و راه‌اندازی تاسیسات تقویت فشار گاز ارسنجان ۸ اعلام کرد که با بهره‌برداری از این تاسیسات توان انتقال گاز کشور در آینده‌ای نزدیک روزانه ۱۱۰ میلیون مترمکعب دیگر افزایش می‌یابد.

مهدی جمشیدی‌دانا اظهار کرد: در تاسیسات ارسنجان ۸، چهار واحد توربوکمپرسور گازی نصب شده که سه واحد آن، آزمون ۷۲ ساعت را پشت سر گذاشته و یک واحد دیگر هم در حال راه‌اندازی اولیه است.

وی افزود: راه‌اندازی کامل این تاسیسات سبب افزایش پایداری انتقال گاز و به دنبال آن افزایش روزانه ۱۱۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی دیگر خواهد شد. محمد سیفی سرپرست منطقه ۵ عملیات انتقال گاز نیز در این بازدید گفت: مجتمع تاسیسات تقویت فشار گاز ارسنجان در ۲۰ کیلومتری شهرستان ارسنجان فارس با دو ایستگاه روی خطوط چهارم و هشتم سراسری فعال است.

براساس این گزارش، منطقه ۵ عملیات انتقال گاز با بهره‌مندی از خطوط لوله فشار قوی و تاسیسات تقویت فشار گاز شامل بیش از ۱۷۰۰ مگاوات یونیت، وظیفه انتقال حدود ۷۰ درصد گاز تولیدی کشور را در گستره‌ای به وسعت استان فارس و بخش‌هایی از استان‌های کهگیلویه‌وبویراحمد، بوشهر و یزد عهده‌دار است.

www.jahanesanat.ir

جهان صنعت

فرم اشتراک روزنامه

کلیه متقاضیان محترم می‌توانند هزینه اشتراک خود را بر اساس مبلغ مندرج در جدول ذیل :
به حساب شماره ۶۳۹۳۸۰۴۲ بانک رفاه شعبه میدان فردوسی کد ۱۸۰
و یا به شماره شبای IR۴۵۰۱۳۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۶۳۹۳۸۰۴۲
به نام روزنامه جهان صنعت
واریز و اصل سند بانکی مربوطه را به همراه فرم تکمیل شده به دفتر امور مشترکین روزنامه جهان صنعت ارسال نمائید .
آدرس : خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله– بن‌بست سامان– پلاک ۴ و یا ارسال از طریق نمابر : ۸۸۲۱۰۷۶۳

« فقط تهران بزرگ »

دوره اشتراک	۶ ماهه	یک‌ساله
هزینه اشتراک (ریال)	۴/۵۰۰/۰۰۰	۹/۰۰۰/۰۰۰

با توجه به اینکه توزیع روزنامه جهان صنعت توسط موسسه اطلاعات انجام می‌شود از مشترکان شهرستانی تقاضا می‌شود جهت دریافت اشتراک به دفاتر نمایندگی روزنامه اطلاعات در سراسر کشور مراجعه نمایند.

شرایط اشتراک :
- ساعات تحویل روزنامه از ۶ الی ۱۱ صبح
- شروع اشتراک (متقاضیانی که درخواست خود را به طور کامل تحویل نمایند) اول و شانزدهم هر ماه می باشد.
- مبلغ مندرج در جدول فوق بابت روزانه یک نسخه اشتراک می باشد .
- لطفا کپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک نزد خود نگهداری فرمائید .
- در صورت عدم تحویل روزنامه حداکثر تا ساعت ۱۴ همان روز مراتب را با تلفن ۸۸۰۳۹۸۹۴ اعلام فرمائید .

نام و نام خانوادگی : ..... شرکت / موسسه : ..... کدپستی : ..... تلفن :
فاکس : ..... تعداد درخواستی : ..... مدت اشتراک: ۶ ماهه ■ یک ساله ■
آدرس : .....
شماره فیش بانکی : ..... بانک : ..... تاریخ واریز فیش : .....

خبر

طرح «رتبه‌بندی معلمان» به روایت وزیر آموزش‌وپرورش

بیشتر همسان‌سازی حقوق است تا رتبه‌بندی

«جهان صنعت»–وزیر آموزش و پرورش با بیان اینکه روی جزئیات رتبه‌بندی معلمان، ابهاماتی هست که باید برطرف شود گفت: این طرح را بیشتر همسان‌سازی حقوق می‌دانم تا رتبه‌بندی.

یوسف نوری در حاشیه آیین روز ملی پژوهش دانش‌آموزی در پاسخ به پرسشی مبنی بر گلایه معلمان از روند تصویب و اجرای طرح رتبه‌بندی گفت: طبق آنچه اطلاع پیدا کردم، اگر رتبه‌بندی این هفته در دستورکار مجلس باشد، قطعا برای همسان‌سازی حقوق معلمان باید تلاش‌هایی انجام شود.

وی افزود: ما هم از ابتدا پیگیر آن بودیم. روی جزئیات، ابهاماتی هست که باید برطرف شود. این طرح را بیشتر همسان‌سازی می‌دانم تا رتبه‌بندی؛ چون برای رتبه‌بندی باید سندی بیاید و بعد روی آن سند کار شود که اثرش را روی کیفیت آموزش بگذارد و به حق معلم هم توجه شود. هرچند اکنون تحت عنوان رتبه‌بندی در مجلس است و کار در این قالب جلو می‌رود.

وزیر آموزش و پرورش درباره مشکل کمبود معلم با توجه به حضوری شدن کلاس‌ها گفت: ما نباید کلاس بدون معلم داشته باشیم و قبول نداریم. به هر طریقی شده باید معلم را پیدا و از ظرفیت‌های مختلف استفاده کنیم که کلاس درس ما بدون معلم نماند.

نوری درباره گلایه برخی دانش‌آموزان که در فضای مجازی آموزش دیده‌اند و امتحانات نیمسال اولشان حضوری شده اظهار کرد: امتحان حضوری برای همه است. باید به تدریج به سمت حضوری شدن با رعایت پروتکل‌ها برویم.

خداحافظی با جریمه‌های یک میلیونی!

مهر– بر اساس آخرین رنگ‌بندی کرونایی کشور هیچ شهری در وضعیت قرمز کرونایی قرار ندارد و این یعنی دیگر جریمه یک میلیون تومانی نداریم، اما همچنان ابهاماتی در طرح قرنطینه هوشمند وجود دارد. جریمه‌های کرونایی در جاده‌ها طرحی بود برای کاهش سفر در ایام کرونایی که بر اساس این طرح خروج پلاک‌های بومی و ورود پلاک‌های غیربومی از شهرهای با وضعیت قرمز کرونایی یک میلیون و از شهرهای با وضعیت نارنجی ۵۰۰ هزار تومان جریمه به دنبال داشت.

بر اساس آخرین رنگ‌بندی کرونایی کشور با عبور از موج پنجم کرونا، هیچ شهری در وضعیت قرمز کرونایی قرار ندارد و این یعنی دیگر جریمه یک میلیون تومانی برای ترددهای غیرمجاز جاده‌ای نداریم. بر اساس این رنگ‌بندی، هشت شهرستان در وضعیت نارنجی، ۱۱۹ شهرستان در وضعیت زرد و ۳۲۱ شهرستان در وضعیت آبی قرار دارند.

هم‌اکنون شهرستان‌های اشنویه (آذربایجان غربی)، طبس، نهبندان (خراسان جنوبی)، بافت، زرند، سیرجان (کرمان)، بافق، بهاباد (یزد) در وضعیت نارنجی کرونا قرار دارند. خارج شدن تمامی شهرها از وضعیت قرمز و واکسینه شدن اکثر افراد به معنی مجاز شدن سفر نیست چراکه کرونا همچنان در کشور وجود دارد و جان هموطنان را می‌گیرد.

سردار تیمور حسینی جانشین رییس پلیس راهور با تایید این خبر گفت: همانگونه که اعلام شد تنها هشت شهر در وضعیت نارنجی قرار دارند و خوشبختانه هیچ شهری در وضعیت قرمز کرونایی نیست و این یعنی دیگر جریمه یک میلیون تومانی نداریم و فقط جریمه‌های ۵۰۰ تومانی شهرهای نارنجی پابرجا است. وی در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر اینکه آیا قرنطینه هوشمند به پلیس اعلام شده یا خیر گفت: هنوز از جزئیات این طرح چیزی به پلیس اعلام نشده و مبنای محدودیت‌های جاده‌ای همان طرح قبلی است که بر اساس رنگ‌بندی‌ها، جریمه‌ها اعمال می‌شد.

ضرورت تزریق ۳ دوز واکسن برای مصونیت در برابر اومیکرون

ایسنا– محققان انگلیسی هشدار دادند که تزریق دو دوز واکسن کووید۱۹ برای مصونیت در برابر سویه جدید کروناویروس موسوم به اومیکرون کافی نیست. بررسی‌های اولیه روی موارد ابتلا به سویه‌های دلتا و اومیکرون در انگلیس نشان می‌دهد واکسن‌ها در مقابله با سویه جدید اثربخشی کمتری داشتند اما تزریق دوز یادآور می‌تواند در حدود ۷۵ درصد از بروز علائم بیماری کووید۱۹ پیشگیری کند. گفته شده با شناسایی ۴۴۸ مورد جدید ابتلا به سویه اومیکرون در انگلیس تاکنون ۱۲۶۵ مورد ابتلا به این سویه شناسایی شده است. همچنین روز جمعه ۵۸ هزار و ۱۹۴ مورد جدید ابتلا به کروناویروس شناسایی شده که از نهم ژانویه بالاترین رقم بوده است.

دولت انگلیس اعلام کرده است: دستورالعمل‌های مربوط به ملاقات افراد در مراکز نگهداری از سالمندان و معلولان به‌روزرسانی می‌شود و تعداد افرادی که اجازه ملاقات داشته باشند محدود می‌شود. همچنین با افزایش ظرفیت تست کرونا خطر فعلی ابتلا به بیماری کووید۱۹، کنترل می‌شود.

یکی از نگرانی‌های اصلی از زمان شناسایی سویه اومیکرون که حامل تعداد بالایی جهش است این بود که اثربخشی واکسن‌ها را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

گزارش آژانس امنیت سلامت انگلیس داده‌های مربوط به ۵۸۱ مورد ابتلا به سویه اومیکرون و هزاران مورد ابتلا به سویه دلتا را تجزیه و تحلیل کرد تا میزان تاثیر واکسن علیه سویه جدید ارزیابی شود.

تجزیه و تحلیل انجام‌شده بر اساس داده‌های محدود بوده اما نشان‌دهنده کاهش چشمگیر اثربخشی واکسن آسترازنکا و کاهش قابل توجه دو دوز واکسن فایزر بوده است. همچنین مصونیت ۷۵ درصدی در برابر علائم کووید۱۹ پس از تزریق دوز یادآور، به اندازه مصونیت حاصل از واکسن در برابر سویه‌های قبلی بالا نیست. به گفته محققان داده‌های کافی برای تجزیه و تحلیل واکسن‌های مدرنا یا جانسون در دسترس نیست اما دلیلی وجود ندارد که تصور کنیم نتایج متفاوتی داشته باشند.

نوجوان کلاهبردار بازداشت شد

«جهان صنعت»– فرمانده انتظامی شهرستان دشتستان از دستگیری نوجوان ۱۵ساله بوشهری خبر داد که با ترغیب گیمرها به الماس رایگان در اکانت بازی اقدام به کلاهبرداری از شهروندان می‌کرد.

سرهنگ فرهاد آراوند گفت: شهروندی ۴۶ساله به پلیس فتا مراجعه و اعلام کرد که فردی ناشناس در فضای مجازی با وعده‌های دروغین، اقدام به فریب و ترغیب پسر هشت‌ساله‌اش کرده و وی جهت دریافت امتیاز بازی (دریافت الماس)، اطلاعات اکانت شامل جی‌میل و رمز ورود را با فرد کلاهبردار به اشتراک گذاشته که در ادامه این مجرم سایبری، اکانت بازی را از دسترس فرزندش خارج کرده است.

این مقام انتظامی اضافه کرد: با توجه به موضوع پرونده، پیگیری آن در دستور کار کارشناسان پلیس فتا قرار گرفت که با اقدامات فنی صورت گرفته، مشخص شد متهم با توجه به افزایش کاربران بازی موبایلی خاص و ارزش بالای مالی آن، اقدام به فریب کاربران این بازی اینترنتی با موضوعیت دریافت الماس رایگان می‌کرده که با پی‌جویی سایبری پلیس، هویت متهم شناسایی و طی هماهنگی با دستگاه قضایی، دستگیر شد.

فرمانده انتظامی شهرستان دشتستان بیان کرد: متهم پس از دریافت جی‌میل و رمز آن، اقدام به خارج کردن کاربران از بازی مذکور کرده و در ادامه با پاک کردن مستندات و ردپاهای جامانده از خود و حذف تمامی اطلاعات و محتویات تلفن همراه کاربران بازی، آنها را در همان بستر به فروش می‌رسانده است.

آراوند ادامه داد: در بررسی اولیه محتویات تجهیزات هوشمند توقیفی از متهم دستگیرشده، مستندات اکانت‌های متعدد بازی مذکور که به همین شیوه با کلاهبرداری در اختیار وی قرار گرفته بود، استخراج و مشخص شد که تعداد مال‌باختگان این پرونده بالا بوده و نیازمند بررسی تکمیلی هستند.

اومیکرون وارد ایران شد!؟

یک اپیدمیولوژیست با بیان اینکه احتمالا واریانت اومیکرون ویروس کرونا، داخل کشور ما هم هست، گفت: اما از آنجا که نظام پایش واریانت‌ها را در کشور نداریم، نمی‌توانیم مستندی مبنی بر وجود یا عدم حضور این واریانت در کشور ارائه دهیم؛ البته این در شرایطی است که ما داریم بازگشت به شرایط عادی را تسهیل می‌کنیم.

دکتر حمید سوری درباره آخرین اطلاعات و وضعیت سویه اومیکرون گفت: ویروس کووید ۱۹ به طور معمول جهش‌هایی را برای بقای خودش انجام می‌دهد و این جهش‌ها عمدتا تاثیر چندانی نه بر شدت بیماری‌زایی و نه بر قابلیت بیماری‌زایی دارد، اما گاهی این جهش‌ها به صورتی انجام می‌شوند که تاثیرات جدی بر روند اپیدمی دارند. تاکنون حداقل پنج واریانت یا جهش جدید از کووید ۱۹ داشته‌ایم که آخرین آن اومیکرون است.

وی افزود: از آنجایی که سوش اومیکرون از جنوب آفریقا آغاز شده، به سوش آفریقای جنوبی هم معروف است. اهمیت این سوش در این است که بیش از ۳۰ جهش در سویه اومیکرون به ویژه در ناحیه اسپایک اتفاق افتاده که علی‌رغم اینکه برخی از این جهش‌ها شبیه دلتا هستند، اما ماهیت و اثر آن متفاوت است.

سوری ادامه داد: آنچه که تاکنون درباره اومیکرون می‌دانیم، این است که به نظر می‌آید قابلیت بیماری‌زایی این واریانت بیش از واریانت‌های قبلی بوده و حتی به نظر می‌آید قابلیت بیماری‌زایی آن حتی از دلتا هم بیشتر باشد، اما شدت بیماری‌زایی آن بالا نیست. با این حال از آنجایی که عده زیادی مبتلا می‌شوند، هرچند که ممکن است بیماری خفیف بگیرند، اما تاثیرش در وضعیت زندگی معمول جامعه با فراوانی زیادی همراه خواهد بود. بنابراین موضوع مهم این است که از انتقال و انتشار بیماری جلوگیری کنیم. شدت بیماری به دنبال ابتلا به اومیکرون بالا نیست. در عین حال نمی‌دانیم که این واریانت جدید چقدر می‌تواند به عنوان واریانت غالب جایگزین دلتا شود.

وی درباره بازه سنی که ویروس اومیکرون آنها را درگیر می‌کند، گفت: باید توجه کرد که پوشش واکسیناسیون در جنوب آفریقا نسبت به میانگین جهانی بسیار پایین‌تر است و حدود ۲۰ درصد جمعیت‌شان واکسینه شدند که عمدتا هم در گروه‌های سنی بالا بوده است. در این مناطق اطلاعات نشان می‌دهد که درصد قابل توجهی از مبتلایان متعلق به گروه‌های سنی جوان‌تر هستند. در کشورهایی که میزان پوشش واکسیناسیون بالاتر است، باز هم تمایل این ویروس به سنین پایین‌تر دیده شده است، بنابراین می‌توان گفت که ممکن است سویه اومیکرون به سنین پایین‌تر متمایل باشد.

سوری گفت: در حال حاضر روند گسترش اومیکرون در کشورهای مختلف بسیار بالاست و شاید تاکنون بیش از ۵۰ کشور درگیر این واریانت شدند که روزبه‌روز هم در حال افزایش است. حتی در آمریکا مواردی گزارش شده و در اطراف کشور ما هم در کشورهایی مانند ترکیه، هند، پاکستان و ... هم دیده شده است. به نظر نمی‌آید که اومیکرون هنوز وارد کشور ما نشده باشد، احتمالا واریانت اومیکرون داخل کشور ما هم هست، اما متاسفانه از آنجایی که نظام پایش واریانت‌ها را در کشور نداریم، نمی‌توانیم مستندی مبنی بر وجود یا عدم حضور این واریانت در کشور ارائه دهیم.

قدرت بالای ایجاد عفونت مجدد در اومیکرون

این اپیدمیولوژیست درباره علائم اومیکرون در مبتلایان نیز به ایسنا گفت: علائمی که تاکنون درباره اومیکرون گزارش شده، این است که خیلی تفاوتی با سویه‌های دیگر ندارد، اما قدرت عفونت و ابتلای مجدد در آن بالاست. درمان‌هایی هم که عمدتا برای آن استفاده می‌شود، درمان‌های ضدالتهابی است. در عین حال مطالعات متعددی در حال انجام است تا بتوانند تصویر روشن‌تری از این سویه ارائه دهند. منتها آنچه که تاکنون مشخص و قطعی شده، این است که یکی از واریانت‌هایی است که سازمان جهانی بهداشت نسبت به آن هشدار داده است. هرچند که هنوز به عنوان واریانتی تهدیدکننده شناخته نشده اما به عنوان واریانتی نگران‌کننده و مورد توجه جدی است. سوری تاکید کرد: با شیوع اومیکرون توصیه شده که کنترل مرزها به شدت انجام شود و کشورها نظارت مراقبت را تشدید کنند. همچنین Sequencing (تعیین ژنوم ویروس) موارد ابتلا به خوبی انجام شود تا کشورها متوجه شوند که چه سهمی از مبتلایان‌شان به سویه اومیکرون مبتلا شدند و بتوانند این موضوع را با کشورهای مختلف به اشتراک بگذارند. باید توجه کرد که سرعت انتشار این سویه بالاست، به طوری که در عرض یک هفته موارد ابتلا دو برابر شد که نشان می‌دهد سرعت گسترش اپیدمی با این واریانت بالاست. در عین حال مهم‌ترین اقداماتی که مردم باید انجام دهند، این است که ملاحظات و تمهیدات محافظتی را به ویژه در افرادی که واکسن تزریق نکردند، شدت ببخشند. حتی افرادی هم که مبتلا شدند یا واکسن تزریق کردند، با توجه به اینکه امکان عفونت مجدد در آنها وجود دارد، باید مراقبت کنند، زیرا تضمینی نیست که حتی کسی که دو یا سه دوز واکسن تزریق کرده، به این بیماری ابتلا پیدا نکند.

زاویه

«جهان‌صنعت» آثار مذاکرات وین در جامعه را بررسی کرد

شعار درمانی جواب نمی‌دهد

مهدیه بهارمست–دور دوم مذاکرات هسته‌ای در حالی در وین در جریان است که بازیگران این صحنه حساس به دو دسته تقسیم می‌شوند؛ طرفی که در پی خواست‌های منطقی و عقلایی از یک توافق بین‌المللی است و کسانی که بر مواضع زیاده‌خواهانه خود پافشاری می‌کنند. این در حالی است که دولت‌ها شعار مقاومت در مقابل تحریم‌ها را سر می‌دهند. اما در این بین قشر متوسط زیر فشار اقتصادی کمر خم کردند و چشم امیدشان به نتیجه مذاکرات است تا با رفع تحریم‌ها تا حدودی اوضاع معیشتی بهبود یابد، تا بلکه با بهبودی وضعیت معیشت و کاهش فشارهای اقتصادی آرامش به زندگی مردم بازگردد.

از آنجایی که مذاکرات سر خط اصلی اخبار شده و همگان به دنبال نتیجه آن هستند قطعا ثمره آن در جامعه تاثیر مستقیم دارد. از همین‌رو در این گزارش به سراغ جامعه‌شناسان رفتیم و نظرشان را درباره ارتباط مذاکرات با آسیب‌های اجتماعی جویا شدیم. امیر محمودحریرچی جامعه‌شناس بر این باور است که اگر توافقی صورت نگیرد وضعیت معیشتی مردم روز به روز بدتر می‌شود و همین امر منجر به افزایش اعتراض‌ها و نارضایتی در بین شهروندان می‌شود.

■ **نارضایتی‌ها به اوج رسیده!**

در همین راستا امیرمحمودحریرچی، جامعه‌شناس به «جهان صنعت» گفت: برخلاف تصورات، همه ایرانی‌ها به بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی را در گرو توافق در مذاکرات وین نمی‌دانند، بلکه بخشی از مردم که طبیعتا قشر متوسط هستند هنوز به بهبود شرایط در پی توافق مذاکرات امیدوارند اما درصد قابل‌اعتنایی از مردم که در فقر و تنگدستی زندگی می‌کنند، پیگیر این نوع مذاکرات نیستند، زیرا آنها بر این عقیده‌اند که نتیجه توافقات قبلی تاثیر مناسبی در زندگی آنها نداشته است، چرا که تنها چند فروند هواپیما به ایران رسید و غیر از آن هیچ تاثیری در اقتصاد کشور نداشته و از قضا روز به روز تورم بیشتر شده است. البته براساس گزارش‌ها مقداری هم دلار به ایران دادند ولی باز هم تاثیری در زندگی مردم نداشته است.

وی افزود: همان زمان که ترامپ از برجام خروج کرد، بنده یادداشتی نوشتم به نام خروج بی‌خاصیت، زیرا کلیت برجام هیچ تاثیر ملموسی بر زندگی قشر فقیر نگذاشته است. این در حالی است که در این وضعیت تنها جیب دلال‌ها پر می‌شود. مذاکرات به سرانجام برسد یا نرسد نهایتا جیب دلال‌ها پر می‌شود. آنچه می‌تواند شهروندان را راضی کند، ارتقا و اصلاح روابط بین‌المللی است. روابط بین‌المللی باید به‌گونه‌ای باشد که سود حاصل از آن به جیب مردم برود، نه اینکه دولت بابت تهیه هر موردی بهانه کمبود بودجه را بیان کند. در حال حاضر نیمی از پول‌های دولت در اقصی نقاط جهان به هر دلیلی بلوکه شده است. پول‌هایی که می‌توانست گره‌ای از مشکلات پزشکی، اقتصادی، صنعتی و خوراکی مردم باز کند. امروزه تورم ناشی از همین مشکلات وضعیت زندگی مردم را سخت کرده است. این در حالی است که گرانی و تورم تاثیری بر زندگی رانت‌خوارها نگذاشته و این مردم هستند که زیر بار فشار اقتصادی جان می‌دهند. متاسفانه برخی افراد از تحریم‌ها سود می‌برند و همین افراد مانع توافقات شده‌اند.

این جامعه‌شناس اظهار کرد: در نهایت آنچه که مردم احساس می‌کنند، این است که ما کشوری هستیم دارای پتانسیل بالا و تک‌تک افراد می‌توانند بر اثر تلاش و کار یک زندگی ایده‌آل برای خودشان ایجاد کنند.

این در حالی است که امروزه دولت‌ها حمایت‌های خود را از مردم به مذاکرات گره زده‌اند و البته دولت‌ها هم‌چنین موضوعی را رد می‌کنند. دولت‌ها ادعا می‌کنند که در مقابل تحریم‌ها مقاومت می‌کنند، مقاومت در مقابل تحریم‌ها نارضایتی‌های زیادی را برانگیخته، تورم و گرانی کمر مردم را شکسته، مردم دیگر توان مقاومت ندارند و سختی‌های وحشتناکی را تحمل می‌کنند. با این حال خانواده‌ای که محتاج تامین نان شب است، چرا باید چشم به توافقات مذاکرات وین ببندد؟! چه‌بسا اعضای ۴۰ نفره مذاکرات وین اخیرا اعلام کردند در آنجا می‌مانند تا توافق کنند! این در حالی است که تصاویر گشت‌وگذار آنها در شبکه‌های مجازی دست‌به‌دست می‌شود و همین موارد موجب تشدید نارضایتی‌های مردم شده است.

حریرچی در ادامه بیان کرد: با این تفاسیر اگر در اصلاح روابط بین‌المللی ایران منافع ملی نه منافع گروه‌های خاص در نظر گرفته شود، امیدواری‌هایی در بین مردم می‌تواند ایجاد کند. منافع ملی باید در جهتی پیش رود که مردم به رضایت خاطر برسند. امروزه بحث حیاتی کشور حل شکاف طبقاتی است، به نظرم عده‌ای خاص در قله نشستند و مابقی در انتهای آن به سختی روزگار را سپری می‌کنند و عده‌ای هم در میانه کوه در حال سقوط به دره هستند.

بنابراین اگر قرار باشد کسی از توافقات خوشحال شود، باید تغییری در زندگی او ایجاد شود، نه اینکه همچنان دهک‌های بالا ثروتمندتر و فقرا فقیرتر شوند. به نظرم با شعارهایی که مسوولان از توافقات بیان می‌کنند، درد مردم درمان نمی‌شود. مردم باید امیدوار باشند که بعد از توافقات به منافع ملی توجه می‌شود و عموم مردم به رفاه نسبی می‌رسند.

وی بیان کرد: اگر در وین موفق به مذاکره شویم، باید چرخ تولید در بخش‌های مختلف بچرخد و از شیوع رانت و اختلاس جلوگیری شود. همین امر مردم را به زندگی و آرامش نسبی امیدوار می‌کند ولی اگر توافقی صورت نگیرد وضعیت معیشتی مردم روزبه‌روز بدتر می‌شود و همین امر منجر به افزایش اعتراض‌ها و نارضایتی در بین شهروندان می‌شود، زیرا تحمل گرانی و فشارهای اقتصادی اندازه‌ای دارد و در انتها مردم لبریز می‌شوند. در حال حاضر سیاست داخلی ما به سیاست خارجی وابسته است و نمی‌توانیم روابط بین‌المللی را رها کنیم.

■ **توافقات مساوی است با آرامش مردم**

امیرحسین سعیدیان کارشناس اجتماعی نیز درخصوص تبعات و آثار مذاکرات وین به «جهان‌صنعت» گفت: در روزهای اخیر مذاکرات میان جمهوری اسلامی ایران و طرفین دیگر برنامه جامع اقدام مشترک در وین برقرار شده است، تا بلکه نقض عهد ایالات متحده و بی‌عملی طرفین اروپایی مرتفع شود و مردم ایران ثمره مقاومت خود را به دست آورند. اما واقعا اثر ملموس عمل دستگاه سیاست خارجی برای احیای برجام بر سفره مردمان ایران دقیقا چیست!؟ بخشی از واقعیت اقتصادی ایران در صد سال اخیر تاریخش اتکا و اتصال فزاینده به درآمدهای حاصل از فروش انرژی بوده است. با اطلاع از منفی بودن این اتکا به خام‌فروشی که کمترین آفتاش مصرف‌گرایی مفرط، ضربه‌پذیری اقتصاد کشور و توان دشمنان برای در تنگنا قرار دادن کشور با ایجاد محدودیت‌های نفتی است، اما این رشته وصل اقتصاد و معیشت مردمان را نمی‌توان یکباره و یکسره قطع کرد.

وی افزود: فروش انرژی ایران معنایش نرخ متعادل‌تر ارز و واردات نهاده‌های اساسی و نه مصرفی و تزیینی با نرخ مناسب‌تر و نتیجه تحویل حوائج لازم زندگی و سفره مردم با قیمت مناسب‌تر است. آقای غریب‌آبادی نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران در وین نیز لغو واقعی تحریم‌ها را فروش واقعی نفت ایران و برگشت ارز آن به کشور دانستند. دیپلماسی احیای برجام با برقراری جریان نفت می‌تواند هم شوک منفی وارد شده به بازار و ارتقای نامعقول قیمت‌ها را با شوک مثبت تا حدودی جبران کند و هم با متعادل و واقعی کردن و از میان بردن حباب قیمت‌ها به ارزان‌تر شدن معیشت برای مردم اثر ملموس داشته باشد. نکته مهم اما آنکه بازگشت ارز نفتی نباید موجب بازگشت به واردات بی‌رویه شود و حرکت به سمت اقتصاد ناوابسته و تغییر ذائقه‌ها از واردات غیرلازم و مصرفی اصلی رکین در اقتصاد ایران است.

این کارشناس اجتماعی اظهار کرد: همچنین بخش بزرگی از جنایت تحریم‌های ترامپ اخلال در امکان تامین داروی مورد نیاز مردم ایران علی‌رغم تمام ادعاها و نمایش‌های حقوق بشری بوده است. احیای برجام اگر به رفع اختلال دارویی راه ببرد می‌تواند نیاز فوری بیماران را فراهم کند و تاثیر آشکار بر زندگی مردم داشته باشد.

این که خانواده بیمار بی‌دغدغه داروی مورد نیاز را دریافت کنند و عزیزشان را کنار سفره ببینند بالاترین ارمغان برای معیشت و سلامت جسم و روان خواهد بود. بنابراین توافق در مذاکرات وین می‌تواند تاثیر بسزایی در سفره‌ها و زندگی و روان مردم داشته باشد.

یادداشت

ناعلاجی ویروس تصادفات در کشور

بهزاد طهماسبی*– آبی شدن نقشه کرونا در کشور ما خبر خوب این روزها ست. پنج پیک بیماری را در طول شیوع این ویروس آدم‌کش پشت‌سر گذاشتیم و متاسفانه عزیزان زیادی را از دست دادیم و هنوز هم با ترس و لرز نگران شکل مرموزتر کرونا هستیم. این بیماری همه‌گیر تلفات و خسارات آن باعث وحشت مردم شد و مسوولین را برای مقابله به صف کرد. تشکیل ستاد ملی کرونا و حضور تمام‌قد سازمان‌ها و دستگاه‌های مسوول، در کنار فعالیت گسترده رسانه‌های دیداری، نوشتاری و گفتاری، همه‌وهمه بسیج شدند تا مردم به تدریج فرهنگ مقابله با کروناویروس را فرا گرفتند و در متن کار و زندگی خود دستورالعمل‌های مراقبتی را به کار بستند. هر چند که نقش و اهمیت واکسیناسیون گسترده و میلیونی جمعیت هدف در کاهش و کنترل مرگ‌های کرونایی تعیین‌کننده است، اما نباید نقش همراهی مردم و دغدغه‌مندی مسوولان کشور را در این میان نادیده گرفت.

اما با حذف محدودیت‌ها در آمدوشدهای شهری و جاده‌ای که به دلیل مقابله با شیوع کرونا اعمال می‌شد، اینک شاهد عادی شدن سفرها در حوزه شهری و بین‌شهری هستیم و متاسفانه باز هم باید نسبت به ایمنی سفرهای شهری و جاده‌ای نگران بود؛ نقشه آبی کرونایی کشور شاید زنگ خطر دیگری را در کف جاده و خیابان به صدا درآورد.

متاسفانه بر پایه آمارها سال‌هاست که هیولای خون‌آشام تصادفات جاده‌ای، جان ده‌ها هزار نفر را گرفته و هزاران معلول و مصدوم و از کار افتاده برجا گذاشته است؛ پدیده‌ای که گویی در کشور ما به مثابه سرطانی لاعلاج هرساله هزاران نفر را به تخت بیمارستان‌ها و سینه قبرستان هدایت می‌کند. انسان، وسیله نقلیه و جاده، محور اصلی صدها همایش و تحقیق و کنگره بوده و هر ساله هم با فرا رسیدن موسم سفرها، موضوع تصادفات برای چند صباحی بر سرزبان‌ها می‌افتد و دوباره مسکوت می‌ماند تا با وقوع تصادفی مرگبار و واژگونی اتوبوسی به ته دره، مجددا تحلیل و بررسی صحنه تصادف و مقصران احتمالی شناسایی و مجازات شوند.

البته در تشخیص علت تصادفات دیواری کوتاه‌تر از راننده نیست و کمتر به سایر عوامل مانند ایمنی تاریخ گذشته خودرو و بیراهه‌هایی به‌نام جاده اشاره می‌شود. بر اساس آمارهای منتشرشده در پنج ماهه امسال هفت هزار و ۳۲ انسان جان خود را در تصادفات رانندگی از دست دادند. تنها در مرداد امسال تصادفات جان هزار و ۳۹۸ نفر را گرفت. این آمارها به نقل از پزشکی قانونی کشور، رشد ۱۱ درصدی مرگ‌ومیر را در پنج ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد که مایه تاسف است. همین آمارها حاکیست به‌طور میانگین ۴۸ نفر روزانه در تصادفات جان می‌بازند که چند برابر این تعداد مصدوم و معلول می‌شوند. اما سوال اینجاست که چرا برای مهار آمار تصادفات فوتی و جرحی هیچ‌گاه عزم جدی دیده نمی‌شود؟ آیا مقابله با ویروسی به‌نام تصادفات مرگبار کم‌اهمیت‌تر از کرونا در کشور ماست؟

آیا فقط کرونا سالانه هزاران نفر را به کام مرگ می‌کشاند و مرگ سالانه ۱۷ هزار انسان در جاده‌های کشور اهمیتی ندارد؟

شاید در نگاه اول به این آمارها عادت کرده‌ایم و با ذهنیت حادثه در کمین است دچار نوعی بی‌تفاوتی شدیم که ککمان هم نمی‌گزد، اما با کمی دقت به این مرگ‌ها و معلولیت‌های ملال‌آور در خواهیم یافت که چگونه زندگی‌ها با همین حوادثی که برایمان عادی شده، به ورطه نابودی کشیده شده‌اند و ما همچنان نظاره‌گریم تا بلکه معجزه‌ای رخ دهد تا هموطنانمان در کف جاده‌ها نمی‌رند و خانواده‌ها بی‌سرپرست و فرزندان یتیم نشوند!

به هر تقدیر چه ویروس کرونا باشد چه ویروس تصادفات هر دو قربانی می‌گیرند، به بیمارستان می‌کشانند، هزینه‌های میلیونی دارند و... اما رویکرد ما در قبال این دو عامل مرگ یکسان نیست. متولیان امر با احساس همدردی کردن با بازماندگان، به تماشای صحنه‌های مکرر تصادفات نشسته‌اند، خودروسازان به سر دادن شعار ایمن و مطمئن برانید بسنده کرده‌اند و جاده‌های هراس هم به میدان نبرد نابرابر انسان و آهن تبدیل شده‌اند. اگر این ادعای کارشناسان که خطای انسانی دلیل وقوع ۷۰ درصد تصادفات مرگبار رانندگی است را بپذیریم، این سوال مطرح می‌شود که آیا سازوکاری برای ارتقای فرهنگ رانندگی مردم اندیشیده‌ایم یا فقط حرف زدیم باید فرهنگ‌سازی شود و به مقررات راهنمایی و رانندگی توجه شود، باید با متخلفان برخورد شود و باید باید ...

به راستی آموزه‌های ترافیکی چه سهمی در کتب درسی دانش‌آموزان دارد؟ آیا صرفا با پوشاندن لباس همیاران پلیس بر تن دانش‌آموزان در گرامیداشت‌های تقویمی و به نمایش گذاشتن در رسانه ملی، رسالت خود را انجام داده‌ایم؟ چه تعداد از آثار سینمای کشور با موضوع سوانح رانندگی تولید و اکران شده است؟

مسوولان و متولیان امر به غیر از برنامه‌های مناسبتی و انگشت‌شمار، چقدر در موضوع تصادفات برنامه و راهکار ارائه کرده‌اند؟ آیا رسانه‌های جمعی چنانکه در موضوع ویروس کرونا با جدیت عمل کردند و آمار مرگ و میر کرونا را در قاب تمام برنامه‌های تلویزیون و صفحات خبرگزاری‌ها لحظه‌به‌لحظه به‌روزرسانی می‌کردند، در موضوع مرگ‌های دلخراش تصادفات رانندگی، علل، پیامدهای اجتماعی و اقتصادی ناشی از آن اطلاع‌رسانی موثری دارند؟ آیا محتوای تولیدی با موضوع فرهنگ ترافیک در رسانه ملی در اقناع‌سازی مخاطبان کم و بیش خود اقبالی داشته است؟

به نظر می‌رسد تا عزم و همت مضاعفی در دستگاه‌های مسوول و متولی نباشد و آحاد جامعه که از کاربران ترافیک هستند نسبت به موضوع تصادفات حساسیت لازم را پیدا نکنند، نمی‌توان اهریمن مرگ را از رانندگان، مسافران و عابران دور نگه داشت. بیش از هفت هزار نفر از هموطنانمان را در نیمه نخست امسال در تصادفات رانندگی از دست دادیم و اگر به موقع اقدام نکنیم شاید نیمه دوم خوبی در انتظار ما و عزیزانمان نباشد.

***روزنامه‌نگار آزاد**

قاچاق و حراج میراث فرهنگی ایران در ملاءعام

تاراج تاریخ

خبرها حاکی از آن است که حراج کریستی در لندن ۳ اثر باستانی قاچاق شده از ایران را در تاریخ هشتم دسامبر به حراج گذاشته است. اشیای تاریخی و باستانی کشورمان به راحتی در حراجی‌های دنیا فروخته می‌شوند و هیچ نهادی اعتراضی درخور و مناسب این اتفاقات، نمی‌کند. بسیاری از فعالان میراث فرهنگی می‌گویند که از مدت‌ها پیش به وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی اعتراض کرده‌اند اما این وزارتخانه واکنشی نشان نداده است. برگ زرین دیگری برای دوران وزارت عزت‌الله ضرغامی اینکه اشیای باستانی به راحتی به فروش می‌رسند و اعتراضی صورت نمی‌گیرد.

حراج کریستی لندن ۲ پلاک زرین گاو بالدار هخامنشی متعلق به دوران اردشیر دوم هخامنشی را به همراه یک ریتون متعلق به هزاره اول قبل از میلاد و یک پلاک پلنگ طلایی متعلق به دوره اشکانی به حراج گذاشت. پلاک‌های زرین گاو و انسان بالدار هخامنشی فروخته شده و حراج کریستی نیز حاضر به اعلام نام خریدار و فروشنده این اشیا نیست. ۲ پلاک گاو بالدار که یکی از آنها با سر انسان و کاملا سالم است و دیگری با شکستگی بخشی از اجزای این اثر باستانی فروخته شده، به‌ترتیب به قیمت یک میلیون و ۹۰۰ هزار پوند و بیش از یک میلیون و ۶۵۰ هزار پوند در حراج کریستی لندن به فروش رسیده است. به این ترتیب دو پلاک زرین گاو بالدار هخامنشی که یکی از آنها گاو بالدار با سر انسان است، در این حراج به قیمت حدود سه میلیون و ۵۵۰ هزار پوند انگلیس یعنی بیش از ۱۴۴ میلیارد و ۱۳۰ میلیون تومان فروخته شده است. این در حالی است که به تازگی قطعنامه استرداد اموال فرهنگی به مبدا در سازمان ملل تصویب شده است. اما این قطعنامه عطف به ماسبق نشده است. بسیاری از آثار باستانی ایران ۱۵۰ سال گذشته از کشور خارج شده‌اند و مجید تخت‌روانچی، نماینده ایران در سازمان ملل درخواست کرده است که آثار تاریخی که بیش از ۵۰ سال از انتقال آنها می‌گذرد نیز مشمول این قطعنامه شوند. با توجه به اتفاقاتی که برای اشیای عتیقه ارزشمند و تاریخی ایران در سطح جهانی رخ می‌دهد و حراجی‌هایی که به راحتی این اشیا را به فروش می‌گذارند، ایران اعتراضی به حق داشته است اما مشکل اینجاست که اعتراضات کشورمان تحت تاثیر مناسبات بین‌المللی قرار گرفته و تاثیری ندارد.

■ **اشیاء تاریخی همدان در حراج**

گاوهای بالدار زرین هخامنشی که در چند روز گذشته توسط حراج کریستی لندن به فروش رفته براساس اعلام این حراجی از حفاری‌های سال ۱۹۲۰ در همدان به دست آمده و پس از آن به دارایی‌های مجموعه موریس ویدال نیویورک در سال ۱۹۴۸ افزوده شده است. این اشیا پیش‌تر در سال ۱۹۴۸ همراه دیگر آثار تاریخی ایران و برخی مجموعه‌های موزه لوور و مجموعه‌های خصوصی در موزه سرنوشی در پاریس به نمایش گذاشته شده بود.

تصاویر این دو اثر زرین که به‌تازگی در لندن به حراج گذاشته‌شده در کتاب آثار تاریخی همدان در سال ۱۳۳۲ انتشار یافته و همچنین در سال ۱۹۵۷ مجله مطالعات خاورمیانه در مطلبی با عنوان «جواهرات هخامنشی در موسسه شرقی» تصاویر و توضیحات مربوط به هر دو پلاک را منتشر کرده است. در خبرها آمده است، فعالانی که بازار فروش اشیای باستانی در کشورهای دیگر را رصد می‌کنند خبر داده‌اند که از مدت‌ها قبل موضوع فروش این دو اثر زرین هخامنشی در حراج کریستی را به اطلاع وزارت میراث فرهنگی رسانده بودند اما هیچ اقدامی برای جلوگیری از این حراج و تلاش برای بازگرداندن این دو اثر هخامنشی به ایران صورت نگرفته است.

■ **محدودیت‌های خرید**

حراج کریستی اعلام کرده این آثار را از خارج از انگلستان برای فروش آورده و به‌دلیل تحریم‌های آمریکا در خرید «آثار صنایع‌دستی متعارف» از قبیل فرش، منسوجات، اشیای تزیینی و ابزار علمی ایران، امکان فروش گاوهای بالدار هخامنشی به افراد آمریکایی وجود ندارد. به گزارش ایسنا افراد غیرآمریکایی که مایل به خرید این آثار و ورود آنها به ایالات‌متحده آمریکا هستند نیز باید برای دریافت مجوز اوفک درخواست می‌دادند که این درخواست ماه‌ها طول می‌کشد.

حراج کریستی همچنین یک ریتون سفالی ایران با نقش گاو را از کلکسیون خانواده جیان کارلو گیابو ایتالیایی که تخمین زده می‌شود متعلق به اوایل هزاره اول قبل از میلاد مسیح است و ۱۹ سانتیمتر ارتفاع دارد، با قدمت حدود سه هزار سال و با قیمت حدود ۱۸ هزار پوند انگلیس معادل ۷۳۰ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان به حراج گذاشت. در مشخصات این اثر از فردی به نام رفیع سلیمانی نام برده شده‌است که احتمال می‌رود ریتون سفالی را در اختیار دکتر گیابو قرار داده باشد.

اثر دیگری که حراجی کریستی چکش حراج خود را بر سر آن فرود آورد، یک پلنگ زرین متعلق به دوره اشکانی است که متعلق به مجموعه آثار پرنسلی است. تاریخ‌گذاری این اثر که آناتومی بدن آن بیشتر به یوزپلنگ شباهت دارد به قرن اول هجری بازمی‌گردد که حراج کریستی آن را به سقف قیمتی ۷۴ هزار و ۵۰۰ پوند، یعنی بیش از سه میلیارد تومان برای فروش گذاشت.

■ **دادگاه همیشه به نفع ما رای نمی‌دهد**

مدیرکل موزه‌ها مدعی است که دولت همواره از طریق سفارت‌ها فروش غیرقانونی اشیای عتیقه ایران در حراجی‌های دنیا را پیگیری می‌کند اما گاهی اوقات موفق به بازگرداندن اشیای تاریخی ایران نمی‌شود و دادگاه به ضرر ایران رای صادر می‌کند. کارگر در رابطه با اشیایی که از طریق قاچاق از کشور خارج شده و در حراجی‌هایی مانند حراجی لندن به فروش می‌رسند، به «جهان‌صنعت» گفت: در رابطه با اشیایی که قاچاقچیان از کشور خارج کرده و در حراجی‌های دیگر کشورها به فروش می‌رسانند نیز همواره پیگیر هستیم.

هرزمان و هر کجا که اشیای ایران غیرقانونی در حراجی‌ها به فروش برسند، پیگیری می‌کنیم.

مدیرکل موزه‌ها افزود: همواره از طریق سفارت‌ها خروج اشیای ارزشمند ایران و فروش غیرقانونی آنها را پیگیری می‌کنیم. در برخی موارد می‌توانیم در دادگاه رای مثبت گرفته و اشیای ارزشمند و فرهنگی کشور را بازگردانیم و در برخی موارد نمی‌توانیم. بر اساس قانون باید ثابت کنیم که فروش این اشیا خلاف قانون بوده و به صورت غیرقانونی از کشور خارج شده‌اند.

میراث فرهنگی

ثبت شهر تاریخی حریره کیش در فهرست یونسکو

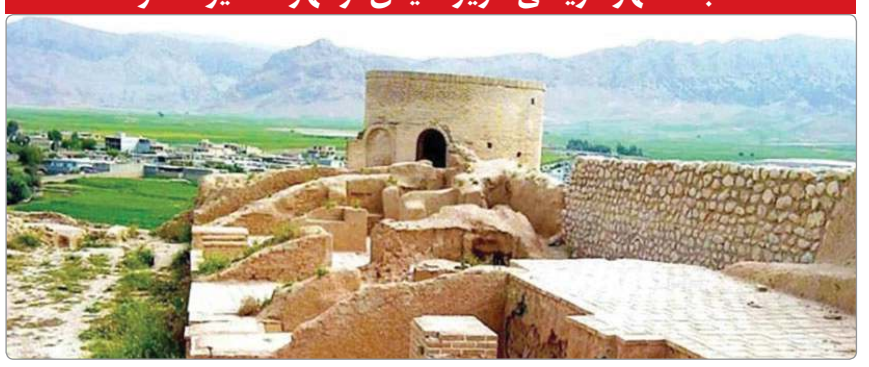

«جهان‌صنعت»- شهر تاریخی حریره کیش بر اساس معیارهای یونسکو از گزینه‌های قرار گرفتن در بین نامزدهای این سازمان فرهنگی و اجتماعی در فهرست آثار جهانی است. طبق بازدید کارشناسان اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان هرمزگان از آثار تاریخی جزیره کیش و لزوم اهمیت ثبت جهانی سکونتگاه‌های تاریخی حاشیه شمال خلیج‌فارس در سال ۲۰۲۱ شهر تاریخی حریره به عنوان یکی از پرونده‌های با اهمیت کشور به یونسکو معرفی و در فهرست موقت ثبت شده است.

ثبت این اثر در فهرست میراث جهانی با اعتباری که به همراه دارد، علاوه بر معرفی شایسته معماری و ویژگی‌های شاخص بنادر و سکونتگاه‌های تاریخی خلیج‌فارس و پتانسیل‌های موجود به جهان، این امر مهم زمینه‌ساز توسعه گردشگری منطقه خواهد شد.

شهر تاریخی حریره کیش بر اساس معیارهای یونسکو شامل «نشان‌دهنده تبادل ارزش‌های بشری در یک بازه زمانی در زمینه‌های معماری یا فناوری، هنرهای یادبودی، برنامه‌ریزی شهری یا طراحی منظر فرهنگی، نمونه و گواه منحصربه‌فرد و یا حداقل استثنایی از یک سنت فرهنگی یا تمدن زنده یا نابود شده و نمونه‌ای بارز از گونه‌ای منحصربه‌فرد در معماری یا فناوری که نشان‌دهنده مرحله مهمی از تاریخ بشری است.»

همچنین «نمونه بارزی از سنت سکونت بشر یا کاربری اراضی یا کاربری دریایی و یا به صورت مستقیم یا ملموس با رویدادها یا سنت‌های زیستی، عقاید، باورها و یا آثار هنری و ادبی بااهمیت برجسته جهانی» از معیارهای یونسکو محسوب می‌شودکه از گزینه‌های قرار گرفتن در بین شهر تاریخی حریره کیش در بین نامزدهای این پرونده است. این سایت تاریخی ارزشمند همراه با نام کیش شناخته می‌شود و می‌تواند به جزیره اعتباری جهانی بخشد و زمینه‌ساز رونق اقتصادی و فرهنگی منطقه به ویژه جزیره کیش شود. لازمه تحقق این امر مهم طبق بازدیدهای انجام شده توسط کارشناس اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان هرمزگان از سایت تاریخی «اختصاص ساختمان مستقل به عنوان پایگاه پژوهشی برای سایت تاریخی، گردآوری تمام اطلاعات، مستندات تهیه‌شده، نقشه‌برداری، مستندسازی و تهیه تصاویر هوایی با استانداردهای جهانی است.»

همچنین دیگر پیش‌نیازهای ثبت جهانی این اثر تهیه تمام نقشه مورد نیاز برای آلبوم نقشه‌های ثبت جهانی، تهیه طرح ساماندهی سایت تاریخی بر اساس معیارهای بین‌المللی یونسکو، اقدامات میدانی در راستای ساماندهی در کنار تهیه پرونده ثبت جهانی، معیارها و استانداردهای سایت تاریخی و تدوین پرونده نامزدی ثبت جهانی است.

رویداد

پژوهشگر باید شجاعت ایستادگی در برابر اصحاب قدرت را داشته باشد

«جهان‌صنعت»- وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گفت: پژوهشگران باید افرادی شجاع باشند و پژوهشگر باید شجاعت این را داشته باشد که در برابر اصحاب قدرت ایستادگی کند. سیدعزت‌الله ضرغامی در مراسم گرامیداشت هفته پژوهش که در محل سالن همایش‌های موزه ملی ایران برگزار شد، اظهار کرد: پژوهش زینتی و تشریفاتی نیست، بلکه یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است و در هر حوزه‌ای اگر مدیریت مبتنی بر پژوهش نباشد، آن سازمان موفق نیست.

■ **پژوهش باید در خدمت تصمیمات مدیریتی باشد**

او افزود: پژوهش باید به عنوان سرمایه ارزشمند در خدمت تصمیمات مدیریتی قرار گیرد؛ فرق پژوهشگران با سایر بخش‌های یک دستگاه این است که برای کارهای معطل مانده راه نشان دهد و چنانچه مدیری اطلاع ندارد، او را آگاه کند و آسیب‌های سازمانی را رفع کند. ضرغامی اضافه کرد: پژوهشگر باید شجاع باشد و چنانچه شجاع نباشد و جرات ابراز مسائل و روش‌ها را نداشته باشد به مشکل برخواهیم خورد.

او با یادآوری برخی سخنرانی‌های خود در مناسبت‌های مختلف افزود: اعتقاد دارم باید در برابر اصحاب قدرت با شجاعت ایستاد و صراحتا اعلام نظر کرد. متاسفانه گروهی هستند که در برخی مواقع فشار می‌آورند و اگر پژوهشگر نتواند در برابر این فشارها ایستادگی کند، کارآمد نیست.

■ **پژوهش باید بر محور مساله‌یابی باشد**

ضرغامی گفت: اگر اندیشمندان و پژوهشگران در داخل وزارتخانه مساله‌یابی را به درستی ندانند به مشکل خواهیم خورد. وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی افزود: اعتبارات ما اندک است اما نباید تسلیم شویم. پژوهشگر ما در این میان می‌تواند راهکار ارائه دهد و به ما بگوید چکار باید بکنیم. ارائه این راهکارها البته با پژوهش میدانی به نتیجه می‌رسد.

■ **ایجاد نظام مساله‌یابی در پژوهشگاه**

وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی اضافه کرد: نظام مساله‌یابی در پژوهشگاه باید ایجاد شود و پژوهشگران بدون توجه به جیغ‌های بنفش، برای مسائل این حوزه راهکارهای علمی ارائه بدهند. به عنوان مثال یکی از مسائل که نیاز به توجه جدی دارد مرزبندی صحیح بین بافت فرسوده و بافت تاریخی است که پژوهشگاه باید در این باره به ما کمک کند.

ضرغامی در ادامه به حوزه گردشگری نیز اشاره کرد و افزود: این حوزه بسیار وسیع است و تمام بخش‌های این حوزه نیازمند یک پژوهش گسترده است. قرار است با کشوری مثل چین یک جهش همکاری در حوزه گردشگری داشته باشیم که این موضوع به طور حتم نیازمند همکاری با پژوهشگاه است.

یادداشت

کوهستان؛ فرصتی برای توسعه گردشگری «کم‌کربن»

شیده عطری*- ۲۰ آذر (۱۱ دسامبر)؛ روز جهانی کوهستان امسال، با موضوع «گردشگری پایدار کوهستان» نامگذاری شد. سرچشمه همه رودهای بزرگ و منشاء نیمی از آب‌های شیرین جهان، کوهستان است. کوه‌ها، زیستگاه گونه‌های بی‌شمار گیاهی و جانوری، خاستگاه بخش مهمی از تنوع زیستی و پناهگاه بسیاری از گونه‌هایی هستند که در دشت‌ها نابود شده‌اند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان حفاظت محیط‌زیست، به دنبال بزرگداشت سال بین‌المللی کوه‌ها در سال ۲۰۰۲ مجمع عمومی سازمان ملل متحد در پنجاه و هفتمین جلسه خود در ژانویه ۲۰۰۳ روز ۱۱ دسامبر (۲۰ آذر) را به عنوان روز جهانی کوهستان تعیین و از سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو) دعوت کرد تا مسوولیت هماهنگی این روز در سطح جهان را برعهده بگیرد. فائو هر سال با تعیین یک موضوع، از کشورهای کوهستانی و اعضای مشارکت برای کوه‌ها دعوت می‌کند تا با اجرای آیین‌های ویژه نظیر گردهمایی و اجرای برنامه‌های کوهنوردی در بزرگداشت این روز و تاکید هر چه بیشتر بر اهمیت و نقش کوهستان بکوشند و برنامه‌های سالانه خود را همگام با آن موضوع پیش ببرند.

طی دهه‌های اخیر صنعت گردشگری و به ویژه شاخه روستایی و گردشگری کوهستان، جایگاه خاصی را در اقتصاد کشورها به دست آورده و نقش فعال و موثری را در ارتقای ساختار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورها به خصوص در کشورهای رو به توسعه ایفا کرده است.

وقتی به مقوله گردشگری کوهستان از بعد اقتصادی نگاه می‌کنیم می‌بینیم که به ایجاد طیف گسترده‌ای از مشاغل برای نیروی کار ماهر و نیمه‌ماهر، به ویژه زنان مناطق کوهستانی کمک کرده است.

اما شیوع بیماری کووید۱۹ و همه‌گیری آن در سراسر جهان، اقتصاد کوهستان را تا حد زیادی متاثر ساخت. قرنطینه‌ها و محدودیت‌های سفر در سراسر جهان منجر به کاهش شدید تعداد گردشگران و اختلال در زنجیره اقتصاد و کسب‌وکار، به ویژه در مناطق کوهستانی جهان شد.

گردشگری کوهستان در برابر شوک‌های خارجی، به‌ویژه شوک‌های ناشی از بحران آب‌وهوایی و همان‌طور که اخیرا تجربه کردیم همه‌گیری کووید۱۹، بسیار آسیب‌پذیر است. جهان شاهد یک رژیم آب و هوایی جدید است که در آن سیل‌های ناگهانی مرگبار، بارندگی‌های شدید، ذوب شدن یخچال‌ها و در نهایت کاهش منابع آب شیرین در حال رخ دادن است.

بنابراین نیازمند بازیابی گردشگری پایدار کوهستان به شکلی مقاوم در برابر تغییرات آب و هوا هستیم که برای دستیابی به این مهم باید بر سه حوزه مهم: نوآوری، کارآفرینی و سرمایه‌گذاری تمرکز شود تا گردشگری سبز و انعطاف‌پذیر را ترویج کند.

رویکردهای نوآورانه و دگرگون‌کننده گردشگری کوهستان به پایداری اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی کمک می‌کند. باید گفت کلید آینده پایدار گردشگری کوهستان در سرمایه‌گذاری برای گردشگری کم‌کربن نهفته است.

*** کارشناس ارشد اکولوژی مناطق کوهستانی**

خبر

کیش و مسقط در کانون تعاملات حوزه گردشگری و اقتصادی

«جهان‌صنعت»- سرپرست شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های کیش از راه‌اندازی پرواز در مسیر کیش- مسقط و بالعکس خبر داد که این مهم زمینه‌ساز گسترش تعامل با عمانی‌ها خواهد شد. عزت‌الله محمدی سرپرست شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های کیش راه‌اندازی پرواز در مسیر کیش- مسقط و بالعکس را زمینه‌ساز گسترش روابط چندجانبه اقتصادی به ویژه گردشگری سلامت با عمانی‌ها دانست و این اقدام ارزشمند را مثبت ارزیابی کرد و گفت: اکنون پرواز خارجی در مسیر کیش- دوبی و بالعکس فعال است و از ۲۰ آذر پرواز کیش- مسقط و بالعکس راه‌اندازی شد.

محمدی در ادامه سخنان خود تصریح کرد: با راه‌اندازی مجدد کیش- مسقط این مسیر پروازی، ساعت ۱۰:۳۰ روز بیستم آذر با هواپیمایی کیش جزیره را به مقصد مسقط ترک کرد. وی افزود: با برنامه مدون و هماهنگی‌های انجام شده قصد داریم تعداد پروازهای خارجی را در فرودگاه بین‌المللی کیش افزایش دهیم.

عزت‌الله محمدی اظهار کرد: با همکاری شرکت هواپیمایی کیش پرواز مسقط از بیستم آذر هر هفته روز شنبه، ساعت ۱۰:۳۰ در مسیر کیش- مسقط و ساعت ۱۷ از مسقط به کیش انجام خواهد شد. وی افزود: این پرواز می‌تواند به منظور توسعه گردشگری به ویژه توریسم سلامت و حضور فعالان اقتصادی دو کشور ایران و عمان باشد. گفتنی است شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های کیش یکی از شرکت‌های تابعه سازمان منطقه آزاد کیش است.

جدول ۲۱۱۱

افقی:
۱- از ادوار زمین‌شناسی – وسیله‌ای برای کشف و اندازه‌گیری ارتعاش‌ها
۲- ترازنامه و گزارش کار – شماره هویت هرکتاب – ماحصل هوای زمستانی
۳- دارای ارزش و اعتبار – جواب نامقبول – ضمیر اشاره برای نزدیک
۴- حرکت شتابان – کشوی پیشخوان – روستا و قریه – حادثه و اتفاق
۵- نیروی طبیعت و فطرت – نام دیگر آب زمزم – حرف تاسف
۶- واحد شمارش شتر – رب‌النوع یونانی و مظهر اندیشه و هنر – با ارتفاع
۷- زیبا چهره – پسر چهارم یعقوب نبی(ع) – از گویش‌های قومی ایران
۸- معادل یک هکتار – کفش راحتی و سبک ورزشی از جنس پارچه – عضو گویا و چشایی
۹- فرد ناشناخته و کنایه از نفر سوم – مخترع ایتالیایی آینه در سال ۱۶۰۱ میلادی – گرما بخش قدیمی
۱۰- حمله ناگهانی – کیک کاسه‌ای – حرف هشتم الفبای یونانی
۱۱- حرف نشانه مفعولی – کفش لاستیکی – علوفه‌ای برای دام
۱۲- وقار و عظمت – برخاسته از دل دردمندان – نوعی فلز – از حروف مقطعه قرآن کریم
۱۳- آهسته و آرام – مرکز ایرلند شمالی – مورد اعتماد است
۱۴- کشیک و نگهبانی – اخطار بد و ترسناک – میوه قرمز و تک‌هسته‌ای
۱۵- خجلت – زندگی مسالمت‌آمیز در کنار هم

عمودی:
۱- جزیره‌ای در دریاچه ارومیه – از جاذبه‌های تاریخی، طبیعی و تفریحی کشورمان در استان هرمزگان
۲- سازمان بین‌المللی استانداردسازی – حق مهلت ندادن – کلید درون برد رایانه
۳- منسوب به مردم کشور – میوه کال – به طور دائم
۴- دریایی درکنار جزایر اندونزی – سودجو از آن کره می‌گیرد – گیاه باتلاقی – قفس توخالی
۵- رود و شهری در فرانسه – پایان کار – عطایا و نعمت‌های خداوندی
۶- خوشی و شادی – بی‌عیب و نقص – ماست آب گرفته
۷- گستردن و پراکندن – امتیاز نامه‌ای در عهد قاجار – از مذاهب چهارگانه اهل سنت
۸- وصف حبس بسیار طولانی – نوایی از موسیقی ایرانی – سلام عامیانه انگلیسی
۹- همانند بودن – شهرت تاجر خلق شده توسط ویلیام شکسپیر – یک دوره صد ساله
۱۰- از فن‌های فوتبالی – از ورزش‌های گروهی بدون توپ – مرکب خوشنویسی
۱۱- آکندگی معده – احساس دشمنی دیرپا – نوعی شیرینی که ماده اولیه‌اش را از بوته خاصی می‌گیرند
۱۲- حرف کفایت – محل بی‌خطر – فلز ارزنده – نوعی دادگاه
۱۳- سازنده کالای چرمی – شیفته و علاقه‌مند – مزه ترش و شیرین
۱۴- فناناپذیر – کپی سی‌دی – زیستن و زندگی کردن
۱۵- از صفات الهی – کتابی از تئودور اشتروم نویسنده و شاعر قرن نوزدهم آلمان

سودوکو ساده

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

	۵	۱	۶		۴	۳		۲
	۶				۲	۹	۱	
۷					۱		۵	
			۱	۳		۴		۷
		۹		۴		۱		
۱		۴		۷	۶			
	۲		۴					۹
	۹	۶	۸				۴	
۴		۸	۹			۷	۲	

۶۹۷

سودوکو سخت

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

		۳	۷	۲	۴			
۱								
				۶		۷	۴	۳
		۸				۵		۲
۹	۷	۲				۶	۸	۴
۳						۱		
۶	۸	۴		۹				
								۱
۷			۴		۲	۳		

طراح: محمود کیمیایی

۶۹۶

حل سودوکو ساده

۷	۳	۸	۵	۶	۹	۲	۴	۱
۲	۶	۵	۷	۴	۱	۸	۹	۳
۹	۴	۱	۲	۳	۸	۶	۷	۵
۶	۷	۴	۱	۸	۳	۵	۲	۹
۸	۹	۲	۶	۵	۴	۱	۳	۷
۱	۵	۳	۹	۲	۷	۴	۶	۸
۳	۱	۶	۸	۹	۲	۷	۵	۴
۴	۲	۷	۳	۱	۵	۹	۸	۶
۵	۸	۹	۴	۷	۶	۳	۱	۲

حل سودوکو سخت

۲	۵	۹	۱	۴	۸	۷	۶	۳
۳	۶	۴	۵	۹	۷	۸	۱	۲
۱	۷	۸	۶	۲	۳	۴	۵	۹
۹	۲	۱	۳	۷	۶	۵	۴	۸
۷	۴	۳	۸	۵	۲	۱	۹	۶
۶	۸	۵	۴	۱	۹	۲	۳	۷
۵	۳	۶	۲	۸	۴	۹	۷	۱
۴	۹	۲	۷	۳	۱	۶	۸	۵
۸	۱	۷	۹	۶	۵	۳	۲	۴

جواب جدول شماره ۲۱۱۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	س	و	ن	س	ی	و	ن	■	پ	ل	ا	س	م	ا
۲	ب	و	د	ا	■	د	ر	هـ	م	■	م	ح	ر	ا	ب
۳	ب	ا	ا	د	ب	■	س	ا	ل	ن	■	ا	ب	ر	و
۴	ر	■	ع	ا	ل	م	■	ن	ا	ش	ا	د	■	ب	ا
۵	ا	م	■	ن	ا	ی	ب	■	م	ا	ل	■	ا	و	ل
۶	ت	ی	م	■	ش	ن	ا	خ	ت	ن	■	ش	ک	ا	ف
۷	ش	ن	ا	س	■	ا	ی	ا	■	هـ	و	ی	ت	■	ت
۸	ک	و	ل	ا	ک	■	ن	ق	د	■	ت	م	س	ا	ح
۹	س	■	م	ر	ب	ی	■	ا	و	ا	■	ی	ا	ت	ا
۱۰	ی	هـ	و	■	ی	ک	د	ن	د	گ	ی	■	ب	ر	ص
۱۱	ر	ق	■	م	س	ر	ی	■	هـ	ر	ا	س	■	ک	ف
۱۲	ی	■	ر	ا	هـ	ا	هـ	ن	■	ا	ر	ا	ک	■	هـ
۱۳	خ	م	س	هـ	■	ن	ی	ا	ت	■	هـ	م	ن	و	ا
۱۴	ت	ر	ا	و	ل	■	م	ق	ا	م	■	ب	ا	ل	ن
۱۵	ن	ا	م	ر	ت	ب	■	هـ	و	ا	ن	و	ر	د	ی

روزنامه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
شماره ۴۸۹۳
جهان صنعت
۲۱ آذر ۱۴۰۰ | ۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ | ۱۲ دسامبر ۲۰۲۱
یک شنبه
عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات
پایان نامه
آیین نامه اخلاق حرفه‌ای
http://www.jahanesanat.ir

■ صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی
■ تلفن تحریریه: ۸۸۰۴۲۳۵۸، ۸۸۰۵۰۸۹۳، ۸۸۰۶۰۳۱۷
■ نمابر: ۸۸۲۱۰۷۵۳
■ تلفن سازمان آگهی‌ها: ۸۸۰۵۰۲۸۶، ۸۸۰۵۰۶۸۴
■ نشانی: خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴
■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۸۳۸۸
■ روابط عمومی: ۸۸۰۳۹۸۹۴
■ لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir
jahan1383@yahoo.com

باصنعتگران

دوره‌گردی محبت

امیرحسین کاوه*

در اشـتیاق دیدار به لحظه‌شماری و چشم به راهی می‌افتی و در امید به چشم روشنی دیدنش، پلک می‌زنی...

و خوش‌پندار می‌شـوی اگـر فراق را مدتی معین معلوم کرده باشند.

و در شمارش اتمام مدتِ دوری از یار؛ خشنود می‌شوی که این لحظه هم گذشت!

و گذشتِ زمان تو را حال بهبود می‌دهد و نوید یک آغاز...

و حالِ تو شاید دگرگون شود وقتی حتم کنی که یارِ دور از نظر نیز چشم به راهت لحظه‌شماری می‌کند؛ برای ورود تو به حریم او و شکستن قفل دوری و تلاش برای دیدن زودترش، او هم به تقلای خود و در جهد و اجتهاد برای اتمام زمان فراق و آغاز راه وصال و دیدار...

و این یعنی چرخه مدور سماعی و دوره‌گردی محبت به طواف محبوب؛ سفر دوارِ پایان‌ناپذیر وصال عشق است.

و این حرکتِ چرخشـی، مسبب اسبابِ گرمی کُره خاکی زمیـن و عامل وجود هوای مطبوع حیـاتِ معنوی در چرخه زندگی مادی است.

این شور و اشتیاق نه فقط در تو که در همه خلایقِ هستی زمین و آسمان‌ها تا افلاک و عرش، دست به دست می‌چرخد و رویش همه نعمت‌های خدادادی در هفت آسمان را کُن‌فیکون می‌کند و این سرچشـمه زلال بهشـت است در هر جایی که آدمی باشد.

«و این راز و سرِ اشرف مخلوقات است.»

و زندگی‌های ما انسان‌های عصر سرعتِ رویدادها؛ مگر چند سال است؟!

پنجاه! شصت! هفتاد!... اصلا شاید هشتاد سال!

کجـا این اندک زمـان ما را اقناع می‌کند که صورت زیبای پدر، مادر یا همسـر و خواهر یا برادر و یا فرزند دلبند یا عزیز خود را سیر ببینیم؟!

یک دل سیر در دیدن تو کجا و صد سال عمر کجا!

اگر وقتِ من برای دیدنت همین باشد و وعده دیدار ازلی و ابدی در کار نباشد، در وحشت این دیدار کوتاه، همین حالا دق می‌کردم؛ می‌مُردم و چشم از تو می‌بستم.

اگر امید به دیدن تو در طولانی‌ترین زمان ابدیت نبود، این چند روز دنیا را فقط چشـم در چشـم تو می‌نشستم و پلک نمی‌زدم؛ که ندیدن تو در بین هر یک از پلک زدن‌هایم، یعنی از دست دادن تمام هستی در بودنت و سیر ندیدنت.

اما باید در این عصر سرعتِ رویدادها، به دردها هم فرصت جولان داد.

درد رابطه‌ها... درد جدایی‌ها... درد ماندن‌ها!...

و درد رفتن در خاطره‌ها، رویدادها را می‌آورد و می‌ماند و به سرعت می‌گذرد.

خاطره‌ها چه شیرین و چه تلخ دردآور است، که گذشته و من و تو عمری برای ساختنش تلف یا وقف کرده‌ایم.

و خاطره‌ها مگر به این راحتی‌ها فراموش می‌شود تا دردها برود؟!

نه این دردها تا خاطره‌ها هست، نمی‌رود و تا زنده هستیم خاطره هم هست!

پـس این دردها! دردهای تمام‌نشـدنی و بی‌دوایی اسـت کـه هیچ مُسـکنی آن را آرام نمی‌کند، به جز مرگ‌ها که چه زودهنگام است.

و امـا مرگ تو و من هم خاطره‌ای بدتر و درد بزرگ‌تر روی این دردها خواهد بود.

ولی اگر خاطره‌ها با محبت‌ها بیامیزد، آن وقت گذرش راحت و به یاد آوردنش، سهل‌تر است.

ما جز در محبت، ابدی نمی‌شـویم؛ حتی اگر لحظه ابدیت کوتاه باشد.

برگرفته از کتاب «ناگفته‌های چشم سوم»
***دبیر سابق سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی ایران**

بین‌الملل

۵۰ کشته در بدترین توفان مرگبار ایالت کنتاکی آمریکا

BBC– وقوع توفان همراه با گردباد در مرکز آمریکا زندگی ۵۵ میلیون نفر را تحت‌تاثیر قرار داده و با خطر مواجه ساخته است. استقرار یک سامانه توفانی هم‌اکنون پنج ایالت آمریکا را دربرگرفته و برق ۱۵۷هزار مشترک قطع شده است. ایالت‌های آرکانزاس، میسوری، تنسی، کنتاکی و ایلینویز در مرکز آمریکا شاهد وقوع چندین گردباد بوده‌اند؛ در ایالت ایلینویز شدت توفان به اندازه‌ای بود که یک ساختمان توزیع کالا مربوط به شرکت آمازون را تخریب کرد.

فرماندار ایالت کنتاکی آمریکا گفته که تخمین زده می‌شود، بیش از ۵۰ نفر در شبانه‌روز گذشته در اثر گردباد کشته شده باشند. اندی بی‌شیر گفت که در بدترین گردباد تاریخ این ایالت احتمال اینکه تعداد کشته‌شدگان به ۱۰۰ نفر برسد، وجود دارد. او گفت که تعداد جان‌باختگان احتمالا بین ۷۰ تا ۱۰۰ نفر است و این، بسیار تاثربرانگیز است. گردبادها در چندین ایالت آمریکا ویرانی‌هایـی را به بار آورده‌اند و کارگـران در یکی از انبارهای شـرکت آمازون در ایلینوی نیز به دام افتاده‌اند. نیویورک‌تایمز گزارش کرده که بیش از ۱۰۰ نفر داخل یک کارخانه شمع‌سازی در میفیلد، کنتاکی هنگام وقوع گردباد بوده‌اند. فرماندار کنتاکی گفت که این احتمال وجود دارد که حداقل ده‌ها نفر از این افراد جان خود را از دسـت بدهند.به گفته مقامات، انبار آمازون در ادواردزویل در جنوب ایلینوی نیز در جریان گردباد جمعه شب دچار آسیب شده است. هنوز مشخص نیست که چند نفر بر اثر ریزش سقف آسیب دیده‌اند، اما خدمات اورژانس محلی در صفحه فیس‌بوک خود آن را یک حادثه منجر به تلفات دسته‌جمعی خوانده است. یک سخنگوی آمازون اعلام کرد که این شرکت در حال ارزیابی وضعیت و خسارت است. در کنتاکی وضعیت فوق‌العاده اعلام شده است.پلیس گفته است که گردباد خسارات قابل توجهی در سراسر بخش‌های غربی این ایالت وارد کرده و مت ساندرسون، کلانتر هاپکینز گفته است که یک قطار بر اثر بادهای شدید از ریل خارج شده است. او همچنین توضیح داد که چگونه دو کودک در جریان گردباد ابتدا ناپدید شده بودند اما سپس در وان حمامی که توسط باد به بیرون از خانه پرتاب شده بود، پیدا شدند.ماروین دی، قاضی شهرستان کریگهد به خبرگزاری آسوشیتدپرس گفته است که در منطقه آرکانزاس، یک نفر جان خود را از دست داده و ۲۰ نفر در داخل یک خانه سـالمندان پس از ریزش جزئی آن محبوس شدند. سرویس ملی هواشناسی ایالات متحده هشدارهایی را برای وقوع گردباد در مناطقی از ایالت‌های آرکانزاس، تنسی، میسوری و ایلینوی صادر کرده است.

وزارت ارشاد برای توزیع عادلانه یارانه وارد صحنه شد

هرس رسانه‌ها

«جهان‌صنعت»– سیاست‌های غلط وزارت ارشـاد در سال‌های اخیر در خصوص اختصاص یارانه به نشریاتی که تنها ویترینی برای دریافت یارانه کاغذ و آگهی بوده‌اند مدت‌هاست که صدای اصحاب رسـانه را درآورده اسـت. در این میان بسیاری از کسـانی که صدایشان برای دریافت یارانه مطبوعات بلند اسـت، سیاسیونی هستند که دغدغه مردم یا جریان‌سـازی ندارند و تنها به دنبال تریبونی برای بیان سـخنان و نظرات خود هسـتند. تکثیر مطبوعات،خبرگزاری‌ها و سایت‌های خبری در سـال‌های اخیر و اعطای مجوز به رسانه‌هایی که واقعی نیستند در گذشته مورد انتقاد بود و یکی از آفت‌های روزنامه‌نگاری محسوب می‌شـود، چراکه این اقدام جایگاهی نداشته و ندارد. در حالی که این اقدام صرفا برای رای آوردن در انتخابات هیات نظارت رسـانه‌ها صـورت گرفت. تکثیر روزنامه‌ها و سـایت‌های خبری آفت بزرگی بود که بر پیکر همه رسانه‌ها وارد شد و آن هم تنها برای جمع کردن رای در انتخابات هیات نظارت بر همه رسـانه‌ها. این در حالی است که شـمارگان روزنامه‌ها و نشریات کاغذی در ایران در مقایسه با کشورهایی چون آمریکا و ژاپن قابل قیاس نیست.

برای مثال تا یک دهه گذشته ۱۴۲۲ روزنامه در آمریکا چاپ می‌شد و در ژاپن نیز این تعداد ۱۱۰ عدد بود.

اگر فقط ۲۰۰ روزنامه، دارای مجوز انتشـار سراسری باشند و برای عرضه هرکدام از آنها فقط سـه‌دهم مترمربع مساحت نیاز باشد، دکه‌های روزنامه‌فروشی ۶۰ مترمربع مساحت نیاز دارند تا آنها را به علاقه‌مندان نشان دهند و شهروندان برای دیدن تیتر اول این روزنامه‌های پرشـمار باید دقیقه‌های قابل اعتنایی را تخصیص دهند. در حالـی که این روزها در دکه‌های مطبوعاتی پایتخت کشـور شـمار روزنامه‌هایی که عرضه می‌شوند فاصله بزرگی با شمار روزنامه‌های دارای مجوز انتشار دارند و نیز شهروندان بسیار اندکی از ایرانیان وقت می‌گذارند تا به دکه‌ها نگاه کنند. از سوی دیگر دقت در محتوای روزنامه‌های منتشر شده نشان می‌دهد روزنامه‌های کم‌شماری هستند که تولید خبر، تحلیل و گزارش اختصاصی دارند و بقیه روزنامه‌ها از خبرگزاری‌ها وبرخی سایت‌ها کپی می‌کنند. اما چرا وضعیت برخی رسانه‌های مکتوب و مجازی چنین تاسـف‌بار شده است؟ دلایل پرشـماری از نظر سیاسـی، اقتصادی و فرهنگی می‌توان برای این پرسش ارائه کرد که این گزارش اکنون نمی‌خواهد به آنها اشاره کند، اما یکی از دلایل رشـد پرشتاب صدور مجوزها به سـاختار موجود که یادگار دوره‌های پیشین است برمی‌گردد.

دولت‌هـای ایـران در همه سـال‌های پس از انقلاب اسـلامی هر فعالیتی از سـوی شهروندان را مشـروط به دریافت امتیاز از دولت کرده و این راهبرد ادامه دارد.

از سوی دیگر دولت‌های ایران در برابر امتیازی که به شـهروندان داده و آنها را از مزیت‌های این امتیاز بهره‌مند می‌کنند، انتظاراتی داشته و دارند. امتیاز داشتن روزنامه نیز یکی از این دسته امتیازها بوده و هست که سابقه‌ای طولانی دارد. دولت‌های ایران برای رونق کار اطلاع‌رسانی و البته استفاده در هنگامه‌هایی که مورد نیازشان بود به شماری امتیاز داده اسـت و این امتیاز به آنها، امتیاز اسـتفاده از یارانه‌های دولتی و نیز استفاده از آگهی سازمان‌های دولتی است.

این امتیازهایی اسـت که برای روزنامه‌های دارای مجوز بدون توجه به کمیت و کیفیت البته در اندازه‌های گوناگون داده می‌شود و منبع درآمد اصلی شمار قابل اعتنایی از روزنامه‌هایی است که می‌شود آنها را روزنامه‌های نامرئی دانست.

از سوی دیگر روزنامه‌های پرشماری هستند که در کمترین شـمارگان منتشر شده و هرگز کسی آنها را روی دکه روزنامه‌فروشی‌ها نمی‌بیند، اما با توجه به ساختار اطلاع‌رسانی در شرکت‌های بزرگ ارقامی را از آنها دریافت می‌کنند.

■ **پول نیست**

واقعیت این است که دولت‌های ایران از دهه ۱۳۹۰ تا امروز و احتمالا تا چند سال دیگر پول اضافـه ندارند که به هر فعالیتی با هر کیفیتی و در هر بخشی به میزان قبلی و به اندازه نیاز هر فعالیت یارانه بدهند و کار تاجایی پیش رفته که یارانه شکر نیز برداشته شده است.

وزارت ارشاد به مثابه بازوی اجرای فرهنگ و هنر و اطلاع‌رسـانی دولت نیز از این وضعیت آسـیب دیده اسـت و توانایی پرداخت یارانه به میزان کافی به همه رسانه‌ها را ندارد. اتفاقی که هم‌اکنون رخ داده این است که وزارت ارشاد به تناسبی که یارانه به هرروزنامه و رسانه را کاهش داده است و در این میان آنچه نادیده گرفته شده کیفیت کار اسـت. به این ترتیب و با بدتر شدن وضعیت درآمدی دولت برای پرداخت یارانه و با توجه به تورم فزاینده و با عنایت به اینکه قدرت خرید شهروندان کاهش شدیدی را تجربه کرده فروش روزنامه و درآمد از مسیر تک‌فروشی کار دشواری است. از سوی دیگر با توجه به کاهش منابع مالی شرکت‌های دولتی برای تخصیص به تبلیغات رسانه‌ای و نیز پرشمار شدن روزنامه‌ها و فشاری که بر منابع تبلیغاتی می‌آید و البته برخی رفتارها و تصمیم‌های رانتی در دادن تبلیغات به روزنامه‌های خاص این محل درآمد روزنامه‌ها نیز روندی کاهنده دارد.

■ **بساط رانت روزنامه‌های نامرئی برچیده شود**

یکی از راه‌های ممکن و منطقی و منطبق با خرد و عقلانیت این اسـت که با شفاف‌سازی وضعیت موجود و رصد درست و کارشناسانه و بدون اغماض فعالیت روزنامه‌ها و خبرگزاری‌های دارای امتیاز از هر نظر رصد شود تا سره از ناسره بازشناسایی شده و بساط رانت از جیب شهروندان به رسانه‌های نامرئی برچیده شود. بر اساس برخی خبرها و تحلیل‌ها، وزارت ارشاد و فرهنگ اسلامی به این نتیجه رسیده که پرداخت یارانه به روزنامه‌هایی که نامرئی هستند فاقد توجیه عقلی و منطقی است و باید راه دیگری رفت. به این ترتیب کـه این وزارتخانه قصد دارد روزنامه‌های نامرئی که بدون خبرنگار و بدون نیرو مادی لازم و بدون انتشار منظم و با حداقل شمارگان تنها از امتیازها استفاده کرده و کاسبی بی‌زحمتی دارند را از فهرست یارانه‌بگیران حذف کند.

روزنامه‌ها و رسانه های دارای سابقه و خبرنگار و با انتشار روزانه و براساس تیراژ و مخاطبین مناسب که لیسـت بیمه‌ای درست و حسابی دارند، بدون چون و چرا از این تصمیم وزارت ارشـاد استقبال کرده و پشـتیبانی خواهند کرد. وزارت ارشاد باید بـدون تعارف و با جدیت و با اسـتفاده از تجربه و اطلاعات و تخصص روزنامه‌ها و رسانه‌های دارای سابقه و مورد اعتماد جامعه خوانندگان برای این طرح مهم استفاده کند و جامعه روزنامه‌نگاران دارای استانداردهای لازم از این کار حمایت خواهند کرد. در این صورت می‌توان امیدوار بود با تجهیز منابع لازم برای روزنامه‌ها و رسانه‌های معتبر فعالیت‌های این رسـانه‌ها را به لحاظ کیفـی افزایش داد و بار دیگر مرجعیت رسانه‌نگاری را در داخل احیا کرد. در ادامه روزنامـه «جهان‌صنعت» در گفت‌وگو با تعدادی از مدیران مسوول مطبوعات به این موضوع پرداخته است.

■ **دلالی آگهی به نام روزنامه‌نگاری**

منصـور مظفـری، مدیرمسـوول روزنامـه آفتاب یزد در این خصوص بـه «جهان‌صنعت» گفت: روزنامه‌هـا به سـه بخش عمومی، خصوصی و دولتی دسـته‌بندی می‌شـوند. در این میـان تکلیف روزنامه‌های دولتی مشـخص و دست‌شـان در جیب دولت اسـت و تنها به دنبال یارانه بوده و فقط با مجیزگویـی مخاطبان خود یعنی مردم را از دسـت داده‌اند. روزنامه‌های بخش عمومی هم که از گذشـته وجود داشتند و روش خاصی را دنبـال می‌کردند و همچنان به صورت خنثی پیـش می‌روند.روزنامه‌هـای بخـش خصوصی خود به دو بخش تقسیم می‌شوند؛ روزنامه‌های بخش خصوصی که تاثیرگذار و روزنامه‌های بخش خصوصی که تاثیرگذاری کمتری دارند، متاسفانه در سال‌های اخیر صدور مجوزها برای رسانه‌های مکتوب زیاد شده، چراکه با توجه به اینکه همه رسانه‌ها تاثیرگذاری خود را داشته‌اند، بخش‌هایی از این دسـت برای اینکه از این تاثیرگذاری کم کنند، آغاز به صدور این مجوزها کردند.

مدیرمسوول روزنامه آفتاب یزد ادامه داد: در گذشته مسوولان پیشـین وزارت ارشاد، زمانی که می‌خواستند به نشریه‌ای مجوز بدهند، بدون اینکه کار کارشناسـی انجام دهند و توانایی فرد را به عنوان صاحب‌امتیاز یا مدیرمسوول بسنجند، صرفـا مجوز صادر کردند و این مجوز به افرادی تعلق می‌گرفت که توانایی تولید محتوا و تولید نشریه را نداشتند، به همین دلیل عده‌ای خاص که خود را دلال یا بازاریاب آگهی می‌دانسـتند و قـرار بود در بخش‌هـای آگهی‌های روزنامه‌ها کار کنند، یا خودشـان مدیرمسـوول شدند یا مبـادرت به اجاره روزنامه‌هایـی با تاثیرگذاری پایین ورزیدند. همچنان که مشخص است، تمام مطالب این روزنامه‌ها کپی بوده و از یارانه کاغذ و بیمـه و هرچه که متعلق بـه روزنامه‌ها برای کمک به امرارمعاش آنهاست بهره‌مند می‌شدند. از سـوی دیگر با توجه به اینکـه یارانه کاغذ و یارانه همه رسـانه‌ها ظرفیت محدودی داشت، باید بین تمامی این روزنامه‌ها و نشریات توزیع می‌شد. در این صورت روزنامه‌ها و همه رسانه‌ها تاثیرگذار که دارای تحریریه بودند و تولید محتوا می‌کردند و مخاطب داشـتند و روی کیوسـک می‌آمدند، متضرر اصلی این داستان شدند. چراکه روزنامه‌های دیگر بـا دلالی راه را برای خود باز کردند و وزارت ارشاد نیز اهمیت بسیاری به این نوع نشریات می‌داد و آگهی‌های دولتی که بخشی از هزینه‌های روزنامه‌ها را تامین می‌کند، به این روزنامه‌ها سرازیر می‌شد.

■ **تغییر در رتبه‌بندی شاخص همه رسانه‌ها**

منصور مظفری اضافه کرد: مسـوولان پیشین وزارت ارشـاد خود در بنگاه‌های مطبوعاتی دست داشتند و برای منافع شخصی با تغییر در رتبه‌بندی شـاخص مطبوعات، کاری کردند که روزنامه‌های کم‌تیـراژ و کم‌تاثیر برای گرفتـن یارانه‌ها دارای شاخص مناسب شوند. این مسوولان، یارانه‌ها را با اتخاذ روش‌های مختلفی نظیر، داشتن ضریب انتشار اختصاص می‌دادند و در این بین، روزنامه‌هایی که فاقد تحریریه و تیراژ مناسب بودند، زمانی که آگهی نداشتند، با ارسال پرینت رنگی به وزارت ارشاد از یارانه کاغذ بهره می‌بردند و اعلام وصول می‌کردند و ضریب انتشـار خود را افزایش می‌دادند، این در حالی بـود که در فضای مجازی و سـایت‌ها هم حضور نداشتند. ارشاد هم به این گروه آگهی، یارانه و کاغـذ و ... می‌داد.حال که منابع یارانه‌ای ثابت مانده و حتی کمتر شـده و از طرفی بر اثر تورم ارزش خود را از دسـت داده است، وزارت ارشاد متوجه شده که باید جلوی این نشریات را بگیرد، وزارت فرهنگ و ارشاد با ملزم کردن نشریات به ارائه لیسـت بیمه کارکنان خود سعی در توزیع عادلانـه یارانه کاغذ به روزنامه‌ها را دارد، چراکه داشـتن لیسـت بیمه به معنای وجود تحریریه است.مظفری با بیان اینکه این اقدام وزارت فرهنگ و ارشاد بسیار بجا و دقیق است، ابراز امیدواری کرد که این روش، پایانی بر اختصاص یارانه به روزنامه‌هایی با تاثیرگذاری اندک و نشریاتی باشد که از طریق دلالی حق دیگر نشریات را از آن خود می‌کنند. در نتیجه روزنامه‌های دارای مخاطب و تحریریه و تاثیرگذار که روی کیوسک می‌آیند نیز بتوانند رشد بهتری داشته باشند.مدیرمسوول روزنامه آفتاب یزد با بیان اینکه این تنها یک راه برای توزیع عادلانه یارانه کاغذ به نشریات نیست و وزارت ارشاد باید روش‌های دیگر را نیز اتخاذ کند، اضافه کرد: البته باید گفت که تقصیر بر گردن مدیران مسوول این روزنامه‌ها نیز نیست، آن‌ها بر اثر سیاست‌های غلطی که وزارت ارشاد در چندسال گذشته داشته، همه رسانه‌ها را به چنین سرنوشتی دچار کرده است.

■ **اعطای مجوز مساوی با روزنامه نیست**

رحمانیان مدیرمسوول روزنامـه شـرق نیـز در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» گفت: در کشور ما متاسفانه به جای اینکـه واقعیت‌ها حرف بزنند، یک سـری اعداد بی‌مبنا هستند که معیار شـده‌اند، برای مثال در وزارت ارشاد عنوان می‌شـود که بـه ۳۰۰ روزنامه مجوز تعلق گرفته است، به این معنا که ۳۰۰ روزنامه در کشور موجود است. در این سال‌ها هر چقدر تلاش کردیم که به مدیران سابق وزارت فرهنگ و ارشاد بقبولانیم که دادن مجوز مساوی با روزنامه نیست، آنها نپذیرفتند و وزارت فعلی را هم نمی‌دانم تا چه اندازه پذیرای این موضوع خواهد بود.

رحمانیـان با بیان اینکه با بررسـی دکه‌های روزنامه‌فروشـی اطراف معاونـت مطبوعاتی، به راحتی می‌توان متوجه شد که چه تعداد روزنامه در کشـور در واقع چاپ می‌شود، اضافه کرد: در گذشته کیوسک‌های اطراف معاونت مطبوعاتی مملو از روزنامه‌ها و مجلات مختلف بود، در حالی که اکنون تعداد محدودی روزنامه با تیراژ محدود چاپ می‌شـود، اما هنگام گرفتن یارانه، نشریات کثیری مدعی دریافت هستند. از قضا افرادی که این روزنامه‌ها را دارند، صدای‌شان از همه بلندتر اسـت و نوعا هم مدیران ارشاد از مواجه شدن با آنها واهمه دارند، چراکه آنها به مقامات و مسوولین دسترسی دارند و یارانه می‌گیرند. مدیران وزارت ارشاد هم یارانه‌ها را مانند گوشت قربانی تقسیم می‌کنند و کاری هم ندارند که چه روزنامه‌ای چه تعداد صفحه درمی‌آورد یا روزنامه تولیدی است یا چه تیراژی دارد، چراکه این موارد دیگر مبنا نیست. رنکی هم که هرساله ارشاد منتشر می‌کند، در واقع شـوخی بیش نیست.مدیرمسوول روزنامه شرق در پایان گفت: اگر ارشـاد به روزنامه‌ها و مجلات واقعـی که چاپ می‌شـوند، یارانه کاغذ و آگهی بدهد، داستان کاملا متفاوت می‌شود و روزنامه‌ها می‌توانند سرپا باشند و به تولید بپردازند.

■ **آسیب رشد شبه‌رسـانه در فضای همه رسانه‌ها**

پیرهـادی، سـردبیر روزنامـه رسـالت نیـز در مورد تخصیص یارانه‌های ناعادلانـه بـه نشـریات غیرواقعی گفت: این روزها بسـیاری از رسانه‌هایی که در حقیقت رسانه نیستند و شبه‌رسانه محسوب می‌شـوند و بـا گرفتن مجوز از هیـات نظارت از مواهـب یارانه‌هـا بهره‌مند می‌شـوند، باعث ایجاد فضایی شـده‌اند که اگـر حتی به فضای باج‌نیوزی نزدیک نشـوند و صرفا یک محتوای خنثـی ارتباطـی بازنشـر کنند، دلیلـی ندارد که در این شـرایط نابسـامان کسری بودجه تا این اندازه برایشـان هزینه شـود، وای به حال زمانی که در مسـیر باج‌نیـوزی هم قرار بگیرند و بخواهنـد مجموعه را تحت فشـار قرار دهند و کاسبی کنند.

این اتفاق از ساحت رسانه به دور است و به اعتبار مجموعه رسانه‌ای هم خدشه وارد می‌کند. پیرهادی با اعلام حمایت از برخورد وزارت ارشاد با این نوع رسـانه‌ها اظهار کرد: بعد از این امید می‌رود رسانه‌های شناسنامه‌داری که تولید محتوا و جریان‌سازی می‌کنند، بتوانند نفسی بکشند و نقش‌آفرینی بهتری کنند.

در این میان مخاطبان نیز اعتماد بیشتری به اخبار پیدا خواهند کرد، چراکه زمانی که محتوای نادرست پخش می‌شـود، اثر اولیه اخبار کذب یا شـامل افترا و تهمت به مراتب بیشـتر است که انتشار تکذیبیه تاثیر آن را چندان کاهش نمی‌دهد و خسارت معنوی ایجادشده جبران نمی‌شود؛ اعاده حیثیتی که به دلایل فنی، روان‌شناسی و فقهی و روایی اتفاق نخواهد افتاد.

پیرهادی با بیان اینکه با وجود شبه رسانه‌ها به مرور ذائقه مخاطب آسیب می‌بیند، گفت: زمانی که محتوای فاخر دست مخاطب ندهیم، ذائقه او هم تغییر می‌کند و ما نسـبت به این مساله نیز مسـوول هستیم، به ویژه در رسانه‌های مکتوب باید بـه این اعتبار و وزن توجه کنیم.سـردبیر روزنامه رسالت با بیان اینکه ما اصحاب رسانه باید از امانتی که به دستمان رسیده، صیانت کنیم، ادامه داد: هرکدام از این شبه‌رسـانه‌ها که سابقه‌شان به دو سال نمی‌رسد، حیثیت برای رسانه‌های مکتوب نخواهند گذاشت. بنابراین وزارت ارشاد باید هرچه سریع‌تر در این خصوص ترتیب اثر دهد تا به نتیجه مثبتی برای جامعه مطبوعاتی دست یابد.